

V prilogi Znanje za razvoj: Ameriške izkušnje za naše okolje — Ali bi ob poplavi lahko imeli manj škode — Z evropskega foruma

Parlament noveliral zakon o volitvah

Udeležba na plebiscitu bo mogoča tudi prej, če bo volilec 23. decembra odsoten — Parlament tudi v treh delovnih dneh ni končal dela

LJUBLJANA, 11. decembra — Slovenski parlament je danes nadaljeval prejšnji teden začete seje zborov, vendar pa dnevnega reda niso povsem zaokrožili. O predlogu zakona o zasebnem delu je odločil le zbor občin, preostali dva, ki bosta obravnavala prihodnji teden, ko so sklicane nove seje zborov.

Po usklajevanju so z dnevnega reda začasno odložili tudi predlagani zakon o začasni ureditvi ugovora vesti v vojaški službi — na dnevni red ga bodo ponovno uvrstili, če vladni resor tega ne bo ustrezno uredil v zakonu o obrambi in zaščiti. — Predlog za izdajo tega zakona z osnut-

● Slovenska skupščina naj bi danes na predlog SSS obravnavala tudi problematiko o gospodarskih težavah v slovenski metalurgiji, kovinski in elektroindustriji. Ta industrija je v izjemnih težavah in od 180 tisoč zaposlenih v njej naj bi jih bilo kmalu brez dela 40 tisoč. Družbenopolitični zbor je o informaciji o gospodarskih težavah v tej industriji opravil obširno razpravo in sklenil, naj slovenska vlada in GZS pripravita konkretne rešitve v zvezi s težavami v tem delu industrije, na eni izmed prihodnjih sej pa naj bi govorili tudi o perspektivi te industrije pri nas. Zbor združenega dela je sklenil, naj bi na prihodnji seji (ali 19. decembra ali eventualno 27. decembra) govorili o stanju v gospodarstvu v celoti in ne le v tej industriji. Zbor občin pa je informacije ni uvrstil na dnevni red, saj je menil, da se skupščina ne more ukvarjati z vsemi težavami v posameznih delih gospodarstva, ker ni poslovodni organ.

Na dnevi red je danes prišla nova razširitev: spremembe in dopolnitve zakona o volitvah v skupščine, ki so jih poslanci sprejeli po hitrem postopku. Novelacija zakona je povezana s plebiscitom, ki bo smiselno po-

kom so imeli poslanci na dnevnem redu že tokrat, nani je bilo izjemno veliko pripomb, ki bi jih lahko povzeli v ugotovitve, da bo še bolj radikalen od dosedanjega zveznega zakona. V odločitvi pa zbori niso bili usklajeni, saj sta bila le dva za skrajšani stopopek.

Dogovarjanje med vlado in sindikati

Romunska vlada kljub množičnim protestom še ne namerava odstopiti

BUKAREŠTA, 11. decembra (Tanjug) — V Bukarešti so se pod predsedstvom Iona Iliescuja začeli pogovori med vlado Petreja Romana in predstavnikmi več sindikalnih konfederacij, ki podpirajo splošno stavko romunskih soferjev. Včerajšnji miting, s katerim so napovedali stavko soferjev — ti so vse bolj nezadovoljni zaradi tega, ker plače zaostajajo za novimi cenami — se je pozno sinoči končal tako, da so pripadniki policije razgnali demonstrante. Predstavniki romunske vlade Bogdan Baltazar je danes pred zbranimi novinarji izjavil, da vlada ne namerava odstopiti. V Timišvaru pa večina študentov še vedno stavlja. V znak solidarnosti s temi študentskimi študenti je začelo danes štavskati še 6000 študentov metalurškega centra Galati. Opozicijsko glasilo Dreptaria je danes objavilo članek, v katerem je rečeno, da so vojaške enote v pripravljenosti.

Po petih urah so se sindikati in vlada odločili, da se bo dialog nadaljeval v meseni komisiji.

Brez spreminjanja meja

Mihail Gorbačov pravi, da sovjetski narodi potrebujejo zvezno državo, saj je poročilo njihove varnosti in temelj mednarodne avtoritete

OD NAŠEGA DOPISNIKA
MOSKVA, 11. decembra — Medtem ko je Mihail Gorbačov v referatu na plenumu CK KPSZ poudaril, da je partija za ohranitev in radikalno obnovo ZSSR in da »z aktivnih pozicij napoveduje boj vsem, ki so proti temu, pa je Boris Jelcin na kongresu poslancev Ruske federacije kritiziral »center« zaradi naglice pri podpisovanju novega zveznega dogovora. Menil je, da je Ruska federacija brez-pogojno za polnopravno članstvo v »obnovljeni« zvezi, hkrati pa je obtožil »center«, da se vede destruktivno, ker ne upošteva suverenosti republik. Plenum sovjetske partije so podaljšali.

Generalni sekretar sovjetske partije je v referatu ponovil ne-katero že znana stališča v zvezi s usodo ZSSR, odločno pa je napovedal boj vsem, ki predlagajo spreminjanje meja. Po njegovih besedah sovjetski narod potrebuje zvezno državo, saj je poročilo njihove varnosti in temelj njihove mednarodne avtoritete. KPSZ zagovarja samo celovito ZSSR, partija pa po besedah Gorbačova priznava avtonomijo republik in njihovo deklaracijo o suverenosti, ki naj bi odpravila celoten sistem mednarodnih odnosov in dale novo kakovost ZSSR.

KPSZ je hkrati odločno zoper separatizem, katerega privrženci se v tujni predstavljajo kot borci za svobodo in demokracijo. Teme, kot pravi Gorbačov, pa ne zanima usoda narodnih manjšin, temveč zagovarjajo zlasti svoje načrte. Zato se pojavljajo gesla o »veliki Litvi, Ukrajini, Moldovi«.

● MOSKVA, 11. decembra (Tanjug) — V sovjetski javnosti nestrno pričakujejo tudi velike kadrovske spremembe v vrhu oblasti, ki jih je Gorbačov v parlamentu napovedal že pred desetimi dnevi. V nekaterih kombinacijah se pojavlja tudi Eduard Sevardnadze, sedanjí šef diplomacije, o katerem mnogi pravijo, da je »mednarodno aktivnostjo zaslužil« vsaj del Nobelove nagrade za mir.

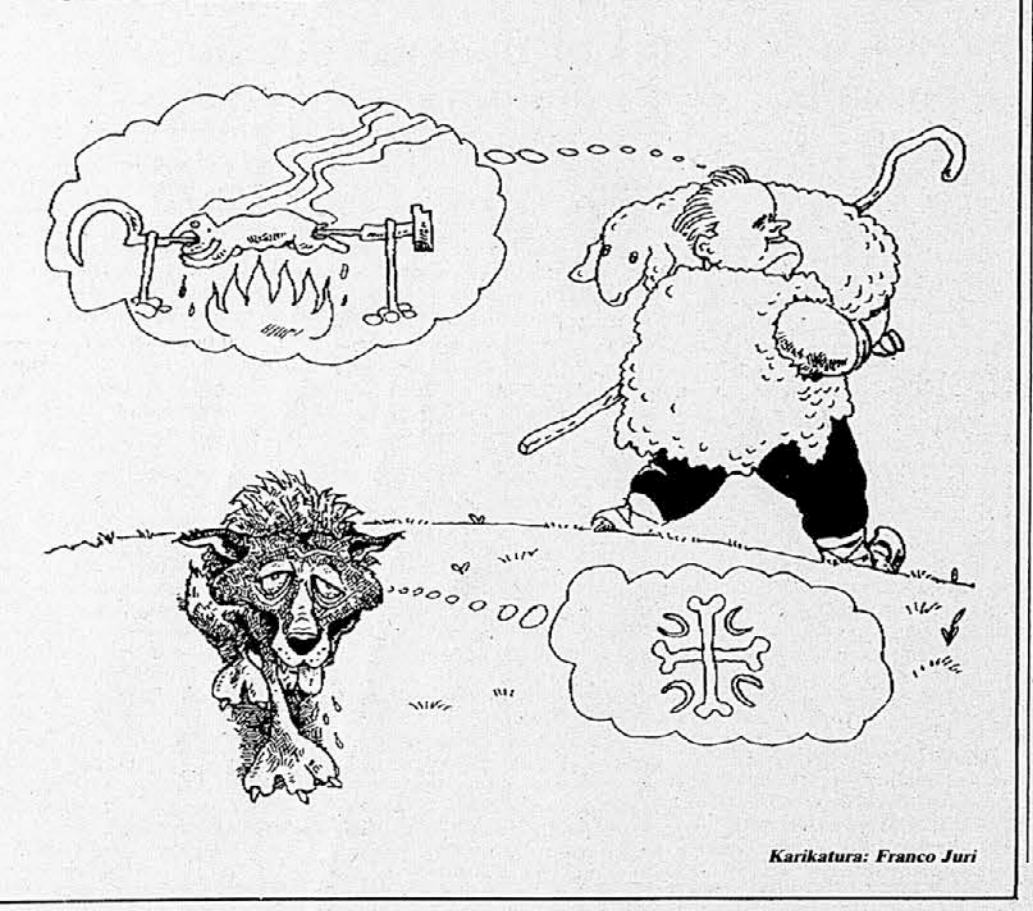
Moldovi... »izražajo pa se oze-meljske zahteve itd. »Danes v državi ni več nevarnosti, kot je nevarnost okoredela in skrajnega nacionalizma, razpohovanja nacionalnih strasti,« je dejal Gorbačov. KPSZ priznava pravico narodov do samoodločbe z odcepitvijo vred. To vprašanje pa se lahko rešuje samo z referendumom, ob spoštovanju obstoječ zakonodaje, je menil Gorbačov.

Dobro je ocenil objavljeni osnutek novega zveznega dogovora. Po njegovih besedah je njegova odlika v tem, da rešuje vprašanja razmejitve oblasti, med republikami in centrom. Hkrati je poskušal pomiriti vse tiste, ki se ne morejo pomiriti z dejstvom, da osnutek črta iz imena ZSSR pojem socializem. Generalni sekretar je poudaril, da to v ničemer ne spreminja na-mi.

● BAGDAD, 11. decembra (AFP) — Ameriški predsednik George Bush bi moral pojasniti svojemu ljudstvu, da je Kuvajit devetnajsta iraška provinca, »je danes izjavil iraški minister za kulturo in informacije Latif Nsaif Džasin. Hkrati je opozoril ameriško vlado, da bi utegnil imeti izbruh vojne v Zalivu usodne posledice prav za ZDA. V minulih dneh je Irak zapustilo več kot 1000 talcev.

šanj: zalivsko krizo, sklenitev sporazuma Start, vrh Bush-Gorbačov, Afganistan itd. Iz Houstona se je v zvezi z zalivsko krizo zvedelo, da SZ odločno podpira ameriški urnik sestan-

VOLK IN PASTIR

Ljudem v Štrigovi je dovolj zapostavljanja

STRIGOVA, 11. decembra — Zahteve Štrigovčanov, naj čakovska občina in republiška vlada poskrbita za hitrejši gospodarski razvoj te obmejne hrvaške krajevnosti, v kateri živi tudi veliko Slovencev, postajajo v sosednji republici tudi politična tema dneva. V marševski tiskovni zvezi, ki je občinski odbornik HDZ Rajko Smrečnjak iz Urbana v televizijskem dnevniku izjavil, da številni Štrigovčani razmišljajo tudi o možnosti, da bi svojo krajevno skupnost priključili Sloveniji. Po prvi svetovni vojni je bila namreč Strigova z okolice slovensko ozemlje in tudi po drugi svetovni vojni so Strigovčani zelo pogosto obračali svoje glave in misli proti Sloveniji.

Predsednik Hrske demokratske stranke (HDS) Radenko Krauthaker iz Prekopa nam je danes povedal, da se bodo ljudje o vseh težavah in problemih pogovorili na tokrovem zborovanju, ki ga pripravlja njegova stranka. »Dejstvo je, da se je nekdanja oblast zelo mačehovsko vedla do obmejne Strigove in okoljskih krajev. Tudi nova oblast, ki vlada že osem mesecev, ni še nič naredila za razvoj Strigove in okoljskih krajev. Občinska čakovska vlada ima kar osemnajst članov, vendar med njimi ni nikogar iz prizadetih krajev. V tvek zvečer se bomo pogovorili odprto in demokratično, tudi o tem, kaj ljudje govorijo in mislijo o plebiscitu in celo o tem, da bi Strigovo in okoljske kraje priključili Sloveniji. Očitke, ki prihajajo iz Zagreba, da delamo sramoto Hrvaški, zavracamo. Sramota je, da smo desetletje odrinjali, ko gre za gospodarski razvoj itd.«

Predsednik občinske skupščine Ivan Blažek je za Delo izjavil, da so ljudje v Strigovi problem nekoliko napačili. Dejstvo je, da je Strigova nerazvita, da ima tako kot vse Medjunjine velike težave z zaposlovanjem ljudi, da številni med njimi vsak dan hodijo na delo, otroci pa v solo in vrtec v Slovenijo. Vsekarer gre za neprimerno metodo pritiska. V vsakem primeru slovenski plebiscit nima nikakršne zveze s Hrvaško, je dejal Ivan Blažek.

IVAN GERENČER

V Srbiji vse odločeno

Velika zmagovalca sta Slobodan Milošević in Socialistična stranka Srbije — Momir Bulatović mora v drugi krog — Končni rezultati volitev že danes

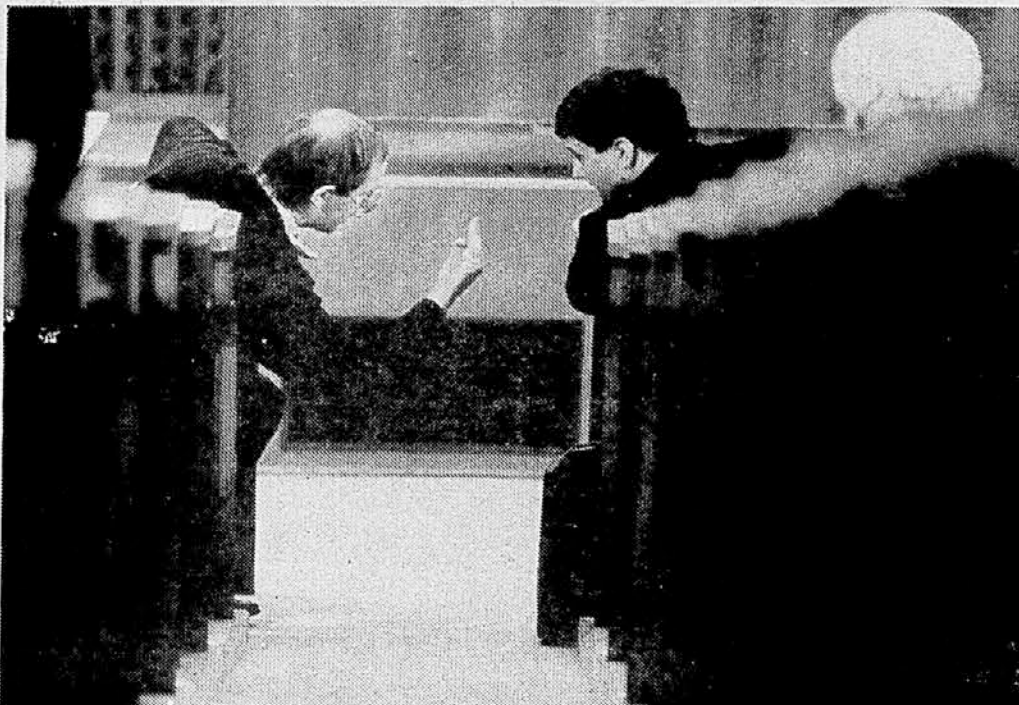
OD NAŠEGA DOPISNIKA
BEOGRAD, 11. decembra — Slobodan Milošević zdaj, ko so prešli glasove za predsednika srbske države že v 143 volilnih enotah (od 250), kar je dobra polovica, vodi z 1,760.000 glasovi ali 62 odstotki vseh preštetih glasov. Sledijo mu Vuk Drasković z 18,5 odstotka, dr. Ivan Đurić s 7,5 odstotka in dr. Vojislav Šešelji z dvema odstotkoma glasov.

V srbski skupščini je bila danes zvečer tiskovna konferenca, na kateri je bilo rečeno, da so razmerja na območju ožje Srbije in v Beogradu med temi kandidati podobna. Milošević je dobil na Kosovu deset 80 odstotkov, na drugem mestu pa je vodja Stranke demokratične akcije dr. Sulejman Ugljanin s šestimi odstotki. V Vojvodini je Milošević dobil deset 58, Đurić pa 13 odstotkov glasov.

Kar zadeva volitve za poslanke, so znani rezultati v 132 volilnih enotah. V prvem krogu je bilo izvoljenih samo 39 poslancev, od tega 34 iz SPS, pet pa iz Demokratične skupnosti vojvodinskih Madžarov. V drugih 93 volilnih enotah ni bilo nobenega kandidata, ki bi dobil več kot 50 odstotkov, zato bodo morali organizirati še drugi krog, ki se ga bosta lahko udeležila le prva dva kandidata iz prvega kroga. Doslej imajo največ predstavnikov SPS (91), SPO (45), neodvisnih kandidatov 14, tem sledi Demokratična stranka (10) itd.

Izraženo v deležih so Socialistična stranka Srbije (SPS) dobila 43 odstotkov, SPO 16,5 odstotka, s 7,5 odstotka glasov so na tretjem mestu neodvisni kandidati, ki jim sledi Demokratična stranka z nekaj več kot sedmimi odstotki. Na Kosovu se je volitev udeležilo le kakih 14 odstotkov volilnih upravičencev, zato jih bodo ponovili v skoraj vseh volilnih enotah v pokrajini.

Končni rezultati večstrankarskih volitev v Srbiji bodo znani jutri popoldne in ne, kot so prvot-

PRIJATELJSKO PREPRIČEVANJE — Nace Polajnar in Peter Reberc, oba krščanska demokrat, med zasiedanjem republiškega parlamenta. (Foto: Srdan Živulović)

TEMA DNEVA Novi evropski nered?

Komunizem je potisnil v lakoto štiristo milijonov ljudi, pri čemer so bile partije večino ves čas »enotna sila«.

Plenum KPSZ za zaprtimi vrati in pod vodstvom generalnega sekretarja Mihaila Sergejeviča Gorbačova se dni razpravlja, ali naj bo partija še naprej »enotna sila«, in zavrže večkrat omenjeni predlog, naj bi Nobelov nagradjenec za mir, ki zaradi zmede v domovini niti po nagrado ni mogel, nehal biti večnamenski politik: šef države in šef partije.

Medtem se na Zahodu množijo panično napisani članki na temo »Rusi prihajajo«. Vendar ne gre samo za Ruse, marveč tudi za ljudi iz podobnih vzhodnoevropskih držav, ki se kljub rahlim spremembam režimov s težkim ali lahkim sramom odpuvedujejo domovini. Letos jih je odšlo na Zahod milijon in sedemsto tisoč in ko bo Moskva na začetku prihodnjega leta sprejela nov zakon o potovanjih v tujino, se jih bo po sovjetskih podatkih izselilo pol milijona, po zahodnih pa tri milijone. Po najboljših alarmantnih podatkih bo v prihodnjem desetletju pridvelo na Zahod okoli petindvajset milijonov ljudi z Vzhoda. Nastal bo nov evropski nered.

V prvih decembrskih dneh leta 1990, ko ves svet pošilja v Sovjetsko zvezo vagon, tovornjake in letala s hrano, državljanji se naprej strajajo, železnice postaje, ceste in letališča so zabasana, pomoč pa odnašajo mafjske tolpe.

V prvih majskih dneh leta 1945, koje sovjetska vojska imela pred Berlinom štiristo topov na kilometer in ko je bil padev Tretejga rajha samo še stvar nekaj ur, je po nemški prestolnici vozili tramvaj, pismonoše so raznašali pošto in trgovine so bile odprte.

Red v neredu in nered v redu...

STANE IVANC

Diplomatski trikotnik

Skupni imenovalac srečanj Baker-Sevardnadze, Bush-Šamir in Bush-Landsbergis je daj-dam v imenu miru in lepše prihodnosti za ves svet

OD NAŠEGA DOPISNIKA
NEW YORK, 11. decembra — Prvič se je zgodilo, da je SZ javno zaprosila ZDA za pomoč v hrani, s katero naj bi premagala pomankanje, zlasti v velikih mestih. In Bushova administracija je dala dokaj jasno vedeti, da se bo ta pomoč verjetno našla.

To je doslej osrednja vest sestanka, ki ga imata v Houstonu zunanji ministri Baker in Sevardnadze, ki pa imata na dnevnem redu dvodnevni pogovor, v katerem se vrsto drugih vpra-

šanj: zalivsko krizo, sklenitev sporazuma Start, vrh Bush-Gorbačov, Afganistan itd. Iz Houstona se je v zvezi z zalivsko krizo zvedelo, da SZ odločno podpira ameriški urnik sestan-

zadeva pogajalski »čip« v rokah Moskve.

Nikakor pa ni bilo najkjučje, da je bil večer, da bili hiši v gostih litovskih predsednik Landsbergis. O njegovih pogovorih z Bushom danes praktično ni odmevov. Očitno Washington poskuša brzdati baltske težnje, vendar je jasno, da so tudi baltske republike in njihove težnje po neodvisnosti eden izmed »čipov«, ki pa jih držje v rokah Američani. Kakor tudi ni najkjučje, da izraelski premier Šamir, ki je danes na obisku v Belu hiši, izjavlja, da Izrael ne bi imel nič proti, če ZDA preklicajo omejitve, ki veljajo za dovolje nekdanjih zapletov pri izseljevanju sovjetskih Židov — v trgovini v ZDA s SZ.

MITJA MERŠOL

GLOBAL
64000 Kranj, C. JILA 4
tel.: (064) 21-320

ISKANJE
ZBORNIKOV
STROKOVNIAKOV IN
POSLOVNEZEV
U S P E H

Med največje upnike se zdaj uvršča tudi carina

Samo v novembru je zaradi neporavnanih dolgov uvoznikov običalo na carini za 10,7 milijarde dinarjev blaga

OD NAŠE DOPISNICE
BEOGRAD, 11. decembra — Direktor zvezne carinske uprave Zvonko Pošćić je na tiskovni konferenci v ZIS opozoril, da so se v zadnjih 20 dneh močno povečali dolgovi gospodarstva za plačilo carin in dajatev za uvoženo blago, tako da so ti že presegli štiri milijarde dinarjev.

Tudi poskusi, da bi to vsoto prisilno izterjali, niso učinkoviti, saj nekatere banke, ki so izdale jamstva, nimajo nič več denarja kot gospodarstvo. Opaziti je tudi, da poskušajo nekatere banke preklicati izdana jamstva, zaradi nelikvidnosti delovnih organizacij uvoznikov, to pa seveda ni v skladu z zakonom.

V odgovoru na vprašanje novinarjev so predstavniki zvezne carinske uprave pojasnili, da z okoli 87 odstotki carin, ki jih zaračunava zvezna carinska uprava, ni težav, kakih 13 odstotkov carin, ki jih »sporišajo« v carinarnicah in jih v zvezi proračun pošiljajo republiške SDK, pa prideka s precejšnjimi zamudami.

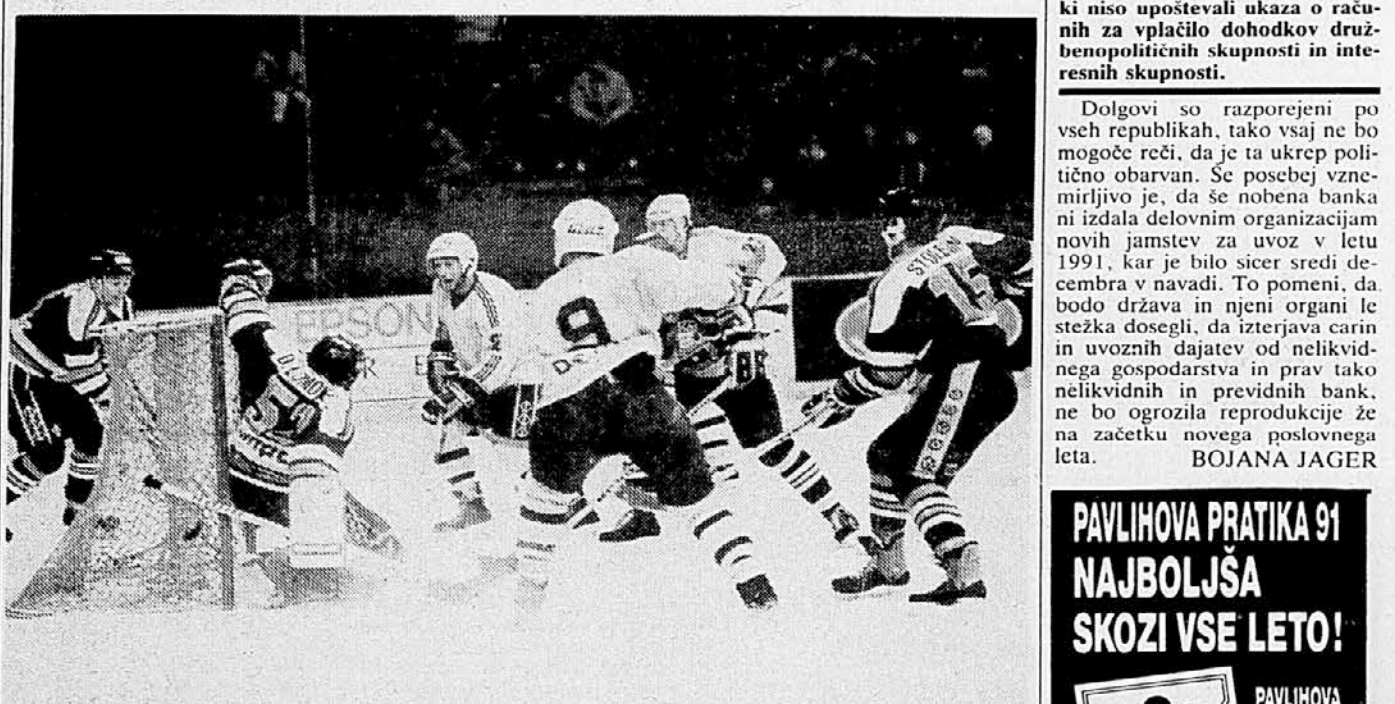
Ce upoštevamo, da je tudi vse več blaga, ki je običalo v carinarnicah, ker ni bila plačana ca-

rina, je jasno, da je problem materialno še veliko huji. V novembru je namreč zaradi neporavnanih dolgov uvoznikov običalo na carini blago v vrednosti 10,7 milijarde dinarjev (od tega je kar za sedem milijard dinarjev reprodukcijskega materiala). Pošćić je opozoril delovne organizacije, ki se ukvarjajo z uvozom, in banke, da bodo po 20. decembru prek SDK izdali naloge za prisilno izterjavo.

● Zavoljo čedalje pogostejšega kršenja carinskih predpisov zvezna vlada predlaga ožrešnje kazni. Tako naj bi bila odgovorna oseba, ki ne bi upoštevala naloga generalnega direktorja SDK Jugoslavije, naj uveljavljuje zvezni zakon, kaznjena z zapornim delom leta. Predvideli so tudi, naj bi direktor zvezne carinske uprave predlagal odvstave vseh upravnikov carinarnic, ki niso upoštevali ukaza o računih za plačilo dohodkov družbenopolitičnih skupnosti in interesnih skupnosti.

Dolgovi so razporejeni po vseh republikah, tako vsaj ne bo mogoče reči, da je ta ukrep politično obarvan. Se posebej vznemirljivo je, da se nobena banka ni izdala delovnim organizacijam novih jamstev za uvoz v letu 1991, kar je bilo sicer sredi decembra v navadi. To pomeni, da bodo država in njeni organi le stežka dosegli, da izterjava carin in uvoznih dajatev od nelikvidnem gospodarstva in privle tako nelikvidnih in previdnih bank, ne bo ogrozila reprodukcije že na začetku novega poslovnega leta.

BOJANA JAGER

Remi hokejistov Olimpije in poraz Jesenic

LJUBLJANA, 11. decembra — Drugo kolo v drugem delu letošnjega državnega hokejskega prvenstva ni bilo posebej uspešno za obe najboljši slovenski moštvi. Olimpija (na sliki v svetlejših dresih) je v velikem derbiju kola v dvorani Tivoli igrala z Medveščakom Gortanom 5:5 in izgubila prvo točko na domačem ledu doslej. Državni prvaki iz Zagreba so vodili s 5:4 še slabi dve minuti pred koncem tekme. Ljubljancem pa se je zmožilo dovolj moči za izenačenje. Sodniki so bili zelo slabi. Jeseničani so gostovali pri Crveni zvezdi v Beogradu, kjer so že tretje leto ostali povsem prazni rok. Dvojbo so izgubili s 3:4. Na sliki prizor s tovske tekme. Z leve: Magazin, D. Lomovšek, Gorenc, Rožkov (9). Županec in Stolban pred vrati Medveščaka Gortana. Več na športni strani. (Foto: Igor Modic).

DANES V DELU

- »Kadijevičeve izjave so v skladu s politiko JLA in ZIS«
Admiral Stane Brovčec na seji zveznega odbora za notranjo politiko
stran 2
- Plebiscit ni bianco menica
Borci zahtevajo odločnejše stališče do kolaboracionistov
stran 3
- Razvojni »sestope«
Maribora
K sestopu Maribora s položaja drugega nacionalnega razvojnega protagonista je prispeval tudi komunalni sistem
stran 9
- Miličniki streljali na carinike, piše Politika
Dogodke na Lazaretu koprsko UNZ in carinarnica pojasnjujeta drugace
stran 13
- Odnosi med Slovenci in Hrvti
Kaj o njih piše v novem zvezku Enciklopedije Slovenije
stran 14

PAVLIOVA PRATIKA 91
NAJBOLJŠA
SKOZI VSE LETO!

PAVLIOVA PRATIKA 91
23 90 din!

ZE V PRODAJI

ce, ta, da jih ima za delavce.
mostanah se je skupnost meni-
skih sinov, lotevala krčenja in
tem so se hoteli še bolj ponižati.

Mnenje

Znanost in suverenost

Podobno oziroma položaj, tudi mednarodni, neke države sestavljajo številni dejavniki, med katerimi znanost ni na zadnjem mestu. Kvalitetna, mednarodno primerljiva oziroma povečljiva, znanost omogoča tudi hitro vključevanje Slovenije v bi- in multilateralne verige, ki po eni strani dvigajo kakovost dela in rezultatov naše znanosti (tudi za potrebe širše družbene prakse), po drugi pa potujejo in utrjujejo ločljivo identiteto Slovenije v mednarodnih povezavah. Pri takih mednarodnih projektih je naloga države oziroma RSRDT večstranska: iskanje meddržavnih povezav in obveščanje raziskovalne sfere o odprtih možnostih, spodbujanje in pomoč (organizacijska in denarna) pri vzpostavljanju takih vezi, umeščanje mednarodnih projektov tako v »hic et nunc« kot v širši kontekst znanstveno-raziskovalne in tehnološko-razvojnne politike Slovenije. Našeje nekaj zadržanih dogajanj na tem izredno bogatem in razčlenjenem področju.

Inštitut za gozdno in lesno gospodarstvo (IGLG) je vložil prošnjo za stečaj zaradi izpada večjega dela dohodka od gozdnih gospodarstev. Zaradi srečnih okoliščin (beri, optimalne izbire danih možnosti) je bilo IGLG mogoče vključiti v enakovrno (in finančno podprto) sodelovanje z Avstrijo na področju proučevanja oziroma varovanja gozdov, kažejo se pa tudi možnosti za širše evropske povezave.

Na pobudo RSRDT se pripravljajo slovenski projekti za ustanovitev Evropskega centra za proučevanje in preprečevanje (posledic) poplav, ki naj bi se vključil v mrežo centrov »naravnih katastrof« Evropskega sveta.

Pred podpisom sta dva mednarodna sporazuma, ki ju je pripravil RSRDT, na katerih je eden od podpisnikov vlada Republike Slovenije. Oba sporazuma je omogočilo kakovostno delo slovenskih znanstvenikov s področja fizike delcev, saj je tako delo »potni list«, ki ga na področju znanosti priznavajo vse države. Prvi sporazum bomo sklenili z multilateralno mednarodno organizacijo CERN (Centre Europeenne de la Recherche Nucleaire) v Ženevi. Druga pa z nemškimi znanstvenim konzorcijem DESY (Deutsches Elektronen-Synchrotron) v Hamburgu. Poleg izboljšanih pogojev za delo naših znanstvenikov so izredno zanimive in obvezne možnosti za našo industrijo (elektro, strojno, gradbeniško), ki se odpirajo s takimi sporazumi.

Skupna imenovanja vseh teh podjetij sta dva: kakovostna znanost, sposobna mednarodnega sodelovanja, in moderna država (uprava), ki po eni strani korektno servisirata (tudi) ta družbeni sektor, po drugi strani pa ga aktivno umešča v svoje različne politike, oziroma v upravljanje družbe.

Znanost nudi bolj neposredne kontakte s številnimi mednarodnimi organizacijami in posamezniki, kot je to omogočeno naši nastajajoči diplomaciji, ki je v neprimerno težjem položaju. Zaradi mednarodnih projektov, v katerih sodeluje Slovenija, je mogoče neposredno dostop do direktorjev posameznih direktorij Evropskega sveta, kar nam utira pot v to »predsoba« vseh evropskih povezav.

Na FORUMU, nedavnem srečanju znanstvenikov iz Vzhodne in Zahodne Evrope, ki ga je organiziral Evropski parlament, — o katerem poročamo na naslednji strani te priloge — je bilo v iskrenih, neformalnih pogovorih mogoče izvesti drugačna mnenja od tistih, ki jih sporazumi uradno diplomacija: »Ne pričakujte, da vas bo Evropa spodbujala pri vaši odločitvi o samostojnosti, vendar vas bo po njej brez zamere obravnavala povsem normalno« (Jožo Cravinho, podpredsednik Evropskega parlamenta), to je v skladu s svojimi interesi.

Jugoslavija je tudi na področju znanosti tako različna, da je pravi čudež, kako je bilo mogoče take razlike toliko časa obravnavati po istem kopitu. Če vzamemo (sicer zelo izoliran) podatek o številu citiranih znanstvenih del na milijon prebivalcev na področju naravoslovja, je Jugoslavija s številom 45 uvrščena na rep evropske lestvice; Slovenija sama pa se s številom 175 uvršča neposredno za Avstrijo in Italijo. Prav tako ni mogoče mimo balkanskega sindroma oziroma bizantinskega (orientalskega) vedenja politike, kjer smo Slovenci vnaprej večni poraženci, saj nam naš civilizacijski vzorec ne omogoča pridobiti si delež možnosti, ki bi ustrezali naši razvitosti.

Slovenija je zaradi izjemne geografske lege vedno bila pravo križišče mednarodnih tokov in Evropa bolj kot kdajkoli potrebuje posredovalca tako materialnih kot duhovnih dobrin. Zaradi nespornih danosti (komunikacijska infrastruktura različnih oblik, kulturna, civilizacijska in tehnološka raven, delavlost in izkušnje v komuniciranju z Zahodom, nikogar ogrožujoča majhnost ...) predstavljamo idealen prostor za posredovanje med Vzhodom in Zahodom, Jugom in Severom. Ali smo sposobni te stare in obrabljene slogane preiti v življenje in postati gostitelj mednarodnih organizacij (vmesnik, »filiala«, področna »pisarna«) za znanstvene in tehnološke tokove, ki jih napoveduje FORUM za Evropo jutrišnjega dne?

Zaradi spoznanja o pomembnosti naše znanosti tudi na področju mednarodne podobe Slovenije smo se na RSRDT odločili za novo priznanje oziroma nagrado. Priznanje smo podelili »Ambasadori Republike Slovenije v znanosti« in ga bomo vsako leto podeljevali tistim nekaj posameznikom iz Slovenije, ki bodo v minulemu letu dosegli največje mednarodno odznanostnega znanstvenega dela in tako ponesli ime Slovenije sirom sveta. To priznanje ne bo nadomeščalo ali konkuriralo nagradam Sklada Borisa Kidriča, za kriterije katerih lahko rečemo, da so šele potrebne ne pa zadostne pogoji za »Ambasadorja«. Našejeje ne nekaj teh dodatnih pogojev: vabljen predavanja na uglednih kongresih in institucijah, knjige s široko odzivnostjo, članstva v najbolj cenjenih mednarodnih gremijih, visoka priznanja oziroma nagrade, mednarodni projekti. Da se tudi po tej plati približamo razvitemu svetu, bo priznanje »Ambasador« spremljala (relativno) visoka denarna nagrada, ki jo bo nagrujenec z odobritvijo RSRDT porabil za svoj nadaljnji strokovni razvoj oziroma svoje raziskovalne skupine.

Vse povedano pa vsakogar ni alibi za vsakršno znanost, le da je mednarodno primerljiva, saj se moramo vedno zavedati osnovne vloge znanosti, ki jo lahko najbolj posplošeno predstavimo s tremi (kompleksnimi) nameni: doseganje blaginje, vzdrževanje narodne identitete, dvigovanje kulturne in civilizacijske ravni naroda oziroma družbe, v kateri je znanost le eden od sodovinskih podstopenov.

PETER TANCIG

Vtisi iz ZDA

Družba ne more biti bogata, če nima ohranjenega okolja

Nedavno se je z obiska v ZDA vrnil podpredsednik republiške vlade dr. Leo Šešerko, kjer je bil gost tamkajšnje vlade oziroma zunanjega ministrstva. Ker je šlo za delovni obisk, med katerim je dr. Šešerko pobliže spoznaval predvsem ekološko-razvojnne rešitve, za katere se odločajo v ZDA in so v marsičem uporabne tudi za nas, smo ga zaprosili za pogovor.

»V političnem delu mojega obiska v ZDA sem se najprej na zunanjem ministrstvu ločeno pogovarjal s predstavnikoma za Jugoslavijo in Evropo. Beseda je tekla predvsem o našem plebiscitu, pri čemer je ameriški stališče oziroma želja, da bi Jugoslavija ostala skupaj, če pa se bomo odločili za samostojnost, potem sprejemajo tudi to.

V nadaljevanju pa sem se pogovarjal s predstavniki ameriške agencije za energijo, kjer je beseda tekla predvsem o jedrski energetiki in odlaganju radioaktivnih odpadkov. Na moje vprašanje, če bi bili pripravljeni sprejeti RAO iz Slovenije so odgovorili, da to ni mogoče, saj se je pokazalo, da je na tem področju položaj v ZDA zelo poodoben kot pri nas. Tako na primer zveza agencij za energijo načrtuje v Nevada gradnjo podzemnega odlagališča za visoko radioaktivne odpadke iz vseh ZDA, vlada Nevade — podprta z javnim mnenjem — pa jim je prepovedala vsakršne terenske raziskave. Za nizko in srednjo radioaktivne odpadke pa imajo dve takomenovani površinski odlagališči, ki ju so zgradili pred več kot deset leti, torej v času, ko je bila osveščenost javnosti v zvezi s to problematiko na bistveno nižji ravni.

Pri tem so ameriški predstavniki tudi povedali, da bi bila gradnja odlagališča za NSRAO, glede na razmeroma majhno količino odpadkov, v Sloveniji neekonomična. To bo torej še dodatno breme, ki je povezano v paketu JE Krško.

Če so torej Američani pri problematiki povezani z odlaganjem RAO v podobnem položaju kot mi skupaj z večino držav z jedrsko energetiko, je logično vprašanje, ali razmišljajo o reševanju te problematike na meddržavni oziroma svetovni ravni. Nenazadnje imajo Američani tudi pomembne količine radioaktivnih odpadkov, ki nastajajo pri proizvodnji jedrskega orožja?

»O tem ne razmišljajo. Odlaganje NSRAO skušajo reševati z regionalnimi odlagališči za več zveznih držav skupaj, za visoko radioaktivne odpadke pa načrtujejo še omejeno eno samo odlagališče, v katerem naj bi odložili tudi vojaške radioaktivne odpadke.

In morda mimogrede, med obiskom v ZDA sem si ogledal tudi zadnji film Akira Kurosawa »Sanjke«, ki je v celoti posvečen problematiki okolja in je neločljivo obojda japonskega koncepta forširanja jedrske energetike, ki v brezhibno položaj postavlja prihodnje generacije. Film je v ZDA zelo odmeven.

Pogovarjali ste se tudi v Svetovni banki?

»Tam smo se dogovarjali predvsem o tako imenovanem »ljubljanskem projektu«, ki naj bi saniral toploarno, vodo in omogočil razširitev plinskega omrežja. Priprave za pridobitev tega kredita v višini 80 do 120 milijonov dolarjev, lepo tečejo in v bi-vitru je zdaj na naš strani obveza, da določimo določka, ki se bo ukvarjal samo s tem vprašanjem. Premagati moramo predvsem bojazni, ki se pojavljajo v Ljubljani, da prevzetega kredita ne bi mogli vrati. Kakor opozarja naš rojak in izvedenec za vodne čistilne naprave Miloš Krofca, ki je bil tudi pomemben član med mojim obiskom v ZDA, pa s tem ne bi smeli imeti težav, če bomo stroške za kredit preprosto

dr. Leo Šešerko

vnesli vs — stroške za odslej kakovostnejše — komunalne storitve.

Poleg tega je ameriška trgovinska komisija pripravljena financirati razmeroma obsežno študijo, gre za okroglih 800 tisoč

Računalniško podprto sodelovanje

»Velik raziskovalni center brez tesnih zdov«

Vsaka aktivnost v družbi zahteva različne vrste sodelovanja med ljudmi. Potreba po sodelovanju raste z zahtevnostjo dela, ki ga opravljamo. Ljudje sodelujemo pri določanju ciljev, se pogajamo in dogovarjamo o načinu izvedbe posameznih nalog, izmenjujemo izkušnje in poročila o tem, kako delo napreduje, in usklajujemo izvajanje opravil. Vse te aktivnosti temeljijo na izmenjavi informacij v različnih oblikah, torej temeljijo na komuniciranju. Govor in različne oblike vizualnih informacij, kot so mimika, slike in pisana beseda, so najbolj običajna sredstva za komunikacijo.

Mnogo oblik sodelovanja lahko podpremo, razširimo in izboljšamo s tehničnimi sredstvi. Vsak dan so nam lažje dostopna orodja, ki nam pomagajo pri kreiranju, zbiranju, preoblikovanju in shranjevanju informacij ter upravljanju z njimi. Hkrati se izredno hitro uveljavljajo komunikacijski sistemi, ki omogočajo izmenjavo vseh vrst informacij med geografsko oddaljenimi sodelavci. Velik pomen ima odprto sodelovanje sistemov, ki omogočajo komunikacijo med uporabniki z opremo različnih proizvajalcev.

Pojavila se potreba za skupno ogledje za razvojno-raziskovalno delo, na osnovi katerega se bodo razvile ustrezne metodologije in tehnike za podporo sodelovanju. Računalniško podprto sodelovanje (Computer Supported Cooperative Work — CSCW) je novo interdisciplinarno po-

doljarjev, o stanju naših voda, rek, podtalnice in morja.

Pri vsem tem je bilo zame razveseljivo spoznanje, da so na primer ljudje, ki so v Svetovni banki zadolženi za Jugoslavijo, izjemno naklonjeni Sloveniji. Dobil sem občutek, da so kar zaljubljeni vanjo, saj vsi štirje, od tega so trije Američani, prihajajo k nam redno na počitnice.

Zakaj bodo kreditirali prav študijo o vodah in ne o kakšni drugi ekološki problematiki, ki nas pesti?

»Na eni strani smo ponudili to študijo zato, ker so bile pri nas vode doslej najbolj zapostavljene, na drugi strani pa Američani največjo pozornost in vsestransko zaščito namenjajo prav vodam. Tam je skrb za podtalnico v ospredju, tako da med drugim kot običajen postopek izvajajo njeno čiščenje. V vseh primerih, ko ugotovijo, da je podtalnica onesnažena, Agencija za varstvo okolja (EPA) izda odločbo lastni-ku zemljišča, da jo mora čistiti. Agencija seveda to čiščenje tudi nadzira.

Samo čiščenje poteka tako, da na območju z onesnaženim podtalnico vržemo večje število vodnjakov, iz katerih preč-pajajo onesnaženo vodo, jo na površju filtrirajo in jo nato erpajo nazaj. Tako neka-ko, kakor umetna ledvica. Tega je v ZDA zelo veliko, čeprav so lastniki zemljišč »ze-lo nesrečni«. Je pa cena čiščenja podtalni-

ce še vedno nižja, kot na primer nakup novih zemljišč.

S tem v zvezi sem obiskal tudi tovarno za predelavo jedrskega goriva pri Minne-apolisu v Minnesoti, ki je v 60-tih letih v podtalnico izpustila radioaktivne izoto-pe. Zdaj je nekaj časa to podtalnico čisti-jo, izvajajo pa tudi zelo obsežen program zdravstvenega varstva prebivalstva, ki živi na tem območju.

Ogledali ste si tudi nekdanjo jedrsko elektrarno, ki so jo predelali v običajno termo elektrarno na premo?

»Gre za elektrarno v bližini Cincinnatija v Ohiju, kjer je okoliško prebivalstvo zelo protestiralo proti jedrski elektrarni, ki je imela med svojim obratovanjem vrsto teh-ničnih defektov. Zato se je vodstvo JE Zimmer, kakor se objekt imenuje, odloči-lo za predelavo. Stroški so sicer bili veliki, saj je predelava stala skoraj toliko kot nova gradnja.

So pa zato ohranili za »nov« elektrarno staro lokacijo?

»Uporabili so v celoti sekundarni, to je turbinski del, s tem, da je mene najbolj navdušil sistem čiščenja dimnih plinov, ki zagotavlja 99,8-odstotno čiščenje in to pri elektrarni, ki je za kakšnih 70 odstotkov večja od JE Krško. Za takšno stopnjo čiščenja imajo v elektrarni seveda odločbo in se je tudi držijo.

Pri tem je morda zanimivo, da v ZDA ne skušajo določiti stopenj čiščenja na splošno, ampak izdajajo odločbe s predpi-sanimi stopnjami za vsak objekt posebej, glede na njegove ekonomske sposobnosti in tehnične pogoje.

Del bivanja v ZDA ste namenili tudi obisku Agencije za varstvo okolja in z njo povezani zakonodajni problematiki?

»Ker ameriško stran zanimajo vsi možni vidiki ekonomske zakonodaje, smo se dogovo-rili, da jim bomo poslali tudi naše rešitve s tega področja. V posebej zato, ker jih še posebej zanima Vzhodna Evropa. Dokaz za to, je tudi nedavna ustanovitev ekolo-škega središča v Budimpešti, katerega sou-

stanoviteljci sta EPA in Evropska skup-nost in katerega delovanje bosta omogoči-l vsaka s po petimi milijoni dolarjev letno. Blizino tega centra nameravamo izkoristi-ti tudi mi. Vedeti namreč moramo, da Za-hod Vzhodni Evropi trenutno namenja po-polno prioriteto in da na primer Svetovna banka v tem primeru daje najugodnejše kredite. Če bomo že po novem letu uresni-čili financiranje študije o naših vodah s po-mojo ameriške trgovinske komisije, bo-mo šli v Budimpešto že z novim predlo-gom za čiščenje zraka ali za reševanje pro-blematike posebnih odpadkov. Pri tem gre na eni strani za možnost financiranja študij, kakor tudi za uporabo ekspertnega znanja.

Nasveti oziroma mnenje tujih strokov-nikov bi bili pri reševanju naših ekoloških problemov nasploh dobrodošli?

»Na EPA smo dobili zagotovila, da bo-do rade volje sodelovali z eksperti in mnenji in da so pripravljeni k nam poslati tudi ljudi, kakor tudi, da bodo podprli naše sodelovanje s središčem v Budim-pešti.

Pri tem moram povedati, da smo si svoj čas prizadevali, da bi bilo to središče v Ljubljani. Toda medtem nas je Madžar-ska prehitela z demokratizacijo.

Morda za konec še sklepni vtis z vašega obiska v ZDA?

»Vedno smo se Američani zavedajo, da je reševanje ekološke problematike mogoče le na mednarodni ravni. Zato nikjer nisem dobil občutka, da se počutijo zaradi veli-kosti superiorni. Odprti so za vsakršne izkušnje in signale od povsod, saj seveda tudi pri njih ni El Dorado.

V ZDA je področje varstva okolja pri-oritetno. Pri tem je zanimivo, da kar zade-va naravovarstveno osveščenost ljudi Slo-venija ne zaostaja za njimi. Očitno je tudi ameriško spoznanje, da neka družba ne more biti bogata, če nima ohranjenega okolja. Tako, gospodarski razvoj na ra-čun okolja ni nikakršna perspektiva.

GREGOR PUČELJ

udeležencem precejšnje koristi. Večino raziskovalnega dela sicer poteka v na-cionalnih okvirih in se financira lokalno, v okviru projekta pa so delovna srečanja, na katerih sodelavci usklajujejo razisko-valno delo, sodelujejo pri vzpostavljanju interdisciplinarnih teorij, modelov in met-od, izmenjujejo izkušnje in rezultate svo-gega dela (na primer programsko opremo, podatke) ter jih vrednotijo. V okviru pro-jekta so predvidene tudi možnosti za izme-njavo strokovnjakov.

Naše izkušnje

V Sloveniji se z raziskovalnim delom na področju Tehnologij sodelovanja ukvarja-mo na Institutu Jožef Stefan. Raziskovalci Instituta aktivno sodelujemo v projektu COST-14 že od pripravljalne faze, saj je bil prof. dr. Tomaž Kalin eden od pobudni-kov tega projekta. Institut Jožef Stefan je tudi koordinator enega od podprojektov COST-14.

Prve izkušnje smo dobili že s sodelovan-jem v COST-11, v projektu AMIGO. Cilj tega projekta je bil raziskovanje različnih vidikov asinhronih grupnih komunikacij in konferenčnih sistemov. Zelo koristno je bilo za naše delo in za aktivno povezo-va-nje v evropske raziskovalne projekte s tega področja sodelovanje z Raziskovalnim centrom Evropske skupnosti v Ispri, v Italiji. Skupaj z njimi smo začeli razvijati multimedijski konferenčni sistem za de-lo v realnem času in na velike razdalje.

Za raziskovalno delo na področju Teh-nologij sodelovanja so nujno potrebna tudi znanja in izkušnje s področja telekomu-nikacij, predvsem računalniških komunika-cij, porazdeljenih sistemov in uporabni-ških vmesnikov, ki jih imamo sodelavci inštituta IJS. Zaradi velikega pomena hu-manističnih znanosti pri snovanju sistemov za sodelovanje pa isemo tudi stike z raz-i-skovalci iz ustreznih domačih ustanov s tega področja.

Kaj bo raziskovalno delo na tem po-dročju in sodelovanje v mednarodnih pro-jektih prineslo Sloveniji? Kot enakovpra-ven partner pri raziskovalnem delu imamo dostop do vseh rezultatov tega dela. To nam omogoča, da smo vedno na tekočem z najnovejšimi tehnološkimi dosežki in s standardi, ki veljajo na tem področju. Te informacije so lahko zelo koristne domači industriji, hkrati pa so nujne pri načrtova-nju domače telekomunikacijske infra-strukture in ustreznih telekomunikacijskih storitev, ki temeljijo na njej. Lep dokaz za to je elektronska pošta. Sodelavci Instituta smo ob sodelovanju v projektu COST-11 pridobi-li veliko znanj s področja računalniških komunikacij in navezali zelo velike stike s strokovnjaki s tega področja po vsej Evropi. To nam je omogočilo, da smo z majhnimi denarnimi sredstvi vzpostavili vzorno delujoč sistem elektronske pošte za akademsko okolje v Sloveniji, ki nam ga zavajajo marsikje v Evropi. Izkušnje, pridobljene z uvajanjem in upravljanjem tega sistema, bodo koristne tudi pri uvajanju te storitve v poslovnem okolju.

JOŽE RUGELJ

Novi Toshiba čip

Pri japonski družbi Toshiba so sporočili, da so razvili novi enomegabitni statični pomnilnik z naključnim dostopom (SRAM). Gre za čip z najhitrejšim dostop-nim časom na svetu — 15 milijard sek-unde, kar je za 25 odstotkov hitreje kot doslej najhitrejši SRAM. Prve nove Toshi-bine čipe bodo na trg poslali februarja naslednje leto, cena pa bo 385 dolarjev, je sporočila družba. Razvijalci čipa tudi pravi-jo, da lahko ta obdela 16 bitov informacij naenkrat, medtem ko lahko dosedaj enomegabitni SRAM obdelajo naenkrat le en, štiri ali osem bitov informacij. Čip SRAM lahko obdrži informacijo dlje časa in ima hitrejši dostopni čas kot bolj razširjeni dinamični pomnilniki z naključ-nim dostopom (DRAM). Pri tem bi pravi-jo, da novi čip vsebuje 6,3 milijona elek-tronov, kar je enaka stopnja integracije kot jo ima strimegabitni DRAM.

V današnji prilogi Znanje za razvoj polovinarjev Dela sodelujejo še: prof. dr. Marko Breznik, Ljubljana; inž. Zmago Fras in inž. Tomaž Govzdanovič, Fakulteta za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo, Univerza v Ljubljani; Miro Kocjan, Koper; prof. dr. Aleksandra Kornhauser, Mednarodni center za kemijske študije, Univerza v Ljubljani; Igor Maher, Društvo ekologov Slovenije; prof. dr. Andrej Paulin, Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo, Univerza v Ljubljani; mag. Jože Rugelj, Institut Jožef Stefan, Ljubljana; prof. dr. Peter Tancig, Republiški sekretariat za raziskovalno dejavnost in tehnologijo.

Ali industrijska država lahko pogreša lastno proizvodnjo kovinskih materialov (2)

Energijo lahko varčujemo predvsem z reciklažo kovin

V prejšnjem delu smo si ogledali, kakšne so razmere v svetu in pri nas glede pridobivanja aluminija kot ene izmed zelo pomembnih kovin za izdelovanje kovinskih materialov, predvsem s stališča uporabe energije za njegovo pridobivanje. Predno bomo skušali pokazati, da imamo še veliko možnosti za boljše izrabo energije, vloženo v izdelovanje materialov, pogledimo najprej zgodovino metalurgije in kaj je bilo na tem področju glede varčevanja z energijo že storjenega.

Današnja civilizacija se ima zahvaliti za sedanje stanje predvsem odkritju, kako pridobivati in uporabljati kovine. Človek je je najprej naučil zanteti ogrev, nato pa graditi enostavne peči, ki so dajale dovolj toplote, da je kovine stali in jih nato util. Taljenje kovinskih rud spada torej med najstarejše tehnologije in vedno je porabljalo velike količine goriva. Narasčanje in-dustrijskega taljenja ob uporabi oglja je povzročilo veliko sekanje gozdov in oce-njujejo, da je bila ta industrija glavni kri-vec za uničenje gozdnih površin v številnih pokrajinah. Le pomankanje oglja in s tem narasčanje njegove cene je povzročilo, da je premog v 18. stol. zamenjal uporabo oglja v metalurgiji in talilnice kovin so se selile od kovinskih rudnikov k premogov-nikom, saj so tedaj na primer za 1 tono bakra potrebovali okoli 20 t premoga in manj kot 10 t baktrove rude. Izboljševanje tehnologije taljenja bakra vseh je pripel-jalo do tega, da so v začetku našega stolet-ja rabili le še tona premoga za tono bakra.

V petdesetih letih se je poraba te energije razpolovila in današnje tehnologije pridobivanja bakra porabljajo pol manj energije kot v petdesetih letih. Podobne trende je

opaziti tudi pri drugih kovinah. Aluminij, ki spada med najmlajše običajne kovine, saj se industrijsko pridobiva šele dobrih 100 let, je danes po pridobitvi in uporabi količini na drugem mestu na svetu — za železom. Če so prve elektrizolne aluminija v ZDA in Švici 1889 porabljale 52 kWh/kg Al, je ta poraba padla že okoli leta 1900 na okoli 30 kWh/kg Al, okoli leta 1940 nekaj pod 20 kWh/kg Al, okoli leta 1965 na 15 kWh/kg Al in okoli leta 1985 veljajo za najboljše tehnologije tistega časa in ne za svetovno povprečje. In še so mož-ne izboljšave, saj je teoretično potrebna energija 6,4 kWh/kg Al, to pa je energija za razume kemikalne vezi spojini Al₂O₃, iz katere z električnim tokom elek-trolizno dobivamo aluminij. Čeprav je utopi-ja misliti, da bi kdaj dosegli to vrednost, ker pomeni to 100-ostotni izkoristek ener-gije, pa se ji v prihodnosti lahko le še bolj približamo kot danes. Vendar je vrednost okoli 10 kWh/kg Al tisti domet, ki ga lahko realno pričakujemo.

Kako lahko racionalno izrabimo energijo, vloženo v izdelavo materialov?

Energija, ki jo vložimo v pridobivanje kovin, in v celoti nepovratno uporabljen ali »izgubljen«, ampak predstavljajo ko-vine, če z njimi delamo razumno, neke vrste hranilnik energije. Okoli polovica energije, ki jo svet porabi, gre za izdelavo-ve kovinskih in nekovinskih materialov. Če kovine iz sekundarnih surovin znova uporabimo, smo prihranili velik del ener-gije in tudi rude. Na drugi strani pa rati-onalna uporaba energije ne predstavlja sa-mo zmanjševanja njene specifične uporabe za enoto lastnosti, ki je pomembna za nek

konstrukcijski material, porabimo najmanj energije, pri čemer pa je še zelo pomemb-no ali se da tak material regenerirati in znova uporabiti, ali pa ima samo enkratno uporabo. Tipičen primer enkratne upora-be je izdelava kompozitov, ki so sestavljeni iz sestavin (kompozitni) materiali, pa tudi številni plasti.

Pri konstrukcijskih materialih so najpomembnejše mehanske lastnosti, kot so na-tezna trdnost, meja elastičnosti, trajna trdnost. Izračunamo lahko, koliko energije uporabimo na primer, da dosežemo 1 N/m² pri posamezni preči našti mehaniški lastnosti za različne materiale. Če vzame-mo uporabo energije na enoto prostornine materiala (kJ/m³), ki je potrebna za enoto mehanske lastnosti (M/Nm²) nekakega materiala, dobimo primerjalno enoto za vse materiale: MN/m³. S tako primerjavo pridemo do slike, ki nas enostavno prese-tni.

Vrstni red materialov po uporabi energije za izdelavo na enoto natezne trdnosti (v NM/m²) je (Future Metals Strategy, London 1980): 1. trdi les 26,2, mekhi les 55,3, 2. ulitki iz železa 73—292, 4. armirana beton-ska preklada 145—253, 5. palica jekla 15N—1Cr—0,25Me (jeklo za potol-šanje, C5431), 6. nerjavna pločevina 18/8 229, 7. palica malolegirane hitrozreznega jekla 349, 8. pločevina iz duralumina 427—449, 9. plast Rigidez 2000 475—950, 10. plast Propathene GWM 22517—1034, 11. PVC (R) 560—840, 12. palica med Cu60Zn40565, 13. Nylon66A100663, 14. pločevina iz aluminijeve zlitine 711—747, 15. palica iz TiAl6V4 715, 16. palica iz magnezijeve zlitine 1029 17. plast Polythene L. D. XRM 21 1062—2124.

Na enoto meje elastičnosti: 1. trdi les 0,08, 2. mekhi les 0,14, 3. armirana beton-ska preklada 0,55—0,96, 4. ulitki iz železa 0,65—2,60, 5. palica jekla za poboljšanje

1.63, 6. palica malolegirane hitrozreznega jekla 1.63, 7. nerjavna pločevina 18/8 2.94, 8. palica med Cu60Zn40 6.05, 9. pločevina iz duralumina 8.2—8.6, 10. pločevina iz duralumina 8.2—8.6, 11. plast Rigidez 2000 10.3—21, 12. palica iz magnezijeve zlitine 11,17, 13. plast Pro-pathene GWM22 12—24, 14. palica iz Ti-Al6V4 15.2, 15. PVC (R) 17—25, 16. Nylon 66 A100 20, 17. plast Polythene L. D. XRM21 165—330.

Na enoto trajne trdnosti: 1. trdi les 60, 2. mekhi les 92, 3. armi-rana betonska preklada 240—417, 4. palica iz jekla za poboljšanje 253, 5. ulitki iz železa 278—1112, 6. nerjavna pločevina 18/8 2.94, 7. palica malolegirane hitrozreznega jekla 651, 8. pločevina duralumina 1185—1245, 9. palica TiAl6V4 1520, 10. palica med Cu60Zn40 1612, 11. palica magnezijeve zlitine 2058, 12. PVC (R) 2240—3360, 13. pločevina iz aluminijeve zlitine 2370—2490, 14. plast Propathene GWM22 2400—4800, 15. Nylon 66 A100 3400, 16. plast Rigidez 2000 3563—7126, 17. plast Polythene L. D. XRM21 4246—8492.

Kovinski materiali so nenadomestljivi

Pridobivanje lesa je torej s stališča upora-be energije na enoto mehanske lastnosti najugodnejše, plasti so najmanj ugodni, kovinski materiali pa so vmes. Vendar ni nujno, da so tudi proizvodni stroški za posamezne materiale na enoto mehanske lastnosti podobni kot pri uporabi energije. Namreč delci energije v ceni materiala se lahko zelo razlikuje. Po analizi, ki jo je v Veliki Britaniji naredil leta 1979, je bil beton najcenejši, sledila so jekla, železna litina, aluminijeve zlitine, les, med, mag-nezijeve zlitine, plasti, titanova zlitina. Ti podatki kažejo, da so na številnih področ-jih uporabe kovinskih materialov nenado-mestljivi. Z njihovimi recikliranimi lahko večkrat znova uporabimo energijo, ki je bila v njih vlož

z delom in znanjem. Postaviti redne informacijske mostove. Poiskati partnerje v deželah—članicah Evropske skupnosti in se vključiti, vrniti v evropske projekte in njihove

kar nas vijece navzdol, se bomo morali upreti in iztrgati sami!

Novembrske povodnji – analiza, kritika, naloge

Ali bi ob tej poplavi lahko imeli manj škode?

Ves oktober 1990 je bil prekomerno moker. V Ljubljani je padlo 203 mm padavin, dolgoletno povprečje pa je 118 mm. Zadnjih pet dni v oktobru je stalno deževalo. Zemlja je bila dobro razmočena, tudi reke so imele že povisane pretoke. Močno deževanje je pričelo 31. oktobra popoldne, lilo je vso noč in dopoldne na vse svete. Opoldne so padavine prenehale, že ponoči pa jenjavši nad 1000 metrov snežilo in zmanjšalo dotok vode v dolino. Nato je bil en teden lepega vremena.

Padavine 31. oktobra in 1. novembra, ki pa so padle v 20 urah so bile: Bovec 240, Kredarica 199, Katarina več kot 176, Ljubljana 84, Brnik 204, Slovenj Gradec 116, Celje 84, Maribor 90, Okrog 150 km dolg in 50 km širok pas zelo močnih padavin je segal od Tolmškega do Mežiške doline.

Podrobneje bom opisal poplavo v Savinjski dolini, kjer je bila poplava največja in ob Savi. Prvega novembra Savinja in Lučnica v Luch nista povzročili večje škode. Visokovodni val sestavljen iz Savinje s hudourniški pritoki in Ljubnice je bil na Ljubnem najhujši ob petih jutraj, predel je obrambni nasip in poplavi Prod, to je predel Ljubnega ob Savini do 1,5 m na globoko. Takrat je zaradi zajezitve z drevmi odneslo tudi ljubenski most. Poplavni val se je v Nazariju povečal z dotokom Drete in poplavi industrijsko cono v Nazariju, spodnji del Mozirja in cesto proti Letusu. Tam je okrog desetih podrti letuški jez in nasip na desnem bregu ter poplavi Male Braslovce. Na levem bregu je Savinja odnesla obrežni nasip pod Latkovo vasio in nad izlivom Lave 2,5 m visok obrežni nasip v dolžini okrog 150 m. Poplavljen je bila vsa Vrbe.

Del Savinje je tekkel po levem bregu proti Celju in ker prečni nasip proti 100-letni poplavi ni bil zgrajen, tok skozi Celje. Ocenjujejo, da je skozi Celje teklo 10 do 15 odstotkov toka Savinje. Tudi izven zamuje je bil povečan še zaradi do polovice zamašene brvi v mestni park (Marinek). Delo 5. 12. 1990). Hudinja in Vogljana, ki sta povzročili v Celju in okolici velika poplavlja 1954. leta tokrat nista imeli katastrofalnih posledic. V Laškem je bila globljava Savinja 6 m in je poplavlila nižji del kraja z zadrževalcem.

Prvega novembra ob osmih zvečer je velik plaz nekaj sto tisoč m³ kamena in tlejše s približno 20 m višine bil porušena Lučnica v višini 20 m. Pri tem je bila porušena Robinikova domačija ležeča na obrobju plazu. Zajezena Lučnica je ustvarila akumulacijsko jezero prostornosti skoraj 1 milijon m³ in poplavlja naselje Podvečje. Vso noč je voda narasčala in 2. novembra ob šestih jutraj porušila del krone pregrade nastale plazom. Poplavni val višine 2 m je preplaval stanovanjsko sosesko ob Lučnici. V Luch in spodnji del Luč od kod je voda čez kaskade pol ure odtokala.

V poročju Save so bili katastrofalni pretoki v velikih številih. Vse zameje selške in poljske Sore, Kamniške Bistrice in v Savinji. V ostalih rekah so bili pretoki visoki do zelo visoki, vendar ne katastrofalni. V spodnjem toku je Sava poplavlja nižje predele krajev ob njej in v brežinski občini 33 km², to je skoraj ves nižinski del ob Savi in Krki.

Poplavni val je dosegel Zagreb 2. novembra popoldne in poplavljal del Samobora in Zaprešića. Zaradi zmanjšanja poplave v Zagrebu so odprli še nedokončan, razbremenilnik Odra.

Kaj pokaže analiza?

Podrobnejši podatki o pretokih voda ob poplavi se niso bili objavljeni, iz čušopov pa sem zbral naslednje najvišje pretoke. Dne 1. novembra ob 7. uri, ko največji poplavni val še ni dosegel merskih profilov, so bili pretoki v m³/s sledeči: Soca-Doblar 900, Sava-Radovljica 262, Sava-Sentjakob 368, Sava-Radeče 753, Savinja-Nazarje 296, Savinja-Laško 359 in Krka-Podbočje 94. Z 2. novembra ob 7. uri, ko se je največji pretok že znižal, so naslednji podatki: Soca-Doblar 800, Sava-Radovljica 380, Sava-Sentjakob 602, Sava-Radeče 2743, za Savinjo ni podatkov in Krka-Podbočje 233. Za Laško je bil ocenjen največji pretok na 1200 m³/s, v Krskem na jeznu nuklearne je bil 3200 m³/s, za spodnji del Save ga cenim na okrog 3600 m³/s.

Zanimiva je primerjava z največjimi opazovanimi pretoki v obdobju 1926 do 1965, ter z izračunanimi pretoki z 2% verjetnostjo nastopanja, ali 50-letnimi visokimi vodami, kakor te vode tudi imenujemo ter z 1% ali stoletnimi vodami. Podatki so po vodnogospodarskih osnovah iz 1978 leta naslednji (v m³/s): Soca-Doblar: 1900, 1757, 1864, Sava-Radovljica: 887, 817, 888, Sava-Sentjakob: 1351, 1375, 1442, Sava-Radeče: 2809, 2691, 2870, Sava-republika: 3650, 3527, 3700, Savinja-Nazarje: 480, 460, 513, Savinja-Laško: 1200, 1150, 1233, Kamniška Bistrica-Kamnik: 215, 216, 236 in Krka-Podbočje: 499, 514, 536. Iz primerjave je razvidno, da je bila poplava na Savinji in Savi pod nj noč med 50 in 100 letno visoko vodo, drugod pa mnogo manjša, razen v zgornjem toku Kamniške Bistrice in morda Črne ter Sore, kjer pa nimamo podatkov o sedanjem pretoku.

Pri analizi novembrske poplave moramo najprej razjasniti nastanek tako visokih vod in morebiten vpliv človeka na povečanje teh vod. Drugo razmišljanje pa bo o tem ali bi ob tej poplavi lahko utrpeli manjšo škodo.

Zahodna Slovenija je blizu morja od kodler črpa ciklon svojo vlogo. Kadar zaustavi hladna fronta nad našimi kraji pomik globokega ciklona proti vzhodu in en dan lahko pričakujemo padavine okrog 300 mm v 24 urah. Na pretok rek vpliva poleg teh velikih padavin še količnik odtoka in hitrost odtoka. Količnik odtoka je razmerje med padavinami in deležem vode, ki po površini odtече, ostalo namreč izhlapi nazaj v ozračje.

Kombinacija močnih padavin, visokega količnika odtoka ocenjenega na preko 0,9, strmih pobočjih in že prejšnje prepojenosti podzati z vodo je povzročila izredno hiter odtok teh padavin v reke. Ker pa imajo Kamniška Bistrica, Savinja in zgornji tok Save zelo velik padeč in zato hiter tok, je prišlo do seštevajanja njihovih visokih valov ter do zelo velikega pretoka Save pod sotočjem s Savinjo.

Vsi trije pomembni plavaji, katere sem si ogledal, imajo enak nastanek. Tudi in turske breče imajo poleg slojevitosti še krojivne razpoke. Oboje lahko tvorijo

ravne ploskve. Pri manjšem plazu ob Lučnici visi gladka ploskev tufov proti reki. Po njej je zdrsnila z vodo prepojena preperina iz betona. Lučnica in jo zajela za okrog 1,5 m. Lučnica je spremenila svoj tok in vdrla preko dvorišča v delavnico kovinskih izdelavskih podjetja v Podvolovlju.

Tudi pri največjem plazu, ki je ustvaril akumulacijsko jezero, morajo biti geološke razmere neugodne. Peta, to je vzhodni del pobočja, pa je popustila zaradi prepojenosti kamnine z vodo, katere se je natekla iz padavin, predvsem pa iz hudournika, ki teče na severnem obrobju plazu. Zasilenost kamnine z vodo zmanjša zaradi vzgonu njeno težo in s tem zmanjša opornost pobočju. Druga važna neugodna posledica precejšnje vode skozi razpokano kamnino pa je strujni pritisk, ki je posledica trenja vode ob kamneno in je usmerjen navzdol vzporedno z gladino podzemne vode. Dodaten možen vzrok, da bi reka spodbleda brežino, ni vrjeten, ker je le malo erozijskih pojavov nad akumulacijskim jezerom.

Drugi največji, izmed večih plavov v okolici Luč, ima prostornino okrog sto tisoč m³, predvsem kamena. Porušil je eno in poškodoval še eno hišo v naselju Raduha. Ta plaz je podobnega nastanka. Tega plazu prav gotovo ni mogla spodkopati Savinja, kaj se je ustavljal visoko nad njo.

Ali so nepravilni človekovi posegi lahko povzročili povečanje poplavnih pretokov. To bi lahko bili ali posekane pobočja s hitrejšim odtokom ali umetni rečni kanali z betonskimi ali asfaltnimi brežinami, ali ozka in globoka umetna korita reke z obojestranskimi obrežnimi zavarovanji, v katerih je rečni tok hitrejši, ali zaščita obsežnih poplavnih območij z obrežnimi nasipi, kar zmanjša naravna zadrževalna območja. Pobočja so pogozdena, novih goščav ni umetnih strug v porečju Save ni, zoženih je zelo malo, z nasipi zavarovana območja ob Savinji so bila poplavljena, kar je pravilno, ob Čateških Toplicah zavarovano poplavno območje ni veliko, poplavna območja ob Savi na področju Dobove in Krške vasi niso zavarovana in so bila poplavljena. Vpliv umetnih posegov na povečanje poplavnih pretokov je bil malenkosten. Vsi pa niso takšnega mnenja.

Po poplavni sem si ogledal gornjo Savinjsko dolino in dolino Drete do Nazarija, dolino Selške in Poljske Sore ter dolino Kamniške Bistrice. Povsod sem videl veliko razdejane, nikjer pa tistega betona in regulacij, ki naj bi bili ključni za poplave. Gornje domneve se dajo računsko preveriti z matematičnimi modeloma, ki bosta simulirala pretoke po sedanji strugi med poplavo in »naravnimi« strugi, kakršna je bila pred »nestrokovnimi« posegi vodarjev. Znana mednarodna centra za take analize sta v Milanu in Parizu, pri nas lahko podobne izračune izvrši skupina prof. Rajdara na gradbeni fakulteti ali geografi, če imajo to znanje. Tehniki namreč ne sprejemajo kot dokaz pravilnosti besedno opisovanje in iz tega izhajajoče mnenje o zapletenih hidroloških in hidravličnih pojavih, ki jih je že mogoče računsko ponazoriti.

Kritika in naloge

Bodoče naloge, ki so tudi kritika dosedanjega dela, so naslednje. Pri izdelavi urbanističnih in zgradilnih načrtov morajo sodelovati usposobljeni hidroinženirji, ki morajo imeti pravico »veta« na »višje« interese. Največje materialno škodo smo namreč pretrpeli zaradi zidave industrijskih con (Luče, Nazarje, Celje, Laško, Sevnica, Videm itd.) in stanovanjskih hiš (Luče, Ljubno, Mozirje, Braslovce, Vrbe pri Zalcu, Celje, Sevnica, Videm, vasi blizu republiške meje, itd.) v značilnih poplavnih območjih rek. Na rečnih bregovih je treba posekati vsa stara, visoka in »zaščiten« drevesa, ker so drevesa med mostnimi oporniki zajezila reko in povečala poplavo (porušitev Solarijeve hiše ob Ljubnici, Nazarje, brv v Celju, Železniki) ali bila glavni vzrok za porušitev mostov (mostovi med Lučami in Ljubnim, trije mostovi na Ljubnem, most na Dreti, Železniki, lesen most v Savi in drugi).

Za bregove je primerno grmovje jels in vrbo. Razdalja med rečnimi oporniki mostov naj bo vsaj 15 m, da se tudi plavajoča drevesa ne bodo mogla zagostiti mednje. Čestni in železniški propusti naj imajo enostno odprtno odgovarjajočo pretoku potoka.

Obrežni nasipi ob rekah naj varujejo kmetijska zemljišča pred desetletno vodo. Tudi odvodni kanali osušenih zemljišč naj odvajajo desetletno vodo. Ob večjih pretokih pa naj bodo obrežna in osušena zemljišča poplavljenata, da bomo ohranili prostornino naravnih zadrževalnikov. Večja naselja in pomembnejše tovarne, pa je treba dodatno zaščititi z nasipi proti stoletni vodi.

Rečne bregove je treba, tam kjer so zdaj porušeni ali so ogroženi, zaščiteni pred erozijo, da nam ne bo odneslo plodne ravnice.

Na Ljubnem je zdaj porušeni vseh šest jezerov. Čimprej jih je treba obnoviti, ker bo sicer Savinja začela rušiti bregove. Leseni kaski jezovi s tolnimi pod njimi so bili krajinska značilnost Zgornje Savinjske doline. Obnoviti jih je treba v enakem slogu. Na Ljubnem je treba zgraditi glavni most na starem mestu, mrežo posevno preko reke zaradi blaznega ovinka na desnem bregu. Ljubno nima toliko prometa, ker je dolina zaprta, da bi potreboval obvoznico. Zato je predlog, da bi zgradili most pod cerkvijo in spjalili cesto skozi Vrbe nesprejemljivo. Pogled na faro cerkev na terasi nad Savinjo je z vseh strani eden najlepših in ne sme biti pokvarjen z inženirskimi objekti.

Rečne bregove je treba, tam kjer so zdaj porušeni ali so ogroženi, zaščiteni pred erozijo, da nam ne bo odneslo plodne ravnice.

Na Ljubnem je zdaj porušeni vseh šest jezerov. Čimprej jih je treba obnoviti, ker bo sicer Savinja začela rušiti bregove. Leseni kaski jezovi s tolnimi pod njimi so bili krajinska značilnost Zgornje Savinjske doline. Obnoviti jih je treba v enakem slogu. Na Ljubnem je treba zgraditi glavni most na starem mestu, mrežo posevno preko reke zaradi blaznega ovinka na desnem bregu. Ljubno nima toliko prometa, ker je dolina zaprta, da bi potreboval obvoznico. Zato je predlog, da bi zgradili most pod cerkvijo in spjalili cesto skozi Vrbe nesprejemljivo. Pogled na faro cerkev na terasi nad Savinjo je z vseh strani eden najlepših in ne sme biti pokvarjen z inženirskimi objekti.

Rečne bregove je treba, tam kjer so zdaj porušeni ali so ogroženi, zaščiteni pred erozijo, da nam ne bo odneslo plodne ravnice.

Na Ljubnem je zdaj porušeni vseh šest jezerov. Čimprej jih je treba obnoviti, ker bo sicer Savinja začela rušiti bregove. Leseni kaski jezovi s tolnimi pod njimi so bili krajinska značilnost Zgornje Savinjske doline. Obnoviti jih je treba v enakem slogu. Na Ljubnem je treba zgraditi glavni most na starem mestu, mrežo posevno preko reke zaradi blaznega ovinka na desnem bregu. Ljubno nima toliko prometa, ker je dolina zaprta, da bi potreboval obvoznico. Zato je predlog, da bi zgradili most pod cerkvijo in spjalili cesto skozi Vrbe nesprejemljivo. Pogled na faro cerkev na terasi nad Savinjo je z vseh strani eden najlepših in ne sme biti pokvarjen z inženirskimi objekti.

Rečne bregove je treba, tam kjer so zdaj porušeni ali so ogroženi, zaščiteni pred erozijo, da nam ne bo odneslo plodne ravnice.

Na Ljubnem je zdaj porušeni vseh šest jezerov. Čimprej jih je treba obnoviti, ker bo sicer Savinja začela rušiti bregove. Leseni kaski jezovi s tolnimi pod njimi so bili krajinska značilnost Zgornje Savinjske doline. Obnoviti jih je treba v enakem slogu. Na Ljubnem je treba zgraditi glavni most na starem mestu, mrežo posevno preko reke zaradi blaznega ovinka na desnem bregu. Ljubno nima toliko prometa, ker je dolina zaprta, da bi potreboval obvoznico. Zato je predlog, da bi zgradili most pod cerkvijo in spjalili cesto skozi Vrbe nesprejemljivo. Pogled na faro cerkev na terasi nad Savinjo je z vseh strani eden najlepših in ne sme biti pokvarjen z inženirskimi objekti.

Rečne bregove je treba, tam kjer so zdaj porušeni ali so ogroženi, zaščiteni pred erozijo, da nam ne bo odneslo plodne ravnice.

Na Ljubnem je zdaj porušeni vseh šest jezerov. Čimprej jih je treba obnoviti, ker bo sicer Savinja začela rušiti bregove. Leseni kaski jezovi s tolnimi pod njimi so bili krajinska značilnost Zgornje Savinjske doline. Obnoviti jih je treba v enakem slogu. Na Ljubnem je treba zgraditi glavni most na starem mestu, mrežo posevno preko reke zaradi blaznega ovinka na desnem bregu. Ljubno nima toliko prometa, ker je dolina zaprta, da bi potreboval obvoznico. Zato je predlog, da bi zgradili most pod cerkvijo in spjalili cesto skozi Vrbe nesprejemljivo. Pogled na faro cerkev na terasi nad Savinjo je z vseh strani eden najlepših in ne sme biti pokvarjen z inženirskimi objekti.

Rečne bregove je treba, tam kjer so zdaj porušeni ali so ogroženi, zaščiteni pred erozijo, da nam ne bo odneslo plodne ravnice.

stom. Vrbe je tudi edini ljubenski rekreacijski prostor in kopališče ob Savinji.

Gozdne ceste in vlake, ki nimajo urejene odvodnje vodo so velika žarišča erozije v gruščastih tufih. Dovoljene smejo biti samo take ceste in vlake z urejeno odvodnjo padavin.

Razdejane ob poplavi v Zgornji Savinjski dolini, ki ga do Ljubnega urejajo hudo inženirji, je pokazalo, da smo mnogo premalo vlagali v zaščito hudourniških območij.

Za vodno gospodarstvo smo doslej vedno odvajali premalo sredstev; Slovenija daje za vodno gospodarstvo pol odstotka narodnega dohodka, drugod po svetu namenjajo v te namene okrog enega odstotka. V Turčiji pa kar dva odstotka (Delo, 29. septembra 1979). Zdaj so ta sredstva prepolovili in ustavili vse naložbe za regulacijo in melioracijo. S temi deli se nisem nikoli ukvarjal, vem pa, da bomo posledice čutili ob naslednji večji poplavi.

Hkrati pa sem tudi prepričan, da bi, kljub skromnim sredstvom, ki so bila na razpolago, lahko naredili več in bolje.

MARKO BREZNIK

Globalizacija in sistem Welfare

Svet je vse manjši, težave so vse bolj skupne...

Svet je zmeraj manjši, problemi čedalje bolj skupni: to je v glavnem ugotovitev s številnih znanstvenih srečanj, ki jih imajo zadnje čase domala povsod po svetu. Nekatera so neposredno pod okriljem Združenih narodov, druga pa organizirajo posamezne države, skupnosti ali pa preprosto za se same institucije, toda tudi v tem primeru imajo pogosto blagoslov pomenbenih mednarodnih dejavnikov.

Seveda je govor predvsem o gospodarskih, pa tudi o drugih shodi. Večina imajo sociološko obelježje, ki opozarja, da se bo trdnja na svetu zmeraj globlje spoznavati in sodelovati ne glede na razlike – čeprav so te včasih skorajda nepospe. Takšno je bilo na primer javno spoznanje tudi na konferenci, ki jo je fondacija »Angell« priredila minule dni v Torinu pod naslovom »Globalizacija in sistem Welfare«.

Fondacija je sicer ustanova torinskih nosilcev italijanskega kapitala: si pa zastavlja kar široke »socialne programe«. Zato jo tudi cenijo, njenih konferenc, ali pa okroglih miz, se udeležuje čedalje večje število znanstvenikov z vseh krajev sveta, kakor je bilo tudi tokrat. Udeleženci so večinoma menili, da je šla konferenca, glede na tematično, ki so jo obravnavali »zelo daleč«, da pa je ta »daleč« v resnici zmerom bližje.

Vsaka kriza, ki je zadnje čase kjerkoli na svetu, odseva povsod in vzbujajo zaskrbljenost tudi v od nje najbolj oddaljenih krajih. Zdi se, da se bo trdnja na svetu zmeraj globlje spoznavati in sodelovati ne glede na razlike – čeprav so te včasih skorajda nepospe.

Nove možnosti fotogrametrije

Od posnetkov prostora do meritev v medicini

Idea o pridobivanju metričnih informacij (v ravnini ali prostoru) iz posnetkov seže prav v začetke razvoja fotografije. Razvoj postopkov, instrumentov, algoritmov v teh 150 letih nas je privedel do tega, da lahko izmerimo praktično vse, kar je zabeleženo na posnetku, oziroma tudi tisto, česar ni v vidnem spektru elektromagnetnega valovanja. Z vedno hitrejšim razvojem digitalne tehnologije pa se vse bolj bliža čas, ko bo postopek meritev popolnoma avtomatiziran.

S tem, ko določeno objekt posnamemo, dobimo obsežne informacije o objektu v obliki posnetkov. Te informacije lahko razdelimo v grobem na tri skupine:

- informacije o splošnem vtisu snemanega objekta;
- geometrične informacije in
- fizikalne informacije.

V nadaljevanju se bomo omejili le na načine pridobivanja geometričnih informacij. Nacelo določite prostorskih koordinat iz meritev na posnetkih temelji na geometriji naravnega procesa gledanja (glej skico).

Vzrok, da lahko človek prostorsko zaznava objekte, leži v različenosti slik opazovanega (gledanega) objekta v levem in desnem očesu. Pri fotografiranju objekta moramo zato vzpostaviti podobne razmere (vzporedni optični osi, baza snemanja...) kot pri naravnem človekovem gledanju.

● prav tako ni potrebno, da je objekt meritev dostopen;

● posnetek predstavlja časovno definirani dokument o stanju objekta;

● omogočeno je optimalno planiranje merenj (možnost snemanja v različnih merilih) in s tem ekonomiziranje celotnega merskega procesa;

● merjenje in analize oziroma preučevanje objekta je kabinetsko delo,

● vse faze merskega procesa je možno do določene mere avtomatizirati;

● rezultati meritev so v digitalni obliki, kar omogoča povezovanje fotogrametrije s CAD/CAM sistem;

● v postopku merjenja pridobljeni rezultati imajo visoko natančnost.

Ker je v naravi vse uravnoteženo, ima tudi fotogrametrija določene slabosti oz. pomanjkljivosti:

● objekt, ki ga merimo, mora biti »viden«, da ga lahko zabeležimo (registriramo) na filmskem materialu;

● časovno zamuden je postopek razvijanja filmskega materiala;

osnovna situacija fotogrametričnega snemanja

osnovna situacija fotogrametričnega snemanja

osnovna situacija fotogrametričnega snemanja

osnovna situacija fotogrametričnega snemanja

osnovna situacija fotogrametričnega snemanja

osnovna situacija fotogrametričnega snemanja

Opustošenje pri Ljubnem.

Bavarske izkušnje

Skrb za razvoj podeželja, skrb za preživetje naroda

Skrb za celovito urejanje podeželja postaja tudi v najhujšem, a silno raznolikem slovenskem prostoru med poglavitnimi cilji slovenske kmetijske politike. In ker je, kot pravi kmetijski minister prof. dr. Jože Osterc, ta naš prostor ekološko izjemno občutljiv, si napačnih prijemov, ki so lahko zelo škodljivi za ljudi in krajino, v kateri živijo, preprosto ne moremo in ne smemo privoščiti. Zato da bi se izognili eksperimentiranju in napačnim odločitvam, se je kajpada pametno ozreti po svetu in se zgledovati po izkušnjah drugih. Zelo koristno pa je tudi povsem konkretno sodelovanje s strokovnjaki, ki so se s svojim delom dokazali in uveljavili tudi v mednarodnem merilu.

Pred dnevi sta v okviru slovenskega odpiranja v evropski prostor in iskanja poti za strokovno sodelovanje bila v gostih doma priznana strokovnjaka bavarskega ministrstva za kmetijstvo dr. inž. Holger Magel in

dipl. inž. univ. Günther Strossner. Oba sta namreč v Nemčiji in tu zunanji ne znana kot dobra poznavalca razmer na področju urejanja prostora, še posebej kmetijskega podeželja. Zato ni naključje, da so ima na okrogli mizi, ki jo je organiziral slovenski sekretariat za kmetijstvo, prisluhnili tako strokovni delavci tega sekretariata z ministrstva prof. dr. Jožetom Ostercem na čelu kot tudi minister za varstvo okolja in urejanje prostora Miha Jazbinšek.

Zanimiva je bila že primerjava bavarskega kmetijstva, njegove sestave in drugih značilnosti, ki so tako ali drugače zaznamovale njihovo podeželje. Tako je denimo delež kmetijstva v družbenem proizvodu le tri odstotka, število kmetij in kmečkake prebivalstva pa se je v zadnjih dveh desetletjih zmanjševalo podobno kot pri nas. Še leta 1979 so imeli Bavarci 270.000 kmečkih gospodarstev, zdaj jih je (čistih kmetij) neprimerno manj. Dovolj pove tu tudi podatke, da je po podatkih iz leta 1987 več kot 30.000 mešanih kmetij opustilo kmetovanje. Danes prevladuje tri tako imenovani polkmeti in razvoj gre še naprej v smeri zmanjševanja čistih kmetij, nastajajo pa mešane kmetije. To je brez dvoma pogojeno tudi s presežki proizvodnje, saj se ti pri mleku, mesu, jajcih še stopnjujejo. Ne glede na to (kar je tudi posledica kmetijske politike ES) pa je, kot sta poudarjala Bavarca, politični cilj Nemčije, da obdrži prebivalstvo na kmetijskih območjih in da zaustavi tok odseljevanja v mesta. Seveda pa je zato potrebno poskrbeti za primerno kvaliteto življenja na podeželju, ljudem, ki tam živijo, pa zagotoviti navedena mesta, ki bodo zaustavila »redenske migracije v mesta in njihovo vračanje samo za vikende«. K temu lahko največjainde veliko prispeva tudi ponudba in možnost ustreznega izobraževanja na podeželju. »Pred leti smo načrtno ustvarili nova študijska središča v Passauu in Regensburgu, z namenom, da bodo obdržimo strokovnjake na podeželju. Obneslo se je.«

Širje glavni cilji

In kako so Bavarci zastavili program celovitega urejanja podeželja? »Ministrstvo je parlamentu predložilo nov program ureditve podeželja, v katerem smo si postavili štiri osnovne cilje. Prvi je, da obdržimo raven kmetijske in gozdarske proizvodnje in zagotovimo ljudem primeren za služek v kmetijstvu, ki je lahko glavni ali pa le dodatni poklic. V okviru tega smo zastavili čim bolj racionalizirano delo in modernizirano kmetovanje, pri čemer seveda ni šlo toliko za ustvarjanje novih delovnih mest v samem kmetijstvu. Kot drugi cilj smo si zastavili ohranitev zdravstva okolja. To pa posredno sovpadu tudi sva, ker Evropske skupnosti o opuščenju posameznih kmetijskih območij, da gre za opuščanje intenzivnosti pridelave na velikih farmah in da se bolj usmerjamo v ekološko sprejemljivejšo pridelavo na manjših obratih.

To pa je v neposredni povezavi z našim tretjim ciljem, da okrepimo podeželska področja in obnovimo vasi, kar je mogoče doseči z boljšimi čestnimi povezavami; to da s takšnimi, ki ne bi preveč škodovala okolju. In končno je tu še četrti cilj: v vsa prizadevanja aktivno vključiti prebivalstvo, ki živi na podeželju,« je povedal inž. Strossner.

Seveda so ti cilji zahtevali tesnejše inter-

disciplinarno sodelovanje. Nosilec projekta, ki ga že izvajajo in ga od spomladaj širijo tudi na pet »na novo pridobljenih pokrajin po združitvi Nemčije z bivšo NDR«, je bavarsko kmetijsko ministrstvo v »tesnem sodelovanju z ministrstvom za varstvo okolja, ministrstvom za gradbeništvo in turizem, pravosodnim, gospodarskim in finančnim ministrstvom«, po zaslugi vseh teh pa nastajajo novi zemljevidi oziroma katastrski načrti.

Bavarska ima 3,4 milijone hektarov kmetijskih površin in daje vsako leto za urejanje kmetijskih zemljišč 320 milijonov DEM in 130 milijonov DEM za obnovo vasi. Skupno urej ta del Nemčije porabi za celovito urejanje podeželja 450 milijonov DEM ali za vsak hektar kmetijske zemlje v povprečju 130 DEM. Če vzamemo za primerjavo te podatke, ki smo jih na tem pogovoru slišali od slovenskih predstavnikov, ima naša republika resda le 0,7 milijona hektarov kmetijskih zemljišč z nič manj kot 5,9 milijona parcel (neverjetna razpoložljivost posesti!), za vse skupaj pa v izmen urejanja podeželja porabimo 240 milijonov dinarjev.

Preručnato v marke, porabimo v Sloveniji tako za urejanje kmetijskih zemljišč okrog 50 DEM na hektar, torej v primerjavi z Bavarsko kar 2,6-krat manj. Pa potreba glede celovitega urejanja podeželja niso pri nas nič manjše kot pri Bavarcih, so prej večje. Drži ugotovitev, da je naloga in dolžnost države, da skrbi za svoje podeželje (tudi Slovenija bo to morala bolj odločno storiti), saj le-to dobiva nove življenjske pomembne naloge.

Razseljevanje farm

Seveda ne gre pozabiti, da bo v slovenskih razmerah to, kar že uresničujejo Nemci (ne le Bavarci), tudi na nekdanjih ozemljih NDR, precej težje doseči. Tudi zaradi siceršnje slabše razvitenosti in manjših denarnih možnosti. Če k temu dodamo še gole, a kljub vsemu dovolj zgovorne podatke: da imamo najboljših zemljišč vsega okrog 200.000 hektarov, da imamo 150.000 kmetij s povprečno 3 hektari obdelovalne zemlje (v povprečju pa je skupaj z gozdom vsaka od teh kmetij velika 6,3 hektara); da je od vseh teh kmetij le 19 odstotkov čistih kmetij, ki imajo v povprečju 5 hektarov obdelovalne zemlje in skupno z gozdom po 11 hektarov kmetijskih površin; da je 72 odstotkov vseh kmetij mešanih in da je 15 odstotkov kmetij ostarelih (in v danem trenutku nesprijetnih); da sicer dosežemo 80-odstotno stopnjo samookrbe in da se »ponuša« do 0,3 hektara kmetijske zemlje na vsakega Slovenca (skupaj z gozdom seveda).

Značilnost novih pristopov do urejanja podeželja v Nemčiji je tudi razseljevanje velikih farm in povečevanje števila manjših, okoliu manj škodljivih obratov – k temu počasi stopa tudi Slovenija s farmami v Podgradu, Nemščaku, sledile pa

Ekološka ocena umetnega zasneževanja smučišč

Misliti moramo predvsem na smotrno načrtovanje smučišč

Slovensko javnost čedalje pogosteje pretresajo novice o nameravanem umetnem zasneževanju. Spomladi se je govorilo o Kravcu, v javnost pa so prišli tudi že načrti o velikem sistemu za umetno zasneževanje v smučarskem centru Kranjska Gora. V predstavljenih načrtih je v ospredju finančno-tehnična plat, medtem ko so ekološki aspekti večinoma zanemarjeni.

Zadnjih nekaj let smo pričali zelo slabim snežnim razmeram v Alpah. Leto 1989 je bilo najbolj sušno v tem stoletju, primerjamo ga lahko le z letoma 1949 in 1976. Pomanjkanje snega so seveda močno občutili tudi zimsko-turistični centri, rešitev pa so marsikje iskali v umetnem zasneževanju smučarskih prog.

Osnovno načelo umetnega zasneževanja

Ideja umetnega zasneževanja izvira iz ZDA, kjer so leta 1950 delali poskuse v zvezi z zaščito plantaž pomaranč pred zmrzavanjem. Uporaba se je hitro prenesla na smučišča in severnoameriška smučišča so danes v veliki meri opremljena z napravami za zasneževanje. V Evropo je val zasneževanja segel dobro desetletje kasneje. Na začetku zaradi drugih klimatskih razmer učinkovitost in razširjenost ni dosegla tiste v ZDA. Seč se prilagajajo tehnologije evropskim razmeram so dosegli večjo učinkovitost.

Dragoceni podatki o klimi na Antarktiki

Britanski znanstveniki so na Antarktiki našli merilnik plime, ki ga je med ekspedicijsko leto 1909 instaliral znani francoski znanstvenik dr. Jean Charcot. To jih utegne spodbuditi pri njihovem prizadevanju za iskanje odgovora na vprašanje, ali se je morska gladina zaradi naraščanja temperature in taljenja ledu v preteklosti kaj zvišala.

Antarktika igra ključno vlogo v podnebnem krogu tako severne kot južne poloble. Sedanjí poskusi, da bi z računalniki izdelali model podnebnega na našem planetu, pa so odvisni od podatkov s polarnih območij, ki jih mora biti čimveč. Toda pri proučevanju splošnih tendenc v vertikalnem gibanju morske gladine za obdobje, daljše od sto let, so morali zaradi pomanjkanja podatkov zanemariti južne dele Atlantskega, Indijskega in Tihega oceana. Merilnik plime,

Umetni sneg, imenovan tudi tehnični sneg, nastane ob razprševanju finih kapljic vode v zraku, katerega temperatura je pod zmrziščem vode in ni nasičen z vlagjo. Temperaturno delovno področje je zelo različno, odvisno od uporabljenih tehnologij. V nekaterih primerih seže tudi do temperature nekaj stopinj nad zmrziščem. Za pospeševanje tvorbe kristalov lahko vodi dodajajo različna kristalizacijska jedra. V ta namen uporabljajo drobne mineralne delce, srebrov jodid, v Ameriki in na Japonskem pa je precej uveljavljeno dodajanje proteinskih delcev (gre za sevanjem inaktivirane bakterije Pseudomonas syringae, ki so v naravi splošno prisotne). Kot kristalizacijsko jedro delujejo tudi vse nečistoče, ki so prisotne v vodnih telesih: mineralni delci, rastlinski delci, mikroorganizmi.

Obstajata dva osnovna sistema za pravo umetnega snega:

- visokotlačni snežni topovi (kompresed air-gun, Druckluft-Kanone); to je izvirni tip. Do razpršilnikov prihajata po razvodnem omrežju voda in zrak pod visokim pritiskom.

- nizkotlačni propellerski snežni topovi (puhalniki (fan-gun, Propeller-Kanone); voda prideka do velikih propellerskih puhalnikov, kjer se drobno razpršena meša z zrakom, ki ga puhalnik črpa iz okolice.

Prvi običajno tvorijo obširnejše sisteme, lahko povsem avtomatizirane. Taki sistemi so značilni predvsem za zahodno-alpska smučarska središča. V vzhodnih Alpah

pa prevladujejo preprosti sistemi z nizkotlačnimi topovi. Kvaliteta proizvedenega snega je pri obeh tipih približno enaka, velike razlike pa so v porabi energije in hrupu, ki ga povzročajo. Snežni topovi so samo vidni, zunanji del sistema in obsegajo le 5-20% investicije. Vse ostalo pa je oče skrito pod zemljo: napeljava za vodo, komprimiran zrak, in elektriko. K sistemu štejemo še črpalnice za vodo, hladilnice za predhlajenje vode (voda mora biti ohlajena na 3° C), kompresorje, visoko in nizko napetostno električno napeljavo, kontrolni sistem.

Poleg nizkih temperatur sta za delovanje sistema potrebni tudi voda in električna energija. Iz m³ vode dobimo povprečno 2,5 m³ snega (2,1-3,0 m³), torej potrebujemo za zasnežitev prog s 25 cm debelo snežno odejo okoli 100 l vode/m² površine. Ob večkratnem zasneževanju, oziroma ohranjanju zadostne snežne odeje se poraba vode poveča, za izračune uporabljamo faktor 2,5, pri zasneževanju zelo obremenjenih predelov pa celo faktor 7.

Poraba električne energije je odvisna od mnogih dejavnikov in se giblje med 0,25 in 7 kWh na m² proizvedenega snega. Nanj vplivajo: oddaljenost vodnega vira (črpanje), potreba po predhlajenju vode, klimatski pogoji, tip zasneževanja (poraba energije za visokotlačne topove je večja kot pri nizkotlačnih).

Vplivi umetnega zasneževanja na okolje

Glede na to, da so problemi povezani z umetnim zasneževanjem razmeroma novi, je dobrih rezultatov raziskav o vplivu na okolje še zelo malo. Ker je potrebno ovrednotiti možne vplive, ki se lahko pojavijo šele po dolgotrajnem delovanju, je večina raziskav še v teku. Zaradi pomajknjaja podatkov tudi prihaja do močne polarizacije mnenj med zagovorniki in nasprotniki umetnega snega. Negativne vplive lahko na kratko razdelimo na tiste, do katerih prihaja pri pripravi in izdelavi umetnega snega ter na vplive samega umetnega snega na okolje, predvsem na vegetacijo in tla.

Vplivi na vegetacijo

Umetni sneg je s 350-500 kg/m² gostejši, bolj kompakten kot naravni sneg (30-100 kg/m²). Med preobrazbo naravnega snega v 3-4 tednih gostota naraste na 250-400 kg/m², na smučišču pa je ta proces pospešen in že v 2-3 dneh doseže vrednosti 400-500 kg/m². V tem oziru se naravni in umetni sneg na smučišču ne razlikujeta. Proti koncu zimske sezone se zbitost pri obeh povečuje, še posebej če pride do tvorbe ledenih plasti (preko 900 kg/m²). Ob tem se močno poveča toplotna prevodnost snežne odeje. Ta znaša pri snegu (naravnem) snegu 0,03, pri umetnem snegu 0,47 in pri ledu 2,23 J/m·K·s. Zaradi povečane

toplotne prevodnosti je pogostejše zmrzovanje tal, kar se odraža tudi v poškodovanosti vegetacije.

Povečana gostota pomeni tudi slabšo izmenjavo zraka, slabšo preskrbo s kisikom, kar ob talni aktivnosti pomeni povečevanje koncentracij CO₂, tvorbo toksičnih snovi. Ti procesi so posledica tako umetnega kot mehanskega obdelave naravnega snega. Bistvo problema torej ni v umetnem snegu, temveč v sami smučarski dejavnosti.

Z zagotovljenjo, konstantno snežno odejo se zimska sezona podaljša na račun vegetacijske. Poročajo o zakasnitvi okopitve za največ 25 dni, običajno pa je manjša. Nekateri na podlagi raziskav računajo s 3% zmanjšanjem rastlinske proizvodnje za vsak dan podaljšane snežne sezone. Delež zmanjšanja je vsekakor odvisen od značilnosti rastišča, nadmorske višine in agrotehničnih ukrepov, zgornja številka pa najverjetneje predstavlja največjo možno vrednost. Do zmanjšanja rastlinske proizvodnje pride tudi na smučarskih progah z naravnim snegom, ki ima, kot smo že omenili, podobne lastnosti kot umetni. Poročajo o 5-20% zmanjšanju zaradi zaostanka v rasti.

Posredne vplive moramo ocenjevati iz globalnega stališča. Gre predvsem za večje koncentriranje turistov in za povečano porabo električne energije. Smučarski centri z zagotovljeno snežno odejo omogočajo povečanje zaslužka predvsem turistični industriji, po drugi strani pa pomenijo povečano turistično privlačnost, kar poganja za seboj povečano gradnjo infrastrukturnih objektov, povečanje prometa, povečanje onesnaževanja, kar v končni fazi pomeni kvalitativno spremembo gorske krajine. Vsekakor gre za zapletena vprašanja nadaljnjega razvoja, ki niso omejena samo na ozko prepletanje odnosov med smučiščem in okoljem.

Zadnje zime z zmanjšano količino snežnih padavin so povzročile veliko poškodovanost gorskega rastlinstva, kar je posledica delovanja nizkih temperatur. Dovolj debela snežna odeja namreč zagotavlja zaščito pred mrazom, zagotavlja pa tudi manjšo zbitost. Z zagotovitvijo stalne snežne odeje se prepreči sicer pogoste mehanske poškodbe tal in vegetacije, do česar prihaja na smučarskih progah z nezadostno snežno odejo, predvsem na izpostavljenih, močno obremenjenih mestih. Umetni sneg torej nudi vegetaciji in tlem toplotno in mehansko zaščito.

Ker je voda, iz katere izdelujejo umetni sneg, običajno bogata s hranilnimi snovmi, deluje ob okopitvi kot gnojilo. To skupaj z zakasnitvijo rastne sezone vpliva na spremembe vegetacije, predvsem na spremembe v vrstni sestavi. Stopnja sprememb je odvisna od lastnosti rastišč in nadmorske višine.

V montanskem pasu (v katerem leži večina kranskoalpskih smučišč) so spremembe največje, z naraščanjem višine pa upadajo. Na suhih travniških na tleh in prepustnih tleh pride zaradi omejenega gnojenja in izboljšanih vlažnostnih razmer v tleh (večja količina snega ob taljenju poveča nasičenost tal v globljih plasteh).

kar deluje kot zaloga za kasnejše sušne razmere) do preoblikovanja v smeri gojenih travnikov, na katerih je pridelek povečan, vrstna sestava pa osiromašena.

Na vlažnejših travniških pa dodatna količina talce se vode povzroči zakasnitev rasti. Tudi vpliv gnojenja ni tako očiten kot na suhih travniških.

Na kisljih tleh zaradi dovajanja talce se vode iz umetnega snega (je rahlo bazičen) tudi pride do sprememb v vrstni sestavi. Kislost tal se zmanjšuje, poveča se aktivnost talnih mikroorganizmov in s tem razgradnja humusa in sproščanje organsko vezanih hranilnih snovi. To omogoča razširjanje zahtevnejših vrst in izboljšuje kvaliteto takih travnišč (gledano iz kmetijskega stališča).

Na površinah, ki so v kmetijski rabi, je vpliv umetnega snega v primerjavi z agrotehničnimi ukrepi veliko manjši, običajno se dopolnjujejo, predvsem na suhih travniških v nižjih legah. Umetnemu zasneževanju pa se moramo odpovedati na vlažnih rastiščih in na rastiščih, kjer bi zaradi povečane vlažnosti tal in vnosa hranilnih snovi spremenjena vrstna sestava pomenila uničenje redkih rastlinskih oziroma živalskih združb.

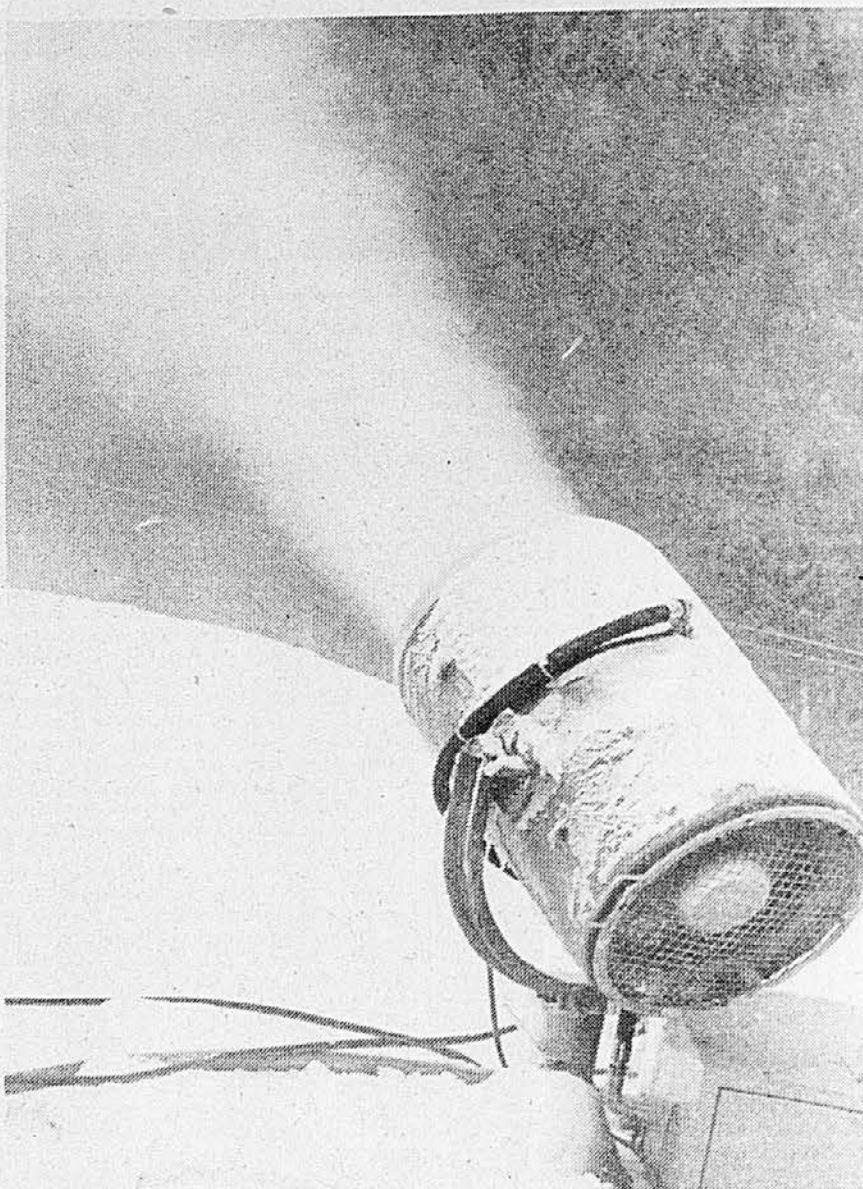
Vplivi na vodni režim

Večina izpostavlja povečano količino talce se vode ob spomladanskem taljenju snega. Nekateri poročajo o 40-80% povečanju odтока v primerjavi s smučišči pod naravnim snegom. Upoštevati pa moramo, da tudi v naravnih razmerah pride do velikih letnih nihanj v debelini snežne odeje in s tem tudi v količini talce se vode. Količina talce se vode na enoto časa namreč ni odvisna od debeline snežne odeje, temveč od klimatskih dejavnikov (intenziteta sevanja, temperatura in vlažnost zraka). Debeljša snežna odeja povzroči samo časovno razporeditveno taljenje snega, razen v primeru nenadnega vdora toplih zračnih mas. To pa predstavlja nevarnost tako v primeru naravnega kot umetnega snega. Nevarnost se močno poveča v primeru, da po umetnem zasneževanju pride do obilnih snežnih padavin.

Razlika v vlažnostnem režimu med smučišči z naravnim in umetnim snegom ni bistvena, velika pa je razlika med smučiščem in neobremenjenim pobočjem, o čemer pa smo že govorili. Umetnemu zasneževanju se izogibamo le v primeru labilnih talnih razmer, kjer večje količine talce se vode lahko povečajo nevarnost podorov in erozij.

Odvzem vode iz vodotokov predstavlja največji problem v zvezi z umetnim zasneževanjem. Težko je zagotoviti zadostne količine vode. Pretoki vodotokov so v zimskem času običajno najnižji, odvzem vode, pa lahko pomeni znižanje pretoka pod biološki minimum, s čimer so ogrožene vodne družbe. Vodna zakonodaja v sosednji Avstriji dovoljuje odvzem 10% od nizke vode.

Ponekod si zadostne količine vode zagotove z akumulacijami, pri čemer imamo opraviti z velikim posegom v prostor, kar vpliva med drugim na spremembo klime in na zmanjšano krajinsko privlačnost. Pojavljajo se tudi ideje o umetnih jezerih z dvojno uporabo: kot vodni zbiralnik in kot bazen za čiščenje odpadnih voda (sanitarno močvirje). Sneg narejen iz take vode bi pomenil močan dotok hranilnih snovi, kar pa smo že izpostavili.

Snežni topovi - med koristni in škodo.

V kolikor se voda zajema iz bakteriološko oporečnih virov, se pojavlja vprašanje higienične ustreznosti takega snega. Poudarjena je nevarnost ogrožanja virov pitne vode pod smučišči ali okužbe zaradi uživanja snega (otroci) in ob stiku rane s snegom ob poškodbah. Doseganje bakteriološke analize so pokazale, da ob proizvodnji umetnega snega pride do redukcije količin bakterij, predvsem na račun stika z velikimi količinami kisika ob razprševanju in nizkih temperatur.

Razvejeno vodovodno omrežje sistema za umetno zasneževanje pa lahko v poletnem obdobju koristno uporabimo za namakanje kmetijskih površin ali revegetativnih strojno izravnanih prog. Možno je tudi hitro aktiviranje sistema v primeru gozdnih požarov v okolici smučišč.

Hrup

Prvotni visokotlačni topovi, ki so izvirali iz ZDA, so bili izredno hrupni. Kasneje je tehnologija napredovala tudi v tej smeri. Se vedno pa so visokotlačni topovi hrupnejši od nizkotlačnih: 75-99 dB

proti 58-80 dB. Pod pritiskom varstvenikov okolja pa nastajajo vse manj glasni tipi snežnih topov. V okolici naselij pridejo v poštev samo nizkotlačni topovi.

Hrup predvsem ogroža občutljive živalske vrste (na primer divji petelin), na kar pa moramo misliti že ob načrtovanju smučišč.

Iz povedanega je razvidno, da umetno zasneževanje samo po sebi ne predstavlja pretrganega problema, predvsem ne na ekološko tako degradiranih površinah, kot je večina smučarskih prog. Večji problem predstavljajo smučišča celotna, zato je najprej potrebno poskrbeti za sanacijo obstoječih in omejiti gradnjo načrtovanih smučarskih centrov. Seveda je primernost umetnega zasneževanja treba obravnavati posebej za vsako lokacijo, kajti ekološke razmere se krajeno močno spreminjajo. Omejejoča je predvsem količina dostopne vode, pomembna pa je tudi prisotnost redkih ali ogroženih rastlinskih ali živalskih vrst oziroma združb, geološka stabilnost in vodni režim tal.

IGOR MAHER

MEL MANDER

tekstilni diskont

Italijanska športna oblačila
KRONOS
45% znižanje cen
v decembru!

Dodatna ponudba bund, jaken, majic s kapuco...

Mel Mander d. o. o., Javna skladišča, hala D, Šmartinska cesta 152, 61000 Ljubljana, tel.: (061) 044 33 22
Vhod z Letališke ceste!

za ženske

kratka spalna srajca, zelo moderna	149.-
triko ali frofir pižama, bombaž	249.-
flanellasta spalna srajca, čisti bombaž	169.-
jogging s kapuco, moderen, aktuelen	349.-
Bustier-garnitura iz bombaža, čipkasti rob	109.-
satensasta kombineža s čipkastim okrasom, enobarvna ali patskana	95.-

steznik hlačke

z dolgo hlačnico, čipkasti vložek	99.-
steznik hlačke, Lycra-kvaliteta	69.-
modna bluz, kroj kot srajca, bombaž	199.-
žametne hlače z gubami v različnih barvah	399.-
viskozna bluz, z moderim iskrom	339.-
bombažne hlače »Leggings« v aktualnih barvah	199.-
modno krilo mešanica volne	399.-
pulover s kitami v različnih barvah	199.-

SAMONIG - kupci

lahko v WIPARK garažah, Hausergasse,
PARKIRAJO BREZPLAČNO do dveh ur.
Parkirni lističi v prodajalni!

garnitura perila - majica in spodnje hlače	79.-
moderne hlačne nogavice, gosta tkane v vseh modnih barvah	29. ⁸⁰
fine hlačne nogavice z vzorčkom	15. ⁸⁰
športne hlačne nogavice, bombažna kvaliteta	59. ⁸⁰
transparentni nedrček, čipkasti rob	49.-

pulover s kapuco v različnih modnih barvah	159.-
modni sviter iz bombaža	199.-
modni pulover z nošikom in vezom iz perla	299.-
garnitura - šal z rokavicami v različnih barvah	99.-
za moške	
športna srajca iz flanel, zagotovljena kvaliteta	199.-

SAMONIG

CENE

olajšajo obdarovanje

moderna srajca, patskana	199.-
srajca za k obleki moderni vzorec, zagotovljena kvaliteta	299.-
Jacquard- pulover, mešanica volne	299.-
Polo-pulover, ali jopica s stoječim ovratnikom	99.-
sviter s kapuco na vrvični poleg	299.-
Jogging- trenirke, različni modeli	299.-

žametne hlače v modnih barvah, vseh velikosti	179.-
termo hlače, čisti bombaž, vseh velikosti	259.-
Jacquard- pulover, enostavna nega, ad sviter	159.-
Jogging- trenirka, patskana, vseh velikosti	149.-
triko ali frotir pižama vseh velikosti	139.-

dekliška bluz, iz batista z vezanimi vložki, ad	199.-
dekliška dvodelna obleka iz patskanega bombaža	299.-
dekliška flanelasta obleka, različni modeli	379.-
darilni zavoj: dve brisači iz frotirja, čisti bombaž	89.-
moderna garnitura pisane garniturnega perila, 1 prevleka in 1 prevleka blazine	139.-
dvojna garnitura posteljnega perila, dve prevleki in dve prevleki za blazine, patskana bombaž	499.-
rjuha iz frotirja z elastiko, točne mere	98.-
flanellasta posetljiva garnitura voljna	199.-
kapna proti revmi, polnena s čisto ovčjo volno	549.-
flanellasta rjuha, polnena s mešanico volne in acryla	99.-
medicinska blazina, polnena z volno, na eni strani koža	269.-
posteljna podloga iz bombažnega trikota, polnena z mešanico volne in acryla	299.-
odeja iz ovčje volne, zagotovljena kakovost	599.-

SAMONIG DOBROPISI

so vam vedno v zadovoljstvo!

triko ali frofir pižama	299.-
flanellasta pižama iz čistega bombaža	199.-
žametne hlače z gubami, v modnih barvah	359.-
moderne hlače s pasom in zavijki	499.-
jopič daljšega kroja z vrvičnim potegom	499.-
smučarska garnitura, toplo podložena	998.-
smučarska srajca v modnih barvah	99.-
za otroke	
kavbojke z gubami, oprane, vseh velikosti	179.-

garnitura perila iz čistega bombaža, ad	54. ⁸⁰
jopič, toplo podloženo, ad	499.-
smučarski pajac z vetrovko, ad	669.-
smučarski pajac, patskan, od	599.-
jopica s stoječim ovratnikom ali polo-pulover vseh velikosti	79.-
hlače s hlačnim jermenom, prožne, bombažna kvaliteta, od	159.-
fantovska flanellasta srajca, enobarvna ali karirata, vseh velikosti	89.-
dekliško rožasto krilce, podloženo, ad	249.-

Še več vam pokažejo naše praznično okrašene izložbe!

SAMONIG

TVOJA BLAGOVNICA V BELJAKU NA SAMONIG-ECK

DELO

*Samostojen časnik
za samostojno Slovenijo*

Kmečke politične dileme

TONE JANEŽIČ

Za marsikoga, tudi za tistega, ki bolje pozna razmere v Slovenski kmečki zvezi, je bila sobotna prekršitev v ljudsko stranko presenečenje. Vendar se miselnost ljudi, ki delajo okrog te stranke, ravna po skoraj sto let starem načelu Janeza Evangelista Kreka, ki pravi: jed je pokrita, dokler se kuha, potem ko je kuhana, se pa odkrije. Zato so kmečki funkcionarji s svojimi sodelavci statut stranke pod streho spravljali kot pokrito rihtio: vse okoliščine in med strankami najdaljša, dveipolstotna zgodovina, pa kažejo na to, da so prizadevanja za to obstajala že dalj časa. Vsaj po navdušenem priteževanju kmečke baze na obnem zboru bi se dalo soditi, da kmetje s pomočjo nekaterih razumnikov nečesto ostati na stanovanjem zapetu, ampak se raje podajojo v politiko.

Voditelji stranke se ravnojo po tem, kar je bil zapisal Janez Evangelist Krek v Crnih bukvah kmečkega stanu, da je namreč »kmečki stan potreben državi ne samo za proizvajanje živeža in vseh snovi za obrt, marveč tudi za varstvo reda in miru in za ohranjanje verskega in naravnega življenja«.

Kmečka stranka kot najbolj razvita iz Demosove koalicije na podeželju je bila in je ostala ogrožena povolnina političnega življenja v Sloveniji, kot jo je pohljal dr. Jože Pušnik. Dejstvo, ki je bilo v razpravi o statusu na sobotnem obnem zboru večkrat poudarjeno, pa je strankov uspeh, jo je prisililo k razmišljanju, da lahko sama postavlja pogoje koaliciji. Dr. Franc Zagožen je celo povedal, da sta bila med prvimi eninainštinitimi člani stranke tudi sedanja ministar Igor Bavcar in Janez Janša, ki sta se v stranko vpisala na ustanovni dan. Res se je tedaj v stranko včlanil marsikdo, ki ni kmet, pač zato, kar je članstvo ni postavljalo posebnih omejitev in ker je bila s svojim poudarjanjem tradicionalnih slovenskih vrednot marsikomu simpatična. Bila pa je tudi prva pri nas dopušča članica stranke, čeprav je sprva delala po pravilih filatelističnih društev in društev rejcev malih živali, nad čemer so se strankini funkcionarji pritoževali, dokler ni bil sprejet ustrezen zakon o strankah.

Po volitvah se je kmečka zveza znašla na razpotju: ali naj bo politična stranka ali kmečki sindikat. Slednje bi prav gotovo ostala, če na volitvah ne bi dobila toliko poslanskih mest. Tako pa ima zdaj v republiki skupšini 34 poslancev in na podeželju marsikje oblast v občini.

Kdor molči, devetim odgovori?

MOJCA KAUČIČ

Aferi Trend res se ni videti konca. Še več, dobiva namreč čedalje večje razsežnosti oziroma je vanjo (nehote) vključenih čedalje več ljudi. Počutimo se čedalje bolj nelagodno. Človek ne more biti navdušen nad tem, da množica ljudi iz drugih jugoslovanskih republik z jaci obmetava poslopje naše republiške skupščine – kakršnakoli je že oblast, ki sedi v njej. Pravico soditi ji imamo predvsem vsi tisti, ki smo jo izbrali. Se posebno nelagodno pa se človek počuti, ko pomisli, da letijo jajca na skupščinsko poslopje zato, ker je nekdo znal izkoristiti pravno praznino tržnega gospodarstva in zasebne podjetništva, posloval nepošteno – in ga zdaj ni na spregled.

Prav tako ni prijetno poslušati groženj ne-dolžnih Slovencev, ki s Sandijem Grubeličem in Trendom pa tudi slovensko skupščino nimajo pravzaprav ničesar. To, da bo letos v Istri zelo hudo, če vplačniki Trendovih avtomobilov ne bodo od vlade dobili nazaj svojega denarja, da slovensko imetje ob istinski obali ne bo varno pa tudi ljudje ne, je bilo slišati pred skupščinskim poslopijem v torko dopoldne.

Se pred torkovim zborom je eden od njegovih organizatorjev dejal, da se boji, da jo bo zaradi vzmenjenosti Trendovih opazili, ko bo hudo ljudje iz drugih republik prišli v Ljubljano. Res je, da se razen obmetavanja skupščinskega poslopja z jaci in kovanci in vpitja na vsakogar, ki je prišel iz zgradbe (od kurije naprej), ni zgodilo nič hudega. Res pa je tudi, da so nekateri časopisi v drugih republikah o torkovem zboru objavili alarmantne novice. Med drugim tudi to, da so se udeležencev protesta pred skupščino lotili mlitinski s kamioni in pendreki, česar vsi, ki smo bili poleg iz slovenskih medijev, nismo videli. Torej še malo oja na nacionalistični ogenj.

IZ JUGOSLOVANSKEGA ČASOPISJA

Tudmanova košarica prijatelju Kučanu

Predsedniku Slovenije in Hrvatstvu v tiskovni Milan Kučan in gospod Franjo Tudman, sta svoji »zbirki bližnjih srečanj v petek dodala še eno, namreč v Evropi, celjskem hotelu s tem simbolizirano: imenom. Tako sta postala 120 obletnico prvih slovensko-hrvaških pogovorov o možnostih za južnoslovensko sožitje. Da sta obe strani pripisovali poseben pomen temu se stanku, ki naj bi bil po besedah nekaterih uradnih funkcionarjev med republikama priča tudi med republikanoma, priča tudi enourni neposredni televizijski prenos iz Evrope, ki naj bi preprčil ljudstvo »lepe naše« v »dežele«, da so odnosi med republikama trdni in izjemno dobri.

Kučan in dr. Tudman sta se tako trudila dokazati gledalcem, da sta slovenski in hrvaški narod ne le sosedu, marveč tudi dobra prijatelja, da bi utegnili malo slabši poznavalci ugotoviti, da sta se voditelja tik pred tem za razgovor obojoroženemu »sporodu« poročju Sotle. Šele ob koncu pogovora pred kamerami, ko je moderator vprašal oba predsednika, ali sta svoje celjsko srečanje kronala s kakšnim »papirjem«, pa se je izkazalo, da je »kar preveč očitni optimi-

zem« pravzaprav skrivaj razočaranje, zlasti slovenskih partnerjev, sprito zadržanosti Hrvatov do napovedanega plebiscita.

Razočaranje

Kučan se je kot spreten politik kajpada iz vsega tega celo poslužil – dejal je namreč, da celjski zvečan tako ne bo »prvi človek« glavnega mesta »konfederacije«, hrvaški predsednik pa je pripomnil, da bi pogodbu o konfederaciji »nemudoma podpisala, vendar pa ta stvar pravzaprav sploh ni pomembna«. Tako je ob koncu postalo jasno, da Hrvaška in Slovenija nista podpisali nobenega »garancijskega pisma« oziroma da gospod Tudman ni zagotovil svojim severnim sosedom, da bo do zadnjega Hrvata branil pravico Slovencev do odcetpive.

Tak sklep zvezi nemara grobo in karikirano (odvisno od zornega kota), v bistvu pa pravilno povzema tisto, kar so slovenski predstavniki pričevali od svojih hrvaških prijateljev, kajti brez njihovega jamstva »dežela« ne izpolnjuje potrebnih pogojev za odcetpive. Za nepošteno igro s Hrvati je še najmanj treba dodati Milana Kučana, ki se je znašel pred dilemo, ali naj bo »izdajalec« lastnega ali hrvaškega naroda. Tudi Kučana je namreč močno presenetil vladajoči Demos, ki je iz ozkih strankarskih interesov Slovencev vsilil pletus, in da so o tej možnosti Senežali tudi v neposredni bližini hrvaškega predsednika, priča izjava dr. Slave-

jo v nasprotjem razglasi za izdajalko.

Poskus pritegniti v igro tudi Hrvate je sledil šele, ko so v Demosovih vrstah došli, da ugnejo biti posledice prenaplne odcepitve Slovenije ne le negotove, marveč celo tragične. Ni pomembno, ali so demosovci upoštevali mnenje kritikov, ki so jih dolžili avtoriziranja, ali pa so verjeli govoricam, da bo JLA intervenirala z nekaj divizijami in dala zapreti nikogar drugega kot Janeza Janšo (menda zato, da bi svojo košarico »zrteve«, ki je v javnosti čedalje manj priljubljena, povzdignila v svetniko) – dejstvo je, da so Slovenci poskakali podporo onstran Sotle šele, ko so došli, da se jim ugneje zamajata tla pod nogami. Stodvajeta obletnica prvih slovensko-hrvaških pogovorov je bila kot naročena in to priložnost je kazalo izrabi za dokončno ureditve dobrih odnosov s Hrvati in za tako potrebna jamstva, da bo Hrvaška ublažila vse pritisk na »deželo«.

Resnici na voljo je treba povedati, da tudi hrvaška stran predlagala, naj bi posredno pomagali slovenski odcetpivi od Jugoslavije in sicer tako, da bi Hrvaška sprejela listino ali deklaracijo o samostojnosti ali neodvisnosti. Da ne gre le za nerazumne, ekshibicioniste, folirante in pustolove, kot gospod Tudman pravi svojim nasprotnikom, zagovornikom radikalnejše usmeritve, in da so o tej možnosti Senežali tudi v neposredni bližini hrvaškega predsednika, priča izjava dr. Slave-

URBANIZACIJA IN REGIONALIZEM

Sestop Maribora s pozicije drugega nacionalnega razvojnega protagonista

Verjetno je k temu pripomogel komunalni sistem, ki je občinam omogočil osamosvajanje od njihovih naravnih gravitacijskih jeder – Jugoslovanska urbanizacija ni bila ekonomsko utemeljena

Tekmo (namesto kooperacije) je Maribor vzdržal vse doletje (1974-1980), dokler se ni sesul na raven občinskega središča, Ljubljana pa se je povzpela na stopnjo prestolnice, ki jo institucionalizira tudi ustava (gl. 9. čl. ustave RS: »Glavno mesto RS je Ljubljana«). Tragici dvojni dve »preostali« slovenski mest se kaže med drugim v številu prebivalstva: (Maribor = 100) 1. 1869 1:1.69, 1. 1931 1:1.73, 1. 1968 1:1.72, 1. 1988 1:3!

Verjetno je sestop Maribora s pozicije drugega nacionalnega razvojnega protagonista na raven občinskega centra povezan s komunalnim sistemom, ki je občinam omogočil osamosvajanje od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Stajerske in Pomurja povezana z »zahodno varianto« slovenskega razvoja. Ta je danes očitna v slabi prometni povezanosti Stajerske, Prekmurja in Koroške od njihovih naravnih gravitacijskih jeder, vsekakor pa je gotovo, da je degradacija Maribora in s tem reprodukcija zaostajanja Staj

Festival Otrok in umetnost očiščen ideoloških prvin

Kurirčkov festival se zdaj uveljavlja predvsem strokovno ob Pedagoški fakulteti mariborske univerze – Novo ime in simboli – »Zvezna« pogodba se je iztekla

Spreminjanje Festivala Kurirček iz manifestacije za »negovanje tradicije NOB in revucije za otroke« v festival pokroviteljstva JLA in ZZZB v bolj »civilno« prireditelj s poudarjenim strokovnim preučevanjem odnosa otrok in umetnosti, ni morebitno še eno prekrščenje na vrat na nos, ampak je prejel plod slovenizacije, kako je taka ustanova, očistočena ideoloških prvin, kot edina v Sloveniji postala potrebna.

Zato je tudi smiselno, da je že od 25. festivala, letos je bil 28., vse bolj primikal k mariborski univerzi oziroma njeni Pedagoški fakulteti, kjer na strokovnih zborovanjih v okviru literarne zadnja tri leta pisici in pisarice raziskovalci sistematično niso izjemno aktivno, ampak teoretično in praktično ustvarjalne informacije o področjih najštevnejšega, najbolj hvaljenega in obenem tudi najbolj občutljivega dogajanja umetnosti, to je področje otrok – umetnost.

Obdobje se bile tako na minulih simpozijih mladinska proza pa poziciji na Slovenskem in v drugih delih države, poleg razšlebe teoretskih problemov so bili podani pregledi najzanimivejših in najbolj obsežnih na tem področju, letos je prila na vrsto mladinska dramatika, ki prihajajo tudi načinjujo luč sintagme **Otrok in umetnost**, za simbol pa bi mogel biti spet kipec.

Aleph in Peps predstavljata portrete mladih literatov

Zbornik intervjujev z naslovom **Začasno bivališče** je izšel kot 27. knjiga v zbirki **Književne mladine Slovenije**. Slavnja Založba Aleph je včeraj dopolnila predstavila svojo novo izdajo, ki bi jo lahko imenovali **tefonski imenik ali katalog mladostniških leposlovnih imen**: gre za nekakšen zbornik intervjujev, okrašenih s fotografijami, s slovenskimi pesniki in pisatelji za zdaj zadnje generacije, torej tistih, ki so bili rojeni okrog leta 1960 (plus minus). Seveda pod pogojem, če bi bile v njem navedene tudi telefonske številke, številke telefonov in druge mere portretiranih avtorjev.

Knjigo z nadvse primernim naslovom **Začasno bivališče** je uredila pisateljica, kostumografka in tajnica Lela B. Njatin, sicer pa je rdeča nit njenega koncepta za to sedemindvajseto Alephovo publikacijo nekaj podobnega kot rajna Telekova rubrika **Evidenca** devetdesetih (Tidej Z. Jane S.), le da gre za kronološko vzeto – osrednjo seta leta. Presečni množic med tem in onim je kar nekaj, vendar se glede na bišvo in potencialno popularnost obeh projektov zdi smiselno opozoriti le na enega od prisotnih fotografov. Sicer pa priznamo, da je **Začasno bivališče** za razliko od svojih nemehtoričnih vzporednic oblikovano zelo okusno.

In kdo so torej srečnice, ki so se znašli med mladimi »celebritetami«? Pojdimo po vrsti: Jurij Tomkar – pesnik (1956), Vlado Zabot – pisatelj (1958), Franjo

Francić – pisatelj (1958) – z grozno fotografijo, Igor Zabot – pisatelj (1958), Brane Mozetič – pesnik (1958), Andrej Morović – pisatelj (1960), Rade Krstić – pesnik, dramatik (1960), Aleš Debeljak – pesnik (1961), Miha Mazzini – pisatelj (1961), Maja Vidmar – pesnica (1961), Alojz Ihn – pesnik (1961), Jani Virk – pisatelj in pesnik (1962), Brane Bitenc – pesnik (1962), Lela B. Njatin – pisateljica (1963), Andrej Blatnik – pisatelj (1963) in Esad Bačević – pesnik (1963).

In kdo so »nesrečnice«, ki so jih intervjuvali? Sodeč po njihovih izjavah na tiskovni konferenci je bilo to opravilo prav prijetno. Za zdaj je toliko, da se tu di tu pojavljajo presečne množice, če hočete biti na tekočem, te knjige gotovo ne boste mogli pogrešati. **FRANCE FORSTNERIČ**

Kresnik – nagrada za najboljši slovenski roman

Od konca prejšnjega tedna imamo na Slovenskem novo literarno nagrado – Kresnik. V petek so na DSP namreč ustanovili sklad z istim imenom; njegov temeljni namen bo podeljevanje nagrade za najboljši slovenski roman. Torej – kdo bo dobil prvega Kresnika?

Na ustanovnem zboru sklada so že izbrali člane upravnega odbora. To so: prof. dr. Helga Glušič, Zarko Petan, prof. dr. Janko Kos, Lojze Kovacic, Peter Božić, Jani Virk, Alojz Ihn, Feri Lainšček, Štefan Smej, Marjan Tomšič, Jože Preseren, dr. Miran Hladnik, mag. Marko Juvan, mag. Tomo Virk, Jože Horvat, Peter Kuhar, Branko Šamen, Ksenija Hribar, Miljenko Licul in Vlado Zabot (mimo grede, slednji je vse skupaj tudi idejno zastavil). Za predsednika upravnega odbora so izvolili prof. dr. Franca Zadavca, za namestnika pa Andreja Hienga. Prihodnje leto naj bi sklad že organiziral tri prireditelje: večer ljudskih povesi ob milnu na Muri v Veržuju, simpozij o slovenskem romanu v Jeruzalemu in podelitev nagrade Kresnik (nekje ob Muri in na kresni čer). **P. K.**

Knjiga o zdravlilu, ki je kos skoraj vsem boleznim hkrati

Najnovejša slovenska zasebna založba VALE je izdala delo francoskega zdravnika R. Dextreita »Glinu zdraviti«

Antikvarna intimitet Galerije Ars je bila včeraj priložnost za predstavitev najnovejšega slovenske založbe VALE. Novorojenka je ime dobila iz začetnih imen družinskih članov v družini Edvine Novak, direktorice in imetnice na novo nastale založbe, hkrati pa vale pomeni »zdrav, krepek«, kar je v skladu z založbino programsko usmeritvijo.

Založba VALE bo izdajala dela o naravni prehrani in naravnem zdravlilu, knjige, ki naj bi podpirale človekovo osebno in duhovno rast. Na predstavitvi je Novakova med drugim poudarila, da sicer gre zaupati znanstveni medicini, hkrati pa vzemimo zdravje tudi v svoje roke in predvsem poskrbimo za fizično in psihično ravnovesje v telesu.

Prva tiskovna konferenca založbe je bila namenjena izidu knjige Raymonda Dextreita Glinu zdraviti, o kateri je po zaslugi Francoskega kulturnega centra Charles Nodier iz Ljubljane na predstavitvi iz Pariza prisla pregovorito avtorjeva hči in sodelavka, Micheline Grosjean Dextreit, ki nadaljuje njegovo delo in vodi gibanje Ziveti harmonično. Knjiga, ki jo našim bralcem priporočajo, kot eden od recenzentov, tudi P. Asič, je došla izšla v vseh svetovnih jezikih v skupni nakladi 840.000 izvodov.

MARJETA NOVAK KAIZER

O ustanavljanju loškega gospostva

V klubskih prostorih Škofjeloškega hotela Translustr pripravljata Slovenska demokratska zveza ob svoji nedavni pobudi za spremembo občinskega praznika zanimiv večer. Povabilu na razgovor pod naslovom »Škofja Loga in 30. junij 973« se je odzval akademik prof. dr. Bogo Grafenauer, ki bo osvetlil dogajanja v obdobju pred in po znameniti danilni listini, s katero je bilo loško gospostvo pred dobrim tisoč letom pravzaprav ustanovljeno. Freisinski škofje so namreč s tem dokumentom dobili v upravljanje velik del zemljiške posesti na območju današnje občine, to pa hkrati pomeni začetek poseljevanja teh krajev in njihov razcvet na gospodarskem, socialnem in kulturnem področju. Prireditelj bo v sredo, 12. decembra, ob 18. uri, pogovor z uglednim strokovnjakom, zgodovinarjem in univerzitetnim profesorjem pa bo povezoval Aleksander Kolink.

Razstava o učiteljskih v Srbiji

V Šolskem muzeju (Ljubljana, Plečnikov trg 1) bodo v sredo, 12. decembra, od 10. do 18. ure, razstavo o učiteljskih v Srbiji do leta 1941. Pripravlja jo slovenski šolski muzej in Pedagoški muzej iz Beograda.

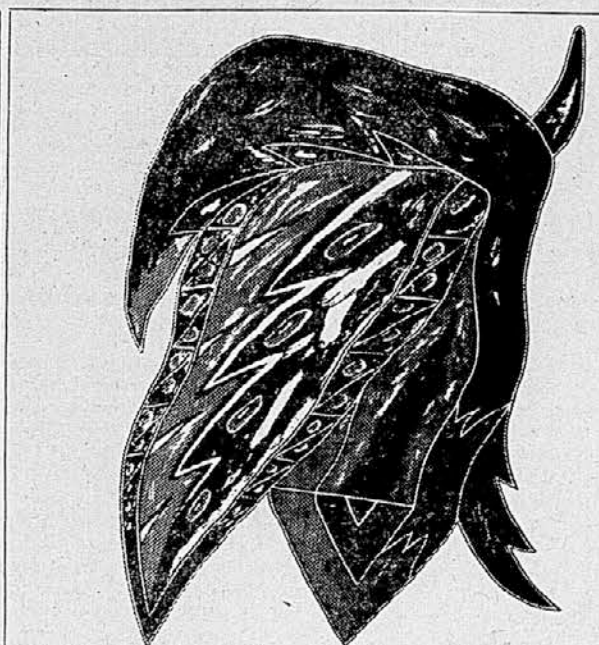
Breznik v dveh člankih (27. 10. in 17. 11.):

In končno menim, da je Ravnikarjev preteklov, pravzaprav NG vključitvijo Robbovega vodnjaka rešitev, ki bo v čast kontinuitete slovenske kulture. Zaprlo bi tudi zelene, rdeče, črne in vse druge raznih barv in odtenkov, da ne predlagajo zidave okoli dreves, ali nad drevesi. Objekti kot so NG, bodo učinkovito skupno – arhitekturno in zelenje – šele za generacije vaših snov in vnukov. Če mi ne verjamete, si oglejte knjigo »Pozdravi« iz Ljubljane – mesto na starih razglednicah. Mladinska knjiga 1986, poglavje Poslovno in kulturno središče.

MARKO POZZETTO

Ciprski humanist

V sredo, 12. decembra ob 19. uri bo v okviru rednega in širokega Humanističnega simpozija, ki ga pripravlja katedra za sociologijo kulture na FF, predaval arhitekt in stalni sodelavec katedre Evros Aleksandrou. In to v slovenščini. V veliki predavalnici (prilifčje) filozofske fakultete bo – kolikor je znano – razmislijal o povezavi klasične simbolike števil z oblikovanjem prostora. Poleg prepoznavne svetovne dediščine bo beseda tekla zlasti o ciprskem starbarstvu, morda pa tudi o Plečnikovih Ljubljani. **Z. M.**

Sodobna jugoslovanska grafika v ZDA

V galeriji Meridian House International v Washingtonu bodo v četrtek, 13. decembra, odprli razstavo sodobne jugoslovanske grafike, ki jo je pripravil Mednarodni grafični likovni center v Ljubljani. Na otvoritvi razstave bosta govorila Walter L. Cutler, predsednik Meridian House International, in jugoslovanski veleposlanik v Washingtonu Dževad Mujezinović. Komisar razstave je Zoran Kržišnik, ki bo razstavo postavil in sodeloval na otvoritvi. Na ogled bo 60 del, med njimi tudi grafike Jožeta Čuhra, Andreja Jemca, Ljuzeta Logarja, Adriane Maraz in Jožeta Spacala. Na sliki: Lojze Logar, Atol, 1988, barvni sitotisk.

Žarišča novih šolskih spodbud

Srečanja pedagoških svetovalec zavoda za šolstvo – Šolske odločitve v letu 1991

Kakšen bo naš šolski trenutek v letu 1991, kakšna bo njegova ureditev, koliko bo denarja? Bo do vrsti pod šolskim ministrom ali katerim drugim? Bo zavod za šolstvo še podrejen šolskemu ministrstvu ali se bo osamosvojil? Na ta in mnoga druga vprašanja so želeli odgovore pedagoški svetovalci, ki so iz vse Slovenije prišli ob koncu minulega tedna v Slovenski Gradec na svoj redni letni sestanek.

Minister dr. Peter Vencelj jim pri najboljši volji še ni mogel povedati nič dokončnega. Tačas je naša skupna najvažnejša odločitev o samostojni Sloveniji. Dr. Vencelj je plesiscito označil kot dokončen trenutek slovenske odločnosti. Po plebiscitu bo treba postaviti ustavne temelje. Šele potem pridejo na vrsto odločitve o ureditvi državne uprave, o ministrstvih in njihovih sektorjih, o regijah ali okrajih... Vrtci naj bi bili po dosedanjih dogovorih pri šolskem ministru, po novih mogče finančno pri drugem. Zavod za šolstvo je kot strokovna služba za izdelavo kvalifikacijskih strokovnih predlogov potreben šolskemu ministru kot njegov sektor – če se bo zavod osamosvojil, bo ministrstvo moralo pri sebi imeti pač drugo strokovno skupino. Tudi druga vprašanja še niso razrešena, kakor tudi strokovnem svetu, o službi za visoko šolstvo pri ministru, o zalaganju učil. Za leto 1991 ni mogče pričakovati več denarja za šolstvo – dobro bo, če ga bo toliko kot letos. Upravne odločitve o šolskem ministru najbrž ne bodo, začele delovati pred polletjem. V vsakem primeru pa bodo te službe vendarle morale delovati kot skupnost – za dobro otrok.

Dr. Srečo Zaključek, direktor zavoda za šolstvo, je svojim sodelavcem povedal, da mora zavod dobro delovati ne glede na jutri: za otroke, ki so v šoli danes. Zavod ima zasnovo razvoja, je žarišče nastajanja novih delovnih strokovnih skupin pri sebi ali drugje. Vsakomur na šolskem področju je dana delati bolje, če zna in ima energijo.

Podelili so priznanja Zavoda za šolstvo 6 pedagoških svetovalcem: Hermannu Čaterju za zavodovne enote v Celju, Ivanu Gajunu iz enote v Mariboru, predstojniku ljubljanske zavodovne enote, Stetenu Jerinju, Danicu Kmeč in Alenki Kozinc se sednja zavoda za šolstvo in Tonetu Pračku za zavodovne organizacijske enote v Murski Soboti. Srečanje v Slovenji Gradcu so pripravili prijazni gostitelji iz Slovenj Gradca. **J. S.**

GLEDAMO, POSLUŠAMO... OCENJUJEMO

GLEDALIŠČE

Mariborski Hamlet

DRAMA. SLOVENSKEGA NARODNEGA GLEDALIŠČA V MARIBORU: William Shakespeare: Hamlet (prevod Oton Zupančič). Režija in priredba Tomaž Pandur, dramaturgija Ljilja Pandur in Vili Ravnikar, scenografija Marko Japelj, kostumografija Svetlana Visintin in Leo Kulša, glasba Ljupke Konstantinov, gib majka Mladenović, svetlobo ustvarja sveto Emica Antončič. Igrajo: Matjaž Tribušon (Klavdij), Brane Šturbej (Hamlet), Vlado Novak (Polonij), Valter Dragan (Laert), Livio Badurina (Horatio), Peter Ternovec (Rozenkranc), Bojan Emeršič (Mikleno), Milena Muhic (Gertruda), Ksenija Mišić (Ofelija), Rado Pavalec (Hamletov oče), Peter Boštjanec (Prvi igralce), Ivo Leskovec, Renato Knež, Zvonko Funda, Ivica Knez, Anica Sivec in Sonja Blaž (igralci) idr. Premiere večer v petek, 7. decembra 1990.

Kakor je razvidno iz gromozanskega (40 x 29 cm), dvojezičnega, slovensko-angleškega gledališkega lista (grafično dizajniranega z izrazitim prezirom do bralca), naj bi za Hamleta kot nekakšno »raz-stavo sveta«. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava je v preizkušenem velikopoteznem slogu: z uvodnim ogledom pred gledališčem, raznovrstno reklamno učeni samorazlagami in spomin, ki vred. Predvsem pa seveda s svojo »notranjo«, maksimalno sofisticirano spektakelko mašinerijo, s katero poganja režiser Shakespearov zgodbo o nesrečnem danskem mladeniču, ljubcu in ljubici vse od prvih besed do konca, ki jo v slovenski literaturi najbrž ni bilo nikoli prej. Tako se vsi gledalci podna slovo druge mariborske upravitve (in tretje spolje v profesionalnem življenju) našega najuspešnejšega režiserja vsch časov, **Tomaža Pandurja**. Treba je priznati – predstava

Mestna vlada sprejela osnutek odloka o reorganizaciji Snage

Ljubljanske tržnice in Parkirišča kot javni podjetji – Podjetja bo neposredno nadzorovalo komunalno ministrstvo – Spremembe v LPP

LJUBLJANA, 11. decembra – Člani mestnega izvršnega sveta so na svoji današnji seji poleg problematike Snage obravnavali še druga komunalna podjetja. Sprejeti so namreč osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o organiziranju javnega podjetja Snage, predloga odloka o organiziranju javnih podjetij Parkirišča in Ljubljanske tržnice ter reorganiziranju javnega podjetja Ljubljanske potniške promet. O tem pa se bodo izrekli še poslanci ljubljanske skupščine na svojem decembrskem zasedanju.

Kot je dejal mestni komunalni minister Janez Lesar, je glavna novost, ki jo prinaša reorganizacija Snage, da javno podjetje ne bo samo odločilo o odpadkih ob Cesti dve cesarjeva na Viču, kot je bilo sprva misljeno, ampak tudi del zbiranja, odvoza in odstranjevanja odpadkov v Ljubljani. Drugi del odvoza odpadkov pa bo šel na trg oziroma ga bodo opravljale za to pooblašene organizacije in zasebniki, s katerimi bo mesto Ljubljana sklenilo

Na kratko

Ukradli kombi s položnicami

LJUBLJANA, 11. decembra – Načelnik Mestne uprave in inspekcij služb Ljubljana Anton Prevc je na današnji seji mestnega IS povedal, da so večkrat trije delavci Snage ukradli kombi s položnicami, na katerih je bil znesek za plačilo odvoza smeti za novembra, kar je bil zaradi stavke v Snagi in manjšega obsega dela za 25 odstotkov manjši od običajnega. Anton Prevc je povedal, da ne vedo, kaj se je s položnicami zgodilo oziroma ne vedo, kje so zdaj.

J. M.

Nastop Laurie Anderson v Ljubljani

LJUBLJANA, 11. decembra – V sredo, 12. decembra, bo ob 20. uri v Hali Tivoli nastopila ameriška multimedijalna umetnica Laurie Anderson.

Z. M.

Zborovanje za plebiscit v Mostah

LJUBLJANA, 11. decembra – V sredo, 12. decembra, bo ob 19.30 v Kulturnem domu Španški borci zborovanje za plebiscit. Zborovanje organizirata moščanski Demos, sodelovalci pa bodo dr. Dimitrij Rupel, dr. Marko Kos, Marko Selan, Anton Tomažič, Franc Zagožen in drugi.

Z. M.

Ljubljana bo dala denar za nov most

LJUBLJANA, 11. decembra – Mestni izvršni svet Ljubljane je danes sklenil, da bodo s posebnega računa mestnega sekretariata za komunalno gospodarstvo občini Škofja Loka nakazali 327 tisoč dinarjev. S tem denarjem bodo zgradili nov most čez Hotačevščico, saj je bil stari uničen pri nedavni povodnji.

J. M.

Novi svet za projekt Ljubljana – zdravo mesto

LJUBLJANA, 11. decembra – Ljubljanski mestni izvršni svet je na današnji seji razrešil dosedanjih 21-članski svet za strategijo razvoja projekta Ljubljana – zdravo mesto. Hkrati je imenoval novega, ki bo štel le osem članov, vodil pa ga bo predsednik skupščine mesta Ljubljana Josip Stigra.

J. M.

Dan odprtih vrat občine Bežigrad

LJUBLJANA, 11. decembra – Sredo, 12. decembra, so za Bežigradom razglasili za dan odprtih vrat občine. Tako bodo vsi deli dneva, od 12. do 19. ure, poslušali vladajočih strank, predsednik in člani izvršnega sveta skupščine občine na voljo tamošnjim občanom, sprejemali bodo njihove predloge, po svojih močeh pomagali pri reševanju njihovih problemov. Ob 16. uri se bo moglo srečati z občinskimi, mestnimi in republikanskimi poslanci LDS in SDP iz občine Bežigrad.

S. V.

PISMA BRALCEV

Dom za ostarele ljudi

Ob prebiranju člankov v časopisu Delo o skrajni nevarnosti ostarelih za Bežigradom v Ljubljani, mi je težko pri srcu, zato bi napisala, kakšno misljenje sem si jaz ustvarila o domu, kamor je bila sprejeta moja mama. Sedaj mislim, da je bila mamina in moja sreča, da ni bila sprejeta v bežigradski dom, temveč v Dom starejših občanov v Mostah, kjer so odnosi dobri – večina zaposlenih prisrčna, nega pa skrbna.

Ko je človek že tako prizadet, ker ne moreš več negovati starosti in jih v njih vnovi pustiti v hiši, in se tudi sam (čeprav star) z grenkim priokusom) zaveda, da je potrebno v njih nekaj storiti, je predvsem važno, kam gre in kako se potem z njim ravna. Ker je bil predlog za sprejem v dom ostarelih po moji mami narejen od strani bolnice, je bila razmeroma kmalu po prispetju vloge sprejeta v Dom starejših občanov Moste, v jeseni 1989 (v tem domu imajo občani matične občine prednosti).

Mama je bila pri starosti 88 let že precej sklerozna, odgovorjavati so ji začeli notranji organi, funkcije čutil so bile prizadete, funkcije se pokretna. Potrebna je bila posebna nega in na tak oddelek je bila tudi sprejeta.

Danes smo zvedeli, da so delavci Snage precej dobro sprejeli začasni kolektivni poslovodni organ, ki ga vodi mestni sekretar za ljudsko obrambo Janez Sodržnik. Smetarji so čistili Ljubljano, člani začasnega poslovodnega organa pa se dogovarjajo z alternativci in stavkovnim odborom Snage, kako bodo delali naprej.

Mestni izvršni svet je obravnaval tudi predlog odloka o organiziranju javnih podjetij Parkirišča in Ljubljanske tržnice. Janez Lesar je dejal, da je treba omejitve posebnega pomena, čim bolj organizirati kot mestni službi, na kateri bo imelo mesto odločilen vpliv. To pa je po sedanjih zakonodajnih možnostih le z organiziranjem v javna podjetja. Tako bo javno podjetje Parkirišča opravljalo naslednje komunalne dejavnosti: v najem oddajalo parkirna vozila, upravljalo in vzdrževalo parkirišča ter z njimi gospodarilo in odvažalo nepravilno parkirana vozila. Javno podjetje Ljubljanske tržnice, ki je bilo pred štirimi meseci sicer organizirano kot družbeno podjetje, pa bo oddajalo v najem tržne prostore ter upravljalo, vzdrževalo in gospodarilo s tržnicami. Obe podjetji bosta sicer lahko opravljali še druge gospodarske dejavnosti, vendar bodo te določene s sklenimi mestnega izvršnega sveta. Delo v obeh podjetjih bo neposredno nadzoroval mestni sekretariat za komunalno gospodarstvo, promet in zveze, pri ljubljanskih tržnicah pa še mestni sekretariat za prekrbo, trgovino in kmetijstvo.

J. M.

Moščansko gospodarstvo je letos poslovalo pozitivno

Število izgubljajev pa se je v primerjavi s polletnim obračunom poudvojilo – Največ izvažata Papirnica in Julon

LJUBLJANA, 11. decembra – V moščanski občini, kakor tudi v Ljubljani in republikani, narašča število zasebnih podjetnikov, vendar je njihov vpliv na gospodarstvo in zaposlovanje v občini izredno majhen. Število velikih in srednjih podjetij pa se zaradi reorganizacije zmanjšuje. Tako so velika podjetja še vedno pomembna pri zaposlovanju delavcev kakor tudi pri deležu prihodkov gospodarstva.

V občini Moste-Polje je 25 velikih, 33 srednjih in 212 majhnih podjetij. V velikih podjetjih je zaposlenih 15.459, v srednjih 1.070 in v majhnih 1.606 delavcev. Od 270 podjetij jih je zasebnih 179, ki zaposlujejo le 258 delavcev, 85 zasebnih podjetij pa ne zaposluje nobenega delavca. Večino moščanskih delavcev še vedno zaposluje družbeno podjetje. Takih je v občini 80, pri njih je zaposlenih 92,1 odstotka moščanskih delavcev v gospodarstvu. V večinih podjetjih, teh je enajst, je zaposlenih 1.472 delavcev.

V devetih mesecih letos se je v občini Moste-Polje proizvodnja zmanjšala skoraj v vseh panogah industrije. Porasla je le proizvodnja električnih strojev, gradbenega materiala, papirja, krmil in kemičnih izdelkov. Podjetja v moščanski občini so pozdravljeno.

ZDENKO MATOZ

ALI IMAMO RAZVOJNE PROGRAME?

Kadri so večji problem kot denar

Načrt o sto naložbah v majhna podjetja in novi banki – FCI podpisal pogodbe s 40 podjetji, od katerih jih je največ v ljubljanski regiji

LJUBLJANA, 11. decembra – Naložbena dejavnost v ljubljanski regiji še nekaj let zaporedoma usiha in tako morda, kot je letošnje, ne bilita še nikoli. V gospodarstvu so namreč letos začeli ureditvati in sedem večjih naložb (njihova vrednost presega 50 milijonov dinarjev). Zelo podkapitalizirano gospodarstvo, v katerem so izgube petkrat večje od akumulacije, lahko prebije krizo kvečjemu s pametnim prestrukturiranjem. Za to je seveda potreben denar, še prej pa dobri programi. Pa so sploh pripravljani?

Republiški razvojni sklad nima pregleda nad novimi projekti, saj je prazen, in že to je zadosten razlog, da pred njegovimi vrati ni nikarkršne gneče. Predsednik tega sklada Uroš Korže ima občutek, da so zdaj menedžerji bolj zaposleni z zbiranjem denarja, ki ga potrebujejo za obratna sredstva, kot z novimi razvojnimi programi. Tisti projekti, ki so ostali v predalu za "razvojni dinar", so pa seveda že zastareli.

Bolj spodbudne so novice v Centru za gospodarsko svetovanje v Ljubljani. V prihodnjem letu bo namreč center predvidoma sodeloval pri ureditvah približno sto manjših programov v Sloveniji. Ta načrt pa bo mogoče ureditviti, če se ljudem, ki

imajo denar doma v nogavicih, ponudi dovolj valjaba možnost, da ga oplenitijo.

Tako se menda pripravlja ustanovitev nove poslovne banke (Center za gospodarsko svetovanje utegne biti soustavotvoritelj), ki naj bi imela poslovalce po vsej Sloveniji in bi svojim varčevalcem dajala 10-odstotne letne obresti za devizne vloge na vpogled in 12-odstotne za vezane na leto dni.

Hkrati se Center za gospodarsko svetovanje dogovarja z nekaterimi občinami o izdaji vrednostnih papirjev, da bi tudi tako zbrali del denarja za nove razvojne programe.

Na tem centru bodo pregledali programe, ki jih bodo dobili na podlagi javnih razpisov (bo torej vlogi rešeni), del programov bodo pripravili sami in poskrbeli za financiranje razvojnih programov prek bančnega sistema. V prihodnjem letu naj bi za financiranje razvojnih programov priskrbel približno sto milijonov mark (od tega naj bi bil znaten delež porabljen v ljubljanski regiji), v noben program pa ne bi vložil več kot milijon mark.

Pogoji za pridobitev teh sredstev bodo 50-odstotna lastna udeležba investitorja (pri tem bo lahko upoštevana tudi vrednost osnovnih sredstev in znanja), ustrezen menedžment v firmi, znani lastnik, dokazan trg za proizvodnjo proizvoda in ustrezno znanje. Kot pravi Milan Lovrenčič, lastnik Centra za gospodarsko svetovanje, bodo to v glavnem delovno intenzivni programi (merilo donosnosti je na drugem mestu), kar je pravzaprav kompromisni rešitev; seveda zaradi naglega večanja števila zaposlenih.

FCI – Fischer Consultants International (firma za poslovno svetovanje in posredovanje s seštem v Minibusu), ki je pred letom odprl svoje podjetje tudi v Ljubljani, pa je do zdaj podpisal pogodbe o sodelovanju s 40 podjetji v Sloveniji, od katerih je večina v ljubljanski regiji. Nanašajo se na kapitalne povezave naših podjetij s tujimi – nakupe delov tujakšnjih podjetij, ustanavljanje novih podjetij z mešanim kapitalom, posredovanje pri iskanju kupecv za

večala konvertibilni izvoz za 13 odstotkov, klirinjski pa za 16,7 odstotka v primerjavi z enakim obdobjem lani. Izvozila so za 1.077 milijonov dinarjev vrednostni blaga in uvozila za 1.201 milijonov dinarjev. Največja moščanska izvoznika na konvertibilni trg sta Papirnica Večve in Julon, na klirinjski pa Kolinska.

V moščanski občini ugotavljajo, da se razmerje med prihodki in odhodki obrača v škodo prihodkov, delež akumulacije pa ostaja na polletni ravni. Vendar pa je gospodarstvo v moščanski občini v devetih mesecih letos ustvarilo pozitivno razliko med poslovnimi prihodki in poslovnimi odhodki. Po podatkih SDK je gospodarstvo v občini poslovalo pozitivno.

V primerjavi s polletnim obračunom pa se je število izgubljajev v občini poudvojilo.

ZDENKO MATOZ

očni, ker ne more požirati hrane zaradi po kap razvade in grle. Zato se je trudila, da bi ji čim bolj nahrnila. Po hrantenju ji je celo v ustih obrisala ostanke hrane.

Z zdravniškim sem pogosto kontaktirala, ker je to tudi sama predlagala, če je bilo karkoli potrebno, me je poklicala socialna delavka. Stiki so bili zares dobri, prav tako pri prijazi blaginje, kar je pridobilo izvidov dolg, a morda bi se lahko marsikdaj kaj pospešilo.

Na to, kar sem napisala o delavcih v Domu starejših občanov Moste, že vseskozi mislim. Hvala, mislim, da je to bil prvi korak, da gre lastno pot. Če tako pravimo, sedaj, ko pa sem prebrala članke o molarnih odnosih do starih ljudi in nečistoči v domu za Bežigrad, je bila priročnost, da sem to prenesla na papir.

MIHAELA RIBIČ, Podgajška 9 a, Ljubljana

Štabi civilne zaštite so delali dobro

Mestni IS je ugotovil, da so štabi ob nedavni povodnji delovali usklajeno

LJUBLJANA, 11. decembra – Člani mestnega izvršnega sveta Ljubljane so danes prejeli poročilo mestnega sekretariata za ljudsko obrambo o aktivnostih mestnega in občinskih štabov za civilno zaščito med nedavno povodnjo. Iz poročila je razvidno, da so načelniki mestnega in občinskih štabov ocenili akcijo kot uspešno, saj so vsi postopki potekali koordinirano in brez posebnih zapletov. Nekaj pripomb na to delo je prišlo le iz občinskega štaba občine Moste-Polje, in sicer o dejavnosti komunalnih organizacij.

Izvršni svet je pristojnosti organiziranja in organom naložil, da pripravijo podrobno analizo vseh opravljenih aktivnosti in po potrebi popravijo operativne načrte za odpravljanje posledic povodnji. Strokovna služba mestnega štaba za CZ pa ni pripravila spremembe načrtov ukrepanja civilne zaštite ob povodnjih povsod tam, kjer so se pokazale slabosti, neusklajenost in slaba organiziranost.

J. M.

MARKO JAKOPEC

Vir denarja za Grad bo usahnil

Veljavnost prispevka 0,47 odstotka od BOD poteče ob koncu letošnjega leta – Kako naprej?

LJUBLJANA, 11. decembra – Izvršni svet mestne skupščine Ljubljane bi moral danes obravnavati in sprejeti osnutek odloka o podaljšanju plačevanja prispevka 0,47 odstotka iz bruto osebnih dohodkov za gospodarjenje s komunalnimi objekti in napravami v skupni rabi. Ker pa so člani ugotovili, da jim za sklepanje manjkajo ustrezne zakonske podlage, so sklepanje preložili na eno izmed prihodnjih sej.

Odlok o plačevanju prispevka 0,47 odstotka iz BOD, s katerim so zbirali denar za obnovo Gradu in Zal, je mestna skupščina sprejela leta 1988, veljavnost pa mu poteče ob koncu letošnjega leta. Ker drugih virov denarja, ki bi zagotovili nemoteno nadaljevanje obnavljanja Ljubljanskega gradu, ni, so člani izvršnega sveta razmišljali o podaljšanju veljavnosti zdajšnjega odloka. Mestni sekretar za finance Boris Šebenik je povedal, da je zakonodajna sredi spreminjanja, tako da še ni popolnoma jasno, kakšne bodo po sprejetju novega zakona pristojnosti mesta pri predpisovanju različnih prispevkov. Dodal je še, da so stroški obnavljanja Gradu za prihodnje leto in leto 1992 ocenjeni na

približno 145 oziroma 120 milijonov dinarjev. Poudaril je, da bi za zbiranje te vsote v prihodnjem letu zadostovala prispevna stopnja približno 0,30 odstotka iz bruto osebnih dohodkov, torej nižja od zdajšnje.

Boris Šebenik je govoril tudi o pomembnosti takojšnjega nadaljevanja začetih del na Gradu. Izračuni namreč dokazujejo, da bi ustavev del stal precej več kot pa njihov normalen potek. Da bi bil v mestu obvarovali pred velikimi stroški, so se v izvršnem svetu dogovorili, da bo do skušali pripraviti nekakšen začasen vir financiranja za tri mesece prihodnjega leta, tako da ne bi prišlo do ustavitve del.

MARKO JAKOPEC

Na GR so prireditelji skrbno izbrali razstavljalce

Veseli december med 14. in 31. decembrom na razstavišču bo letos po napovedih zavrzel vsakršen kič

LJUBLJANA, 11. decembra – Lanski Veseli december na Gospodarskem razstavišču je bil na moč uspešen. Z letošnjim, ki bo trajal od 14. do 31. decembra, skušajo prireditelji, to sta Gospodarsko razstavišče in Pionirski dom s sodelavci, še kakovostno obogatiti prireditve, tako da bo že kar morala postati tradicija. Na GR bodo dobrega pol zadnjega meseca v letu na stari brezplačni odprti vrata za mladež od najboljših posredov na najstnikih let, njihove starše, zraven pa za vse, ki bodo zbrali zabavali. Seveda pa ne bosta manjkala niti božiček in dedek Mrav.

Že sama arhitektonska ureditev vseh hal s prodajnimi oziroma razstavnimi stojnicami je vredna pozornosti, saj na zamaknjen kote obiskovalci sploh ne bodo našli. Za estetsko in funkcionalno prostorsko ureditev je letos poskrbel profesor inženir arhitekt Marjan Ocvirk s sodelavci, za dodatno presenečenje pa bo v dogovoru z izvajalci poskrbelo GR. Tega bomo v Ljubljani prvič doživeli. Imenovali so ga laser show. To bo tridimenzionalno slikanje na meglo ali oblake, oziroma na tisto, kar se bo počelo na nebu. Kaj več ne bomo izdajali, pogledati bo treba v večerno ljubljansko temo.

O programu na razstavišču, kjer bo razstavljalo kakih 275 razstavljavcev oziroma prodajalcev, ki so objubilji sejemске cene, vas bo tako kot lani sproti obveščali, za prve skomine malčkom pa povejmo, da bodo odprta igralnica meste Copatancie, malčki se bodo lahko preskusili v ročni spretnosti v različnih delavnicih, jahali ponje, gledali lutkovne predstave, spremljali plesne sol, gledališke in filmske predstave, dovolili staršem, da ji krajiš čas pustijo v organiziranem vrtcu. Ze zato, ker je prireditve brezplačna, bodo malčki mamice in očke, dedke in babice kar večkrat zabili na razstavišču.

MARINA UČAKAR

je, podjetje Liko Pohištvo pa 87,5 milijona dinarjev svežega kapitala.

V vrhniškem Liku pripravljajo ukrepe, s katerimi naj bi izboljšali poslovanje. Tako bodo opustili proizvodne programe, ki prinašajo izgubo, prešli na enozimsko delo, znižali stroške in zmanjšali število zaposlenih. V Liko Pohištvo bodo tako zmanjšali število delavcev za 156, v Liko Vrata pa za 24 delavcev. Del teh delavcev bodo zaposlili v podjetju Liko Modus v novih programih, nekaj jih bo čakalo na delo doma, druge pa bodo opustili. Nameravajo tudi zmanjšati zaloge, hitreje obračati in obratna sredstva in druge vire financiranja zamenjati s cenjejnimi. Priznajo si tudi, da Liko moduski politiki naj so zaposlovali manj kvalificirane delavce, čeprav so vedeli, da se bo to obrnilo proti njim. Za srubo Likova podjetja prikrivajo svoje neuspehe pred javnostjo in pred občinskimi izvršnimi sveti. Ko je (pogosto) že

Podjetje Liko Vrata in Liko Pohištvo sta v devetih mesecih imeli izgubo v skupni višini 75,1 milijona dinarjev. Obe sta zelo zadolženi. Liko Vrata za 16,1 milijona dinarjev in Liko Pohištvo za 81,6 milijona dinarjev kratkoročnih posojil z visokimi obrestmi. Podjetju Liko Vrata primanjkuje 34,3 milijona dinarjev, podjetju Liko Pohištvo pa 87,5 milijona dinarjev svežega kapitala.

V vrhniškem Liku pripravljajo ukrepe, s katerimi naj bi izboljšali poslovanje. Tako bodo opustili proizvodne programe, ki prinašajo izgubo, prešli na enozimsko delo, znižali stroške in zmanjšali število zaposlenih. V Liko Pohištvo bodo tako zmanjšali število delavcev za 156, v Liko Vrata pa za 24 delavcev. Del teh delavcev bodo zaposlili v podjetju Liko Modus v novih programih, nekaj jih bo čakalo na delo doma, druge pa bodo opustili. Nameravajo tudi zmanjšati zaloge, hitreje obračati in obratna sredstva in druge vire financiranja zamenjati s cenjejnimi. Priznajo si tudi, da Liko moduski politiki naj so zaposlovali manj kvalificirane delavce, čeprav so vedeli, da se bo to obrnilo proti njim. Za srubo Likova podjetja prikrivajo svoje neuspehe pred javnostjo in pred občinskimi izvršnimi sveti. Ko je (pogosto) že

LJILJANA ĐERIČ

drugače zaposliti približno 450 delavcev tega rudnika v primeru, da ga zaprejo.

Za podrobnejše informacije o tem in drugih poslih FCI s slovenskimi firmami je po mnenju direktorja FCI Ljubljana Ivana Kukovića še prezgodaj. Pravi pa, da so nekatera naša podjetja že brez kakršnihkoli dodatnih vlaganj sposobna začeti samostojno prodajati svoje proizvode na zahodnih trgih. Gre seveda za mnenje o posameznih podjetjih, ki si ga FCI ustvari na podlagi lastnih analiz in presoje sposobnosti menedžerskih kadrov v teh podjetjih. Podjetjem, za katero menijo, da lahko začnejo takoj prodajati svoje proizvode na zahodu, bo FCI prek svojih predstavnikov, ki jih ima po vsem svetu, največ pa v zahodnoevropskih državah, pomagal navezati stike s tujimi partnerji.

LJILJANA ĐERIČ

ni minister za drobno gospodarstvo g. Viktor Brezavnik, ki člani iniciativne skupine za ustanične obrtniške stranke. Ta si je med drugim zadala nalogo, da bo prek izvoljenih poslancev skušala doseči v davčni zakonodaji ustrezno znižanje davkov za obrtnike. Ker pa sta omenjena kolega in še nekaj njunih somišljenikov menila, da bo najbolje doseči zastavljene cilje, če stranka stopi v koalicio z Demosom, je prišlo do razcepa. Večina je zagovarjala neodvisnost, po dokler se ne izkaže odnos nove stranke do obrtnikov. Omenjena skupina pa je s preimenovanjem skupine v Slovensko liberalno stranko. Seveda je ta poteza oslabila samostojne pogajalske možnosti zasebno-lastniških gospodarstvenikov.

Razvoj dogodkov je pokazal, da je bila odločitev Slovenske obrtne in maloprodajne stranke, da gre lastno pot. Če tako pravimo, sedanjim predstavnikom, ki so prišli v parlament in organe oblasti, pa očitno zastopajo povsem druge interese. Gre torej za zavajanje njihovih volilcev, kar bodo le-ti spoznali tudi ob novi davčni zakonodaji.

MATEVŽ BENEDIČIČ za Slovensko obrtno podjetniško stranko (za izvršni odbor), Ljubljana 13.

Barale moramo spomniti, da sta bila g. V. Gros kot tudi sedita

Dve razstavi: arhitekturna in oblikovalska

V Dessi razstavlja arhitekt A. J. von Kostelac – IDCO: Pogled v študentsko delavnico

LJUBLJANA, 11. decembra – V arhitekturni galeriji Dessa na Židovski stezi 4 so danes odprli razstavo Antea Josipa von Kostelca, uglednega zagrebškega arhitekta, ki že vrsto let živi in ustvarja v Nemčiji. Svoja dela, združena pod naslovom Komorna arhitektura, bo ustvarjalec podrobneje predstavljal jutri, 12. decembra, ob 20. uri v okviru že običajnih arhitekturnih pogovorov ob sreдах.

Manjši dogodek, vezan na oblikovanje, so pripravili v razstavnih prostorih IDCO. V informacijsko-dokumentacijskem centru za oblikovanje na Igriški 5 so na ogled modeli Ines Knaus, absolventke oddelka za oblikovanje ljubljanske Akademije za likovno umetnost. Avtorica predstavlja svoji lani narejeni modni kolekciji (Ineston in Inestodaj), ki si ju bo mogoče ogledati do 15. decembra.

S. V.

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

MARINA UČAKAR

Tomba je bil kos vlogi favorita

Italijan zmagal v slalomu v Sestrieresu pred Norvežanom Furusethom – Brez naših v finalu

SESTRIERES, 11. decembra – Italijanski reprezentant Alberto Tomba, ki bo prihodnji teden praznoval 24. rojstni dan, je bil kos vlogi favorita v prvem slalomu svetovnega pokala za moške v Evropi. Izpolnil je želje domačih prijateljev smučarja in današnje slalomsko zmago prevzel tudi vodstvo v skupni razvrstitvi svetovnega pokala. Delež naših dve tehnikalci je bil skoraj neopazen: Grega Benedik je končal tekme v tretjih vrstah prve proge, Matej Jovan pa je bil s 46. mestom daleč od finala na drugo progi.

Na prvi progi tega maratonskega slaloma, ki je bil s 73 vrati trasiral Franci, je bil kos vlogi favorita v prvem slalomu svetovnega pokala za moške v Evropi. Izpolnil je želje domačih prijateljev smučarja in današnje slalomsko zmago prevzel tudi vodstvo v skupni razvrstitvi svetovnega pokala. Delež naših dve tehnikalci je bil skoraj neopazen: Grega Benedik je končal tekme v tretjih vrstah prve proge, Matej Jovan pa je bil s 46. mestom daleč od finala na drugo progi.

Na prvi progi tega maratonskega slaloma, ki je bil s 73 vrati trasiral Franci, je bil kos vlogi favorita v prvem slalomu svetovnega pokala za moške v Evropi. Izpolnil je želje domačih prijateljev smučarja in današnje slalomsko zmago prevzel tudi vodstvo v skupni razvrstitvi svetovnega pokala. Delež naših dve tehnikalci je bil skoraj neopazen: Grega Benedik je končal tekme v tretjih vrstah prve proge, Matej Jovan pa je bil s 46. mestom daleč od finala na drugo progi.

Rezultati

SLALOM: 1. Tomba (It) 2:07.41, 2. Furuseth (Nor) 2:07.96, 3. Nierlich (A) 2:09.18, 4. Girardelli (Luk) 2:09.30, 5. Bittner (ZRN) 2:09.78, 6. Fodog (Sve) 2:10.11, 7. Roth (ZRN) 2:10.23, 8. Kjus (Nor) 2:10.69, 9. Gstrein (A) 2:10.81, 10. Ladsch (It) 2:11.12, 11. Mader (A) 2:11.95, 12. Strolz (A) 2:12.00, 13. Wallner (Sve) 2:12.04, 14. Feutrier (Fr) 2:12.46, 15. Jagge (Nor) 2:12.93.

DRUGA PROGA: 1. Furuseth 1:03.85, 2. Gstrein 1:04.84, 3. Tomba 1:04.85, 4. Ladsch 1:05.03, 5. Nierlich 1:05.10, 6. Stungassinger 1:05.10, 7. Bittner 1:05.47, 8. Girardelli 1:05.65, 9. Kjus 1:06.16, 10. Bittner 1:06.17, 46. Jovan (Jug) 1:11.93.

SVETOVNI POKAL – SLALOM: 1. Tomba (It) 47, 2. Piccardi (Fr) 42, 3. Heinzer (Sve) 40, 4. Furuseth (Nor) 38, 5. Roth (ZRN) 34, 6. Kjus 33, 7. Bittner (ZRN) 29, 8. Nyberg (Sve) 28, 9. Strolz (A) 23, 10. Nierlich (A) 23.

SLALOM: 1. Tomba 40, 2. Roth 34, 3. Furuseth 23, 4. Trischler 20, 5. Girardelli 19.

SVETOVNI POKAL – SLALOM: 1. Tomba (It) 47, 2. Piccardi (Fr) 42, 3. Heinzer (Sve) 40, 4. Furuseth (Nor) 38, 5. Roth (ZRN) 34, 6. Kjus 33, 7. Bittner (ZRN) 29, 8. Nyberg (Sve) 28, 9. Strolz (A) 23, 10. Nierlich (A) 23.

SVETOVNI POKAL – SLALOM: 1. Tomba (It) 47, 2. Piccardi (Fr) 42, 3. Heinzer (Sve) 40, 4. Furuseth (Nor) 38, 5. Roth (ZRN) 34, 6. Kjus 33, 7. Bittner (ZRN) 29, 8. Nyberg (Sve) 28, 9. Strolz (A) 23, 10. Nierlich (A) 23.

SVETOVNI POKAL – SLALOM: 1. Tomba (It) 47, 2. Piccardi (Fr) 42, 3. Heinzer (Sve) 40, 4. Furuseth (Nor) 38, 5. Roth (ZRN) 34, 6. Kjus 33, 7. Bittner (ZRN) 29, 8. Nyberg (Sve) 28, 9. Strolz (A) 23, 10. Nierlich (A) 23.

SVETOVNI POKAL – SLALOM: 1. Tomba (It) 47, 2. Piccardi (Fr) 42, 3. Heinzer (Sve) 40, 4. Furuseth (Nor) 38, 5. Roth (ZRN) 34, 6. Kjus 33, 7. Bittner (ZRN) 29, 8. Nyberg (Sve) 28, 9. Strolz (A) 23, 10. Nierlich (A) 23.

SVETOVNI POKAL – SLALOM: 1. Tomba (It) 47, 2. Piccardi (Fr) 42, 3. Heinzer (Sve) 40, 4. Furuseth (Nor) 38, 5. Roth (ZRN) 34, 6. Kjus 33, 7. Bittner (ZRN) 29, 8. Nyberg (Sve) 28, 9. Strolz (A) 23, 10. Nierlich (A) 23.

SVETOVNI POKAL – SLALOM: 1. Tomba (It) 47, 2. Piccardi (Fr) 42, 3. Heinzer (Sve) 40, 4. Furuseth (Nor) 38, 5. Roth (ZRN) 34, 6. Kjus 33, 7. Bittner (ZRN) 29, 8. Nyberg (Sve) 28, 9. Strolz (A) 23, 10. Nierlich (A) 23.

SVETOVNI POKAL – SLALOM: 1. Tomba (It) 47, 2. Piccardi (Fr) 42, 3. Heinzer (Sve) 40, 4. Furuseth (Nor) 38, 5. Roth (ZRN) 34, 6. Kjus 33, 7. Bittner (ZRN) 29, 8. Nyberg (Sve) 28, 9. Strolz (A) 23, 10. Nierlich (A) 23.

SVETOVNI POKAL – SLALOM: 1. Tomba (It) 47, 2. Piccardi (Fr) 42, 3. Heinzer (Sve) 40, 4. Furuseth (Nor) 38, 5. Roth (ZRN) 34, 6. Kjus 33, 7. Bittner (ZRN) 29, 8. Nyberg (Sve) 28, 9. Strolz (A) 23, 10. Nierlich (A) 23.

SVETOVNI POKAL – SLALOM: 1. Tomba (It) 47, 2. Piccardi (Fr) 42, 3. Heinzer (Sve) 40, 4. Furuseth (Nor) 38, 5. Roth (ZRN) 34, 6. Kjus 33, 7. Bittner (ZRN) 29, 8. Nyberg (Sve) 28, 9. Strolz (A) 23, 10. Nierlich (A) 23.

SVETOVNI POKAL – SLALOM: 1. Tomba (It) 47, 2. Piccardi (Fr) 42, 3. Heinzer (Sve) 40, 4. Furuseth (Nor) 38, 5. Roth (ZRN) 34, 6. Kjus 33, 7. Bittner (ZRN) 29, 8. Nyberg (Sve) 28, 9. Strolz (A) 23, 10. Nierlich (A) 23.

SVETOVNI POKAL – SLALOM: 1. Tomba (It) 47, 2. Piccardi (Fr) 42, 3. Heinzer (Sve) 40, 4. Furuseth (Nor) 38, 5. Roth (ZRN) 34, 6. Kjus 33, 7. Bittner (ZRN) 29, 8. Nyberg (Sve) 28, 9. Strolz (A) 23, 10. Nierlich (A) 23.

SVETOVNI POKAL – SLALOM: 1. Tomba (It) 47, 2. Piccardi (Fr) 42, 3. Heinzer (Sve) 40, 4. Furuseth (Nor) 38, 5. Roth (ZRN) 34, 6. Kjus 33, 7. Bittner (ZRN) 29, 8. Nyberg (Sve) 28, 9. Strolz (A) 23, 10. Nierlich (A) 23.

SVETOVNI POKAL – SLALOM: 1. Tomba (It) 47, 2. Piccardi (Fr) 42, 3. Heinzer (Sve) 40, 4. Furuseth (Nor) 38, 5. Roth (ZRN) 34, 6. Kjus 33, 7. Bittner (ZRN) 29, 8. Nyberg (Sve) 28, 9. Strolz (A) 23, 10. Nierlich (A) 23.

SVETOVNI POKAL – SLALOM: 1. Tomba (It) 47, 2. Piccardi (Fr) 42, 3. Heinzer (Sve) 40, 4. Furuseth (Nor) 38, 5. Roth (ZRN) 34, 6. Kjus 33, 7. Bittner (ZRN) 29, 8. Nyberg (Sve) 28, 9. Strolz (A) 23, 10. Nierlich (A) 23.

SVETOVNI POKAL – SLALOM: 1. Tomba (It) 47, 2. Piccardi (Fr) 42, 3. Heinzer (Sve) 40, 4. Furuseth (Nor) 38, 5. Roth (ZRN) 34, 6. Kjus 33, 7. Bittner (ZRN) 29, 8. Nyberg (Sve) 28, 9. Strolz (A) 23, 10. Nierlich (A) 23.

SVETOVNI POKAL – SLALOM: 1. Tomba (It) 47, 2. Piccardi (Fr) 42, 3. Heinzer (Sve) 40, 4. Furuseth (Nor) 38, 5. Roth (ZRN) 34, 6. Kjus 33, 7. Bittner (ZRN) 29, 8. Nyberg (Sve) 28, 9. Strolz (A) 23, 10. Nierlich (A) 23.

SVETOVNI POKAL – SLALOM: 1. Tomba (It) 47, 2. Piccardi (Fr) 42, 3. Heinzer (Sve) 40, 4. Furuseth (Nor) 38, 5. Roth (ZRN) 34, 6. Kjus 33, 7. Bittner (ZRN) 29, 8. Nyberg (Sve) 28, 9. Strolz (A) 23, 10. Nierlich (A) 23.

Z DOBRIMI ŽELJAMI NA POT – V Slovenjopurto se je predstavil slovenski del državne plovne reprezentance pred odhodom na SP v Avstralijo. Na sliki (z leve): Darjan Petrič, Matjaž Jemec, gostitelj Tomaž Lenič, Igor Majcen, Jure Bučar in Nace Majcen. (Foto: Srdjan Živalović)

Bodo ob vrnitvi glasnejši?

V petek odhaja na prizorišče SP, ki bo v Perthu v Avstraliji, slovenski del državne plovne reprezentance – Načrt priprav so naši uresničili

LJUBLJANA – »Naša odprava odhaja na svetovno prvenstvo res malce bolj potihno, toda upamo, da bomo lahko glasnejši in bolj v središču pozornosti ob vrnitvi iz Avstralije,« je poudaril predsednik PZS Matjaž Jemec na večeršnjem predstavnijskem slovenskega dela reprezentance, katere gostitelj je bil Slovenjaport.

Cepur razmere, predvsem gospodarske, sta čas niso spodbudne, so pravljali do podrobnosti uresničili načrti. To so jim po finančni plati omogočili republikli, mestni in občinski športni forumi, bistveno pa kot sponzorji tudi domače in tuje delovne organizacije in zasebniki. Ves projekt nastopa na svetovni ravni je veljal 90.000 DEM (v dinarski vrednosti), pri čemer odprave na priprave približno 32.000 DEM, na nastope 20.000 DEM in drugo na potovanje in bivanje v Avstraliji. Cepur so organizatorji SP pripravili za nastopajočih in spremljevalce zelo ugoden aranžman, saj velja polni penzion v internatu kolektiva le 5 avstralskih dolarjev, pa skupaj z vožnjo še vedno stane nastop na SP med 4.500 in 8.800 ameriških dolarjev na osebo. V celotni vsoti tudi ni upoštevana oprema. Ob tem kaže poudariti, da ta vsota velja samo za slovenski del reprezentance, medtem ko so slovenska podjetja in posamezniki zbrali potrebna sredstva za opremo celotne državne reprezentance, za kar v drugih republikah ni skoraj nobenega posluha.

Slovenski del reprezentance, v kateri so zvezni trener Vlado Čermak, Jure Bučar, Igor Majcen, Tanja Godina ter maratonska Nace Majcen in Tanja Mitja, potuje torej že v petek, večina drugih pa jo pot v nedeljo, pri čemer pa se še vedno ni jasno, ali bo reprezentanca odstopala tudi zvezni kapetan dr. Boris Volčenc, PZJ namreč za takšen strošek nima denarja, v naslednjih dneh pa bodo poskušali s kakšnim pokroviteljem vendarle rešiti ta problem. Dve plavalci, Meškovaš in Kučukalić sta že v Avstraliji, kjer sta jih odpotovali po nastopu na odprtem prvenstvu ZDA. Matjaž Kežel pa bo tudi prišel naravnost iz Los Angelesa.

Cepur doslej izseljenjska matica ni opravila dogovorjenega dela, da se po pred kratkim oglašili iz Perthna naši izseljenjski sami, tako da je reprezentanca prišla v sili z njimi, po prihodu v Avstralijo pa naj bi skupaj pripravili tudi program, ki bi plavalcem olajšal dogajanje od doma, hkrati pa bi lahko videli v Perthu in okolici tudi kaj več kot le internet in bazen.

Pred odhodom so želje in možnosti ocenili takole: Vlado Čermak, zvezni trener: »Priprave smo opravili po načrtu, nastopi, meritve in rezultati pa so pokazali, da smo načrtovali dobro in da so vsi zastavljeni delo dobro opravili. Odhajamo pravzaprav neobremenjeni, saj izgubiti nimamo kaj, lahko pa presenetimo. V drugi in hkrati zadnji fazi priprave v Avstraliji se

Darjan Petrič, podpredsednik PZS: »Zadovoljen sem, da je bil prihodni nastop na SP potujo toliko preji, kajti kar dovolj izkušenj imam, da vem, kaj to pomeni. Plavalci so sicer bili malce neveljavni, kajti toliko odstopnost od doma je ubijalo, a na koncu vsak dan pomeni nov stres. Toda v igri smo vsi. Seveda vsi spoznamo, kako pomembno je prilagoditev razmeram, Petričevica pa je to hudo plačala. Upam, da bodo dobre priprave pripomogle tudi k dobrih rezultatom. O tem skoraj ne gre dvomiti. STANE TRBOVC

Katja Milčec, »V tej novi disciplini sem tudi sama šele leto dni. Potrudila se bom pač po najboljših močeh.«

Darjan Petrič, podpredsednik PZS: »Zadovoljen sem, da je bil prihodni nastop na SP potujo toliko preji, kajti kar dovolj izkušenj imam, da vem, kaj to pomeni. Plavalci so sicer bili malce neveljavni, kajti toliko odstopnost od doma je ubijalo, a na koncu vsak dan pomeni nov stres. Toda v igri smo vsi. Seveda vsi spoznamo, kako pomembno je prilagoditev razmeram, Petričevica pa je to hudo plačala. Upam, da bodo dobre priprave pripomogle tudi k dobrih rezultatom. O tem skoraj ne gre dvomiti. STANE TRBOVC

Katja Milčec, »V tej novi disciplini sem tudi sama šele leto dni. Potrudila se bom pač po najboljših močeh.«

Darjan Petrič, podpredsednik PZS: »Zadovoljen sem, da je bil prihodni nastop na SP potujo toliko preji, kajti kar dovolj izkušenj imam, da vem, kaj to pomeni. Plavalci so sicer bili malce neveljavni, kajti toliko odstopnost od doma je ubijalo, a na koncu vsak dan pomeni nov stres. Toda v igri smo vsi. Seveda vsi spoznamo, kako pomembno je prilagoditev razmeram, Petričevica pa je to hudo plačala. Upam, da bodo dobre priprave pripomogle tudi k dobrih rezultatom. O tem skoraj ne gre dvomiti. STANE TRBOVC

Katja Milčec, »V tej novi disciplini sem tudi sama šele leto dni. Potrudila se bom pač po najboljših močeh.«

Darjan Petrič, podpredsednik PZS: »Zadovoljen sem, da je bil prihodni nastop na SP potujo toliko preji, kajti kar dovolj izkušenj imam, da vem, kaj to pomeni. Plavalci so sicer bili malce neveljavni, kajti toliko odstopnost od doma je ubijalo, a na koncu vsak dan pomeni nov stres. Toda v igri smo vsi. Seveda vsi spoznamo, kako pomembno je prilagoditev razmeram, Petričevica pa je to hudo plačala. Upam, da bodo dobre priprave pripomogle tudi k dobrih rezultatom. O tem skoraj ne gre dvomiti. STANE TRBOVC

Katja Milčec, »V tej novi disciplini sem tudi sama šele leto dni. Potrudila se bom pač po najboljših močeh.«

Darjan Petrič, podpredsednik PZS: »Zadovoljen sem, da je bil prihodni nastop na SP potujo toliko preji, kajti kar dovolj izkušenj imam, da vem, kaj to pomeni. Plavalci so sicer bili malce neveljavni, kajti toliko odstopnost od doma je ubijalo, a na koncu vsak dan pomeni nov stres. Toda v igri smo vsi. Seveda vsi spoznamo, kako pomembno je prilagoditev razmeram, Petričevica pa je to hudo plačala. Upam, da bodo dobre priprave pripomogle tudi k dobrih rezultatom. O tem skoraj ne gre dvomiti. STANE TRBOVC

Katja Milčec, »V tej novi disciplini sem tudi sama šele leto dni. Potrudila se bom pač po najboljših močeh.«

Darjan Petrič, podpredsednik PZS: »Zadovoljen sem, da je bil prihodni nastop na SP potujo toliko preji, kajti kar dovolj izkušenj imam, da vem, kaj to pomeni. Plavalci so sicer bili malce neveljavni, kajti toliko odstopnost od doma je ubijalo, a na koncu vsak dan pomeni nov stres. Toda v igri smo vsi. Seveda vsi spoznamo, kako pomembno je prilagoditev razmeram, Petričevica pa je to hudo plačala. Upam, da bodo dobre priprave pripomogle tudi k dobrih rezultatom. O tem skoraj ne gre dvomiti. STANE TRBOVC

Katja Milčec, »V tej novi disciplini sem tudi sama šele leto dni. Potrudila se bom pač po najboljših močeh.«

Darjan Petrič, podpredsednik PZS: »Zadovoljen sem, da je bil prihodni nastop na SP potujo toliko preji, kajti kar dovolj izkušenj imam, da vem, kaj to pomeni. Plavalci so sicer bili malce neveljavni, kajti toliko odstopnost od doma je ubijalo, a na koncu vsak dan pomeni nov stres. Toda v igri smo vsi. Seveda vsi spoznamo, kako pomembno je prilagoditev razmeram, Petričevica pa je to hudo plačala. Upam, da bodo dobre priprave pripomogle tudi k dobrih rezultatom. O tem skoraj ne gre dvomiti. STANE TRBOVC

Katja Milčec, »V tej novi disciplini sem tudi sama šele leto dni. Potrudila se bom pač po najboljših močeh.«

Darjan Petrič, podpredsednik PZS: »Zadovoljen sem, da je bil prihodni nastop na SP potujo toliko preji, kajti kar dovolj izkušenj imam, da vem, kaj to pomeni. Plavalci so sicer bili malce neveljavni, kajti toliko odstopnost od doma je ubijalo, a na koncu vsak dan pomeni nov stres. Toda v igri smo vsi. Seveda vsi spoznamo, kako pomembno je prilagoditev razmeram, Petričevica pa je to hudo plačala. Upam, da bodo dobre priprave pripomogle tudi k dobrih rezultatom. O tem skoraj ne gre dvomiti. STANE TRBOVC

Katja Milčec, »V tej novi disciplini sem tudi sama šele leto dni. Potrudila se bom pač po najboljših močeh.«

Darjan Petrič, podpredsednik PZS: »Zadovoljen sem, da je bil prihodni nastop na SP potujo toliko preji, kajti kar dovolj izkušenj imam, da vem, kaj to pomeni. Plavalci so sicer bili malce neveljavni, kajti toliko odstopnost od doma je ubijalo, a na koncu vsak dan pomeni nov stres. Toda v igri smo vsi. Seveda vsi spoznamo, kako pomembno je prilagoditev razmeram, Petričevica pa je to hudo plačala. Upam, da bodo dobre priprave pripomogle tudi k dobrih rezultatom. O tem skoraj ne gre dvomiti. STANE TRBOVC

Katja Milčec, »V tej novi disciplini sem tudi sama šele leto dni. Potrudila se bom pač po najboljših močeh.«

Darjan Petrič, podpredsednik PZS: »Zadovoljen sem, da je bil prihodni nastop na SP potujo toliko preji, kajti kar dovolj izkušenj imam, da vem, kaj to pomeni. Plavalci so sicer bili malce neveljavni, kajti toliko odstopnost od doma je ubijalo, a na koncu vsak dan pomeni nov stres. Toda v igri smo vsi. Seveda vsi spoznamo, kako pomembno je prilagoditev razmeram, Petričevica pa je to hudo plačala. Upam, da bodo dobre priprave pripomogle tudi k dobrih rezultatom. O tem skoraj ne gre dvomiti. STANE TRBOVC

Katja Milčec, »V tej novi disciplini sem tudi sama šele leto dni. Potrudila se bom pač po najboljših močeh.«

Ivanišević je že četrtfinalist Currena premagal v dveh nizih

Prvi Grand slam Cup v münchenski olimpijski dvorani z rekordnim nagradnim skladom 6 milijonov dolarjev se je počasi »odtajal«

MÜNCHEN, 11. decembra – Uvodna tekma prvega teniškega turnirja za Grand slam Cup med našim Ivaniševićem in Američanom Currenom se je končala po pričakovanjih. 19-letni Splitčan je ugnal 13 let starejšega tekmeča po 1 uri in 50 minutah boja s 7:6 (7:3), 7:6 (9:7). Ivanišević je s tem postal četrtfinalist in že upravičil vlogo 5. nosilca, zagotovil pa ima tudi že 300.000 dolarjev nagrade.

Sicer pa je bilo srečanje le kdaj pa kdaj zanimivo in kvalitetno. Tudi na tribunah olimpijske dvorane ob dveh polurah se je bilo preveč razpoloženo, saj je bilo od 1.000 mest zaslednih morebiti kakih 2000. V prvem nizu sta tekmeča v glavnem servirala, Ivanišević pa ni imel prave možnosti, da bi tekmeču odzvel servis. Prav obratno, Curren je bil tisti, ki si je v deseti igri priboril celo dve zaključni točki.

Ivanišević je slijan igralca, je po tekmi dejal Curren. »Pri okoliščina, da zaigra najbolje tedaj, ko je najbolj potrebno, kaže na njegovo šampionsko držo. Njegov servis je silovit, a se bolj razvzroten kot Beckerjev...«

Ivanišević je slijan igralca, je po tekmi dejal Curren. »Pri okoliščina, da zaigra najbolje tedaj, ko je najbolj potrebno, kaže na njegovo šampionsko držo. Njegov servis je silovit, a se bolj razvzroten kot Beckerjev...«

Ivanišević je slijan igralca, je po tekmi dejal Curren. »Pri okoliščina, da zaigra najbolje tedaj, ko je najbolj potrebno, kaže na njegovo šampionsko držo. Njegov servis je silovit, a se bolj razvzroten kot Beckerjev...«

Ivanišević je slijan igralca, je po tekmi dejal Curren. »Pri okoliščina, da zaigra najbolje tedaj, ko je najbolj potrebno, kaže na njegovo šampionsko držo. Njegov servis je silovit, a se bolj razvzroten kot Beckerjev...«

Ivanišević je slijan igralca, je po tekmi dejal Curren. »Pri okoliščina, da zaigra najbolje tedaj, ko je najbolj potrebno, kaže na njegovo šampionsko držo. Njegov servis je silovit, a se bolj razvzroten kot Beckerjev...«

Ivanišević je slijan igralca, je po tekmi dejal Curren. »Pri okoliščina, da zaigra najbolje tedaj, ko je najbolj potrebno, kaže na njegovo šampionsko držo. Njegov servis je silovit, a se bolj razvzroten kot Beckerjev...«

Ivanišević je slijan igralca, je po tekmi dejal Curren. »Pri okoliščina, da zaigra najbolje tedaj, ko je najbolj potrebno, kaže na njegovo šampionsko držo. Njegov servis je silovit, a se bolj razvzroten kot Beckerjev...«

Ivanišević je slijan igralca, je po tekmi dejal Curren. »Pri okoliščina, da zaigra najbolje tedaj, ko je najbolj potrebno, kaže na njegovo šampionsko držo. Njegov servis je silovit, a se bolj razvzroten kot Beckerjev...«

Ivanišević je slijan igralca, je po tekmi dejal Curren. »Pri okoliščina, da zaigra najbolje tedaj, ko je najbolj potrebno, kaže na njegovo šampionsko držo. Njegov servis je silovit, a se bolj razvzroten kot Beckerjev...«

Ivanišević je slijan igralca, je po tekmi dejal Curren. »Pri okoliščina, da zaigra najbolje tedaj, ko je najbolj potrebno, kaže na njegovo šampionsko držo. Njegov servis je silovit, a se bolj razvzroten kot Beckerjev...«

Ivanišević je slijan igralca, je po tekmi dejal Curren. »Pri okoliščina, da zaigra najbolje tedaj, ko je najbolj potrebno, kaže na njegovo šampionsko držo. Njegov servis je silovit, a se bolj razvzroten kot Beckerjev...«

Ivanišević je slijan igralca, je po tekmi dejal Curren. »Pri okoliščina, da zaigra najbolje tedaj, ko je najbolj potrebno, kaže na njegovo šampionsko držo. Njegov servis je silovit, a se bolj razvzroten kot Beckerjev...«

Ivanišević je slijan igralca, je po tekmi dejal Curren. »Pri okoliščina, da zaigra najbolje tedaj, ko je najbolj potrebno, kaže na njegovo šampionsko držo. Njegov servis je silovit, a se bolj razvzroten kot Beckerjev...«

Ivanišević je slijan igralca, je po tekmi dejal Curren. »Pri okoliščina, da zaigra najbolje tedaj, ko je najbolj potrebno, kaže na njegovo šampionsko držo. Njegov servis je silovit, a se bolj razvzroten kot Beckerjev...«

Ivanišević je slijan igralca, je po tekmi dejal Curren. »Pri okoliščina, da zaigra najbolje tedaj, ko je najbolj potrebno, kaže na njegovo šampionsko držo. Njegov servis je silovit, a se bolj razvzroten kot Beckerjev...«

Ivanišević je slijan igralca, je po tekmi dejal Curren. »Pri okoliščina, da zaigra najbolje tedaj, ko je najbolj potrebno, kaže na njegovo šampionsko držo. Njegov servis je silovit, a se bolj razvzroten kot Beckerjev...«

Ivanišević je slijan igralca, je po tekmi dejal Curren. »Pri okoliščina, da zaigra najbolje tedaj, ko je najbolj potrebno, kaže na njegovo šampionsko držo. Njegov servis je silovit, a se bolj razvzroten kot Beckerjev...«

Ivanišević je slijan igralca, je po tekmi dejal Curren. »Pri okoliščina, da zaigra najbolje tedaj, ko je najbolj potrebno, kaže na njegovo šampionsko držo. Njegov servis je silovit, a se bolj razvzroten kot Beckerjev...«

Ivanišević je slijan igralca, je po tekmi dejal Curren. »Pri okoliščina, da zaigra najbolje tedaj, ko je najbolj potrebno, kaže na njegovo šampionsko držo. Njegov servis je silovit, a se bolj razvzroten kot Beckerjev...«

Ivanišević je slijan igralca, je po tekmi dejal Curren. »Pri okoliščina, da zaigra najbolje tedaj, ko je najbolj potrebno, kaže na njegovo šampionsko držo. Njegov servis je silovit, a se bolj razvzroten kot Beckerjev...«

Ivanišević je slijan igralca, je po tekmi dejal Curren. »Pri okoliščina, da zaigra najbolje tedaj, ko je najbolj potrebno, kaže na njegovo šampionsko držo. Njegov servis je silovit, a se bolj razvzroten kot Beckerjev...«

Ivanišević je slijan igralca, je po tekmi dejal Curren. »Pri okoliščina, da zaigra najbolje tedaj, ko je najbolj potrebno, kaže na njegovo šampionsko držo. Njegov servis je silovit, a se bolj razvzroten kot Beckerjev...«

Ivanišević je slijan igralca, je po tekmi dejal Curren. »Pri okoliščina, da zaigra najbolje tedaj, ko je najbolj potrebno, kaže na njegovo šampionsko držo. Njegov servis je silovit, a se bolj razvzroten kot Beckerjev...«

Ivanišević je slijan igralca, je po tekmi dejal Curren. »Pri okoliščina, da zaigra najbolje tedaj, ko je najbolj potrebno, kaže na njegovo šampionsko držo. Njegov servis je silovit, a se bolj razvzroten kot Beckerjev...«

Ivanišević je slijan igralca, je po tekmi dejal Curren. »Pri okoliščina, da zaigra najbolje tedaj, ko je najbolj potrebno, kaže na njegovo šampionsko držo. Njegov servis je silovit, a se bolj razvzroten kot Beckerjev...«

Ivanišević je slijan igralca, je po tekmi dejal Curren. »Pri okoliščina, da zaigra najbolje tedaj, ko je najbolj potrebno, kaže na njegovo šampionsko držo. Njegov servis je silovit, a se bolj razvzroten kot Beckerjev...«

Ivanišević je slijan igralca, je po tekmi dejal Curren. »Pri okoliščina, da zaigra najbolje tedaj, ko je najbolj potrebno, kaže na njegovo šampionsko držo. Njegov servis je silovit, a se bolj razvzroten kot Beckerjev...«

Partizan brez vsake možnosti?

V povratni tekmi osmine finala pokala UEFA Beograščani z Interjem

LJUBLJANA – Na sporodu so povratne tekme osmine finala tekmovalca za pokal UEFA, igrali pa bodo: Partizan – Inter (0:3) Borussia (D) Bayer (0:3) Monaco (Torpedo 1:2), Sporting – Vitesse (2:0), Bordeaux – Roma (0:5), Atlanta – Köln (1:1).

Ali je za moštvo Partizana po polovici v Milanu, kjer pa ni manjkalo priložnosti, vse izgubljeno? »Od naših navijačev se namože za posvečenost poslovlji z zmago, če pa na kakšno možnost, potem bomo poskušali na pravi način – uvrstiti se v četrtfinale. Naša priložnost je Interjeva obramba, ki je vsakekora slabši del moštva,« je dejal pred tekmo Predrag Mijatović, ki igra vse boljše Partizanov, Stanjoković, Milanović, Jovanović, Petrić, Vujatović, Bogdanović, Mijatović, Vrančić, Djurđević, Stanković.

Inter je v veliki formi, v nedeljskem kolu je Trapattonijev moštvo zmagovalo v Cesenu 5:1. Moštvo iz Milana bo tokrat še močnej

Nevarne nalezljive živalske bolezni že pri naših sosedih

Razen zajčje in kunčje »bolezni x« v Sloveniji v zadnjih treh mesecih ni bilo nobenega primera klasičnih živalskih bolezni – »Bolezni norih krav« že v Švici

LJUBLJANA, 11. decembra – Po zadnjih podatkih Mednarodnega urada za nalezljive bolezni živali v Parizu (posredovani so bili zveznemu sekretariatu za kmetijstvo) so bili oktobra in novembra ugotovljeni novi primeri posameznih nevarnih in nalezljivih živalskih bolezni tudi v državah, ki mejijo na Jugoslavijo oziroma v tistih, s katerimi naša država trga (uvažajo meso in živilo). Obvestilo o pojavu teh bolezni je zvezi sekretariatu za kmetijstvo poslal tudi ustreznim strokovnim službam v posameznih republikah in pokrajinah, vsem obmejnimi veterinarskim postajam in zvezni carinski upravi.

Naloga in skrb Mednarodnega urada za nalezljive bolezni živali je, da spremlja zdravstveno stanje živali v posameznih državah, da zbira in posreduje natančne podatke kdaj, kje, kako in v kakšnem obsegu se je pojavila določena nevarna živalska bolezen (podatke o tem je v 24 urah dolžna posredovati tudi Jugoslavija). Na podlagi tega je mogoče bolj natančno nadzorovati in uravnavati promet z živalimi in preprečevati morebitno širjenje bolezni, ki se z živali lahko prenašajo tudi na ljudi – ali v neposrednem stiku z obolelo živaljo ali pa s hrano živalskega izvora.

Tako je v najnovejšem poročilu zapisano, da je v začetku oktobra na Slovonosni obali izbruhnila epidemija svinčev in parkljevke – v žarišču okužbe je bilo 895 goved, med katerimi je bila bolezen ugotovljena pri 638 živalih, samo teden dni kasneje pa se je bolezen pojavila še v treh drugih centrih, tako da je bilo skupno ogroženih več kot 2500 govedov. Ugotovili so, da se je bolezen pojavila in razširila z uvozom živali iz sosednje države, žarišča so tudi v Togu. V Mozambiku so po teh podatkih sprijemajo z afriško svinjsko kugo, v Maroku in Španiji pa s konjsko kugo.

Za naše živinorejce bolj aktualni in za ustrezne strokovne službe bolj svarilni so podatki o pojavih klasične svinjske kuge v Češki in Slovaški, Franciji, Belgiji in sosednji Avstriji, kjer so bolezen ugotovili v več novih žariščih zlasti na Stajerskem in Gradiškem. Prasičja kuga je posebno nevarna virusna bolezen domačih in divjih prašičev, razširjena je po svem svetu, povzroča pa veliko gospodarsko škodo, saj pogine 70 do 90 odstotkov okuženih živali. Pri tej bolezni je zaradi nevarnosti širjenja prepovedan promet z mesom in mesnimi izdelki prašičev iz okuženega območja. Prasičjo kugo povzroča virus, ki je zelo odporen proti zunanjim vplivom. V svezem mesu prisilno zaklanih živali ostane virus živ pri nižjih stopinjah Celzija tudi do štiri mesece, v prekaljenih šunkah 6 do 12 tednov, v nasoljenem črevesju pa celo več kot pet mesecev.

● V Sloveniji po podatkih republiške veterinarske uprave (ki je prav tako dolžna Mednarodnemu uradu v Parizu najkasneje v 24 urah od odkritja pojava posamezne najnevarnejše živalske bolezni z tako imenovane seznama A sporočiti, kje, kako in v kakšnem obsegu se je bolezen pojavila v zadnjih treh mesecih, bilo nobenega primera bolezni, kot so klasična prasičja kuga, atipična kuga perunice, svinčev in parkljevka ipd. Je pa bilo prijavljenih 45 okuženih divočih in 741 živali okuženih s hujšim boleznijo kuncev in zajčev (poimenovana je bila tudi kot »bolezen x«).

Kot pravijo strokovnjaki, prasičje kuge ne zdravijo, preprečevanje bolezen zadržuje (tako kot to predpisuje zakon) z uničenjem vseh bolnih in sumljivih živali, s temeljitim razkuževanjem okuženih hlevov ter z zaščitenim cepljenjem ogroženih prašičev. Vse ukrepe pri zatiranju in preprečevanju bolezni predpisuje in

Karini
»zbirajo«
petarde

SEŽANA, 11. decembra – Ob čedalje bolj bučnem zvignanju in pokanju petard človek niti ne pomisli, da je marsikatera petarda tega »eksploziva« ostala na meji, s čimer so tistim z »občutljivim« srcem prihranjeni dodatni šoki. Pisali smo že, da so kozinski cariniki pred dnevi zaplenili kar 881 kilogramov petard in raket, ki jih je iz Italije skušal k nam prethotipati voznik tovornjaka iz Titovega Drvarja. Poleg te pa so sežanski cariniki zasegali še nekaj večjih kosilj petard.

Na mednarodnem mejnem prehodu v Lipici so cariniki ob podrobnejšem pregledu osebne avtomobila Tržačana I. T. našli 131 majic iz ceneje volne angora, zraven pa še paket s 16.500 petardami in raketami. V štirih avtobusih, iz katerih so potnike poslali na podrobnejši carinski pregled, so potniki pod seždi »pozabili« kar na 8000 petard. Zadržanje je odkrilo pa se je posrečilo cariniku z maloobsejnega prehoda v Repentaboru, ki je minulo soboto v osebnem avtu Tržačana P. L. našel nešteto zavojčkov. Petard niso niti šteli, tehtanje pa je pokazalo, da je Tržačan skušal prethotipati kar 30 kilogramov »božičnega eksploziva«.

I. U. M. K.

K. D.

16. nadaljevanje

»Kaj pa je delal? Dobil veliko denarja na loteriji, kot Andersunov fant? Ta primer je dovolj trd, vendar policija na vrvič res ne morete kaj zvedeti, mi ničesar ne prikrivajte.«

»Povedala sem vam, nikoli nisem kaj dosti vedela o njegovih službah. Dajal mi je denar za hišo. Nikoli nisem spraševala. Ed ni maral, da ga sprašujem v zvezi z denarjem. Moj bog, misliti si morate, da sem poceni, majhna in grda vlačuga, ki...«

»Ne vem dovolj o vas, da bi lahko rekla, ali ste poceni ali ne, ali vlačuga. Vendar niste niti majhni niti grdi. Sedaj pa si snemiva rokavice in se lotiva...«

Njene oči so zopet postale nežne – tisti otroški pogled – ko je rekla: »Hvala. Res bi rada vedela, ali... je Ed naredil samomor. Zame je to zelo pomembno. Žal mi je, da sem vzkipela, vendar ste nekoliko nepredvidljivi... in surovi.«

Spraševal sem se, kaj pomeni »hvala«. »Se eno surovo vprašanje, gospa Turner. Zakaj nenehno namiguje na samomor? Pravite, da je bil Ed srečen in ambiciozen, trd – to ni slika samomorilca.«

»Vendar pa je bil ustreljen v hrbet, ne da bi...«

»Samomorilec so zbegani, depimirani. Vi vztrajate pri samomoru... Zaradi česa naj bi bil Ed zbehan?«

Strmel je v tla in končno zašepetala: »Tisto noč sva se pripravila. Nekaj zelo obsebnega.«

Usodno prehitavanje na avtocesti

LJUBLJANA, 11. decembra – Gorenjska avtocesta, približno na sredini med izvozom za Gameljne in cestninsko postajo, je bila danes ob 8.35 prizorišče hude prometne nesreče. V njej se je smrtno ponesrečila 51-letna Ivanka Tomac iz Delnic, huje ranjeni pa so bili še njen 59-letni mož Ivan Tomac, 32-letni sin Mladen in njegova 32-letna žena Mirjana Crnković Tomac. Kako je prišlo do nesreče, še ni povsem znano. Milničniki so za zdaj ugotovili, da je voznik juga z delniško registracijo Ivan Tomac med vožnjo proti Kranju zapeljal z voznega na prehitovalni pas, kjer ga je začelo zanašati. Z vozilom se je najprej dvakrat zasukal okrog svoje osi, zatem pa treščil v varovalno ograjo in obstal počez čez prehitovalni pas. Prav tedaj se je po istem pasu s Slavnikovim avtobusom pripeljal 45-letni Gino Brajkovič iz Pazina. Pri trčenju je bila sopotnica v jugu takoj mrtva. Nihče od potnikov v avtobusu ni bil ranjen. Milničniki, ki raziskujejo vzroke nesreče, prosijo voznika tovornjaka, ki je prav tedaj peljal pred jugom, naj se oglasí na najbližji postaji milice, da bi lahko pomagal pojasniti nekatere okoliščine prometne nesreče. (Z. H., foto: Srdjan Živalović)

Da bi bilo manj gneče na meji

Jugoslovanski in avstrijski predstavniki so se dogovorili, kako bodo pred bližnjimi prazniki skrajšali kolone čakajočih pred mejnimi prehodi

MARIBOR, 11. decembra – Naši in avstrijski organi, ki bodo ob bližnjih praznikih skrbeli za čim bolj tekoč promet v bližini mejnih prehodov, so se na pričakovano gnečo dobro pripravili. Nam je povedal Hinko Frank, načelnik mariborske UNZ, ki se je pred nekaj dnevi o vsem tem pogovarjal z avstrijskimi predstavniki.

Glede na to, da je promet med Jugoslavijo in Avstrijo letos za tretjino večji kot lani, bodo seveda potrebni nekateri dodatni ukrepi v največjih prometnih komah. Gneča je zlasti na Sentilju začela daljšati na nekaj ur, bodo po zdajšnjem dogovoru Avstriji usmerjali kolone potnikov na druge prehode. Ne toliko na Jurji, ker ga veliko predvsem naših državljanov že pozna, pač pa proti Tratam, oziroma Čmureku (Mureck) na avstrijski strani. Tiste, ki se te dni odpravljajo po nakupih v Avstrijo, pristojni še enkrat pozivajo, naj se za takšno pot odločijo v času, ko ceste proti mejnim prehodom ne bodo tako obremenjene, kot so te dni.

Sicer pa tako Avstriji kot naši obmejni in prometni orani pričakujejo prvi večji naval potnikov že konec tega tedna, glavni pa njih zdomov in tranzitnih potnikov proti Grčiji in Turčiji pa naj bi prišla na tukajšnje meje ne prehode med 20. in 22. decembrom. Naši milničniki so se z avstrijskimi dogovorili o sprotne obveščanju o prometu, tako da bi lahko hitro in učinkovito predvsem na pravočasno ukre-

Nenadoma je odjeknil strel

SPLIT, 11. decembra – Odločno zatrdljivo, da nisem ubil Jura, je izjavil 23-letni Milorad Dobro, obdolžen, da je v noči s 5. na 6. novembra lani nenamoma ubil svojega kolega, 25-letnega Jura Čulina iz Pridrage, v katerega je izstrelil rafal iz avtomatske puške.

Milorad Dobro je opisal, kaj se je zgodilo v noči s 5. in 6. novembra lani v središču Zadra. Kot je dejal, je vodja izmen OSNZ Zadar Zdravko Graovac njemu in Čulinu dal nalogo, da ponovadi 3. avtomobilom sta nato patrolirala okrog hise brata osumljenega Stanka Lukića Čvika, ker so domnevali, da bi se ta utegnil oglasiti pri njem.

Tisto noč je deževalo. Vetrobransko steklo je bilo zaroseno, stranska okna pa odprta. Vozil je Čulina, Dobro pa je sedel poleg njega in držal puško, obrnje no proti vzvratnemu zrcalu. Tako sta prišla tudi v Ulico Svetozarja Markovića, kjer je, kot zatrjuje Dobro, Čulina opazil človeka, ki naj bi bil Čvik. V tistem hipu je začel padati razbito steklo. Slišal je rafal in nato posamične strelce. Ko se je zbral, je videl Jura, ki je padel. Skušal mu je pomagati, vendar je bilo vse zaman. Nato je stekel za Čvikom, vendar se je pri tem ranil s pištolo Jura Čulina, tako da so ga morali prevažati v bolnišnico. Dobro je se dejal, da je istega dne, potem ko je sam pri sebi rekonstruiral dogodek, povedal sekretarju zadarskega OSNZ Janku Čurku in načelniku Milani Pavicu, da je izstrelil rafal iz avtomatske puške.

Sojenje se nadaljuje.

D. M.

Ukradel antibiotike

LJUBLJANA, 11. decembra – Kaj je 27-letni Ljubljčan Boris B. nameraval z 20 skrajšanimi antibiotiki »summed azitromicin«, ni jasno, a verjetno jih je hotel spraviti v promet. Dejstvo pa je, da jih je 16. oktobra ukradel v podjetju Kometarnica, kjer je pogodbeno delal. Kot blagovni manipulant je delal v odseku nefarmaceutskega blaga in tu je imel dostop do antibiotikov. Skatice, vredne nekaj več kot 6.000 dinarjev, je skril v hallo, nato pa v garderobo omarico. Sodelavci sta zasumili tatvino, zato sta mu pregledala omarico, našli zdravila, sestavili zapisnik in vgradba je končala kot obična ljubljanskega temeljnega javnega tožilstva za tatvino, nadaljevanje pa sledi na sodišču. (B. G.)

Patricia Wendor

V znamenju leva

11. nadaljevanje

Med potjo je z dvomom v glasu še enkrat zavpila čez rame: »Vseeno hvala.«

Ruth je odšla navzdol po ozkem pločniku. Za las je manjkalo, da ni ukradla otroka...

Gospa Hardyjeva si je zelo želela, da bi se preselila. Obupno si je želela, da bi živel v čisto novi hiši s centralno kurjavo, velikimi okni in pokošeno trato z rožnimi grmi.

Ruth jo je tolažila, naj še malo potrpi, potem pa bodo prišli buldožerji, ki bodo hišo podri in uresničiti njene sanje. Jacka Hardyja ni bilo moč prepričati, gospa Hardyjeva pa ga ni hotela zapustiti, pa tudi pritoževala se ni nad njim. Tudi zdaj je klub počenim in zateklim ustnikom neprestano ponavljala, da namerava zdržati »vse do bridkega konca«.

Otrok nista imela. Trdila je, da to ni bila njena odločitev. V njenem življenju nobena stvar ni potekala tako, kot jo je načrtovala.

Po dogodku in otroškem dispanzerju se je Ruth načrtno izogibala vseh mestnih predelov, v katerih bi lahko prišla v skušnjava. Tisto jesen je preuredila očetov vrt. Naredila je skajnjak in ribnik z vodomotom. Njena potrtost je v resnici ni skrbela. Tolažila se je z mislijo, da tako ali tako ne bi mogla uiti vsem bridkostim in težavam tega sveta. Oče je bil mrtve, mati je potovala po svetu. Georgina pa je še vedno odklanjala vsa vabila, naj pride na obisk. In potem je bil tu še Harry. Njegovi izleti v London so postajali pogostejši in daljši. V Mullions se je vračal s škatlami najdražjih slaščic, disal pa je po seksu in Arpege. O. da, tudi pri njej je vsako nedeljo jutraj redno opravil svojo dolžnost. Potem ko je popil svoj jutranji čaj in pogoltnil nekaj aspirinov in preden je odšel igrat golf. Pred kratkim pa je tudi opazila, kako pogosto je z očmi sledil drugim ženskam.

So res »slovenski miličniki izzivali carinike – južnjake«?

Beograjska Politika je svoje bralce seznanila z dogodki na mejnem prehodu Lazaret, koprška UNZ in Carinarica pa »incident« pojasnjujeta drugače

LJUBLJANA, 11. decembra – Beograjska Politika je v nedeljski številki objavila članek z naslovom »Slovenski miličniki izzivali carinike – južnjake«, ki ga povzemanjo v celoti, hkrati pa smo zaprosili za pojasnilo o dogodkih na mednarodnem mejnem prehodu Lazaret tudi republiški sekretariat za notranje zadeve Slovenije.

»Ko so trditve slovenskega vojaškega ministra Janca znanse in policijskega ministra Ignja Bavarja o domnevni nevarnosti za slovensko državnost, čes da ji grozi grožnja obožene sile Jugoslavije, prispele do mejnega prehoda Lazaret na italijanski meji, je prišlo do spopada med slovenskimi miličniki in južnjakimi cariniki.«

Kot trdijo cariniki, katerih imen iz upravičenih razlogov ne objavljamo, so se slovenski miličniki takoj po informativnih oddajah, v katerih je Janec Janša spregovoril narodu in opozilu na možne incidente, ki naj bi jih v začetku prihodnjega tedna povzročala JLA, začeli arrogantno vesti do potnikov, ki niso bili slovenske narodnosti. Brez razloga so jih maltretirali in celo

zavračali z meje ter jim tako preprečili, da bi prestopili na začelno stran, je dejal neki miličnik – južnjak (verjetno gre za carinika – op. ur.).

Po nekaj takšnih dogodkih sem jih nameraval umiriti, vendar sem dosegel nasproten učinek. Spomnil so se, da tudi jaz in večina mojih kolegov nismo Slovenci, in obrnili so se proti nam. Nismo se preveč ozirali na njihov cinizem in obrekovanje in smo odgovorili v podobnem tonu. Verjetno so bili že prej pripravljeni, da bodo odigrali izgrede, in tako so se razlegli tudi strelci iz orožja. Ker nismo bili oboženi, smo se lahko le umaknili.

Iz koprškega SNZ so sporočili, da do ponedeljka ne bodo dali nobenih informacij o izgredu na mejnem prehodu. Prisotni milojci, koprski miličniki pa trdijo, da ni bilo šliasti strelcov iz pištol ampak petarde. Upravnik koprške carine Dino Pucer je v prostih dneh odšel na vikend, je v Politiki zapisal M. Laketič.

Devetega decembra je novinar M. Laketič objavil članek v časopisu »Politika« z naslovom »SLOVENSKE MILIČNIKE PROVOČI CARINIKE – JUŽNJAKE«.

Zaradi navedenega članka sta UNZ Koper in Carinarica Koper, vsaka na svojem področju, v celoti proučila in razčistila dogodke oziroma »incidente«, kot navaja članek v »Politiki«.

Oba organa sta skupno ugotovila, da so v četrtek, 6. decembra, dopoldne miličniki in cariniki na varnem kraju mejnega prehoda Lazaret preiskovali lovsko puško, iz katere so izstrelili tri strelce. Istega dne so bili delavci carine in delavci milice skupaj na območju restavracije Kompas na obkolu mejnega prehoda. Med vsakdanjim pogovorom je prišlo tudi do medsebojnih šaljivih komentarjev, ki spremljajo navadna vsakdanja strelca. Istega dne so bili delavci carine in delavci milice skupaj na območju restavracije Kompas na obkolu mejnega prehoda. Med vsakdanjim pogovorom je prišlo tudi do medsebojnih šaljivih komentarjev, ki spremljajo navadna vsakdanja strelca. Istega dne so bili delavci carine in delavci milice skupaj na območju restavracije Kompas na obkolu mejnega prehoda. Med vsakdanjim pogovorom je prišlo tudi do medsebojnih šaljivih komentarjev, ki spremljajo navadna vsakdanja strelca.

Roparja sta imela kar 40 talcev

PARIZ, 11. decembra (AFP) – Oborožena roparja, stara okoli 30 let, sta štiri ure strahovala 40 prodajalcev veletrgovine v Sarrebourg na vzhodu Francije, nato pa sta zbežala s 160.000 franki (32.000 dolarji) iz supermarketov blaginje. S seboj sta vzele tri talce, nato pa sta jih spustila blizu 10 kilometrov oddaljenega Xouaxange in izginila v neznan. Roparja, oborožena s šibkovo s skrajšano cevjo in revolverjem, sta pet zaporednih udarila s pištolo, zato so morali tri odpeti v bolnišnico, je povedal direktor veletrgovine Michel Roy.

Nočna kronika

Leina obrestna mera za mesec december:

- osnovna 30%,
- stimulativna 1 33% (za komercialne zapise, katerih povprečno dnevno stanje znaša med 15.000,00 din in 50.000,00 din),
- stimulativna 11 36% (za komercialne zapise, katerih povprečno dnevno stanje presega 50.000,00 din).

Navedeni kriterij povprečnega dnevnega stanja sredstev se bo ugotavljal za tromesečno obdobje oktober – december 1990.

Vrednostni papirji se vnovčujejo kot sredstva na vpogled

Obračun in pripis obresti je vsake tri mesece, najpozneje v dvajsetih dneh po končanem obračunskem obdobju.

Komercialni popust pri nakupu blaga v prodajalnah Mednarodnega podjetja Slovenijaes znaša 1 % na vrednost gotovinskega nakupa. Osnova za obračun je prodajna cena blaga oz. konsignacijska cena pri blagu v konsignacijski prodaji.

Pogoji odobritve popusta so naslednji:

- da je vrednost gotovinskega nakupa večja od 5.000,00 din
- da je kupec član KLUB-a Slovenijaes najmanj tri mesece
- da povprečno stanje sredstev na vrednostnem papirju, v obdobju zadnjih treh mesecev do dneva nakupa, presega znesek računa za kupljeno blago.

Komercialni popust bo obračunan in izplačan v matičnem KLUB-u Slovenijaes, na podlagi računa za kupljeno blago, v roku treh dni po predložitvi pismenega zahtevka.

KLUB SLOVENIJAE

16. nadaljevanje

»Kaj pa je delal? Dobil veliko denarja na loteriji, kot Andersunov fant? Ta primer je dovolj trd, vendar policija na vrvič res ne morete kaj zvedeti, mi ničesar ne prikrivajte.«

»Povedala sem vam, nikoli nisem kaj dosti vedela o njegovih službah. Dajal mi je denar za hišo. Nikoli nisem spraševala. Ed ni maral, da ga sprašujem v zvezi z denarjem. Moj bog, misliti si morate, da sem poceni, majhna in grda vlačuga, ki...«

»Ne vem dovolj o vas, da bi lahko rekla, ali ste poceni ali ne, ali vlačuga. Vendar niste niti majhni niti grdi. Sedaj pa si snemiva rokavice in se lotiva...«

Njene oči so zopet postale nežne – tisti otroški pogled – ko je rekla: »Hvala. Res bi rada vedela, ali... je Ed naredil samomor. Zame je to zelo pomembno. Žal mi je, da sem vzkipela, vendar ste nekoliko nepredvidljivi... in surovi.«

Spraševal sem se, kaj pomeni »hvala«. »Se eno surovo vprašanje, gospa Turner. Zakaj nenehno namiguje na samomor? Pravite, da je bil Ed srečen in ambiciozen, trd – to ni slika samomorilca.«

»Vendar pa je bil ustreljen v hrbet, ne da bi...«

»Samomorilec so zbegani, depimirani. Vi vztrajate pri samomoru... Zaradi česa naj bi bil Ed zbehan?«

Strmel je v tla in končno zašepetala: »Tisto noč sva se pripravila. Nekaj zelo obsebnega.«

ED LACY

Vizum za smrt

16. nadaljevanje

»Kaj pa je delal? Dobil veliko denarja na loteriji, kot Andersunov fant? Ta primer je dovolj trd, vendar policija na vrvič res ne morete kaj zvedeti, mi ničesar ne prikrivajte.«

»Povedala sem vam, nikoli nisem kaj dosti vedela o njegovih službah. Dajal mi je denar za hišo. Nikoli nisem spraševala. Ed ni maral, da ga sprašujem v zvezi z denarjem. Moj bog, misliti si morate, da sem poceni, majhna in grda vlačuga, ki...«

»Ne vem dovolj o vas, da bi lahko rekla, ali ste poceni ali ne, ali vlačuga. Vendar niste niti majhni niti grdi. Sedaj pa si snemiva rokavice in se lotiva...«

Njene oči so zopet postale nežne – tisti otroški pogled – ko je rekla: »Hvala. Res bi rada vedela, ali... je Ed naredil samomor. Zame je to zelo pomembno. Žal mi je, da sem vzkipela, vendar ste nekoliko nepredvidljivi... in surovi.«

Spraševal sem se, kaj pomeni »hvala«. »Se eno surovo vprašanje, gospa Turner. Zakaj nenehno namiguje na samomor? Pravite, da je bil Ed srečen in ambiciozen, trd – to ni slika samomorilca.«

»Vendar pa je bil ustreljen v hrbet, ne da bi...«

»Samomorilec so zbegani, depimirani. Vi vztrajate pri samomoru... Zaradi česa naj bi bil Ed zbehan?«

Strmel je v tla in končno zašepetala: »Tisto noč sva se pripravila. Nekaj zelo obsebnega.«

**DEŽELI S ŠTIRIMI MILIJONI PRIDNIH ROK
SE NI BATI SAMOSTOJNE PRIHODNOSTI**

23.12.1990
zgodovinski dan

Moja dežela je naša država
Slovenija

Fruta Bela

BELA REZINA SVEŽEGA SADJA SE PREDSTAVI

Spoštovani, spoštovana!

V Fructalu imamo radi dobre stvari. Pa smo rekli, naredimo nekaj dobrega, zdravega, naravnega, iz svežega sadja, tako kot se za Fructal spodobi. Sladkarijo po meri sodobnega človeka, ki hoče zase le najboljše.

Tako je nastala FRUTABELA, bela rezina iz svežega sadja. Marelice ali višnje smo obložili z dvema plastema žitaric, ki smo jima dodali lešnike. Vse skupaj smo prelili s slastnim belim prelivom in spravili v sodobno, kvalitetno in priročno embalažo. Res je, ponosni smo na svoje delo.

Pred Vami je torej FRUTABELA. Z višnjami ali z marelicami. Je drugačna od čokolade, saj ima nižjo kalorično vrednost, vsebuje več beljakovin, balastnih snovi, mineralov in vitamin C. Je podobna čokoladi, saj se od dobrote kar topi v ustih.

FRUTABELA je otrok 90-ih. Za mlade in njihove starše, za dinamične in samozavestne, za vse, ki hočejo in dajejo več. FRUTABELA je hkrati tudi obrok, sestavljen iz samih naravnih, biološko visokovrednih sestavin: sadja, žitaric in mleka. FRUTABELA je pravi prijatelj, z Vami je na poti, v žepu, v nahrbtniku, šolski torbi, pri športu in zabavi. In to vedno in povsod.

V Fructalu si želimo, da bi Vam bila naša FRUTABELA v prav tako veselje kot je nam. Želimo Vam veliko sladkih trenutkov in Vas lepo pozdravljamo

Vaš FRUCTAL
v sodelovanju z Vami, v sodelovanju z naravo.

STIKOVA VROČA LINIJA

ZVEDELI VČERAJ – VELJA DANES!

NAROCILA ZA OBJAVO OGLASOV V STIKOVI VROČI LINIJI SPREJEMAMO PO TELEFONU (061) 339-869 IN NA NASLOV DELO STIK, LJUBLJANA, TITOVA 36, DO 12. URE ZA OBJAVO NASLEDNJI DAN

Nova trgovina s poslovnimi darili, Poljanska 31 v Ljubljani, KRES

NORDMENDE 63, 72 VCR FISHER SAMSUNG 55 TTX

ISTANSUL za NOVO LETO

Boutique BAZAR Trubarjeva 42

BOŽIČ V RIMU

TENIŠKA ŠOLA

COMING TEHNIČNA TRGOVINA, Stara cesta 45, Vrhnika, (061) 752-392

KURIVOPRODAJA SPET PRESENECA

BRUNARICA KRVAVEC Silvestrujte pri nas

KLARA, Palmejeva 24 (pri Smetu), Lj., tel. 371-126

MOTEL PODLEHNIK

MOTEL ČATEŽ

TRGOVCI, GOSTINCI!

NOVOLETNA PRODAJA ELEKTROELEMENTA

CTJ Vilharjeva 21

HOTEL ŠPIK Gozd Martuljek

FILA

PROKENNEX

GALERIJA ARS V ZNAMENJU KNJIG

MINIMONDO ekskluzivna prodajalna otroške konfekcije in otr. čevljev

Domus Lutkovna prireditev

STUDIO 33 Studio za estetiko telesa

HITACHI

JUNGHANS, SEIKO, PULSAR, LORUS, SWATCH

STAVBNO POHIŠTVO INLES – 15%

BAKRENA PLOČEVINA

TUNIZIJA

BARCELONA ŠPANIJA IN ANDORA MÜNCHEN

BENETKE, PADOVA BRATISLAVA 21. 12. 1990 CELOVEC Trst...

DNEVI PFAFFOVH SIVALNIH PLETILNIH STROJEV V MAXIMARKETU

PAVKA d.o.o., Avto import-export, Funktova 36

ITALIJANSKA SVETILA KERAMIČNE PLOŠČICE PIERRE SANITARNA OPREMA

PREDNOVOLETNA PONOUBA – DO RAZPRODAJE ZALOG

Uporabno darilo, izraz pozornosti do vašega prijatelja, sodelavca, poslovnega partnerja, priručnik izdelek domače in umetne obrti, primeren kot darilo tujemu partnerju. Vse to v novi trgovini s poslovnimi darili KRES na Poljanski 31 v Ljubljani, vsak dan od 8. do 19. in ob sobotah do 13. ure, tel. 325-278. Bodite naš gost!

CDA – center ŠKOF LJICA, Dolenjska c. 474, tel. 061/666-032, CDA – center KRANJ, C. talcev 3, tel. 064/22-367. Pohitite, količine so omejene! Del. čas od 9. do 12. in od 15.30 do 19.30.

5 dni, z letalom, cena 3.190 din, hotel B kat., vodič, silvestrovanje po želji. EKO-ORIENT, Celje, tel. (063) 37-110, vsak dan od 8. do 20. ure.

NOVO – poleg uvoženih ženskih oblačil tudi znana moška oblačila SCORPION FASHION – priložnost za novo leto.

in polnočnica s papežem, 5 dni, odhod 21. 12. MERITUR, Bičevje 1, tel. 264-264, 273-494.

HIT CLUB vas pričakuje. Tel. (061) 452-919, neprekinjeno.

* PRODAJA NA POSOJLO * PRODAJA NA POSOJLO * 2-6 OBROKOV BARVNI TV SAMSUNG, zaslon 51 – za samo 6.490 din Pri plačilu z gotovino 5% POPUSTA VIDEOREKORDER FISHER P410 – za samo 7.360 din Pri plačilu z gotovino 15% POPUSTA Del. čas od 9. do 12. in od 16. do 19.30, ob sob. od 9. do 12. ure.

LAMELNI hrastov in bukov PARKET že od 95,00 din/m², BUKOLIT lak za parket proizvajalca Color po 82,00 din/kg (po 1 kg) in po 77,86 din/kg (po 2,5 kg), brez prom. davka. Ugoden bo tudi nakup lepila za parket »parketolit«. Prodajni center Moste, Letališka 1, tel. (061) 441-582.

Cena silvestrovanja za osebo samo 350,00 din (cena vključuje silvestro večerjo, šampanjec polnočnici, jutranjo okrepčilo juho ter celonočni program).

Na voljo je še nekaj mest za noveletne počitnice: po ceni 1.800,00 din vam je na voljo petdnevni paket s polnimi penzionirani in silvestro večerjo. Informacije tel. (064) 23-560 ali TA Agens (064) 38-695.

Vse, kar potrebujete, da boste lansko obleko posodobile, dobite pri nas: bleščiče, okrasne trakove, našitke, čipke (tudi zlate), gumbje...

priraja silvestrovanje in novoletni ples z ansamblom Venus. Izredno ugodne cene. Inf. po tel. (062) 793-105.

organizira silvestrovanje in novoletni ples. Zabaval vas bo ansambl Vikend. Ugodne cene. Do 17. 12. posebni popusti. Informacije po tel. (0608) 61-300.

Na voljo vam je hladilniški program za opremo vaših PROSTOROV (hladilni pult, omare, regali...) italijanskega proizvajalca ARNEG. Na podlagi vaših cenjenih zahtev vam izdelamo tudi celoten projekt. O P I M d.o.o., tel. (065) 71-642, 71-634, taks 71-671.

Gradite hišo? Prenavljate stanovanje? Izkoristite ugodno priložnost noveletnega nakupa elektroinstalacijskega materiala po znižanih cenah. Posebna ponudba za – preventivni program za zaščito materialnih dobrin in ljudi; – hišno govorilno napravo Balcom; – novost na našem tržišču – video hišno govorilno napravo. Prepričajte se in nas obiščite v decembru do 15. ure v ELEKTROELEMENTU na Izlakah, tel. (0601) 73-629. Prodaja preventivnega programa tudi v vseh poslovalnicah Elektrotehne SET.

V sodelovanju z Univerzo Cambridge vpisujemo v tečaj za pripravo na izpit FCE – First Certificate English. Izpit je mednarodno priznan. Pričetek tečaja: januar 91. Vse inf. dobite po tel. 317-865 ali 314-488, faks (061) 314-488.

vabi na silvestrovanje in novoletni ples. Zabavala vas bosta ansambl Cocktail in ansambl Diamant. Inf. po tel. (064) 88-415.

– Za hladne zimске dni podarite sebi in svojim dragim dragoceno darilo vrhunske kakovosti in dizajna: – polarilite puloverje, dvojno podložene jopiče, smučarske kombinirane, bombažne puloverje in brezrokavne... – teniške majice, hlače, krila, trenirke, nogavice, torbe... – teniške loparje, copate, torbe, strune, trakove za ovijanje loparjev... – Po posebno ugodnih cenah vam ponujamo otroške loparje! PRODAJA PCP FUTURA SPORT, TRG REVOLUCIJE 1, telefon (061) 222-122 int. 387.

Ljubljanska galerija ARS vabi v prenovljeno knjigarno s še bogatejšo in raznovrstnejšo ponudbo knjig s področja umetnosti kot doslej. Hkrati vabi na prodajno razstavo izjemno lepih likovnih monografij nemške založbe PRESTEL.

vas že preseneča z najlepšimi prazničnimi oblačili in drobnimi darili ob nakupu. Sporočamo vam tudi, da je naša trgovina v decembru odprta neprekinjeno od 10. do 19. ure. Se vedno smo v podhodu Maximarketa, nasproti vhoda v Cankarjev dom. Pri nas prav vsak najde kaj lepega v veselje svojemu otroku.

V času prodajne razstave »Otrok v igri in delu« vabi Efekt iz Črnič ob 13. uri vzgojnovarstvene zavode na lutkovno prireditev in predstavitev programa.

vam po sodobni metodi in z ročno masažo odpravlja celulit, gube na obrazu in pomaga pri hujšanju. Nudimo tudi zdravstveno ročno masažo. Uspeh zagotovljen. Inf. (061) 577-639.

Novoletna ponudba radio-kasetofonov, stereo sistemov 2 x 50W, kombiniranih mikrovvalnih pečic po ugodnih cenah v prodajalni EMONA COMMERCE HITACHI na Titovi 21 v Ljubljani. Informacije po telefonu (061) 324-786, 326-677.

Vse našete znamke ur in še druge dobite po konkurenčnih cenah v urarski trgovini LECNIK d.o.o., Stari trg 14, Lj. Odprto vsak dan od 9. do 13. in od 15. do 19. ure, ob sob. od 9. do 13. ure.

TRADICIONALNI NOVOLETNI POPUST od 1. 12. do 31. 12. letos v prodajnem skladišču INLES – RIBNICA, Kolodvorska 22, telefon (061) 861-212.

Nudimo takojšnjo dobavo bakrene pločevine v traku, širine 1000 mm, deb. 0,55 mm in v ploščah 1000x2000x0,55 mm po 73,00 din za kg. Navedena cena je brez prometnega davka. Informacije po telefonu (061) 737-224, faks (061) 737-226. OZ »ZORA DOMŽALE«, Prešernova 33, 61234 MENGES.

novo leto, letalo, odhod 29. 12. 1990, vrnitev 1. 1. 1991. Cena: 3.999,00 din – zelo ugodno! Klima, turistični avtobusi! januar 1991 – zelo ugodno! Klima, turistični avtobusi! januar 1991 – zelo ugodno! Klima, turistični avtobusi! nakupovalni božični izleti. Odhodi: 14., 21. in 27. decembra 1990. IZREDNA CENA: 399,00 din! en dan. Cena zelo ugodna! Cena zelo ugodna!

nakupovalni izlet. Cena zelo UGODNA! Pohitite s prijavitelji! Agencija BLACK SWAN, d.o.o., Cigaletova 3, 61000 Ljubljana, tel. (061) 302-421, 302-426, 316-062, neprekinjeno od 7. do 19. ure, ob sobotah od 7. do 12. ure.

TEHNOUNION LJUBLJANA ORGANIZIRA PRAKTIČNE PRIKAZE PLETENJA NA PLETILNEM STROJU IN DELOVANJA SIVALNIH STROJEV PFAFF. DEMONSTRACIJE BODO OD 10. DO 15. DECEMBRA 90 OD 15.30 DO 18.30 V DRUGEM NADSTROPJU MAXIMARKETA. Z VEČ ZNANJA IN SPRETNOSTI DO LEPŠIH LASTNIH MODNIH KREACIJ!

Prodaja vozil MAZDA, TOYOTA, SUZUKI, FORD. Konkurenčne cene, kratki dobavni roki. Avtomobili suzuki swift v zalogi. Tel. 344-747, od 9. do 12. in od 15. do 18. ure.

15% PRAZNIČNI POPUST v brezcarinski prodajalni duty-free INTERMAR in AGROPROGRES v Ljubljani, na vogalu Kardeljeve in Rimske.

Kvalitetne telefonke Murata F 20 lahko dobite že za 9.900 din. INTERTRADE ITC, Linhartova 9, Ljubljana, tel. (061) 325-964.

MALI OGLASI

TEL. 318-866

Pri okencu:

Šubičeva 1, Titova 35

Sprejem oglasov vsak dan

od 7. do 19. ure

ob sobotah in dan pred praznikom

od 7. do 11. ure.

Oglase za naslednji dan sprejemamo:

na okencih do 9.30,

po telefonu do 10.30

STANOVANJA

prodaj

ENOINPOLSOBNO stanovanje, v Polju, 47,60 m², dvosobno v Stepankem naselju, 63 m², dvosobno v Domžalah 64 m², prodajno. Zaloška c. 99, ☎ (061) 443-242, od 8. do 14. ure, sobota 10. do 12. ure. 8628-1041

DVOSOBNO stanovanje na Viču, dvosobno na Viču 62 m², dvosobno na Fužinah, prodajno. Zaloška c. 99, ☎ (061) 443-242, od 8. do 14. ure, sobota 10. do 12. ure. 8629-10-12

TRISOBNO komforno, mansardno stanovanje, na Fužinah, prodajno. ☎ (061) 485-204, ☎ 71773-10

DVOSOBNO, pritlično stanovanje, 32 m², vlna 3 m, primerno tudi za poslovni prostor ali trgovino, prodajno. ☎ (061) 578-524, ☎ 71802-10

KOMFORTNO stanovanje, 63 m², v Šiški, prodajno. Ponudbe pod »Ob Zvezd« ☎ 812404-10

ENOSOBNO opremljeno, komforno stanovanje, v Dravljah, prodajno za gotovino. ☎ (061) 559-092, ☎ 812455-10

LUCJA – PORTOROŽ: V neposredni bližini morja, prodajno dvosobno stanovanje, 80 m², za 2300 DEM in v din. prodajno. ☎ (066) 76-745, ☎ 71638-10

ZASTEKLITVE balkonov opravimo profesionalno, hitro, z garancijo in možnostjo obročnega odplačevanja (kredit). ☎ (061) 213-823, ☎ 70734-165-26

SATELITSKE antene, individualne in skupinske za naselja in posamezne bloke, vrhunske kvalitete dobavljamo in montiramo po ugodnih cenah. ☎ (0602) 71-555, ☎ 707477-165

KERAMIČARSTVO, terasert, vam nudi kvaliteto in hitro polaganje umetne kamna, oblog iz keramike, marmornja in brušenja raznih tlakov. ☎ (061) 267-874, do 8. ure zjutraj in po 20. uri. ☎ 71573-165-2

IZDELJEM kuhinje po meri z masivnimi vrati 2400 din tekoči m. in zamenjam na starem pohištvo licence (vrata) za 630 din tekoči m. Po dogovoru tudi na obročno odplačevanje. ☎ (061) 741-063, ☎ 71044-165-5

ZA MANJŠA privatna področja opravljamo plačilni promet in vsa administrativna dela. Kličite ☎ (061) 662-543, ☎ 71578-165-58

BRUSIMO, lakiramo in poliramo parket ter druge lesene obloge kvaliteto, hitro in po zmernih cenah. ☎ (061) 324-272 ali 312-870, ☎ 71848-165-56

STANOVANJE servis TIM montaža nudi vodovodne in električne instalacije ter montaže, servise, popravila in čiščenja (pipe, sifoni, WC, kotliči, odtoki, bojlerji itd.). ☎ (061) 348-096 ali ob 21. uri ☎ (061) 52-937, ☎ 71513-165-8

ŽALUZIJE in rolete, izdelujemo in montiramo po meri, rabljene pa popravljamo ali obnovimo, ali kot nove. Servis Metle. ☎ (061) 481-416, ☎ 71666-165-53

ZDMOCI POZOR!

Stanovanje, najame trilateralno, lastništvo stanovanja v bloku, stara 3 let. ☎ (061) 50-546, ☎ 71685-10

STANOVANJE, 60 m², 2 + 2, za Bežigradom, prodajno. Cena za 2500 DEM dinarske protivrednosti. ☎ 8560-10-4

ENOSOBNO, komforno, stanovanje, 38 m², Šiška – Stara cerkev, V. nadst., prodajno za 92.000 DEM v din. protivrednosti. ☎ (061) 552-971, ☎ 71648-10

DVOSOBNO stanovanje, 58,50 m², v Mengju, 1. nadstropje, prodajno. ☎ (061) 240-019, ☎ 71833-10

KOMFORTNO stanovanje, 45 m², trete nadstropje, na Brilejevi 9 v Dravljah, južna stran z garažo in telofonom, prodajno. 50% gotovine, 50% got. kredit. ☎ (061) 556-429, ☎ 708330-10

PRODAM dvosobno komforno stanovanje, 55 m², na Viču, z garažo. Ponudbe pod oznako »Gotovina – Ugodno«. ☎ 812463-10

INFO-STAN Zaloška c. 99, telefon 061/443-242

Ce želite zamenjati, prodati, kupiti, oddati ali najeti stanovanje, hišo, parcelo, lokali ali kakšno drugo nepremičnino, se ogledajte pri nas na Zaloški 99 ali pa nas pokličite vsak delavnik med 9. in 13.30 ali v soboto med 10. in 12. ure. ☎ 86227-10

TRISOBNO stanovanje v središču Ljubljane, prodajno. ☎ (061) 444-188, ☎ 71902-10

DVOSOBNO, komforno stanovanje, 72 m², v Trnovem, prodajno za 170.000 DEM v din. prot. do 73% kredita. ☎ (061) 215-045, ☎ 71903-10

KUPIM Garsonjero kupim za gotovino. ☎ (061) 342-834, ☎ 71837-12

Garsonjero ali enosobno stanovanje, po možnosti v Šiški ali okolici Šiške, isče mladi par brez otrok. Možno enoletno predplačilo. Ponudbe pod »Šiška«. ☎ 708333-15

Svetovalna organizacija najame opremljeno in ogrevano garsonjero za leto dni. Pokličite vsak delavnik med 8. in 17. uro po tel. (061) 344-472 in 342-674.

MLADA družina z enim otrokom isče za več let delno opremljeno (po možnosti) večjo garsonjero, ali enosobno stanovanje. ☎ 316-777 int. 388, doma, služba 442-882. Mle. ☎ 8595-13-4

ENOSOBNO stanovanje ali garsonjero v Novem mestu ali bližnji okolici najamem. ☎ (061) 556-400, ☎ 8605-13-4

BRUSIMO, lakiramo in poliramo parket ter druge lesene obloge kvaliteto, hitro in po zmernih cenah. ☎ (061) 324-272 ali 312-870, ☎ 71848-165-56

STANOVANJE servis TIM montaža nudi vodovodne in električne instalacije ter montaže, servise, popravila in čiščenja (pipe, sifoni, WC, kotliči, odtoki, bojlerji itd.). ☎ (061) 348-096 ali ob 21. uri ☎ (061) 52-937, ☎ 71513-165-8

ŽALUZIJE in rolete, izdelujemo in montiramo po meri, rabljene pa popravljamo ali obnovimo, ali kot nove. Servis Metle. ☎ (061) 481-416, ☎ 71666-165-53

BRUSIMO, lakiramo in poliramo parket ter druge lesene obloge kvaliteto, hitro in po zmernih cenah. ☎ (061) 324-272 ali 312-870, ☎ 71848-165-56

STANOVANJE servis TIM montaža nudi vodovodne in električne instalacije ter montaže, servise, popravila in čiščenja (pipe, sifoni, WC, kotliči, odtoki, bojlerji itd.). ☎ (061) 348-096 ali ob 21. uri ☎ (061) 52-937, ☎ 71513-165-8

ŽALUZIJE in rolete, izdelujemo in montiramo po meri, rabljene pa popravljamo ali obnovimo, ali kot nove. Servis Metle. ☎ (061) 481-416, ☎ 71666-165-53

BRUSIMO, lakiramo in poliramo parket ter druge lesene obloge kvaliteto, hitro in po zmernih cenah. ☎ (061) 324-272 ali 312-870, ☎ 71848-165-56

STANOVANJE servis TIM montaža nudi vodovodne in električne instalacije ter montaže, servise, popravila in čiščenja (pipe, sifoni, WC, kotliči, odtoki, bojlerji itd.). ☎ (061) 348-096 ali ob 21. uri ☎ (061) 52-937, ☎ 71513-165-8

ŽALUZIJE in rolete, izdelujemo in montiramo po meri, rabljene pa popravljamo ali obnovimo, ali kot nove. Servis Metle. ☎ (061) 481-416, ☎ 71666-165-53

BRUSIMO, lakiramo in poliramo parket ter druge lesene obloge kvaliteto, hitro in po zmernih cenah. ☎ (061) 324-272 ali 312-870, ☎ 71848-165-56

STANOVANJE servis TIM montaža nudi vodovodne in električne instalacije ter montaže, servise, popravila in čiščenja (pipe, sifoni, WC, kotliči, odtoki, bojlerji itd.). ☎ (061) 348-096 ali ob 21. uri ☎ (061) 52-937, ☎ 71513-165-8

ŽALUZIJE in rolete, izdelujemo in montiramo po meri, rabljene pa popravljamo ali obnovimo, ali kot nove. Servis Metle. ☎ (061) 481-416, ☎ 71666-165-53

BRUSIMO, lakiramo in poliramo parket ter druge lesene obloge kvaliteto, hitro in po zmernih cenah. ☎ (061) 324-272 ali 312-870, ☎ 71848-165-56

STANOVANJE servis TIM montaža nudi vodovodne in električne instalacije ter montaže, servise, popravila in čiščenja (pipe, sifoni, WC, kotliči, odtoki, bojlerji itd.). ☎ (061) 348-096 ali ob 21. uri ☎ (061) 52-937, ☎ 71513-165-8

ŽALUZIJE in rolete, izdelujemo in montiramo po meri, rabljene pa popravljamo ali obnovimo, ali kot nove. Servis Metle. ☎ (061) 481-416, ☎ 71666-165-53

BRUSIMO, lakiramo in poliramo parket ter druge lesene obloge kvaliteto, hitro in po zmernih cenah. ☎ (061) 324-272 ali 312-870, ☎ 71848-165-56

STANOVANJE servis TIM montaža nudi vodovodne in električne instalacije ter montaže, servise, popravila in čiščenja (pipe, sifoni, WC, kotliči, odtoki, bojlerji itd.). ☎ (061) 348-096 ali ob 21. uri ☎ (061) 52-937, ☎ 71513-165-8

ŽALUZIJE in rolete, izdelujemo in montiramo po meri, rabljene pa popravljamo ali obnovimo, ali kot nove. Servis Metle. ☎ (061) 481-416, ☎ 71666-165-53

BRUSIMO, lakiramo in poliramo parket ter druge lesene obloge kvaliteto, hitro in po zmernih cenah. ☎ (061) 324-272 ali 312-870, ☎ 71848-165-56

STANOVANJE servis TIM montaža nudi vodovodne in električne instalacije ter montaže, servise, popravila in čiščenja (pipe, sifoni, WC, kotliči, odtoki, bojlerji itd.). ☎ (061) 348-096 ali ob 21. uri ☎ (061) 52-

Radio HERZOG

CELOVEČ, Paradiesgasse, tel. 9943/463-513402

PHILIPS barvni TV
s daljinskim upravljanjem
SONY CD SOUND MACHINE
GRUNDIG videorekorder, 4 glave
SONY walkman
PHILIPS friteza
BRAUN LINEAR brivski aparat

5.825 ATS neto
3.325 ATS neto
5.825 ATS neto
415 ATS neto
832 ATS neto
582 ATS neto

DARILO ZA PRAZNIKE: ŽEPNI RAČUNALNIK NA SONČNO ENERGIJO

Telefaks panasonic

s tajniko, telefonom, 99
sportivom, timer, avto-
matika, kopiranje, po-
polnoma nov, z raču-
nom, prodamo.
Telefon (061) 455-873.

P-57-873-40

NAKLADALCO

22-kubično.
Sip. Semper, staro tri leta, prodam.
Andrej Rok, Zverovica 3, Gradovo pri
Cerknici. (061) 792-062.

t-71659-40

VEBASTO 12 V, 3000 kcal, za

ogrevanje kupa in poistinitve pri-
kloje, prodam. (064) 704-099.

t-71771-40

BALIKOR weler (041) prodam.

(067) 79-181. t-71842-40

STROJ za pakiranje igrač in daril

z balon 700 ml, prodam.
(061) 711-760. t-81242-40

MLETE ali originalni masne ABS, po-

listol, polipropilen, polietilen, PVC,
valov, snam, črna barva, prodam.
(061) 711-760. t-81242-40

BREZZIČNI telefon za daljši do-

met, nov, z vodo dodatno opremo,
prodaj po nabavi ceni. (061)
711-760. t-81242-40

računalniki

TRANSFORMATORJE,

elektricitet, hladilna rebra in ostale de-
le računalnika IBM 370/158, ugodno
prodaj. (061) 222-501. t-8624-40

ATARI PC port, toča, s porušil-

ni interfejsom in spominskih kartic,
nov, prodaj za 750 DEM, dan
prosto. (061) 557-539, Zagor,
Ljubljana. t-71585-41

ATARI 520 STM, 1 MB, 2 kos SF

354, monitor SM 124, prodaj.
(061) 711-481. t-71628-41

COMMODORE 64, kaseton, in

turbo mod program in literaturo,
prodaj. (061) 372-799. t-71877-41

LOKALI

prodaj

POSLOVNI prostor v izmeri 21

m², na odlični lokaciji v središču Trbo-
vlja, prodaj. (061) 22-008. t-71179-50

KOMPLETNI drobni inventar,

za gostinski lokal, vključno s 4 me-
sece, sezonsko, zelo ugodno prodaj.
(061) 802-535. t-71678-50

LOKAL v Ljubljani, 37 m², z mo-

zofono, dostopna 28 m², prodaj po
v njej za predplačilo. (061)
2-055. t-71682-50

DVE BILJARDNI mizi, osmi-

cas, prodaj. (066) 22-512. t-70934-50

BILJARD mizo poceni prodaj.

(061) 447-295, zjutraj ali zvečer,
Prodaj. (061) 21-733. t-71567-61

POSLOVNI prostor, pri Klini-

nem centru, cca 85 m², z ločeno pisar-
nico, dvema telofonskima linijama, last-
no centralno in parkirnišče, prodaj.
(061) 444-187. t-717123-50

STANOVANJSKO gostinski lo-

kal z diskoteko v bližini Celja, Store,
Prodaj. (061) 444-187. t-717123-50

imajo kupiti ali Albanijo, pri-71845-50

LJUBLJANA

CENTER!

Prodajamo 80 m² etaž-
ne lastnine v starejši
hiši z dvoriščem.
Inf. po tel. (066) 21-330,
(066) 76-822 ali (061)
327-770.

708268-80-ko

Trgovino z mešanim

blagom v Ljubljani,
popolnoma udeleženo
z dobrim zaslužkom za-
radi preselitve prodaj.
Samo resni kupci!
Ponudbe pod »Goto-
vina«.
t-71891-50

POOL BILJARD – desetica

(snooker), poceni prodaj. (061)
263-129. t-81248-50

LOKAL nov, 54 m² v Ljubljani,

prodaj ali oddaj. (061) 310-719.
t-71768-50

POKER igralni avtomat, nemski,

elektrone drzavo, prodaj za 4000 DEM
v din. prot. (061) 332-501. t-71806-50

KAV BAR v Ljubljani,

Ponudbe pod »Lepa priročnost«.
708337-50

PRIKOLICO opremljeno z stroji

za ekspres izdelavo ključev ter nekaj
materiala, prodaj. (061) 447-070.
t-81245-50

oddaj v najem

ZA GOSTINSKI lokal na Go-

rnjskem, izjemno partnerja s 4000
DEM din. prot. (061) 332-501.
t-81233-53

150 m² poslovnih prostorov, blizu

celje, oddaj v najem. (061)
37-876. t-71667-53

STROKOVNI PARTNER

VSE ZA KMETIJSTVO

KRMILA, GNOJILA,
ŠKROPIVA, SEMENA,
KMETIJSKI STROJI,
STROJI ZA OBDELAVO VINOGRADOV
SVETOVANJE, PRODAJA,
SERVIS (nadomestni deli, popravila)

HIŠA, VRT IN KMETIJA

ŽIVILA, GOSPODINJSKI PRIPOMOČNI

VSE ZA POKLIC, HOBI IN PROSTI ČAS

NAJDETE NAS V: EHRENHUSEN/

LIPNICA (SCHUBERTSTR.),

SCHLOSSBERG (LEUTSCHACH)

UNSER

LAGERHAUS

Porsche

Klagenfurt

9010 Celovec,

Villacher Strasse 213,

tel. 9943/463-21521

● nova in rabljena vozila

● servis, delavnice

● popravila karoserije

● lakiranje

● originalni nadomestni deli

GOVORIMO SLOVENSKO:

MOTORNA VOZILA

prodaj

alfa romeo

LEPO OHRANJENO Alfa

romeo iz leta 1980, 80 KW, letnik
1980, prodaj ali zamenjaj za (061)
Uno. (063) 846-097, od 18 ure, da-
je. t-71731-70

ALFA ROMEO 1.5 11, letnik

1987, 70.000 km, metalna siva, do-
datno opremljena, prodaj za 16.000 DEM din. protivred. (061) 831-663. t-71791-70

ALFA ROMEO 33 1.3 S, letnik

1986, 65.000 km, lepo ohranjen,
njen, prodaj za 102.000,00 din.
(061) 265-427. t-81246-70

bmw

BMW 518 i, letnik 87, prodaj ali

zamenjaj za ceneje vozilo. (061)
271-576. t-71620-71

BMW 320, 1. 78, prodaj.

(061) 349-494, 329-558. t-71800-71

PEČJAK

ČEŠNICA 24, PODNART

AVTOMOBILSKI DELI:

s. blatnik golf I –470 din
s. blatnik R4 –385 din
benc. črpalka golf I –490 din
vodna črp. golf 1300 –665 din
s. blatnik R18 –770 din
s. blatnik golf I –560 din
zobal jermen golf 1.3 –180 din

PROMETNI DAVEK VRUČAN

Posiljamo tudi po povzetju.
odprto od 10. do 17.
od sobotah od 10. do 13. ure,
ned. in pon. zaprto!

BMW 316, 9/1986, registriran do

9991, garaziran, prvi lastnik, 1985-78,
za 22.500 DEM din. protivred. (061)
324-326. t-71797-71

citroen

VISO super E, letnik 1983, reg. do

junita 1991, prodaj. (061)
877-408. t-71640-72

BX 16 RS, kot nov, nujno in ugod-

no prodaj. (061) 855-547. t-71712-72

PRODM axtre I, 1988, bele barve,

registriran do sept. 1991, pet vrst,
cena 14.000 DEM, informacije na tel.
(061) 855-547. t-8620-72

VISO C 15 D, bele barve, 1800

km, letnik 1985, ugodno prodaj.
(063) 854-394. t-71798-72

fiat

REGATO 100 S, letnik 86, prodaj.

(061) 50-323. t-71648-73

VETERAN fiat 850, star 24 let,

prevožen 32.000 km, prve gume, pr-
va barva, razred srednj, garaziran, kot
nov, in malo sedežna garnitura, staro
cest. mesece, prodaj. (063)
31-790, po 18 ure. t-71856-73

FIAT 128, sport coupe, 3 p. odli-

čno ohranjen, prodaj. (061)
331-204, popoldne. t-71817-73

FIAT UNO 60 S, letnik 86, bele

barve, prodaj. (061) 538-121.
t-71744-73

LANCIA FLAVIA 1500, letnik

1961, upravnica, registrirana, 1985-78,
(011) 155-728. t-71813-73

FIAT UNO 45 S, letnik 89, avto,

kovinsko modrozelena barva, dodatno
opremljen, prodaj. (061) 332-501.
t-70835-73

golf

ZA golfa IX prodaj 4 nova planišča.

PASSAT CL 1.6 bencinar, letnik
1990, ugodno prodaj. (061)
346-863. t-71756-74

GOLF JX D, letnik 1988, torado

do rdece, prodaj za 18.800 DEM v di-
nar. protiv. (063) 38-044. t-71758-74

GOLF JX, odlično ohranjen, letnik

1986, 33.931, int. 41, dopolnje. t-71783-74

GOLF 1.6, letnik 79, odlično

ohranjen, 50.000 km, prodaj.
(061) 868-056, do 15 ure. t-81288-74

GOLF JGL, oktober 1982, 91.000

km, rumene barve, prodaj za 52.000
din. (061) 348-857. t-71758-74

GOLF, temno modre barve, letnik

septembar 1988, garaziran, prodaj.
(068) 26-389 ali (063) 306-74.
t-71558-74

GOLF, letnik 1982, prodaj.

(064) 27-415. t-71603-74

GOLF JX diesel, letnik 1985/1986,

dobro ohranjen, prodaj za 15.900
DEM v din. protiv. (061) 318-816.
t-71608-74

GOLF JXD diesel, letnik 89, svetlo

rodno, odlično ohranjen, prodaj.
(061) 773-376 ali 18.800 DEM v di-
nar. protiv. (063) 38-044. t-71758-74

GOLF DIESEL, december 1986,

prodaj. Cena 16.300, (061)
62-161, popoldne. t-71709-74

GOLF diesel, star 2 leti, rdece bar-

ve, 33.000 km, prodaj za 145.000 din.
(066) 31-673. t-71661-74

GOLF letnik 1983, 65.000 km, lepo

ohranjen, prodaj za 8.500 DEM din.
proti. (061) 267-078. t-8632-74

japonski avtomobili

MAZDA 323 F 1800 cm, prodaj

ali zamenjaj za ceneje vozilo.
(064) 631-003. t-8045-75

PODVIŠKA 69, Ljubljana, (061) 576-283;

odprto od 10.-12. razen nedelje
Kopar, (066) 31-277. Odprto od 15.30-19.30 razen nedelje

MAZDA 323 SEDAN

MAZDA 323

HATCHBACK

DOBAVA TAKO

PO VPLAČILU!

A. Hausmann & Co.

STALNO POSEBNE PONUDBE

različnih vrst blaga (razen prehranbnih izdelkov)

po GROSISTIČNI CENAH!

ZA SAMOSTOJNE TRGOVCE IN OBRATNIKE

(obrti list prinesite, prosimo, s seboj!)

BEUAK, St. Magdalenastr. 35, tel. 9943/4242-41512

CELOVEČ, Sonnenweg 10, tel. 9943/463-33717

GRADEC, Feurboch Gasse 13, tel. 9943/316-912969

Opdrto: pon.-čet, od 7.30 do 17. ure, petek, od 7.30 do 13. ure

RENAULT 9 GTL letnik 1986

konec leta, prevožen 20.000 km, od-
lično ohranjen, prodaj. (061) 532-632.
Cena 8594-78-4. t-71764-78

R 21 TL, letnik 1989, 1.490 cm,

40.000 km, srbrno-sive barve, pro-
daj za 26.600 DEM v din. protivred-
nosti. (061) 812-550. t-716690-78

R 18 TL, letnik 1987, 46.000 km,

lepo ohranjen, prodaj. (064)
530. t-71738-78

R 4 TL, letnik 1983, ohranjen,

prevožen 70.000 km, prodaj za 3900
DEM, v dinarski protivrednosti.
(061) 571-336. t-71722-78

R 18 TL, letnik 1985, prodaj za

75000 din. (063) 854-698, ali
742-450. t-71729-78

R 4 GTL, letnik 1987, ugodno

prodaj. (061) 571-336. t-71722-78

R 18 TL, letnik 1985, prodaj za

75000 din. (063) 854-698, ali
742-450. t-71729-78

R 4 GTL, letnik 1987, ugodno

prodaj. (061) 571-336. t-71722-78

R 18 TL, letnik 1985, prodaj za

75000 din. (063) 854-698, ali
742-450. t-71729-78

R 4 GTL, letnik 1987, ugodno

prodaj. (061) 571-336. t-71722-78

R 18 TL, letnik 1985, prodaj za

75000 din. (063) 854-698, ali
742-450. t-71729-78

R 4 GTL, letnik 1987, ugodno

prodaj. (061) 571-336. t-71722-78

R 18 TL, letnik 1985, prodaj za

75000 din. (063) 854-698, ali
742-450. t-71729-78

R 4 GTL, letnik 1987, ugodno

prodaj. (061) 571-336. t-71722-78

R 18 TL, letnik 1985, prodaj za

75000 din. (063) 854-698, ali
742-450. t-71729-78

R 4 GTL, letnik 1987, ugodno

prodaj. (061) 571-336. t-71722-78

R 18 TL, letnik 1985, prodaj za

YVES SAINT LAURENT

LJUBLJANA – Mestni trg 17
Otvoritev 14. 12. 1990

ISČEMO mlajšo upokojenko z znanjem nemškega jezika za samostojno oskrbo in vodenje zasebnih poslovanj v letni sezoni. Upoštevana bo pohvala z lastno ročno pisavo. Ponudbe pod »Portorož« p-812461-130

Takoj polno zaposlimo učitelja nemškega jezika za II. polletje – februar – junij 1991. Stanovanje na voljo.

Podrobnejše informacije po telefonu (063) 745-115 ali osebno. Osnovna šola Silvica pri Celju, občina Šentjur pri Celju.

8932

ISČEMO več sodelavcev za prodajo malih konzolnih dvigal, dizelskih vilicarjev, opreme za naftno industrijo in drugega blaga, po zelo ugodnih pogojih. Vsa pojasnila lahko dobite na naslovu:

Makpetrol – Tema M. H. Jasmin 4, 91000 Skopje telefon (091) 511-825. 8618

DELO NA DOMU – delovne izkušnje niso potrebne. Pošljite kratico biografije in kurtivo z naznakom. Kot. Zupancičeva 5, Kamnik. t-71549-130

DELO, električne stopnice in skupnih prostorov na Prulah 2 tedensko nadomilo od 18. ure t-71561-130

VOZNIKA C in E kategorije s prakso na kiperju zaposlim. Ponudbe pod »Koper« t-71581-130

DOMAČA gostilna v središču Ljubljane išče prijetno dekle za stregbo. (061) 310-153. t-71623-130

HONORARNO zaposlitev v dopoldanskem času dobri znanstveniki z eno kava bari. (061) 483-731. redni od 16. ure dalje. t-71641-130

HONORARNO delo v prodaji nudim. (061) 455-371. 8006-130-st

PRIDNO dekle za delo v bifeju na novotemnem sejm. honorarno zaposlitev. (061) 447-295. zjutraj ali zvečer. t-71702-130

KAVA BAR potrebuje prijetno dekle za stregbo. Praksa obvezna. (061) 327-759. t-71732-130

SPOSODNO, mlado dekle, zaposlino za administrativno, komercialno delo pri prodaji avtomobilov. (061) 310-392 ali 302-088. t-71740-130

MLADJO priključno dekle zaposlim v strežbi ter snaziko za čiščenje lokala. (061) 578-098. t-71761-130

DNEVNI var Anamari. Sr. Cemelne 23. Iste priključno dekle za stregbo. (061) 355-959. t-71780-130

PROFESOR rusine poučuje in prevaja vse vrste tekstov. (061) 853-274. t-71825-130

MLAJŠO natarakico (neakadiko) honorarno zaposlim. Strežba populatna in zvečer. (061) 265-595. t-71843-130

BIFE »Bato« išče dve natarakici. Zglašite se osebno v Trnovem nasproti gostilne Gurman. Cesta na Loko 41. t-71845-130

POMOČ v gospodinjstvu potrebujemo enkrat tedensko. (061) 448-487. t-71845-130

ČISTILKO – v večernih urah zaposlim. (061) 301-155. t-71847-130

ARTIKEL Hit sejma v Pordenonu – Italija vabi k prodaji: Ljubljana, Zagreb, Rijeka, Novo mesto, Nova Gorica, Koper, Kočevje, Postojna, Kranj.

Dostava v Domžale. Tel. (062) 512-538. t-71714-130

Komercialistu potniku za prodajo živil na območjih Primorske, Notranjske in delno Ljubljane nudimo stimulativne OD. Zahtevana je najmanj srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri, lasten telefon in osebno vozilo.

Dodatna pojasnila dobite po tel. (061) 210-832. Ponudbe pošljite na: JP Agrokomm, predstavništvo Ljubljana, Cankarjeva 4/4, 61000 Ljubljana z oznako »Nov začetek«.

122-130

ISČEMO prodajalke za specializirano trgovino. Delo zanimivo. Ponudbe pod »Honorarno«.

8513-130

Razpisujemo delovno mesto

zastopnika

za pridobivanje naročil grafične dejavnosti. Delo je pogodbeno.

Tel. (064) 39-260 ali pisno na naslov: Izdelovanje tiskovin, Britof 127, Kranj. t-71680-130

ZAPOSILIM urjeno, simpatično dekle za stregbo v lokalni. Kandidatke naj se zglašijo osebno v dnevnem baru »Klub Havana«, Titova 270, Lj. Črna. Če od 10. do 14. ure. t-71859-130

ISČEMO več prodajalcev za novoletni sejem v Ljubljani in Kranju. Tel. (061) 483-277. t-71787-130

ISČEMO samostojnega poslovođa (zažen moški) za specializirano trgovino. Ponudbe pod »Kranj«.

71808-130

ISČEMO izkušene akviziterje, vodje skupin, grostiste, posrednike za prodajo uvoženega tekstila. Provizija 20%.

Kličite tel. in fax (062) 776-145. t-71663-130

BIFE Skorpion v Šmarju Sap išče honorarne natarakice za popoldanski in večerni čas. Plačilo po dogovoru. (061) 772-666, v večernih urah. t-71869-130

ADMINISTRATORKO, strojno opremo, mlajšo upokojenko za dopoldansko delo iščem. Ponudbe pod »Ovčnik«.

Proizvajalce unikarnih tekstilnih izdelkov in modnih dodatkov iz tekstila, usnja in drugih materialov išče na novo odprta trgovina. Ponudbe po tel. (061) 571-619. t-81249-130-ko

ISČE POMOČ pri ustanovitvi podjetja nudim. Telefon (061) 332-845. t-71876-132

SPREJMEM delo na dom, pakiranje, lepjenje, sestavljanje. (061) 265-668, od 9-13 ure. t-70833-132

ISČEM honorarno delo v zunanji trgovini. Ponudbe pod »Dolgoletna praksa«.

PREVZELA bi nego starejše osebe. (061) 577-153. t-81225-132

MLAJŠI upokojenec sprejme honorarno delo vratarja, ali čuvaja lahko tudi ponosi ali kakšno drugo delo, sem vesen in pozitiven. (061) 558-745. t-81249-132

VARUJEM otroke tudi popoldne, ob vikendih redno ali občasno. Sprejemam rezervacije za novoletno noč. (061) 554-780. t-71819-133

VARSTVO v dopoldanskem času za 13-mesečnega fantka na našem domu. Išče. (061) 445-526. t-70836-133

NUDIMO vam zapeljivo varstvo vaših otrok na našem domu. (061) 321-735. t-8590-133-st

VARSTVO za 18-mesečno punčko, na Viču. Išče. (061) 267-049. t-81243-133

INSTRUKCIJE nudim

ŠTUDENTKA novinarstva inštruirala angleščino in francosino za srednje in osnovne šole. (061) 342-106. t-71583-140

MATEMATIKO in mehaniko za srednje in osnovne šole inštruiram diplomirani inženir. (061) 8598-140-st

INSTRUIRAM matematiko za srednje in osnovne šole. (061) 484-496. t-71698-140

INSTRUIRAM in poučujem angleščino. (061) 375-373. t-71830-140

INSTRUKCIJE angleščine, matematike, kemije in fizike za osnovnošolce in srednješolce. (061) 554-823. t-4039-140-st

INSTRUIRAM matematiko, fiziko, angleščino in kemijo za osnovne šole ter sešolstvo. (061) 310-836. t-8615-140-st

STROJEPISJE, stepo, desetprstno mašino. (061) 323-955, dopoldne. (061) 340-577, zvečer. t-71844-140

IZKUŠEN inštruktor uči matematiko, fiziko, višjo matematiko, slovenščino. (061) 214-536, od 18. do 20. ure. t-81249-140

MATEMATIKO, fiziko in angleščino za osnovne in srednje šole inštruiram tudi na vašem domu. (061) 554-955. t-81240-140

MATEMATIKO, fiziko, pascal, inštruiram za srednje in osnovne šole. (061) 445-042. t-81240-140

ŽIVALI prodam

CISTOKRVNE mladice dobermana, ugodno prodam. (061) 722-534. t-71770-150

PEKINEZA, cistokrvnega brez rodovnika, prodam. (061) 713-369. t-71801-150

YORKSHIRSKA terierice, stare 3 mesece, cistokrvne, prodam. (061) 267-394. t-81247-150

MALEZANA z rodovnikom, stara 2 meseca, prodam. (061) 267-394. t-71877-150

LEPO novoletno darilo za ljubitelje psov – mladice, pasme samoyed, vrhunske vzreje. (061) 647-694. t-81244-150

MLADIČA črnega srednjega kodra, z rodovnikom, vrhunske vzreje, prodam. (061) 852-583. t-81249-150

ROTWEILER mladice, odličnih staršev, prodam. (061) 768-022. vsak dan ali (041) 225-609, sobota in nedelja. t-71877-150

DVA PRASICA, domača reja, prodam. (061) 662-343. t-71586-150

JAPONSKE pipecelce, primernes za nadaljnjo reja ali zakol, ugodno prodam. (061) 433-239. t-71592-150

MLADIČA pekineza z rodovnikom, prodam. (061) 486-550. t-71614-150

ČUDOVITE rodovniške pse koker spanjele, zlaturne in črne barve, lahrobre, stare dva meseca, prodam. Cena 4000 din. t-70865-150

NEMŠKE doge, črne, odličnih staršev, brez rodovnika, prodam. (061) 486-550. t-71614-150

PRILIKAVI PUŠLI aplo barve, brez rodovnika, prijetno darilo za vašega otroka, prodam. (061) 32-183. t-71877-150

LESJE – mladice, stare 8 tednov, z rodovnikom, prodam. (061) 262-793. t-71894-150

RAZGLASI preklici

PREKLJUČEM garancijski list št. 331998 za zastavo jugo, št. motorja 85592, na ime Silvestra Zboga, Grajska 48, Kanal. t-71703-162

RAZGLASI preklici

RAZGLASI preklici

RAZGLASI preklici

RAZGLASI preklici

RAZGLASI preklici

RAZGLASI preklici

RAZGLASI preklici

RAZGLASI preklici

RAZGLASI preklici

RAZGLASI preklici

RAZGLASI preklici

RAZGLASI preklici

žen. ponudbe

ŽELIM spoznati tovariško, posteno, ki bi sodelovala z menoj. Ponudbe pdo »Zena«.

razno

NOVO krzno jarko, bizam, št. 42, prodam. (061) 266-909. t-71767-164

RAZNE moške obleke in plašče, št. 54 ter prenosni CB TV, prodam. (061) 578-300 od 14. do 17. ure, v sredo in četrtek. t-71786-164

BELO JAKNO iz ovce, prodam. (061) 313-931. t-708341-164

ZLOŽLIVO 18 m dolgo leseno, z podvozjem, zelo ugodno prodam. (061) 40-342. t-708357-164

PLAŠČ iz nartije, št. 42, nov, uvoz, prodam. (061) 315-817, po 13. uri. t-81243-164

RABLJENO pohištvo, omare, mize, stoli, oblačila, zavese in razno – prodam. (061) 226-313. t-81246-164

DVA RABLJENA ameriška pool biljarda, sedemce, prodam. (061) 447-070. t-81242-164

AVTOMATSKO pec za peko pitancev, zmogljivost 35 pitancev na uro, prodam. (061) 44-070. t-81243-164

REVILJE: fotografija in foto-kino (1948–1980) 230 števk, ugodno prodam, za 2.700 din. (061) 263-053. t-81242-164

AKVIZITERJI – BUTIKI – TRGOVINE Primerno za prednovoletni čas.

Nabavite kvalitetne majice, trenirke, majice s kapuco iz našega otroškega in mladinskega programa.

Tel. (064) 78-309. t-71753-164

TRGOVINE, BUTIKI Po zelo ugodnih cenah lahko nabavite nakit iz lesa, hematita, usnja...

Tel. (061) 571-619. t-81247-164

PRODAM nove alpske smuči (1,5 m), otroški stol, klubsko mizo. (061) 526-623. t-8616-164-st

ZENSKO jarko nartija, št. 40 in 46, ugodno prodam. (061) 310-244. t-81249-164

ČE ŽELITE pleten pulover, pokličite (061) 522-656 med 17. in 18. uro – ob delavnikih. t-81249-164

NUJNO rabim 20.000 DEM din. prot. kredita za dobo enega leta. Vsem z dobrimi obrestmi. Ponudbe pod »Ponuka«.

PIANINO, sobno kolo in tiskarski stroj gema 2000, prodam. (061) 207-984, popoldne. t-1308-164

RISALNO DESKO, format A1 s stolom, in pianino Lina, prodam. (061) 262-407. t-71639-164

KRZNEN plašč, nov, temno rjav, parizanski (ne tiskal), siv, prodam za 15.000 din. (061) 346-577. t-8512-164-st

PLAŠČ nerc, nov, št. 48-50, ugodno prodam. (061) 371-279. t-71630-164

Alpe-trgovina, d. o. o., Slovenceva 95 61000 Ljubljana

razpisuje prosta dela in naloge

1. samostojnega komercialista – 1 delavec

Pogoji: – VS ali VŠ kom.-ekonomske ali tehnične smeri

2. komercialista – 1 delavec (enostavnejša fin.-kom. dela)

Pogoji: – V. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske-komercialne smeri

– pasivno znanje jezika – 2 leti delovnih izkušenj

Dela pod točko 1 in 2 se združujejo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Prijave z dokazili o izobrazbi pošljite na gornji naslov v roku 8 dni. 8914

Mladinska knjiga, Založba, d.d., Ljubljana, Titova 3

razpisuje

javno licitacijo,

za naslednja osnovna sredstva

zap. št.	število (kosi)	naziv
1	12	terminal IBM 3277-02
2	3	tiskalnik IBM 3286-02
3	1	tiskalnik IBM 1403
4	1	kontrolna enota IBM 2821
5	2	kontrolna enota IBM 3271
6	2	disketna enota IBM 3742
7	6	terminal robotron EC 7921
8	1	terminal robotron tiskalnik
9	1	kontrolna enota robotron
10	8	mikročitalce

Licitacija bo v soboto, 22. 12. 1990, od 8. do 12. ure v Hali IX – Javna skladišča, Šmartinska 152.

Nakup bo potekal po sistemu VIDENO-KUPLJE-NO, zato kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali.

V prodajni ceni ni vključen prometni davek, ki ga kupec plača posebej. Pravico do sodelovanja ima po polnoletne fizične in pravne osebe.

Kupnino in morebitni davek je treba plačati v 8 dneh na žiro račun družbe. Izdaja kupljenega blaga bo mogla le na podlagi dokazila o vplačilu.

8936

Iskra TEL, Ljubljanska 24 a, Kranj

razpisuje javno licitacijo za prodajo rabljenih osnovnih sredstev

Seznam osnovnih sredstev za prodajo

zap. št.	naziv osn. sred.	let. izd.	cena din	stanje
1.	potopni spaljalni avtomat	1972	10.000	brezhiben
2.	vilicar 1,5 t, električni pogon	1982	25.000	brezhiben

Javna licitacija bo v torek, 18. decembra 1990, ob 15. uri v recepciji Iskra TELEKOMA, Ljubljanska 24 a, Kranj.

Prodajali bomo po načelu »videno – kupljeno«. Prometni davek na končno ceno plača kupec.

Ogled osnovnih sredstev bo uro pred začetkom licitacije.

Varščino 10% izključne cene je treba plačati pred pričetkom licitacije.

Druga pojasnila lahko dobite po telefonu (064) 25-048, int. 23-63. 8922

Rogaška

Zdravilišče Rogaska Slatina

razpisuje prosto delovno mesto

sistemskega inženirja za nedoločen čas

Pogoji: – visoka ali višja izobrazba tehnične ali druge ustrezne smeri

– poznavanje softverskih produktov na sistemu IBM 9370 oz. podobnih sistemih

– 3 leta delovnih izkušenj

– 3-mesečno poskusno delo.

Kandidatki bomo nudili možnost nadaljnega usposabljanja in stimulativni OD.

Zainteresirani kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi tega oglasa na naslov:

Zdravilišče Rogaska Slatina, Kadrovska služba, Zdraviliški trg 14, 63250 Rogaska Slatina.

Kandidate bomo o odločitvah obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri. 8931

Alpe-trgovina, d. o. o., Slovenceva 95 61000 Ljubljana

razpisuje prosta dela in naloge

1. samostojnega komercialista – 1 delavec

Pogoji: – VS ali VŠ kom.-ekonomske ali tehnične smeri

– aktivno znanje jezika – 5 let delovnih izkušenj

2. komercialista – 1 delavec (enostavnejša fin.-kom. dela)

Pogoji: – V. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske-komercialne smeri

– pasivno znanje jezika –

TELEVIZIJA

SLOVENIJA I

8.35-11.55 in 15.05-1.25 TELE-
TEKST TV SLOVENIJA
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
9.00 ZIV ZAV
9.50 V. Despotov: DIVJI SVETNIK
DRAMA TV NOVI SAD
10.55 N. Berckmans-J. Domol Val-
croze: ŽIVLJENJE
11.45 VIDEO STRANI
15.20 VIDEO STRANI
15.30 SOVA, ponovitev
POLICIJSKI ODDELEK
MURPHYJEV ZAKON
POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 TV DNEVNIK I
17.05 TV MOZAIK

SVET VULKANOV, francoska
poljudnoznana serija (3/6)
17.30 PO SLEDIH NAPREDA
18.05 SPORDEH ZA OTROKE IN
MLADE
18.05 ZBIS: VIDA BREST: ČAROV-
NIK UTATA, 3. zadnji del
18.25 TOVARŠIJA PETRA GRČE,
nadaljevanje HTV (1/3)
18.55 RISANKA
19.10 TV OKNO
19.15 DOBRO JE VEDETI
19.30 TV DNEVNIK 2
19.55 VIDEO STRANI

20.10 FILM TEDNA
POGREŠANI, ameriški film
22.20 TV DNEVNIK 3, VREME
22.45 DRUGA GODBA: PAPA
WEMBA, Zaire
23.10 SOVA
ALF
MURPHYJEV ZAKON
S FESTIVALA SPORTNIH IN
TURISTIČNIH FILMOV NO-
VA GORICA 1990
LETALSKO SANJE, litvansko-
sovjetski film
VRH - IZPOVED SREČNE
GA ČLOVEKA, sovjetski film
1.20 VIDEO STRANI

SLOVENIJA II
14.00 MUNCHEN: TENIS
18.30 SLOVENCI V ZAMEJSTVU
19.00 TV SLOVENIJA 2 - STUDIO
MARIBOR
19.00 POSLOVNA BORZA
19.15 TV RULETA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 SLOVENIJA - MOJA DR-
ŽAVA
20.28 SPORTNA SREDA
Sportund: NOGOMETNA
TEKMA ZA POKAL UFEA:
Borussia - Anderlecht, vključi-
tev v prenos
22.00 NOGOMETNA TEKMA ZA
POKAL UFEA: Partizan - In-
ter, reportaža iz Beograda
22.30 TENIS - GRANDSLAM CUP,
posnetek iz Münchna
23.10 SVET POROČA
0.10 YUTEL
HRVAŠKA TV I

14.00 MUNCHEN: TENIS
18.30 SLOVENCI V ZAMEJSTVU
19.00 TV SLOVENIJA 2 - STUDIO
MARIBOR
19.00 POSLOVNA BORZA
19.15 TV RULETA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 SLOVENIJA - MOJA DR-
ŽAVA
20.28 SPORTNA SREDA
Sportund: NOGOMETNA
TEKMA ZA POKAL UFEA:
Borussia - Anderlecht, vključi-
tev v prenos
22.00 NOGOMETNA TEKMA ZA
POKAL UFEA: Partizan - In-
ter, reportaža iz Beograda
22.30 TENIS - GRANDSLAM CUP,
posnetek iz Münchna
23.10 SVET POROČA
0.10 YUTEL
HRVAŠKA TV I

14.00 MUNCHEN: TENIS
18.30 SLOVENCI V ZAMEJSTVU
19.00 TV SLOVENIJA 2 - STUDIO
MARIBOR
19.00 POSLOVNA BORZA
19.15 TV RULETA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 SLOVENIJA - MOJA DR-
ŽAVA
20.28 SPORTNA SREDA
Sportund: NOGOMETNA
TEKMA ZA POKAL UFEA:
Borussia - Anderlecht, vključi-
tev v prenos
22.00 NOGOMETNA TEKMA ZA
POKAL UFEA: Partizan - In-
ter, reportaža iz Beograda
22.30 TENIS - GRANDSLAM CUP,
posnetek iz Münchna
23.10 SVET POROČA
0.10 YUTEL
HRVAŠKA TV I

14.00 MUNCHEN: TENIS
18.30 SLOVENCI V ZAMEJSTVU
19.00 TV SLOVENIJA 2 - STUDIO
MARIBOR
19.00 POSLOVNA BORZA
19.15 TV RULETA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 SLOVENIJA - MOJA DR-
ŽAVA
20.28 SPORTNA SREDA
Sportund: NOGOMETNA
TEKMA ZA POKAL UFEA:
Borussia - Anderlecht, vključi-
tev v prenos
22.00 NOGOMETNA TEKMA ZA
POKAL UFEA: Partizan - In-
ter, reportaža iz Beograda
22.30 TENIS - GRANDSLAM CUP,
posnetek iz Münchna
23.10 SVET POROČA
0.10 YUTEL
HRVAŠKA TV I

14.00 MUNCHEN: TENIS
18.30 SLOVENCI V ZAMEJSTVU
19.00 TV SLOVENIJA 2 - STUDIO
MARIBOR
19.00 POSLOVNA BORZA
19.15 TV RULETA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 SLOVENIJA - MOJA DR-
ŽAVA
20.28 SPORTNA SREDA
Sportund: NOGOMETNA
TEKMA ZA POKAL UFEA:
Borussia - Anderlecht, vključi-
tev v prenos
22.00 NOGOMETNA TEKMA ZA
POKAL UFEA: Partizan - In-
ter, reportaža iz Beograda
22.30 TENIS - GRANDSLAM CUP,
posnetek iz Münchna
23.10 SVET POROČA
0.10 YUTEL
HRVAŠKA TV I

14.00 MUNCHEN: TENIS
18.30 SLOVENCI V ZAMEJSTVU
19.00 TV SLOVENIJA 2 - STUDIO
MARIBOR
19.00 POSLOVNA BORZA
19.15 TV RULETA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 SLOVENIJA - MOJA DR-
ŽAVA
20.28 SPORTNA SREDA
Sportund: NOGOMETNA
TEKMA ZA POKAL UFEA:
Borussia - Anderlecht, vključi-
tev v prenos
22.00 NOGOMETNA TEKMA ZA
POKAL UFEA: Partizan - In-
ter, reportaža iz Beograda
22.30 TENIS - GRANDSLAM CUP,
posnetek iz Münchna
23.10 SVET POROČA
0.10 YUTEL
HRVAŠKA TV I

9.30 HOVI, angleška otroška nani-
zanka
10.00 SOLSKI PROGRAM
POŠTNI PREDAL
10.25 TRADICIONALNO GRAD-
BENIŠTO: Arhitektura
10.55 S POTI PO MEHIKI
11.25 MOJE TELO, francoska risana
serija
12.00 POROČILA
12.10 VIDEO STRANI
12.20 SATELITSKI PROGRAM
15.00 GLASBA IZ ATTELIEJA: Geor-
ge Geršwin
16.10 VIDEO STRANI
16.25 POROČILA
16.30 TV KOLEDAR
16.40 HOVI, angleška otroška nani-
zanka
17.10 TV GLEDALIŠČE:
DESKA, KI POMENIJO ŽIV-
LJENJE
17.40 HRVAŠKA DANES
18.25 STEVILKE IN ERKE
18.45 VIDEOBOOM
19.15 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK I
20.00 MODERNI ČASI, oddaja
o filmu
20.05 SPALNIČNO OKNO, ameriški
film
23.00 TV DNEVNIK 2
23.20 POROČILA V ANGLEŠČINI
23.25 ŽIVELA MLADOPOROČEN-
CA, dokumentarna oddaja
23.55 POROČILA

HRVAŠKA TV 2
14.00 München: TENIS - GRAND
SLAM CUP
19.30 GLASBENI VSAKDAN
20.00 GARFIELD
20.10 ZGODBA ZA LAHKO NOČ
20.15 PRENOS KONCERTA IZ DO-
MA SPORTOV
21.00 PETDESET PLUS
21.50 PRENOS KONCERTA
22.15 SPORT
22.55 POROČILA
23.05 INSPEKTOR TAGGART, se-
rija
23.50 UGRABLJENI

KOPER
12.30 RAZISKOVALNA BAZA
13.00 OB RINGU
14.00 ZADETI TEDNA, oddaja
o nogomtu
15.45 SMUČARSKI TEDNIK
16.45 WRESTLING SPOTLIGHT
17.30 NOGOMET
18.30 PROGRAM V SLOVENSKEM
JEZIKU
18.45 ODPRTA MEJA
19.00 TVD STICISCE
19.25 ČAROBNA SVETILKA
- OTROŠKI PROGRAM
SEALAP 2020
20.00 LAUREL & HARDY
RUŽIČNA SMITH, TI
CLOVEK IN ZEMLJA, dok.
oddaja
21.15 OČE IN SIN, POSEBNA DE-
TEKTIVA
22.00 TV DNEVNIK
22.15 U. S. A. SPORT
23.15 OB RINGU
00.15 U. S. A. SPORT

AVSTRILIJA I
9.00 POROČILA
in
CUDOVITA LETA, ponovitev
9.30 FRANCOŠČINA
10.00 HOLLYWOODČANKE
(Hollywood Wives - 1. del ame-
riške nadaljevanke, 1986)
12.00 ZAMENJAVNA, risanka
12.10 REPORTAŽE IZ TUJINE, po-
novitev
13.00 POROČILA
13.10 MI, ponovitev
13.40 PADNI RAIJI NA VASI
14.05 RISANKA
14.20 ALF, Duh iz steklenice
14.45 ONEDINOVA LINIJA, Poroč-
no potovanje na Sumatro
15.30 Otroški program
15.35 DUCK TALES, risanka
16.00 SNEŽNI KRISTAL, lutkovna
igrica
16.30 GLASBENA DELAVNICA
16.55 MIŠI ČAS V SLIKI
17.05 MOJA MALA LAURA, Iskanje
v nešli
17.30 MINI ČAS V SLIKI
17.55 PINGU
18.00 MI
18.30 Ž DUŠO IN TELESOM, Skriv-
ni strasti
19.22 ZNANJE DANES
19.30 ČAS V SLIKI I
19.53 VREME
20.00 SPORT
20.15 MOSELBRÜCK, zgodba vini-
čarske družine
21.50 POGLEDI S STRANI
21.55 VREME
22.45 ZENSKA V CEMENTU - (La-
dy in Cement - ameriški film,
1968)
0.20 PETROCELLI, Ugrabitve
1.05 POROČILA

AVSTRILIJA II
16.55 LEKSIKON UMETNIKOV
ŽIVLJENJE - MISLENJE
PREŽIVETJE, 1. del: Zdrava
individualnost
17.30 ZEMLJA IN LJUDJE
18.00 ZAJČKA DOLOUŠČEK, ri-
sanke
18.30 WERLITZER
19.00 LOKALNI PROGRAM
19.30 ČAS V SLIKI I
19.53 VREME
20.00 KULTURA
20.15 JESSE, TV film
21.45 NOVO V KINU, filmi in njihove
zvezde
22.00 ČAS V SLIKI 2
22.25 SPORT
22.55 VSE ŽIVLJENJE V LETU
11.00 POROČILA
11.05 MOJ BRAT JONATHAN, film
12.00 POROČILA

NA RAI UNO
13.30 TV DNEVNIK / TRI MINUTE
O...
14.00 KVARKOV SVET-
RISANKE
15.00 DOKUMENTARNAODDAJA
TUDJIM SVETOM
15.15 MODRO DREVO
16.15 BIG
18.00 POROČILA
18.05 FANTASTICO BIS
18.45 ŽIVLJENJE V LETU DNI, na-
daljevanje
19.40 ALMANAH
19.50 VREME
20.00 TV DNEVNIK
20.40 IGRANI FILM
SPORTNA SREDA
vmes TV DNEVNIK
ZMENEK V KINU
NOČNI TVD
0.20 DANES PARLAMENTU
0.35 OPOLNOCI

RAI II
7.00 OTROŠKI PROGRAM
8.40 DRAMATIZIRANI ROMAN
9.30 DOKUMENTARNAODDAJA
TUDI IZ
11.00 CAPITOL, nadaljevanje
12.00 ODDAJA
13.00 OB TRINAJSTIH
13.50 GOSPODARSTVO
14.45 BEAUTIFUL
14.05 KADAR SE LJUBI, nadalje-
vanje
14.45 USODE, nadaljevanje
15.20 FILM
17.00 POROČILA
17.30 VIDEOCOMIC
17.45 ALF, serija
18.10 CASABLANCA
18.30 ROCK CAFE
18.45 SEDE V NE
19.30 TV DNEVNIK
20.15 SPORT
20.30 TVEGANJE SRCA, britanski
film
23.15 NOČI
0.00 VREME / HOROSKOP
0.10 NOČNI KINO

MAĐZARSKA I
9.00 TV TELOVADBA ZA UPO-
KOJENCE
9.05 VIDEO STRANI
9.10 MENEŽERSKA POŠTEVAN-
KA, 2. del
9.50 PODEDOVANJA LJUBEZEN,
francosko-ameriška serija, pon.
4. dela
10.45 NOČI '90, kulturni TV ted-
nik, pon.
11.45 VIDEO STRANI
16.35 VIDEO STRANI
16.45 VIDEO NOVICE REGIONAL-
NEGA JUTRNJA SZEGED
16.55 SPRAY, poročila iz slovaški-
ga magazina
17.00 SOTRAPNI, rehabilitacijski ma-
gazin
17.20 LEPA MAĐZARSKA PESEM
17.25 BILBA, četrt ure za gospo-
darstvo
17.40 HALO, TUKAJ JE RADIO!,
dokumentarni film
19.05 VEČERNA PRAVLICA
19.30 TV DNEVNIK
20.05 TEDEN SVEDSKE MIZE:

SVEDSKI VIJAK, zabavni ma-
gazin
21.10 VIDEOKLIP PO ŽELJI GLE-
TALCEV
21.40 TEDEN SVEDSKE MIZE: SO-
CIJALNA POLITIKA NA
SVEDSKEM, reportaža
22.30 STUDIO MLADIH UMETNI-
KOV: NACHTMUSIK, ATRI-
STI, PEVČINI PLESALCI NO-
CI, 2. del dokumentarnega filma
23.20 TV DNEVNIK
23.35 DNEVNIK ZDF

MAĐZARSKA II
17.00 TV 2 - Video strani - Reporta-
že, vreme - Glasba - Tele-
fonska igra
18.00 TELESPORT
18.25 PATTYJUNA POŠTA, otroška
serija
18.51 TV 16.00 Hotline, 17.00 Odda-
je
19.00 FILMSKI PROGRAM
20.28 TV 2 - vmes pod glasba
21.00 TV DNEVNIK
21.20 TV 2
21.30 TV 2 - zaključek dneva
22.15 TRANZIT, mađzarski film
22.35 PONUJAMGOSPODARSTVU
23.20 TV 2

SUPER CHANNEL
7.00 Daybreak: 8.30 Hello, Austria:
9.00 Mi: 16.00 Hotline: 17.00 Odda-
je: 18.30 Modra noč: 19.00 Poroči-
la: 19.30 Poročila, Nit čas: 20.00 Kviz:
20.30 Roving Report: 21.00 Russian
Evening: 21.30 Financial Times, 22.00
Poročila, Roving Report: 22.50 Inside
View, Russia Eleven: 23.50 Financial
Times, Poročila, 0.35 Modra noč: 1.30
Time Warp, The Mix

3SAT
14.30 Predbožni čas z ribiški zbori:
15.15 Virtuozi romantike: 15.55 Glasba
in zgodbe o božici: 16.50 Citre so tu-
dežne: 17.15 Nočoj na 3sat: 17.20 Mini
čas v sliki, poročila za otroke: 17.30
Dan, ko je Anton našel Wiedera, in
pravilice: 18.00 Slike iz Nemčije: 19.00
Danes 3sat studio: 19.30 23 let švicar-
skega filma: 21.00 Sad-Is-Faction, 5v.
film: 21.45 Kultura: 21.50 Sport: 22.00
Čas v sliki 2: 22.25 Mesto na hribu,
dok. oddaja: 23.20 Spektrum, kultura:
0.15 AK dve, poročila

SAT I
6.00 Dobro jutro: 8.35 Veliko srce, am.
risanka: 9.05 Lucy v sreči, am. tv oddaja
z Lucille Ball in Deanom Martinom:
10.05 Teleshop: 10.30 Tennis, Grand
Slam Cup: 12.15 Kolo sreče: 13.00 TV
borza: 14.00 Teus, iz Münchna: 16.10
Tennis: 18.20 Poročila: 18.40 Tennis:
20.40 Kolo sreče: 21.30 Tenis, prenos
iz Münchna: 23.30 Poročila: 23.40
Vohlač, am. krim.: 1.25 Pregled pro-
grama

RTL PLUS
6.00 Halo, Evropa: 7.35 Nagradne igre:
8.35 TV butik: 9.10 Springfieldova
zgodba: 10.00 Velika ljubzenska zgo-
dba, zadnji del, nad: 11.00 TV butik:
11.25 Stenalter: 11.35 Tvegano: 12.05
Cena je vroča: 12.35 Policijsko poroči-
lo: 13.00 Bogati in lepi: 13.25 Kalifor-
nijski klan: 14.10 Springfieldova zgo-
dba: 14.55 Divja roža: 15.43 Neto: 15.55
Čipci: 16.45 Tvegano: 17.15 Cena je
vroča: 17.45 Stenalter: 18.00 Kalifor-
nijski klan: 18.45 Poročila: 19.10 Grad
ob Vrbskem jezeru: 20.15 Gottschalk,
show: 21.15 Manekenka in vohlač:
22.10 TV Sten: 22.45 Poročila: 22.55
Tennessee Busk - Velika pustolovši-
na, am. film: 0.30 Pojemo v zboru, fr.
kriminalka: 1.50 Aerobika

TV 5
16.05 Poročila: 17.15 Ženski pogledi,
portret: 17.45 Ko je dobro, recept:
18.00 Gore: 18.30 Stevilke in erke:
18.50 Francoski sanjari: 19.00 Poroči-
la in oddaja o kulturi: 19.30 Poročila:
20.00 Sedanja čista: 21.35 Nežni spol,
komedija: 23.50 Dober dan, Francija,
dober dan, Evropa

RADIO
PRVI PROGRAM
(Krvavec stereo 91.8 MHz)
4.30 Jutranji program: 5.50 Rekreativ:
6.50 Dobro jutro, otroci: 8.05 Za knjiž-
ne molje: 8.30 Instrumenti se vstijo:
9.05 Glasbena matineja: 19.00 Poroči-
la in oddaja o kulturi: 19.30 Poročila:
20.00 Sedanja čista: 21.35 Nežni spol,
komedija: 23.50 Dober dan, Francija,
dober dan, Evropa

RADIO GLAS LJUBLJANE
(Krim stereo 100.2 MHz, Grad stereo
102.4 MHz)
6.00 Dobro jutro, Ljubljana, 6.15 Prve
novice: 7.00 Horoskop: 7.15 Novice:
7.20 Naj, naj, naj: 7.30 Vremenska na-
poved: 8.00 Jutro je lahko tudi takšno,
8.15 Novice: 8.30 Kam danes in Ljublja-
na: 9.15 Novice: 10.15 Novice: 11.15
Novice: 11.20 Power play: 12.00 BBC
poročila: 12.15 RGL novinarska odda-
ja: 12.40 Za barikadami: 13.15 Novice:
14.00 Pasji rad: 14.15 Novice: 14.30
Novinarski termin: 15.15 RGL kome-
ntari in obveščja: 15.35 Power play: 16.10
Spoznajmo se: 16.30 Nagradna uganika,
17.15 Novice: 18.00 Izbor finalistov
naj, naj, naj: 18.55 Izbor naj, naj pesmi:
19.15 Novice: 19.25 Vremenska napo-
ved: 19.30 Poslušate vas izbor: 20.00
do 6.00 Glasba do jutra

RADIO KOPER
(SV 549 KHz, UKV 88.6-93.8-100.3-
100.6-104.3-107.6 MHz)
6.00 Glasba za dobro jutro: 6.05 Na
danasnji dan: 6.30 Jutranji in cestne
informacije: 7.00 Dobra jutranja krom-
ka: 7.30 Poročila in pregled šteta: 7.35
Kulturni servis: 8.00 Prenos II. programa
radio Ljubljana: 13.00 Danes na
radio Koper: 13.15 Od čim do
kaj: 13.30 Dnevnik Radio Koper:
14.35 Pesem tedna: 15.30 Dogodki in
odmevi: 16.00 Glasba po željah: 17.30
Primorski dnevnik (aktualna tema):
18.00 Melodije morja in sonca: 18.35
Glasbene želje po telefonu: 19.00 Ra-
dijski dnevnik

STIKOV
ČASOPISNI
KIOSK
Utrip
današnjega
tiska

TRIBUNA
V novi številki:
- INTERVJU DR. JOŽE PUČNIK
(Jaz osebno zagovarjam pravico do
splaiva in če vas poslanec katolič pla-
sjuje proti, potem to razumim)
- MEDUSKA DIMENZJA PLE-
BISCITA
- SRBSKI BUFFALO BILL
- USTAVA STUDENTSKO OR-
GANIZACIJE UNIVERZE
- KNJIŽEVNE IN FILMSKE KRI-
TIKE
- VSE, ČESAR NE SMETE ZA-
MUĐITI
TRIBUNA LAHKO KUPITE
V VSEH DELOVNIH KIOSKIH

Slikovna
križanka
Kiha
Če vas smučanje ne mika, poskusite
z reševanjem slikovnih križank Kiha.
Zgibanica je namenjena izključno ju-
biletjem slikovnih križank. Med dva-
najstimi križankami so tudi takšne, ki
obetajo pestre nagrade. Slikovna kri-
žanka Kiha, za sladkosti enigme.

Avtomagazin
Novi Avtomagazin je vozil za vas: ju-
goslovanski avto leta Lancia dedra
2000 turbo in Lancia integrale. Fiat
tempra SW, Renault 19, chamide 16
S, Alfa romeo alfa 75 1.6 IE. V Avto-
magazinu preberite o terenskih moto-
ciklih, Formula 1, Francoski puč v
Ferrariju. In v Avtomagazinu Speci-
al: S kolesom po Ameriki.
Avtomagazin, za vse hitrosti!

V Stikov časopisni kiosk lahko o-
date napoved po telefonu: (061)
329-559 ali telefaksu (061) 318-570
ali teleprinterju 31 633 in na naslov
ČGP Delo Stik, Ljubljana, Titova
35. Kiosk je odprt vsak dan do 11.
ure za objavo naslednjega dne.

0608
OMREŽNA SKUPINA KRŠKO
SEZNAM TELEFONSKIH NAROČNIKOV
AVTOMATSKE TELEFONSKE CENTRALE
KRŠKO

Nekaterim delovnim organizacijam in obrtnikom v Krškem ter Leskovcu pri Krškem so
bile v začetku decembra 1990 zamenjane klicne številke zaradi priključitve na novo
telefonsko centralo.
Objavljamo seznam naročnikov, ki imajo spremenjene telefonske številke in prosimo, da
ga vstavite v Telefonski imenik SRS 1989-90 na strani 1421 Krško ter na strani 1446
Leskovec pri Krškem.
Prosimo za razumevanje.

PTT podjetje
Novo mesto

Elektro celje, distribucija TOZD,
Trubarjeva ul. 11
Medobčinski inšpektorat,
Krških žrtev 15
- Načelnik inšpektorata
MERCATOR PRESKRBA,
C. Krških žrtev 47
- Strojne službe
- direktor
- Strokovne službe Komerciala
- Posl. 2 Železnica, C. Krških žr-
tev 19
- Posl. 20 Univerzal, C. Krških žr-
tev 31
- Blagovnica 4. julija
- Posl. 38, Market, C. 4. julija 46
- Skladišče živil, C. 4. julija
- Posl. 21 Kurivo in Gradb. mate-
rial, Tovarniška ul. 6
- Nakupovalni center, C. Krških
žrtev
- upravniki
NOVA KRŠKO, ODVETNIK,
C. Krških žrtev 9

NUKLEARNA ELEKTRARNA KRŠKO,
Vrbina 12
35748 Nuelkr ju
- recepcija
- direktor
- dir. sek. za sploš. pravne, in-
- kadrovske zadeve
- direktor komerc. sekt. 31528
telefaks, nova št. 21528
- direktor gosp. rač. sekt.
- direktor tehnične sektorja
- Služba zavarovanja
OBČINSKA KONFERENCA SZDL,
C. Krških žrtev 15
- predsednik
OBČINSKA KONFERENCA ZSMS,
Libaralna stranica Krško
OBČINSKI ŠTAB
Teritorialne obrambe
OBRTNA ZADRUGA METLIKA,
Cankarjeva ul. 3.

OSNOVNA ŠOLA
Jurij Dalmatin, Šolska ul. 1
- ravnatelj
- kuhinja
PEČARIC IVAN,
CENTRALNE KURJAVE,
Tomšičeva ul. 2
PEKO TOVARNA OBUTVE TRŽIČ,
Prodajalna, C. Krških žrtev 32
POČITNIŠKA SKUPNOST
- Stari hotel Sremič,
informacije: Ilirska 7

POKLICA GASILSKA ENOTA
KRŠKO,
Tovarniška 19
- intervencije
- direktor
POSTAJA MILICE,
C. Krških žrtev 55

REPUBLIKA UPRAVA
za zdravstveno varstvo,
območna enota Novo mesto
- izpostava C. Krških žrtev 63 A
RESA, OBRTNA ZADRUGA,
32250 telefaks, nova št. (21250)
C. Krških žrtev 67
RESNIK MIRAN, STEKLARSTVO,
C. 4. julija 25

REŠEVALNA POSTAJA,
C. Krških žrtev 56
SAVAPROJEKT
31246 telefaks
35830 SAPR ju
C. Krških žrtev 51
- direktor
SKUPŠČINA OBČINE
C. Krških žrtev 14 32133 telefaks
predsednik
- predsednik izvršnega sveta
- sekretarjat
- Komite za družbeno plan. in
razvoj gospodarstva
- Sekretariat za LO

LUKACIĆ MARJETA, PLETILJSTVO,
Trubarjeva ul. 11
MEDOČINSKI INŠPEKTORAT,
Krških žrtev 15
- Načelnik inšpektorata
MERCATOR PRESKRBA,
C. Krških žrtev 47
- Strojne službe
- direktor
- Strokovne službe Komerciala
- Posl. 2 Železnica, C. Krških žr-
tev 19
- Posl. 20 Univerzal, C. Krških žr-
tev 31
- Blagovnica 4. julija
- Posl. 38, Market, C. 4. julija 46
- Skladišče živil, C. 4. julija
- Posl. 21 Kurivo in Gradb. mate-
rial, Tovarniška ul. 6
- Nakupovalni center, C. Krških
žrtev
- upravniki
NOVA KRŠKO, ODVETNIK,
C. Krških žrtev 9

NUKLEARNA ELEKTRARNA KRŠKO,
Vrbina 12
35748 Nuelkr ju
- recepcija
- direktor
- dir. sek. za sploš. pravne, in-
- kadrovske zadeve
- direktor komerc. sekt. 31528
telefaks, nova št. 21528
- direktor gosp. rač. sekt.
- direktor tehnične sektorja
- Služba zavarovanja
OBČINSKA KONFERENCA SZDL,
C. Krških žrtev 15
- predsednik
OBČINSKA KONFERENCA ZSMS,
Libaralna stranica Krško
OBČINSKI ŠTAB
Teritorialne obrambe
OBRTNA ZADRUGA METLIKA,
Cankarjeva ul. 3.

OSNOVNA ŠOLA
Jurij Dalmatin, Šolska ul. 1
- ravnatelj
- kuhinja
PEČARIC IVAN,
CENTRALNE KURJAVE,
Tomšičeva ul. 2
PEKO TOVARNA OBUTVE TRŽIČ,
Prodajalna, C. Krških žrtev 32
POČITNIŠKA SKUPNOST
- Stari hotel Sremič,
informacije: Ilirska 7

POKLICA GASILSKA ENOTA
KRŠKO,
Tovarniška 19
- intervencije
- direktor
POSTAJA MILICE,
C. Krških žrtev 55

REPUBLIKA UPRAVA
za zdravstveno varstvo,
območna enota Novo mesto
- izpostava C. Krških žrtev 63 A
RESA, OBRTNA ZADRUGA,
32250 telefaks, nova št. (21250)
C. Krških žrtev 67
RESNIK MIRAN, STEKLARSTVO,
C. 4. julija 25

REŠEVALNA POSTAJA,
C. Krških žrtev 56
SAVAPROJEKT
31246 telefaks
35830 SAPR ju
C. Krških žrtev 51
- direktor
SKUPŠČINA OBČINE
C. Krških žrtev 14 32133 telefaks
predsednik
- predsednik izvršnega sveta
- sekretarjat
- Komite za družbeno plan. in
razvoj gospodarstva
- Sekretariat za LO

LUKACIĆ MARJETA, PLETILJSTVO,
Trubarjeva ul. 11
MEDOČINSKI INŠPEKTORAT,
Krških žrtev 15
- Načelnik inšpektorata
MERCATOR PRESKRBA,
C. Krških žrtev 47
- Strojne službe
- direktor
- Strokovne službe Komerciala
- Posl. 2 Železnica, C. Krških žr-
tev 19
- Posl. 20 Univerzal, C. Krških žr-
tev 31
- Blagovnica 4. julija
- Posl. 38, Market, C. 4. julija 46
- Skladišče živil, C. 4. julija
- Posl. 21 Kurivo in Gradb. mate-
rial, Tovarniška ul. 6
- Nakupovalni center, C. Krških
žrtev
- upravniki
NOVA KRŠKO, ODVETNIK,
C. Krških žrtev 9

NUKLEARNA ELEKTRARNA KRŠKO,
Vrbina 12
35748 Nuelkr ju
- recepcija
- direktor
- dir. sek. za sploš. pravne, in-
- kadrovske zadeve
- direktor komerc. sekt. 31528
telefaks, nova št. 21528
- direktor gosp. rač. sekt.
- direktor tehnične sektorja
- Služba zavarovanja
OBČINSKA KONFERENCA SZDL,
C. Krških žrtev 15
- predsednik
OBČINSKA KONFERENCA ZSMS,
Libaralna stranica Krško
OBČINSKI ŠTAB
Teritorialne obrambe
OBRTNA ZADRUGA METLIKA,
Cankarjeva ul. 3.

PODJETJE
40RS
NE PONUJA KONJ, TEMVEČ
SVETOVNO POSLOVOST
TELEFAXS, TELEFON, AVT
TAJNICA, KOPIRNIŠTROJ
vse v enem aparatu
GUIS FAX
14 A - 128

Cena samo 14.200,00 din
Dobava takoj
Garancija 12 mesecev
- supergarancija
Servisna mreža v Jugoslaviji
Kupite 23 točnih ometov v 8 dneh
Tel./fax (071) 622-980, 490-932,
71210 Sarajevo - Hilda.
Dobavljaka 16

ŽITO
Pekarstvo in
testeninarstvo
Ljubljana, d.o.o.,
Ljubljana,
Šmartinska cesta
154

objavlja naslednja
prosta dela in naloge
za nedoločen čas:

vzdrževalna dela
I - strojni
ključavničar (2
delavca)

Pogoji:
KV strojni ključavničar,
večletna praksa pri re-
month strojev, dvome-
sečno poskusno delo.

Pisne ponudbe spreje-
mamo v splošno-ka-
drovski službi Žito, Pe-
karstvo in testeninar-
stvo, d.o.o., Ljubljana,
Šmartinska cesta 154,
8 dni po tej objavi. Pri-
javljene kandidate bo-
mo o izbiri obvestili v 30
dneh.

8926

Komisija za delovna
razmerja

Osnovne šole
XIV. divizije
Senovo

objavlja prosto delovno
mesto

učitelja
angleškega jezika

za nedoločen čas, s pol-
nim delovnim časom

Pogoji: predmetni učitelj
ali profesor angleškega
jezika

Začetek dela 3. 1. 1991.
Na voljo je enosobno
stanovanje.

Prijave pošljite na OŠ
XIV. divizije, Senovo
v 8 dneh po objavi.
O izbiri vas bomo pisno
obvestili v 15 dneh.

8861

KS Ig odda dvorano
s površino 340
m² in pripadajoče
zemljišče, ki meri
162 m².

Objekt je primeren za
mirno dejavnost (trgo-
vina, skladišče), pred-
nost imajo interesi
z dejavnostjo, ki je
v ineteru krajanov.

Pogodbo bomo sklenili
za 2 leti, ki jo bo na-
jemnik lahko podaljšal.
Ogled je mogoč na
kraju samem.
Ponudbe pošljite v 10
dneh po objavi v časopisu.

8920

Trgovsko podjetje
Nama Ljubljana
- PE Kočevje

objavlja prosto delovno
mesto

vodje kuhinje
(za nedoločen čas)

Pogoji:
- V. ali IV. stopnja stro-
kovne izobrazbe gostin-
ske smeri (kuhar)
- 3. oz. 4 leta izkušenj
pri samostojnih delih
v kuhinji
- izpit iz HM
- dvomesečno poskus-
no delo

Prijave z dokazili o iz-
polnjevanju pogojev naj
kandidati pošljijo
v 8 dneh po objavi na
naslov: NAMA Kočevje,
Kočevje, Trg zbora od-
poslancev 20.

8935

SLOVENSKA ZADRUŽNA
KMETIJSKA BANKA, d.d. LJUBLJANA
LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA 4
OBVESTILO

SLOVENSKA ZADRUŽNA KMETIJSKA BANKA d.d.,
Ljubljana na Miklošičevi 4 v Ljubljani obvešča svoje
varčevalce, da bo z 10. 12. 1990 ponovno zvišala letne
obrestne mere za vse vrste dinarskih vlog občanov.
Upokojeence vabimo, da prejemaajo pokojnine preko naše
banke.
Banka tesno sodeluje s hranilno-kreditnimi službami,
v okviru kmetijskih zadrug, kjer lahko vsi varčevalci
odpirajo hranilne knjižice banke ter vlagajo in dvigujejo
svoje prihranke.

Letne obrestne mere od 10. 12. 1990 naprej:

DOBA VEZAVE	OBR. MERA
na vpogled	20%
nad 1 mesec	25%
nad 3 mesece	34%
nad 6 mesecev	35%
nad 12 mesecev	36%
nad 24 mesecev	37%
nad 36 mesecev	38%

Uvedli smo dodatne stimulative letne obrestne mere, ki
so odvisne od višine vezanih dinarskih sredstev in dobe
vezave.

Znesek vezave	1 MES.	3 MES.	6 MES.	12 MES.	24 MES.	36 MES.
Od 50.000,00 - 99.999,00	1%	2%	2,5%	3%	3,5%	4%
Od 100.000,00 - 249.999,00	2%	3%	3,5%	4%	4,5%	5%
Nad 250.000,00	3%	4%	4,5%	5%	5,5%	6%

Pričakujemo, da se boste našim sedanjim varčevalcem
pridružili tudi vi in se prepričali, da je naša banka
prava kašča za sadove vašega dela, zato vas vabimo tudi
k nakupu delnic IV. izdaje.

8919

Vsi, ki bi radi pomaga-
li, sodelovali ali nasto-
pali v veličastnem spre-
vodu dedka Mraza, ki
bo 26., 27. in 28. 12.
1990 v Ljubljani, in ki
imate za to primerne
kostume (živali, prav-
ljica bitja), ter vsi, ki
bi bili pripravljeni izde-
lati oziroma posoditi
kostume, pokličite 271-
664.

Vsem, ki ste jo spoštovali in imeli radi, sporočamo,
da je v 90. letu starosti odšla od nas naša ljubljena

ZORA STRMAN
rojena **GROZDNIK**

Od nje se bomo poslovili v najožjem
družinskem krogu

Vsi njeni

Kranj, Šmartno pri Litiji

Sporočamo žalostno vest, da je umrla
naša draga sestra, teta in prijateljica

DANICA MODIC-LAKNER

Od nje se bomo poslovili v četrtek, 13. decembra 1990, ob 15. uri
na smišelskem pokopališču pri Novem mestu

Za njo žalujejo vsi njeni

Sporočamo žalostno vest, da je umrla

DANICA MODIC-LAKNER
dolgoletna upravnica
Splošne bolnišnice Novo mesto

Ohranili jo bomo v lepem spominu

Delavci Splošne bolnišnice Novo mesto

Mnogo prezgodaj nas je zapustil naš ljubi mož in ati

MARTIN SOVRÈ

Od njega smo se v najožjem družinskem krogu poslovili v torek,
11. decembra 1990, na ljubljanskih Žalah

Žalujoci: žena Marija, sin Marko in sestra Špela in Marija z družinama

Dotrpela je naša draga mama, stara mama, sestra in tašča

NADA PENKO
rojena **TONČIČ**

Pokopali smo jo v družinskem krogu v torek, 11. decembra 1990,
na pokopališču v Polju

Vsi njeni

Ljubljana, 11. decembra 1990

Sporočamo žalostno vest, da je umrla
naša draga mama in oma

DRAGICA KONJAR
rojena **ZALAZNIK**

Od nje se bomo poslovili v četrtek, 13. decembra 1990,
ob 9. uri na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo žara v osemnajsti mrliški vežici

Žalujoci: hčerka Dušica z družino

Titograd, 10. decembra 1990

V starosti 96 let je umrla naša draga

MARIJA JEMEC
Veselova teta iz Trzina

Pogreb bo v sredo, 12. decembra 1990, ob 15. uri
iz mrliške vežice na pokopališču v Mengšu

Necaki in nečakinje in drugo sorodstvo

Trzin, Domžale, Ljubljana, ZDA, 9. decembra 1990

Sprejem osmrtnic: ob delavnikih od 7. do 16. ure oz. ob sobotah od 7. do 11. ure osebno (Šubičeva 1). Po telexu YU DELO ST 31633, s telegramom ali po tel. 318-866 (od 14. do 16. ure) za naročnike izven Ljubljane. Ob nedeljah in praznikih sprejema osmrtnice (do 16. ure) neposredno centralna redakcija »Delo«, Ljubljana, Titova 35 osebno ali po telefonu 315-366 za naročnike izven Ljubljane. Rokopisov ne vračamo.

Po hudi bolezni nas je mnogo prezgodaj zapustila naša draga mami in stara mama

JOŽEFA JUSTIN

Od nje se bomo poslovili v četrtek, 13. decembra 1990, ob 14. uri
na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo ležala v štirinajsti mrliški vežici

Žalujoci: hčerka Danica in sin Milan z družinama ter drugo sorodstvo

Ljubljana, Velenje, 10. decembra 1990

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš dragi

LEOPOLD SKRBINŠEK
PTT upokojenec

Od njega se bomo poslovili v četrtek, 13. decembra 1990,
ob 10. uri na viškem pokopališču

Na dan pogreba bo žara v deseti mrliški vežici na ljubljanskih Žalah

Žalujoci: sinova Polde in Edo z družino

Ljubljana, 10. decembra 1990

Izgubili smo našo dobro sestro, svakinjo in teto

TATJANO BORKO
rojeno **KOZINA**

Od nje se bomo poslovili v petek, 14. decembra 1990, ob 11. uri
na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo žara v enajsti mrliški vežici

Sestra Divna in drugo sorodstvo

Ljubljana, 10. decembra 1990

Mrtvi niso vsi mrtvi,
mrtvi živijo v nas
in bodo drugje umrli
z nami in v nas.
(Tone Pavček)

Prezgodaj nas je zapustil naš ljubi očka

JOŽE RAZPOTNIK

Na zadnjo pot ga bomo popremeli v četrtek, 13. decembra 1990,
ob 15. uri na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo žara v petnajsti mrliški vežici

Žalujoci: hčerki Slavica in Jožica, zet Tone, vnuka Marko in Darko ter drugo sorodstvo

Ljubljana, Forme, Suša, Domžale, Turnšec, Brežice, Škofije,
Beljak, West Allis, 9. decembra 1990

Noč poljublja medelci dan
šepetanje v njegova ušesa:
Sem smrti, tvoja mati.
Jaz ti dam novo življenje.
(R. Tagore)

Vsem, ki ste ga poznali in spoštovali, sporočamo,
da nas je v 88. letu zapustil naš dragi

AVGUST STRAŽIŠAR st.
upokojenec Metalke

Od njega smo se tiho poslovili v torek, 11. decembra 1990, na ljubljanskih Žalah

Vsi njegovi

Ljubljana, 11. decembra 1990

Sporočamo žalostno vest, da je umrl
naš dolgoletni sodelavec

ANTON JOGER
upokojenec

Pogreb bo v sredo, 12. decembra 1990, ob 15.30
iz mrliške vežice na pokopališču v Dobu

Vestnega sodelavca bomo ohranili v lepem spominu

Lek, tovarna farmacevtskih in kemičnih izdelkov Ljubljana

Umrla je naša dolgoletna sodelavka

DARINKA PETELIN
upokojenka

Od nje smo se poslovili v torek, 11. decembra 1990,
ob 11. uri na ljubljanskih Žalah

Ohranili jo bomo v lepem spominu

LB Gospodarska banka Ljubljana, d. d.

Umrl je

VIKTOR WACH
upokojeni delavec UNZ Ljubljana-mesto

Od njega se bomo poslovili v sredo, 12. decembra 1990,
ob 12. uri iz dvajsete mrliške vežice na ljubljanskih Žalah

Ohranili ga bomo v spominu

Delovna skupnost Uprave za notranje zadeve
Ljubljana-mesto in Klub Maksa Perca

Ne bo se več vračal med nas
naš

JANEZ NAROBÈ
rojen 1937

Od njega se bomo poslovili v četrtek, 13. decembra 1990, v Frankfurtu ob Maini

Žena Helga, brata Karel in Danijel z družinama

Frankfurt, Domžale, 11. decembra 1990

Po težki bolezni je umrla

JOŽEFA JUSTIN

Ohranili jo bomo v hvaležnem spominu, saj je več kot 30 let vzorno skrbela
za urejenost našega društvenega doma v Trnovem

Izvršni odbor Partizana Trnovo v imenu članic, članov in sodelavcev društva

Ljubljana, 11. decembra 1990

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš dragi mož in oče

JOŽE MARTINČIČ
iz Koprja, gasilec v pokoju

Od njega se bomo poslovili v četrtek, 13. decembra 1990, ob 15.30
na pokopališču v Koprju

Žalujoci: žena Justina, otroci z družinami ter drugo sorodstvo

Umrla je

MARIJA POKORN
rojena **ŠTREKELJ**

Od nje smo se poslovili v ožjem družinskem krogu v torek, 11. decembra 1990,
na ljubljanskih Žalah

Žalujoci: hčerka Marinka z možem in sestra Fanči ter drugo sorodstvo

Ljubljana, Kanal, 7. decembra 1990

V 90. letu nas je zapustila draga mama, babica in prababica

FRANČIŠKA LAMPE
rojena **MARKIČ**

Od nje se bomo poslovili v četrtek, 13. decembra 1990, ob 15. uri
na pokopališču v Kranju

Žalujoci: Slavka, Franci in Ivanka z družinami

Kranj, Cerklje, Črni vrh nad Idrijo

Prezgodaj nas je zapustil naš dragi

JOŽE BRINJEVEC
zlatarski mojster

Od njega se bomo poslovili v petek, 14. decembra 1990, ob 15. uri
na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo ležal v petnajsti mrliški vežici

Vsi njegovi

Ljubljana, Trebnje, Vancouver, 10. decembra 1990

Mnogo prezgodaj je umrl ljubi sin in brat

VASJA KREFT

Žaro smo položili v družinsko grobnico na pokopališču v Vidmu ob Ščavnici
v torek, 11. decembra 1990

Prosimo tihega sožalja

Mamica Merica, Mitja, Mojca in Vanja z družinami ter družine Kreft, Domajnko, Lavrič

Biserjane, Ljubljana, Maribor, 12. decembra 1990

Sporočamo, da je umrl

LOJZE ROJEC
dipl. inž. arh.

Od njega se bomo poslovili v četrtek, 13. decembra 1990,
ob 13.30 na ljubljanskih Žalah

Žaro bomo pokopali ob 15.30 na pokopališču v Šentvidu pri Stični

Na dan pogreba bo žara v sedemnajsti mrliški vežici

Aleš, Miha, Polonca in Dominika

Ljubljana, 10. decembra 1990

ZAHVALA

Ob boleči in mnogo prezgodnji izgubi naše ljubljene mamice, hčerke, sestre in tete

NADE ZAGODE

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih in delili z nami bolečino. Hvala vsem za številna ustna in pisna sožalja, podarjeno cvetje, denarno pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo Osnovni šoli Brežice, njenim sodelavcem iz podjetja Elektron iz Skopje, podjetjema IMP Črpalke in TOKO. Prisrčna hvala župniku za obred in tople besede slovesa. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi.

Žalujoci vsi njeni

ZAHVALA

Za vedno je odšla od nas

NADA GOSTIŠA
rojena **GOLJA**

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena pisna in ustna sožalja in darovano cvetje. Zahvaljujemo se govorniku za poslovljene besede.

Vsi njeni

Ljubljana, v decembru 1990

Onesnaženost zraka v Sloveniji 11. 12. 1990				
Poročilo Hidrometeorološkega zavoda Slovenije				
	danes		ob	včeraj
Izmerjene koncentracije SO ₂ v mikrogramih/m ³	povpr. do 15.00	najv. urna		24-urna
Ljubljana	115	307	12.00	94
Maribor	211	511	15.00	262
Celje	135	241	9.00	98
Trbovlje	294	545	13.00	172
Hrastnik	173	329	15.00	81
Zagorje	128	275	13.00	109
Zavodnje	90	249	10.30	90

Majne koncentracije SO₂: (odlok iz leta 1990):
 enourna 350 µg/m³; 24-urna 125 µg/m³

1928, 11. decembra – Hrvaški film je bil najprej provincialen, po letu 1945, ko se je nenadoma rodil, pa je, kot je rekel Lenin, postal »najažnejši«. Zaradi tega je vladalo prepričanje, da cenzuro filmska mimogrede cenzurirata tudi ljudi. Toda hrvaški filmski ustvarjalci, pravi Antun Vrdoljak, se niso pustili, oddšli so v svobodo ter v »umazanih kavarnah« nadejvali svoje umazano delo. Skratka, njihova misel je »svobodno krožila« vsaj trideset let, dokler ni pred sestimi meseci naletela na demokracijo in svobodo. Denarja pa se zmeraj ni dobila.

Se več, pove na tiskovni konferenci podpredsednik Hrvatske. Filmska umetnost je zdaj enako sama, kot je bila, kajti oblast ima preveč drugih skrbi, da bi se ukvarjala še z njo. On sam, režiser in avtor »Karnevala, Angela in Prahu, sicer ni v nobenem filmskem »organi« in »Makedonije, kjer je komunistična oblast izginila in na nacionalnokonfusičen način sestavil iz Srbije (predrežja) je v Vojvodino in Kosovo) in Črne gore. Medtem ko je prvi blok le za silo homogen, je drugi trdno pod Miloševićev taktiko in lahko naredi korak naprej v smeri »velike Srbije«. Toda zdaj imajo Slovenci še en vzrok več za utemeljevanje svojega oddaljavanja od

muniji, tako zmagajo, nastanejo pa za Črno tisti besedi, demokrati, ki j p, ki j, ki ž, ki ž, ki ž, kaže, še de berli, škovic pa dejal, da »jarem« klost, tēr

MOJE

Tadeusz Kantor je pionir "gledališča podob" in utemeljitelj sodobne poljske gledališke misli. Studiral je slikarstvo in scenografijo in sredi vojne, leta 1943, v zasedenem Krakovu s skupino mladih umetnikov ustanovil Podzemno gledališče, ki je delovalo v zasebnem prostoru. Tako je izoblikoval svojo umetniško credo: da gledališkega dela ne smemo gledati kot sliko, zaradi estetskih občutij, ki jih vzbuja, ampak ga moramo čisto stvarno doživeti. Temo nacelu je ostal zvest do konca.

V času vsesplošnega uničenja in okupacije so mladi umetniki iskali vse tisto, za kar so bili v življenju prikršani. Njihovi ideali so bili, kot je povedal Kantor sam, Mondrian, Malevič, Bauhaus. Bili so vdani predvsem avangardi in izražanju strahu, da bodo izgubili v resničnosti svoje vojne in okupacijske vloge. Vsi so bili pod vplivom strahotnih krakovih dogodkov. Takrat pa so tudi govorili, da abstrakcija ne ustreza resničnosti, ki jih obdaja, da je umetnost nevarna, usodna. Da estetika ni vrednota umetnosti. Zato so oblikovali pojem antumetnosti. Svojo realnost so primerjali z grozo resničnosti, nevarno resničnost so vključili v svojo umetnost. To so sicer že prvo svetovno vojno počeli dadaisti in Marcel Duchamps, toda tistikrat nihče iz Kantorjevega kroga ni nič vedel ne o Duchampsu ne o njegovi tociji.

na volilne rezultate
stojnega leta v Ro-

na, Jugoslavija se
prika in južnim delo
trih šestih republik,
in nehoti rešiti ne more
dnevnik Piccolo.

utrdba komunizma
ja preostalem delom
«a» Miloševića so na
je, da so k volilnemu
nici na Kosovu, ki se
do te mere, da se ne
mogoče spazati na
mladinar, ki mlada
nadzorom pa so tudi
ekstoz, je poročilo iz

načelnih pogovor z
Miloševića, ki Milošević
zales vedela, kaj je
njegovem prepriča-
vanju z Jugoslavijo
odepti, bi postavili
da se ne temeljijo na

«Milen Knežević

pisatelj

zbirka pet
Petje iz vo
lirano se je
fanti so je
a so ga le
zaradi polje
borbu za
Central. Pri
z naslovom
kom pa je
mo zaradi d
se se pet r

Grob z

Enako velja tudi ro-
ja. Časopis naveda
da se opozicija de-
trantirala na de-
dejal, da "Milošević
gubil podpore mno-
ža časom, in ki, kot
oli niso slišale za pu-
ga zidu". Vuk Dra-
ko, kot naveda časopis,
se volilci odločili za
poljevičev, prete-
in srmatost. SEDMAK

LIBERALNE PROMENADE – Nedvomni rekordir skupščini je poslanec Liberalne stranke (bivše SOS) Vito Zasedanec že petič ali šestič sprehodil od zadnje klopi do poslanecev počital, da je radikalec, drugi pa mu je predlagal, da bodo njegovi nastopi krajši. Seveda Vito mir Gros ne potem znova prehodil dolge poti do govorniškega odra, s splošni ni radikalec, ampak liberalci in da bo ne naprej se Hočeš nočes so s tem vti molče strinjali, saj bi o

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda Slovenije

Prognostična karta za 12. december 1990

jasno	oblačno	dež	meja	hladna fronta	C	srednje cirkona
oblačno	sneg	snež	topla fronta	ekvator	A	srednje anticyklona

NAPOVED ZA SLOVENIJO

Pretežno oblačno bo, občasno bodo ponekod padavine. Najnižje jutranje temperature bodo od -3 do 1, ob morju 5, najvišje dnevne od 0 do 5, na Primorskem okoli 10 stopinj.

NAPOVED ZA JUGOSLAVIJO

Tudi drugod po državi bo prevladovalo oblačno vreme z občasnimi padavinami.

VREMENSKA SLIKA

Nad severno, srednjo in južno Evropo je območje nizkega zračnega pritiska. V višinah se nad našimi kraji še združuje vlažen zrak.

OPRETI

V četrtek bo v notranjosti prehodno rahlo snežno, ohladilo se bo, na Primorskem bo pričela pihati burja. V petek bo prevladovalo suho in hladno vreme.

VREMENE TEMPERATURE		
11. DECEMBRA 1990		
OD 03. URI		
grad	vreme	°C
LIUBLJANA	ralo de juže	2
BRINJAK	dež s snegom	1
CRANICA	ralo sneži	1
REDARICA	pret. oblako	-9
SELJE	ralo de juže	1
RADEAC	pret. oblako	3
MRIBOR	ralo de juže	3
M. SOBOTA	ralo de juže	3
MESTO	ralo de juže	2
ISCA	v oblaki	0
GORICA	del. oblako	8
ORTORAZ	zmer. oblako	9
FEKA	pret. oblako	9
PLIT	del. oblako	11
PERUT	oblako	13
UVROBNIK	del. oblako	12
AGREB	ralo de juže	6
CVIČAD	pret. oblako	10
FOGRAD	zmer. oblako	12
ARAJEVO	pret. oblako	9
TOGRAD	zmer. oblako	12
RUŠIJA	megla	-2
KOPČE		10
ELOVEC	pret. oblako	2
RADEC	pret. oblako	3
RADEČ	oblako	5
ODPESTA	pret. oblako	4
ENETKE	del. oblako	8
ILANO	pret. oblako	7
M.	pret. oblako	8
LAUNCHEN	del. oblako	0
URICH	del. oblako	0
ERLIN	sneži	0
ARIZ	ralo de juže	2
ONJAN	pret. oblako	6
EBENE	oblako	18
ADROD	zmer. oblako	9
SCHOLHOLM	oblako	2
OSKVA		-2

Mestna vlada sprejela osnutek odloka o reorganizaciji Snage

Ljubljanske tržnice in Parkirišča kot javni podjetji – Podjetja bo neposredno nadzorovalo komunalno ministrstvo – Spremembe v LPP

LJUBLJANA, 11. decembra – Člani mestnega izvršnega sveta so na svoji današnji seji poleg problematične Snage obravnavali še druga komunalna podjetja. Sprejeli so namreč osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o organiziranju javnega podjetja Snaga, predloga odloka o organiziranju javnih podjetij Parkirišča in Ljubljanske tržnice ter reorganizaciji javnega podjetja Ljubljanski potniški promet. O tem pa se bodo izrekli še poslanci ljubljanske skupščine na svojem decembrskem zasedanju.

Kot je dejal mestni komunalni minister Janez Lesar, je glavna novost, ki jo prinaša reorganizacija Snage, da javno podjetje ne bo samo deponija odpadkov ob Cesti dveh cesarjev na Viču, kot je bilo sprva mišljeno, ampak tudi del zbiranja, odvoza in odstranjevanja odpadkov v Ljubljani. Drugi del odvoza odpadkov pa bo šel na trg oziroma ga bodo opravljalce za to pooblaščen organizacije in zasebniki, s katerimi bo mesto Ljubljana sklenilo pogodbo. Sicer pa bo izvršni svet določal obseg opravljanja komunalnih dejavnosti v Snagi. Snaga v prihodnje ne bo več opravljala gospodarskih dejavnosti, ampak le komunalne dejavnosti, torej dejavnosti, ki so nenadomestljive za življenje in delo občanov. Ustanovitelj podjetja (mesto Ljubljana) bo imel tudi večji vpliv na Snago, delo pa bo neposredno nadzoroval mestni sekretariat za komunalno gospodarstvo, promet in zveze.

Na kratko

Ukradi kombi s položnicami

LJUBLJANA, 11. decembra – Načelnik Mestne uprave inšpekcijskih služb Ljubljana Anton Prevec je na današnji seji mestnega IS povedal, da so večkrat trije delavci Snage ukradli kombi s položnicami, na katerih je bil znesek za plačilo odvoza smeti za november, ki pa je bil zaradi stavke v Snagi in manjšega obsega dela za 25 odstotkov manjši od običajnega. Anton Prevec je povedal, da ne vedo, kaj se je s položnicami zgodilo oziroma ne vedo, kje so zdaj.

Nastop Laurie Anderson v Ljubljani

LJUBLJANA, 11. decembra – V sredo, 12. decembra, bo ob 20. uri v Hali Tivoli nastopila ameriška multimedijalna umetnica Laurie Anderson.

Zborovanje za plebiscit v Mostah

LJUBLJANA, 11. decembra – V sredo, 12. decembra, bo ob 19.30 v Kulturnem domu Španski borci zborovanje za plebiscit. Zborovanje organizirata moščanski Demos, sodelovali pa bodo dr. Dimitrij Rupel, dr. Marko Kos, Marko Selan, Anton Tomažič, Franc Zagožen in drugi.

Ljubljana bo dala denar za nov most

LJUBLJANA, 11. decembra – Mestni izvršni svet Ljubljane je danes sklenil, da bodo s posebnega računa mestnega sekretariata za komunalno gospodarstvo občini Škofja Loka nakazali 327 tisoč dinarjev. S tem denarjem bodo zgradili nov most čez Hotavljščico, saj je bil stari uničen pri nedavni povodnji.

Novi svet za projekt Ljubljana – zdravo mesto

LJUBLJANA, 11. decembra – Ljubljanski mestni izvršni svet je na današnji seji razrešil dosedanj 21-članski svet za strategijo razvoja projekta Ljubljana – zdravo mesto. Hkrati je imenoval novega, ki bo štel le osem članov, vodil pa ga bo predsednik skupščine mesta Ljubljana Jože Strgar.

Dan odprtih vrat občine Bežigrad

LJUBLJANA, 11. decembra – Sredo, 12. decembra, so za Bežigradom razglasili za dan odprtih vrat občine. Tako bodo velik del dneva, od 12. do 19. ure, poslanci vladajočih strank, posrednik in člani izvršnega sveta skupščine občine na voljo tamkajšnjim občanom, sprejemali bodo njihove predloge, po svojih močeh pomagali pri reševanju njihovih problemov. Ob 16. uri se bo moglo srečati z občinskimi, mestnimi in republiški poslanci LDS in SDP iz občine Bežigrad.

PISMA BRALCEV

Dom za ostarele ljudi

Ob prebiranju člankov v časopisu Delo o skrajno malomurnih, neveličkih odnosih Dontostarelih za Bežigradom v Ljubljani, mi je težko pri srcu, zato bi napisala, kakšno mišljenje sem si jaz ustvarila o domu, kamor je bila sprejeta moja mama. Sedaj mislim, da je bila mamina in moja sreča, da ni bila sprejeta v bežigradski dom, temveč v Dom starejših občanov v Mostah, kjer so morali dobiti – večina zaposlenih prisrčna, nega pa skrbna. Ko je človek že tako prizadet, ker ne more več negovati staršev in jih varno pustiti v hiši, in se tudi sam (čeprav z grenkim priokusom) zaveda, da je potrebno z njim nekaj storiti, je predvsem v njem ravnati. Ker je bil predlog za sprejem v dom ostarelih za mojo mamo narejen od strani bolnice, je bila razmeroma kmalu po prispetju vloge sprejeta v Dom starejših občanov Moste, v jeseni 1989 (v tem domu imajo občani matične občine prednost). Mama je bila pri starosti 88 let že precej skleroza, odgovorevala so ji zaradi notranji organi, funkcije čutil so bile prizadete, vendar se pokretna. Potrebna je bila posebna nega in na tak oddelek je bila tudi sprejeta.

● Danes smo zvedeli, da so delavci Snage precej dobro sprejeli začasni kolektivni poslovodni organ, ki ga vodi mestni sekretar za ljudsko obrambo Janez Sodržnik. Smetarji so čistili Ljubljano, člani začasnega poslovodnega organa pa se dogovarjajo z alternativni in stavkovnim odborom Snage, kako bodo delali naprej.

Mestni izvršni svet je obravnaval tudi predlog odloka o organiziranju javnih podjetij Parkirišča in Ljubljanske tržnice. Janez Lesar je dejal, da je treba omejenosti podjetij, ki opravljajo dejavnosti posebnega pomena, čim bolj organizirati kot mestni službi, na kateri bo imelo mesto odločilni vpliv. To pa je po sedanjih zakonodajni močeh doseči le z organiziranjem v javna podjetja. Tako bo javno podjetje Parkirišča opravljalo naslednje komunalne dejavnosti: v njem oddajalo parkirna vozila, upravljalo in vzdrževalo parkirišča ter z njimi gospodarilo in odvažalo nepravilno parkirana vozila. Javno podjetje Ljubljanske tržnice, ki je bilo pred štirimi meseci sicer organizirano kot družbeno podjetje, pa bo oddajalo v najem tržne prostore ter upravljalo, vzdrževalo in gospodarilo s tržnicami. Obe podjetji bosta sicer lahko opravljali še druge gospodarske dejavnosti, vendar bodo te določene s sklepi mestnega izvršnega sveta. Delo v obeh podjetjih bo neposredno nadzoroval mestni sekretariat za komunalno gospodarstvo, promet in zveze. Pri ljubljanskih tržnicah pa še mestni sekretariat za prekrbo, trgovino in kmetijstvo.

Člani mestnega izvršnega sveta so na današnji seji obravnavali tudi javno podjetje LPP. Strinja-

li so se z novo notranjo organizacijo v Ljubljanskem potniškem prometu, po kateri bo podjetje v naslednjih šestih mesecih še zmanjšalo število zaposlenih (zdaj je v LPP zaposleno 1260 delavcev) in tako postalo bolj racionalno; strinjali pa so se tudi z odprpajo nekaterih sredstev poslovnega sklada LPP. Med drugim bo LPP podaril osnovni šoli Miško Kranjc osebni računalnik Commodore PC 10 in klavir. Mestni izvršni svet je sprejel tudi sklep, s katerim bo LPP izločil avtobusne proge na območju Kamnika in Domžal iz dejavnosti obsebnega potniškega prometa. Občini Kamnik in Domžale namreč za te proge že tri mesece ne prispevata nikakršni sredstva. To pa območje bodo ustanovili posebno avtobusno družbo z omejeno odgovornostjo, ki bo poslovala po tržnih načelih. Mesto izgub, ki bi nastale, ne bo krilo, sodelovalo pa bo pri delitvi morebitnega dobička.

JOŽE BIŠČAK

imajo denar doma v nogavicah, ponudi dovolj valjaba možnost, da ga oplenitijo.

Tako se menda pripravlja ustanovitev nove poslovne banke (Center za gospodarsko svetovanje, utegne biti soustanovitelj), ki naj bi imela poslovnovalce po vsej Sloveniji in bi svojim varčevalcem dajala 10-odstotne letne obresti za devizne vloge na vpogled in 12-odstotne za vezane na leto dni.

Hkrati se Center za gospodarsko svetovanje dogovarja z nekaterimi občinami o izdaji vrednostnih papirjev, da bi tudi tako zbrali del denarja za nove razvojne programe. Na tem centru bodo pregledali programe, ki jih bodo dobili na podlagi javnih razpisov (ho torej v vlogi rešitelja), del programov bodo pripravili sami in poskrbeli za financiranje razvojnih programov prek bančnega sistema. V prihodnjem letu naj bi za financiranje razvojnih programov priskrbel približno sto milijonov mark (od tega naj bi bil znaten delež porabljen v ljubljanski regiji), v noben program pa ne bi vložil več kot milijon mark.

Pogoj za pridobitev teh sredstev, bodo 50-odstotna lastna udeležba investitorja (pri tem bo lahko upoštevana tudi vrednost osnovnih sredstev in znanja), ustrezen menedžment v firmi, znan lastnik, dokazan trg za prihodnje proizvode in ustrezno znanje. Kot pravi Milan Lovrenčič, lastnik Centra za gospodarsko svetovanje, bodo to v glavnem delovno intenzivni programi (merilo donosnosti je na drugem mestu), kar je pravzaprav kontradiktorno; sedaj ga zaradi naglega večanja števila zaposlenih.

FCI – Fischer Consultants International (firma za poslovno svetovanje in posredovanje s sredstvi v tujini), ki je pred obletom letom odprl svoje podjetje tudi v Ljubljani, pa je do zdaj podpisal pogodbe o sodelovanju s 40 podjetji v Sloveniji, od katerih je večina v ljubljanski regiji. Nanašajo se na kapitalne povezave naših podjetij s tujimi – nakupe delov tujakšnih podjetij, ustanavljanje novih podjetij z mešanim kapitalom, posredovanje pri iskanju kupec za

večala konvertibilni izvoz za 13 odstotkov, klinirski pa za 16,7 odstotka v primerjavi z enakim obdobjem lani. Izvozila so za 1.077 milijonov dinarjev vrednosti blaga in uvozila za 1.201 milijonov dinarjev. Največja moščanska izvoznika na konvertibilni trg sta Papirnica Večve in Julon, na klinirski pa Kolinska.

V moščanski občini ugotavljajo, da se razmerje med prihodki in odhodki obrača v škodo prihodkov, delež akumulacije pa ostaja na polletni ravni. Vendar pa je gospodarstvo v moščanski občini v devetih mesecih letos ustvarilo pozitivno razliko med poslovnimi prihodki in poslovnimi odhodki. Po podatkih SDK je gospodarstvo v občini poslovalo pozitivno.

V primerjavi s polletnim obračunom pa se je število izgubarjev v občini podvojilo. ZDENKO MATOZ

● Danes smo zvedeli, da so delavci Snage precej dobro sprejeli začasni kolektivni poslovodni organ, ki ga vodi mestni sekretar za ljudsko obrambo Janez Sodržnik. Smetarji so čistili Ljubljano, člani začasnega poslovodnega organa pa se dogovarjajo z alternativni in stavkovnim odborom Snage, kako bodo delali naprej.

Mestni izvršni svet je obravnaval tudi predlog odloka o organiziranju javnih podjetij Parkirišča in Ljubljanske tržnice. Janez Lesar je dejal, da je treba omejenosti podjetij, ki opravljajo dejavnosti posebnega pomena, čim bolj organizirati kot mestni službi, na kateri bo imelo mesto odločilni vpliv. To pa je po sedanjih zakonodajni močeh doseči le z organiziranjem v javna podjetja. Tako bo javno podjetje Parkirišča opravljalo naslednje komunalne dejavnosti: v njem oddajalo parkirna vozila, upravljalo in vzdrževalo parkirišča ter z njimi gospodarilo in odvažalo nepravilno parkirana vozila. Javno podjetje Ljubljanske tržnice, ki je bilo pred štirimi meseci sicer organizirano kot družbeno podjetje, pa bo oddajalo v najem tržne prostore ter upravljalo, vzdrževalo in gospodarilo s tržnicami. Obe podjetji bosta sicer lahko opravljali še druge gospodarske dejavnosti, vendar bodo te določene s sklepi mestnega izvršnega sveta. Delo v obeh podjetjih bo neposredno nadzoroval mestni sekretariat za komunalno gospodarstvo, promet in zveze. Pri ljubljanskih tržnicah pa še mestni sekretariat za prekrbo, trgovino in kmetijstvo.

Kadri so večji problem kot denar

Načrt o sto naložbah v majhna podjetja in novi banki – FCI podpisal pogodbe s 40 podjetji, od katerih jih je največ v ljubljanski regiji

LJUBLJANA, 11. decembra – Naložbene dejavnosti v ljubljanski regiji še nekaj let zapored usiha in tako majhna, kot je letos, ni bila še nikoli. V gospodarstvu so namreč letos začeli uresničevati le sedem večjih naložb (njihova vrednost presega 50 milijonov dinarjev). Zelo podkapitalizirano gospodarstvo, v katerem so izgube približno dvakrat večje od akumulacije, lahko prebije krizo kvečjemu s pametnim prestrukturiranjem. Za to je seveda potreben denar, še prej pa dobri programi. Pa so sploh pripravljeni?

Republiški razvojni sklad nima pregleda nad novimi projekti, saj je prazen, in že to je zadosten razlog, da pred njegovimi vrati ni nikakršne gneče. Predsednik tega sklada Uroš Korže ima občno steno, da so zdaj menedžerji bolj zaposleni z zbiranjem denarja, ki ga potrebujejo za obratna sredstva, kot z novimi razvojnimi programi. Tisti projekti, ki so ostali v predalu za "razvojni dinar", pa so seveda že zastareli.

Bolj spodbudne so novice v Centru za gospodarsko svetovanje v Ljubljani. V prihodnjem letu bo namreč center predvidoma sodeloval pri uresničevanju približno sto manjših programov v Sloveniji. Ta načrt pa bo mogoče uresničiti, če se ljudem, ki

imajo denar doma v nogavicah, ponudi dovolj valjaba možnost, da ga oplenitijo.

Tako se menda pripravlja ustanovitev nove poslovne banke (Center za gospodarsko svetovanje, utegne biti soustanovitelj), ki naj bi imela poslovnovalce po vsej Sloveniji in bi svojim varčevalcem dajala 10-odstotne letne obresti za devizne vloge na vpogled in 12-odstotne za vezane na leto dni.

Hkrati se Center za gospodarsko svetovanje dogovarja z nekaterimi občinami o izdaji vrednostnih papirjev, da bi tudi tako zbrali del denarja za nove razvojne programe. Na tem centru bodo pregledali programe, ki jih bodo dobili na podlagi javnih razpisov (ho torej v vlogi rešitelja), del programov bodo pripravili sami in poskrbeli za financiranje razvojnih programov prek bančnega sistema. V prihodnjem letu naj bi za financiranje razvojnih programov priskrbel približno sto milijonov mark (od tega naj bi bil znaten delež porabljen v ljubljanski regiji), v noben program pa ne bi vložil več kot milijon mark.

Pogoj za pridobitev teh sredstev, bodo 50-odstotna lastna udeležba investitorja (pri tem bo lahko upoštevana tudi vrednost osnovnih sredstev in znanja), ustrezen menedžment v firmi, znan lastnik, dokazan trg za prihodnje proizvode in ustrezno znanje. Kot pravi Milan Lovrenčič, lastnik Centra za gospodarsko svetovanje, bodo to v glavnem delovno intenzivni programi (merilo donosnosti je na drugem mestu), kar je pravzaprav kontradiktorno; sedaj ga zaradi naglega večanja števila zaposlenih.

FCI – Fischer Consultants International (firma za poslovno svetovanje in posredovanje s sredstvi v tujini), ki je pred obletom letom odprl svoje podjetje tudi v Ljubljani, pa je do zdaj podpisal pogodbe o sodelovanju s 40 podjetji v Sloveniji, od katerih je večina v ljubljanski regiji. Nanašajo se na kapitalne povezave naših podjetij s tujimi – nakupe delov tujakšnih podjetij, ustanavljanje novih podjetij z mešanim kapitalom, posredovanje pri iskanju kupec za

večala konvertibilni izvoz za 13 odstotkov, klinirski pa za 16,7 odstotka v primerjavi z enakim obdobjem lani. Izvozila so za 1.077 milijonov dinarjev vrednosti blaga in uvozila za 1.201 milijonov dinarjev. Največja moščanska izvoznika na konvertibilni trg sta Papirnica Večve in Julon, na klinirski pa Kolinska.

V moščanski občini ugotavljajo, da se razmerje med prihodki in odhodki obrača v škodo prihodkov, delež akumulacije pa ostaja na polletni ravni. Vendar pa je gospodarstvo v moščanski občini v devetih mesecih letos ustvarilo pozitivno razliko med poslovnimi prihodki in poslovnimi odhodki. Po podatkih SDK je gospodarstvo v občini poslovalo pozitivno.

V primerjavi s polletnim obračunom pa se je število izgubarjev v občini podvojilo. ZDENKO MATOZ

očni, ker ne more požirati hrane zaradi po kapi prizadete glave. Zato se je za pomoč obrnil na bolnišnico. Pri njej mu je bilo delo težko pri srcu, zato bi napisala, kakšno mišljenje sem si jaz ustvarila o domu, kamor je bila sprejeta moja mama. Sedaj mislim, da je bila mamina in moja sreča, da ni bila sprejeta v bežigradski dom, temveč v Dom starejših občanov v Mostah, kjer so morali dobiti – večina zaposlenih prisrčna, nega pa skrbna. Ko je človek že tako prizadet, ker ne more več negovati staršev in jih varno pustiti v hiši, in se tudi sam (čeprav z grenkim priokusom) zaveda, da je potrebno z njim nekaj storiti, je predvsem v njem ravnati. Ker je bil predlog za sprejem v dom ostarelih za mojo mamo narejen od strani bolnice, je bila razmeroma kmalu po prispetju vloge sprejeta v Dom starejših občanov Moste, v jeseni 1989 (v tem domu imajo občani matične občine prednost). Mama je bila pri starosti 88 let že precej skleroza, odgovorevala so ji zaradi notranji organi, funkcije čutil so bile prizadete, vendar se pokretna. Potrebna je bila posebna nega in na tak oddelek je bila tudi sprejeta.

Ob prebiranju člankov v časopisu Delo o skrajno malomurnih, neveličkih odnosih Dontostarelih za Bežigradom v Ljubljani, mi je težko pri srcu, zato bi napisala, kakšno mišljenje sem si jaz ustvarila o domu, kamor je bila sprejeta moja mama. Sedaj mislim, da je bila mamina in moja sreča, da ni bila sprejeta v bežigradski dom, temveč v Dom starejših občanov v Mostah, kjer so morali dobiti – večina zaposlenih prisrčna, nega pa skrbna. Ko je človek že tako prizadet, ker ne more več negovati staršev in jih varno pustiti v hiši, in se tudi sam (čeprav z grenkim priokusom) zaveda, da je potrebno z njim nekaj storiti, je predvsem v njem ravnati. Ker je bil predlog za sprejem v dom ostarelih za mojo mamo narejen od strani bolnice, je bila razmeroma kmalu po prispetju vloge sprejeta v Dom starejših občanov Moste, v jeseni 1989 (v tem domu imajo občani matične občine prednost). Mama je bila pri starosti 88 let že precej skleroza, odgovorevala so ji zaradi notranji organi, funkcije čutil so bile prizadete, vendar se pokretna. Potrebna je bila posebna nega in na tak oddelek je bila tudi sprejeta.

Štabi civilne zaštite so delali dobro

Mestni IS je ugotovil, da so štabi ob nedavni povodnji delovali usklajeno

LJUBLJANA, 11. decembra – Člani mestnega izvršnega sveta Ljubljane so danes prejeli poročilo o delovanju štabov civilne zaštite mestnega sekretariata za ljudsko obrambo o aktivnostih mestnega izvršnega sveta za civilno zaščito med nedavno povodnjo. Iz poročila je razvidno, da so načelniki mestnega in občinskih štabov ocenili akcijo kot uspešno, saj so vsi postopki potekali koordinirano in brez posebnih zapletov. Nekaj pripomb na to delo je prišlo le iz občinskega štaba občine Moste-Polje, in sicer o dejavnosti komunalnih organizacij.

Izvršni svet je pristojnim organizacijam in organom naložil, da pripravijo podrobno analizo uspešnosti njihovih aktivnosti in po potrebi popravijo operativne načrte za odpravljanje posledic povodnji. Strokovna služba mestnega štaba za CZ pa naj pripravi spremembe načrtov ukrepanja civilne zaštite ob povodnjih povsod tam, kjer so se pokazale slabosti, neusklajenost in slaba organiziranost.

J. M.

ALI IMAMO RAZVOJNE PROGRAME?

Kadri so večji problem kot denar

Načrt o sto naložbah v majhna podjetja in novi banki – FCI podpisal pogodbe s 40 podjetji, od katerih jih je največ v ljubljanski regiji

LJUBLJANA, 11. decembra – Naložbene dejavnosti v ljubljanski regiji še nekaj let zapored usiha in tako majhna, kot je letos, ni bila še nikoli. V gospodarstvu so namreč letos začeli uresničevati le sedem večjih naložb (njihova vrednost presega 50 milijonov dinarjev). Zelo podkapitalizirano gospodarstvo, v katerem so izgube približno dvakrat večje od akumulacije, lahko prebije krizo kvečjemu s pametnim prestrukturiranjem. Za to je seveda potreben denar, še prej pa dobri programi. Pa so sploh pripravljeni?

Republiški razvojni sklad nima pregleda nad novimi projekti, saj je prazen, in že to je zadosten razlog, da pred njegovimi vrati ni nikakršne gneče. Predsednik tega sklada Uroš Korže ima občno steno, da so zdaj menedžerji bolj zaposleni z zbiranjem denarja, ki ga potrebujejo za obratna sredstva, kot z novimi razvojnimi programi. Tisti projekti, ki so ostali v predalu za "razvojni dinar", pa so seveda že zastareli.

Bolj spodbudne so novice v Centru za gospodarsko svetovanje v Ljubljani. V prihodnjem letu bo namreč center predvidoma sodeloval pri uresničevanju približno sto manjših programov v Sloveniji. Ta načrt pa bo mogoče uresničiti, če se ljudem, ki

imajo denar doma v nogavicah, ponudi dovolj valjaba možnost, da ga oplenitijo.

Tako se menda pripravlja ustanovitev nove poslovne banke (Center za gospodarsko svetovanje, utegne biti soustanovitelj), ki naj bi imela poslovnovalce po vsej Sloveniji in bi svojim varčevalcem dajala 10-odstotne letne obresti za devizne vloge na vpogled in 12-odstotne za vezane na leto dni.

Hkrati se Center za gospodarsko svetovanje dogovarja z nekaterimi občinami o izdaji vrednostnih papirjev, da bi tudi tako zbrali del denarja za nove razvojne programe. Na tem centru bodo pregledali programe, ki jih bodo dobili na podlagi javnih razpisov (ho torej v vlogi rešitelja), del programov bodo pripravili sami in poskrbeli za financiranje razvojnih programov prek bančnega sistema. V prihodnjem letu naj bi za financiranje razvojnih programov priskrbel približno sto milijonov mark (od tega naj bi bil znaten delež porabljen v ljubljanski regiji), v noben program pa ne bi vložil več kot milijon mark.

Pogoj za pridobitev teh sredstev, bodo 50-odstotna lastna udeležba investitorja (pri tem bo lahko upoštevana tudi vrednost osnovnih sredstev in znanja), ustrezen menedžment v firmi, znan lastnik, dokazan trg za prihodnje proizvode in ustrezno znanje. Kot pravi Milan Lovrenčič, lastnik Centra za gospodarsko svetovanje, bodo to v glavnem delovno intenzivni programi (merilo donosnosti je na drugem mestu), kar je pravzaprav kontradiktorno; sedaj ga zaradi naglega večanja števila zaposlenih.

FCI – Fischer Consultants International (firma za poslovno svetovanje in posredovanje s sredstvi v tujini), ki je pred obletom letom odprl svoje podjetje tudi v Ljubljani, pa je do zdaj podpisal pogodbe o sodelovanju s 40 podjetji v Sloveniji, od katerih je večina v ljubljanski regiji. Nanašajo se na kapitalne povezave naših podjetij s tujimi – nakupe delov tujakšnih podjetij, ustanavljanje novih podjetij z mešanim kapitalom, posredovanje pri iskanju kupec za

večala konvertibilni izvoz za 13 odstotkov, klinirski pa za 16,7 odstotka v primerjavi z enakim obdobjem lani. Izvozila so za 1.077 milijonov dinarjev vrednosti blaga in uvozila za 1.201 milijonov dinarjev. Največja moščanska izvoznika na konvertibilni trg sta Papirnica Večve in Julon, na klinirski pa Kolinska.

V moščanski občini ugotavljajo, da se razmerje med prihodki in odhodki obrača v škodo prihodkov, delež akumulacije pa ostaja na polletni ravni. Vendar pa je gospodarstvo v moščanski občini v devetih mesecih letos ustvarilo pozitivno razliko med poslovnimi prihodki in poslovnimi odhodki. Po podatkih SDK je gospodarstvo v občini poslovalo pozitivno.

V primerjavi s polletnim obračunom pa se je število izgubarjev v občini podvojilo. ZDENKO MATOZ

očni, ker ne more požirati hrane zaradi po kapi prizadete glave. Zato se je za pomoč obrnil na bolnišnico. Pri njej mu je bilo delo težko pri srcu, zato bi napisala, kakšno mišljenje sem si jaz ustvarila o domu, kamor je bila sprejeta moja mama. Sedaj mislim, da je bila mamina in moja sreča, da ni bila sprejeta v bežigradski dom, temveč v Dom starejših občanov v Mostah, kjer so morali dobiti – večina zaposlenih prisrčna, nega pa skrbna. Ko je človek že tako prizadet, ker ne more več negovati staršev in jih varno pustiti v hiši, in se tudi sam (čeprav z grenkim priokusom) zaveda, da je potrebno z njim nekaj storiti, je predvsem v njem ravnati. Ker je bil predlog za sprejem v dom ostarelih za mojo mamo narejen od strani bolnice, je bila razmeroma kmalu po prispetju vloge sprejeta v Dom starejših občanov Moste, v jeseni 1989 (v tem domu imajo občani matične občine prednost). Mama je bila pri starosti 88 let že precej skleroza, odgovorevala so ji zaradi notranji organi, funkcije čutil so bile prizadete, vendar se pokretna. Potrebna je bila posebna nega in na tak oddelek je bila tudi sprejeta.

Ob prebiranju člankov v časopisu Delo o skrajno malomurnih, neveličkih odnosih Dontostarelih za Bežigradom v Ljubljani, mi je težko pri srcu, zato bi napisala, kakšno mišljenje sem si jaz ustvarila o domu, kamor je bila sprejeta moja mama. Sedaj mislim, da je bila mamina in moja sreča, da ni bila sprejeta v bežigradski dom, temveč v Dom starejših občanov v Mostah, kjer so morali dobiti – večina zaposlenih prisrčna, nega pa skrbna. Ko je človek že tako prizadet, ker ne more več negovati staršev in jih varno pustiti v hiši, in se tudi sam (čeprav z grenkim priokusom) zaveda, da je potrebno z njim nekaj storiti, je predvsem v njem ravnati. Ker je bil predlog za sprejem v dom ostarelih za mojo mamo narejen od strani bolnice, je bila razmeroma kmalu po prispetju vloge sprejeta v Dom starejših občanov Moste, v jeseni 1989 (v tem domu imajo občani matične občine prednost). Mama je bila pri starosti 88 let že precej skleroza, odgovorevala so ji zaradi notranji organi, funkcije čutil so bile prizadete, vendar se pokretna. Potrebna je bila posebna nega in na tak oddelek je bila tudi sprejeta.

Vir denarja za Grad bo usahnil

Veljavnost prispevka 0,47 odstotka od BOD poteče ob koncu letošnjega leta – Kako naprej?

LJUBLJANA, 11. decembra – Izvršni svet mestne skupščine Ljubljane bi moral danes obravnavati in sprejeti osnutek odloka o podaljšanju plačevanja prispevka 0,47 odstotka iz bruto osebnih dohodkov za gospodarjenje s komunalnimi objekti in napravami v skupni rabi. Ker pa so člani ugotovili, da jim za sklepanje manjkajo ustrezne zakonske podlage, so sklepanje preložili na eno izmed prihodnjih sej.

Odlok o plačevanju prispevka 0,47 odstotka iz BOD, s katerim so zbirali denar za obnovo Gradu in Žal, je mestna skupščina sprejela leta 1988, veljavnost pa mu poteče ob koncu letošnjega leta. Ker drugih virov denarja, ki bi zagotovili nemoteno nadaljevanje obnavljanja Ljubljanskega gradu, ni, so člani izvršnega sveta razmišljali o podaljšanju veljavnosti zdajšnjega odloka. Mestni sekretar za finance Boris Šebenik je povedal, da je zakonodajna sredi spreminjanja, tako da se ni popolnoma jasno, kakšno bodo po sprejetju novega zakona pristojnosti mesta pri predpisovanju različnih prispevnih stopenj. Dodal je še, da so stroški obnavljanja Gradu za prihodnje leto in leto 1992 ocenjeni na

približno 145 oziroma 120 milijonov dinarjev. Poudaril je, da bi za zbiranje te vsote v prihodnjem letu zadostovala prispevna stopnja približno 0,30 odstotka iz bruto osebnih dohodkov, torej nižja od zdajšnje.

Boris Šebenik je govoril tudi o pomembnosti takojšnjega nadaljevanja začetih del na Gradu. Izračuni namreč dokazujejo, da bi ustavitve del stala precej več kot pa njihov normalen potek. Da bi ljudi in mesto obvarovali pred velikimi stroški, so se v izvršnem svetu dogovorili, da bodo skušali pripraviti nekakšen začasen vir financiranja za tri mesece prihodnjega leta, tako da ne bi prišlo do ustavitve del.

MARKO JAKOPEC

Na GR so prireditelji skrbno izbrali razstavljalce

Veseli december med 14. in 31. decembrom na razstavišču bo letos po napovedih zavrgel vsakršen kič

LJUBLJANA, 11. decembra – Lanski Veseli december na Gospodarskem razstavišču je bil na mejo uspeha. Z letošnjim, ki bo trajal od 14. do 31. decembra, skušajo prireditelji, to sta Gospodarsko razstavišče in Pionirski dom s sodelavci, še kakovostno obogatiti prireditve, tako da bo že kar morala postati tradicionalna. Na GR bodo obkroga pol zadnjega meseca v letu na stečaj brezplačno odprta vrata za mladež od najbolj rosnih do najstnikih let, njihove starše, zraven pa za vse, ki bodo zbrane zabavali. Seveda pa ne bosta manjkala niti božiček in dedek Mraz.

Ze sama arhitektonska ureditev vseh hal s prodajnimi oziroma razstavnimi stojnicami je vredna pozornosti, saj za zamaknjenosti kot obiskovalci splot ne bodo našli. Za estetsko in funkcionalno prostorsko ureditev je letos poskrbel profesor inženir arhitekture Marjan Ogrizk s sodelavci, za dodatno presenečenje pa bo v dogovoru z izvajalci poskrbelo GR. Tega bomo v Ljubljani prvič deležni. Imenovali so ga laser show. To bo tridimenzionalno slikanje na meglo ali oblake, oziroma na tisto, kar se bo pač pojavilo na nebu. Kaj več ne bomo izdajali, pogledati bo treba v večerno ljubljansko temo.

O programu na razstavišču, kjer bo razstavljalo nekaj 275 razstavljalcev oziroma prodajalcev, ki so obljubili sejemске cene, vas bo tako kot lani sproti obveščala, za prve skomine malčkom pa povejmo, da bodo odprta igralnica mece Copatice, malčki se bodo lahko preskusili

Podjetja bi lastninili in še samoupravljali

Anketa med 72 kranjskimi direktorji in menedžerji o spreminjanju družbene lastnine v zasebno

KRANJ, 11. decembra — Kaj kranjski direktorji in menedžerji v gospodarstvu mislijo o spreminjanju družbene lastnine v zasebno? Odgovor na to vprašanje, ki naj bi pokazal, kaj je utege v prihodnje dogajati pri lastninjenju, so skušali v Kranju dobiti z anketo, v katero so vključili 72 podjetij.

Kot ugotavlja Drago Tomšič, vodja resorja za preoblikovanje lastnine pri občinskem izvršnem svetu, je anketa pokazala, da direktorji kranjskih podjetij večinoma pričakujejo lastninjenje kar v okviru svojih podjetij in se ne navdušujejo za podjetništvo zahodnega tipa z odprtimi trgovinami in podjetniškim tveganjem. Bolj so za to, da se v okviru nekakšnega reformiranja samoupravljanja na lastninski podlagi (delavske delnice) nadaljuje poslovanje v krogu lastnega podjetja.

Po mnenju direktorjev kar polovica zaposlenih soglasja z izplačevanjem internih delnic. Bržkone je ta ocena nerealna, saj je znano, da so delavci proti temu, da bi morali del svoje plače vlagati v svoje podjetje, čeprav to ni perspektivno. Direktorji so optimisti tudi pri odgovorih na vprašanje, ali bi bili njihovi delavci pripravljeni kupiti delnice, izdane po knjigovodski vrednosti podjetja. Dobre tri četrtine odgovorov je namreč pritrdilnih, čeprav ob sedanjih nizkih plačah delavcev česa takega ni mogoče pričakovati.

Direktorji so pokazali veliko optimizma in tudi zaupanja v svoje podjetje pri ocenjevanju njegove vrednosti. Skoraj vsi so navedli, da bi njihovo podjetje na prostem trgu stalo več kot je njegova knjigovodska vrednost, nekateri celo nekajkrat toliko.

Toda, ko pride do stečaja, ponavadi kljub nizki postavljeni ceni ni kupcev za podjetje. Sicer niti ni čudno, da direktorji tako visoko cenijo svoja podjetja, saj nimajo izkušenj s pravi tržnim gospodarstvom in trgov delničarstva.

Kakšno so po mnenju kranjskih direktorjev najboljši načini lastninjenja? Dve petini se odgreva za to, da bi vodstvo in delavci odkupili podjetje in kupnino po-

Stečajni postopek za Elim

HRUŠICA, 11. decembra — Temeljno sodišče v Kranju se je včeraj odločilo, da bo uvedlo stečajni postopek za Elim s Hrušice. Za stečajnega upravitelja so imenovali odvornika Franca Skodlarja iz Radovljice.

V. F.

Na modernizacijo medicinske opreme niso smeli pozabiti

V posebnem skladu za nakup dragih medicinskih aparatov za novomeško bolnišnico se je nabralo 7,5 milijona dinarjev

NOVO MESTO, 11. decembra — V novomeški bolnišnici, kjer so se sredi leta in jeseni dajali s hudimi likvidnostnimi težavami, niso pozabili na modernizacijo medicinske opreme. Iz lastne amortizacije in z denarjem, ki so ga prebivalci Dolenjske, Bele krajine in Posavja darovali v poseben sklad za nakup dragih medicinskih aparatov — ustanovljen je bil pri občinskem odboru Rdečega križa Novo mesto — so zbrali 7,5 milijona dinarjev.

Sredi letošnjega leta so v novomeški bolnišnici kupili aparat za ultrazvok, ki je stal 2.825.000 dinarjev. S tem so precej skrajšali čakalno dobo za specialistične preglede, čeprav je še vedno tudi do dva meseca.

Pred dnevi so v bolnišnici dobili nov sterilizator za kirurgijo. Stari, ki so ga uporabljali več kot petinast let, je pred meseci odpovedal, tako da je vsa sterilizacija za potrebe bolnišnice podrgla mesec opravljala novomeška tovarna zdravlja Krka. Naložba je veljala 1,6 milijona dinarjev.

Med pomembnejšimi medicinskimi aparati velja omeniti še aparat za gastro preiskave, ki je bil kupljen iz prispevkov občanov (630.000 dinarjev), potem aparate za bolnišnični laboratorij itd. Veliko denarja so namenili tudi za posodobitev medicinske instrumentarije.

»Čeprav nam je šlo hudo za nohte, smo letos z naložbami v posodobitev medicinske opreme lahko zadovoljni. Seveda smo zato precej zanemarili vse drugo, kar pa lahko malce počaka. Mislim na razne adaptacije in modernizacije prostorov, kar bo prišlo v ospredje, ko se bomo lotili gradnje novega bolniškega bloka v Kandiji.« je dejal direktor bolnišnice, Janez Bajuk.

SLAVKO DOKL

Kdo bo dobil bivšo kočevsko gimnazijo?

Za stavbo se najbolj zana delavska godba — Prenovitev ne bo poceni

KOČEVJE, 11. decembra — Kočevci že dolgo spremljajo, kaj bo s stavbo, v kateri je bila nekoč kočevska gimnazija. Nekaj let po preselitvi gimnazije v novo poslopje so se v bivši gimnaziji učili osnovnošolci, vendar so jo zaradi dotrajanosti prostorov zapustili. Osnovna šola je po izselitvi prenesla pravico do uporabe na Glasbeno šolo Kočevje.

V kočevskem izvršnem svetu pravijo, da naj bi celo nekdanjo gimnazijsko stavbo namenili kulturni dejavnosti. Za odločitev pa ima precej pasti, saj bo treba stavbo prenavljati in zato vanjo precej vložiti. Bo kdo imel toliko denarja?

Za prostore se zelo zanima delavska godba, ki je oblikovala tudi poseben program uporabe in namena bivše gimnazije. Vsi načrti so odvisni od sklepa Kočevcev, potem ko bodo stavbo temeljito pregledali in ocenili njeno ohranjenost.

M. D.

Bled je močno oporišče SKD

Ustanovili so krajevno organizacijo krščanskih demokratov — Prizadevanja za samostojno občino — Stečaj Elana ni dobra rešitev — Denacionalizacija

BLED, 11. decembra — Ustanovitev zbora krajevne organizacije slovenskih krščanskih demokratov za območja krajevnih skupnosti Bled, Gorje in Zasp je je udeležilo okoli 120 kranjskih, ki so za predsednika krajevnega odbora izvolili Francja Pelka z Bleda. Zbora sta se udeležila tudi vodja poslanskega kluba slovenskih krščanskih demokratov Nace Poljanar in republiški minister za industrijo, gradbeništvo in rudarstvo Izidor Rejč, ki sta med drugim dejala, da je plebiscit premišljena poteza in da nas pri tem Evropa neuradno veliko bolj podpira kot uradno.

Potem ko je predsednik zbora Božo Benedik povedal, zakaj sta potrebna ustanovitve oziroma delovanje krajevne organizacije SKD, ki ima, sodeč po rezultatih volitev na Bledu, predvsem pa v okolici, veliko članov in simpatizerjev, je predsednik občinske organizacije SKD Aldo Jovan med drugim dejal, da SKD želi biti prisotna povsod v družbi ter tem prispevati k urejanju družbe na osnovi krščanskih načel. To še toliko bolj, ker kristjani 45 let nikjer niso smeli javno povedati svojih stališč. O tem, da so kristjani po 45 letih stopili iz anonimnosti, je govoril tudi Izidor Rejč. O plebiscitu pa je dejal: »Smo na dnu ponižanja in tudi gospodarskih in drugih težav. Svojo usodo moramo vzeti v svoje roke. Plebiscit, ki je pred nami, nam ponuja nove možno-

sti. Ne bo lahko. Južni trg je trg, ki ne plačuje, zato izgube dela tega trga ne gre obžalovati. Naše mesto je Evropa. Ta nas neuradno podpira mnogo bolj kot uradno.« Nace Poljanar pa je o plebiscitu dejal: »Z Jugoslavijo želimo se naprej sodelovati, vendar na čistih osnovah, kot enakovredni partnerji in tudi prijatelji. Plebiscit je v položaju, v kakršnem smo, tuje. Verjamem, da je poteza premišljena in usmerjena od odgovornih ljudi. Po plebiscitu čaka vlado veliko dela, vendar ima za ta čas pripravljene vse načrte.«

Na vprašanje, če se Kmečka zveza in SKD nameravata združiti v skupno stranko zaradi skupnih krščanskih temeljev, je Nace Poljanar dejal, da tega za zdaj ne namerava. Vprašanje o delu komisije, ki raziskuje po-

Kje je obljubljena manjša, prijaznejša občinska uprava?

V brežiški občinski upravi niso bistveno zmanjšali števila zaposlenih — Skaljeni medčloveški odnosi in negotovost v kolektivu

BREŽICE, 11. decembra — Ob svoji izvolitvi je nova brežiška vlada napovedovala prijaznejšo občinsko upravo, hkrati pa obljubljala za 50, ali tretjino manj zaposlenih. Potemtkam bi moralo zdaj v občinski stavbi, v poslopiju nasproti občinske stavbe, na davčni in geodetski upravi, pri sodniku za prekrške, štabu TO in centru za obveščanje od nekdanjih 149 delati le še 99 ljudi. Pa jih dela 129. Drugače rečeno, v akciji, ki so se je v Brežicah lotili prvi v republiki, so število zaposlenih v resnici zmanjšali le za tistih 11, ki so se medtem upokojili, trije pa so si sami našli zaposlitev drugod.

Vsemu temu bi lahko rekli Pi-rovu zmaga novega brežiškega IS, ki je res poslal na čakanje 39 svojih ljudi, a so mnoge od njih medtem spet polno zaposlili, nekatere pa poklicajo na občansko opravilo. Dejanska čaka od 39 oseb, ki so bile na razpolago, doma na delo samo še 12 nekdanjih občinskih uslužbencev. Zato pa so v upravi zadnje mesece na novo zaposlili devet ljudi z višješolsko izobrazbo. Postali so predstojniki različnih sekretariatov in drugačni šefi. Skratka,

Jana

na občini je več funkcionarjev. Če je takšen položaj še mogoče opravičevati z nekaterimi nedoučeni in dodatnimi opravili, pa niso v redu postopki z dolgoletnimi delavci občinske uprave. Kot so na nedavnem sindikalnem sestanku povedali čakajoči, mnogi niso dobili nikakršnih odgovorov na pritožbe. Preveč izključujočih si odločb in napak je bilo v postopkih ter nepravilnih razlogih, ki so jih dajali občinski pravnik. Nekdanji delavci občinske uprave so povedali, da obljube niso bile zapisane v odločbi, zaradi bojazni pa niso dali ugovora. Najbolj so prizadeti tisti, ki so v občinski upravi delali 20 do 25 let, pa jim ob slove-

su ni nihče rekel niti tople besede.

Verjetno bi pri zmanjšanju števila zaposlenih podobne rezultate tudi v Brežicah dosegli,

● Po besedah sekretarja brežiškega IS Toneta Preskarja, je reorganizacija občinske uprave prinesla še veliko pozitivnega. Prihranili naj bi petino sredstev za osebne dohodke, delo pa do- bro opravljali tudi ob manjšem številu zaposlenih. Delavci, ki so bili na razpolago, pa so lahko pomagali pri dodatnih delih zaradi tople, suhe, poplavi in pripravi na plebiscit.

ko bi rešitev prepuštili naravnemu odzivu. V Kolektivu bi bilo manj negotovosti, strahu in skaljenih nečloveških odnosov. Resnici na ljubo kaže dodati, da so se za zdaj mnogi tudi mladi ljudje — upokojili z zelo ugodnimi pogoji. U podjetjih jih odvečni delavci nimajo.

VLADO PODGORŠEK

V hrastniškem Vlasteku niso uredili niti kadrovskih zadev

V novem podjetju se stvari zatikajo že od samega začetka — Premalo zagnanosti — Dvomi o ekonomski učinkovitosti

HRASTNIK, 11. decembra — Izvajanje programa številnih vlaken (javnosti je bil predstavljen letos spomladi), na katerem je od vsega začetka slonela teža razvoja hrastniške občine, precej zaostaja za načrtovanjem. Novemu podjetju za izdelavo teh vlaken Vlasteku — njegova ustanovitelj sta trboveljski Rudnik rjavca premoaga in hrastniška Steklarna — se namreč do zdaj niti kadrovske ni posre- lo organizirati tako, kot so načrtovali. Zato so celo poslanci hrast- niške skupščine na decembrski seji od upravnega odbora podjetja zahtevali, naj vprašanje rešijo najpozneje do konca januarja.

Ta čas se s projektom štekle- nih vlaken ukvarja le en delavec, medtem ko so izdelavo investi- cijskega programa zaupali Smel- tu. Vrednost celotnega projekta znaša sto milijonov nemških mark. Samo za osnovno proiz- vodnjo pa bi potrebovali 500 de- lavcev različnih izobrazb. »To bi bilo v sedanjem položaju občine. Če bi fizični obseg proizvodnje v prvih letih bil desetimi meseci lani za 22,5 odstotka manjši, ko se je število nezapo- sljenih glede na januar podvojilo (264 jih je že), ko se slabša polo- žaj v premoagovništvu, posledica

je tudi zaostritev v družbenih de- javnostih, v gospodarski infra- strukturi, pri stanovanjski grad- nji — sedaj bi bilo teh 500 delov- nih mest — za nas velikega po- mena.« je povedal predsednik SKD Hrastnik Leopold Grošelj.

Zal so se stvari zatikale že na samem začetku: ko so zamujali tako z ustanovitvijo Vlasteka kot z vplačilom ustanovitvenih dele- žev in z zaposlitvijo prvega stro- kovnega delavca. Tudi glede ideje o proizvodnji netkanih tekstil- jih uvoženih vlaken se pred- lastno proizvajanje teh vlaken, jih čedalje več misli, da ideja ekonomsko ni učinkovita.

Sicer pa se v Hrastniku zave- dajo, da brez večje organizirano- sti lastnih kadrov tudi tokrat ne bo šlo.

POLONA MALOVRH

DELO plus

Elan: vpleten je tudi Dolfie Vojski!

MIMOGREDE

Skoparijo s priznanji šolnikom

● Na poslavih ob dnevu praznovanja delavcev jeseniške občine, na kateri so podelili letošnje Zagorje plakete, je Mili Ilencič, predsednica odbora za podelitev plakete, tudi dejala: »Veliko in dobro dela- mo. Ni prav, da smo tako plašni, ki ko je treba dati priznanje svojemu sodelavcu.«

V jesenski občini so občins- ka Zagorje priznanja podeli- li peti. Velikokrat se zgodi, da bi bilo treba dati priznanje tudi delavcem, ki so se v prvem od- delu leta dobro odrezali. »Naš dom je bil tudi sicer potreben- obnove, saj je en njegov del star 90, drugi pa 75 let.

Sanitarje so bile še izpred voje- ne, stredo pa smo pri društvu obnovili s pomočjo kulturne skupnosti,« je povedal Tone Na- glič, predsednik Kulturnega dru- štva Svoboda II. Predsednik upa, da bo v obnovenem domu kul- turna dejavnost zaživela tako, kot je treba.

P. M.

Trboveljski Dom svobode je spet odprt

Kulturno društvo Svoboda II ima zdaj vse možnosti za razgibano dejavnost

TRBOVLJE, 11. decembra — Včeraj so po enem letu obnovitvenih del v Trbovljah znova odprli Dom svobode — nekakšen kulturni center zgornjega dela mesta s kinodvorano, knjižnico in s prostori, v katerih delujejo različne sekcije — od mladinskega amaterskega gledališča do meščanske pevskega zbora Svoboda II.

Dom je bil zaprt zaradi gradnje komunalnih vodov oziroma namestitve zbiralnika odpadnih fekalnih voda za novo čistilno napravo. Zbiralnik, gre ravno vzhajajo predvorje Doma. »Naš dom je bil tudi sicer potreben-

obnove, saj je en njegov del star 90, drugi pa 75 let. Sanitarje so bile še izpred voje- ne, stredo pa smo pri društvu obnovili s pomočjo kulturne skupnosti,« je povedal Tone Na- glič, predsednik Kulturnega dru- štva Svoboda II. Predsednik upa, da bo v obnovenem domu kul- turna dejavnost zaživela tako, kot je treba.

P. M.

ZAKAJ TAKO?

Z besedami tako, v praksi pa drugače

V najvišjem republiškem organu vzamejo besedo dele- gatu, če govori v srbohrva- škem jeziku. Vseposod za- htevamo znanje materinega jezika in njegovo uporabo. Tudi otrokom bomo branilo, da bi šli v kino, kadar film ni pod- naslovljen v slovenščini.

V solskih učilnicah pa naj bi vsele slike in zemljevidi izključno v jeziku, ki ni slo- venski? S slikami domačih ži- vali je že tako, kajti podpisni so samo v srbohrvaščini in v cirilici. A slike niso prišle iz Beograda, ampak iz Dr- žavne založbe Slovenije, ki jih je založila in drago zara- čunala. Na brežiški osnovni šoli so posliko s slikami do- mačih živali sicer zavrnili, a bodo morali pri pouku zato improvizirati in iskati dru- gačna ponazorila.

In to samo zato, ker je ne- komu pri DZS slovenski je- zik deveta skrb.

V. P.

dojenčke, vendar je to precej drugače kot v minulih letih, ko so jih precej odklonili. Povpraševanje po prostih mestih v vrtcu, v primerjavi s prejšnjimi leti, tu- di v Semicu upada. V Dragatušu in v Starem trgu so manjše enote in tam je dovolj prostora za otroke, na Vinici pa je vrtce na pol prazen. Vanj je vključenih komaj 15 odstotkov vseh otrok.

Z varstvom otrok se je zaplet- lo tudi zato, ker zaradi novega delovnega časa nekaterih firm tudi delovniki vrtca ni po meri staršev, podajanje delovnega časa pa je na drugi strani preveč strošek za vrtce.

Črnomalci vidijo izhod v ce- nejšem varstvu otrok zaposlenih staršev. Organizirali bi ga lahko na različne načine: kot zasebno dejavnost v manjših skupinah, samorganizacijo staršev, dopolnilno dejavnost vrtcev itd. Stro- ške varstva naj bi krili starši sa- mi. S tem predlogom se starši strinjajo, vendar le pod pogojem, da jim za otroško varstvo ne bi odtegovali od plač. Za ne- kaj, česar ni, pač tudi plačilo ni potrebno.

MILOVAN DIMITRIČ

očni, ker ne more požirati hrane zaradi po kapi prizadetega grla». Zato se je trudila, da bi jo čim bolj nahranila. Po branjenju ji je celo v ustih obrisala ostanke hrane.

Z zdravnicu sem pogosto kon- taktirala, ker je to tudi sama predlagala, če je bilo karkoli po- trebno, me je poklicala socialna delavka. Stiki so bili zares dobri, prav tako pri prijani blaginjar- čar, ki su vreja reči plačila.

Skratka, kadarkoli (dopoldan ali popoldan) smo lahko obiskali mam, nismo imeli obzira za- nemarjenosti. Celotni nekateri naši znanci in sorodniki, ki so imeli negativne pomisleke, ko smo morali oddati mam, ko smo spremenili svoje mišljenje, ko so jo obiskali v domu in videli, da je v boljši negi, kot bi je bila lahko deležna doma.

V tem domu imajo tudi razne krožke; delovno terapijo in tiste, ki so še sposobni kaj delati s si- vanko, pletilkami in podobno, kar lepo zaposlijo ob dopolnje- vanju, da so jim krajše ure. V vitri- nah so razstavljeni njihovi lepi izdelki.

Iz svojih izkušenj lahko povem to, da so povsod lepo ravnali z bolno, staro bolnico (do 75. leta je ni bilo treba zdraviti). Tako v bolnici dr. P. Držaja, zadnje dni pa na Kliniki v Trnovem, kjer je, žal, zaradi gangrene morala umreti. Na našem domu pa jo je vse od 75. leta starosti dalje uspešno zdravil doktor iz ambu- lante Vevče.

Zato menje prenekesterih lju- di, da se za stare ljudi ne zmenijo zdravniki in drugi osebe, mi- slim, je ne drži v večini primerov. Mučno in dolgo čakanje pa je, če je bolnik pripeljan na urgenco. Kliničnega centra — čeprav z re- šilnim avtomobilom. Bolnik čaka pretežno na hodniku, velikokrat je v napatu s posteljo vrtca, ko leži na njem. Vem, da je postopek za pridobitev izvidov dolg, a morda bi se lahko maksikaj kaj pospešilo.

Na to, kar sem napisala o de- lavcih v Domu starejših občanov Moste, že vseskozi mislim. Hva- leniči smo jim bili za skrbno nego name. Sedaj, ko pa sem prebrala članke o malomarnih odnosih do starih ljudi in nečistoč v domu za Bežigradu, je bila priložnost, da sem to prenesla na papir.

MIHAELA RIBIČ, Podgrajska 9 a, Ljubljana

Odločitev je bila prava

V torkovem TV Žarišču (4. 12. 1990) je tekla beseda o davčni reformi. V razpravi je sodeloval tudi republiški poslanec g. Vito- mil Gros, sicer član Liberalne stranke Slovenije. Nemalo nas je presenetil njegov odgovor na vprašanje voditelje oddaje, ali bodo po novem davčnem zakonu obrtniki plačevali višje davke. Odgovoril je namreč pritrdilno.

Bralce moramo spomniti, da sta bila g. V. Gros kot tudi seda-

Nekateri vrtci že na pol prazni

Glavni vzrok za osip otrok v črnomaljski občini je predrago varstvo — Pomanjkanje denarja močno krči tudi programe v varstvenih ustanovah

ČRNOMELJ, METLIKA, 11. decembra — Čedalje slabše razmere so krive za to, da v črnomaljski občini čedalje manj otrok v vrtcih in da je tudi manj otrok deležnih vzgojnih programov. Vrtci denarja nimajo, starši tudi ne, denarne težave pa tarejo tudi skupnost otroškega varstva. V črnomaljski občini je tako zdaj le še tretjina otrok vključenih v obsežen vzgojni program.

Predskolnik otrokom v črno- maljski občini lahko zagotovo ne še malo šolo, in sicer po skraj- šinem programu. Za takšno

● Metliški izvršni svet je na predlog metliškega vrtca odobril povišanje ekonomske cene var- stva v vrtcu. Po novem je ekonomska cena v metliških jaslih (dojenčki do treh let) 3525 di- narjev, ekonomska cena za vo- rovanje otroka, starega tri do se- dem let, pa po novem 2726 dinarjev. Takšne ekonomske ce- ne, ki so dokaj visoke, so metliški izvršni svet spodbudile k te- mu, da je predlagal vrtcem, naj zdaj, ko pripravljajo načrte za prihodnje leto, temeljito anali- zirajo poslovanje. Proučili naj bi možnosti racionalizacije tako pri številu zaposlenih kot pri gmo- tnih stroških.

obliko dela so se odločili zato, ker niso imeli denarja. Pri krče- nju programov pa so ugotovili,

da je najbolj potrebno zagotav- ljati denar za varstvo otrok za- poslenih staršev.

V črnomaljski občini je zdaj 1650 predšolskih otrok, v vrtcih jih je le 522 oziroma 32 odstot- ok vseh predšolskih otrok. Od- stotek v vrtce vključenih otrok v črnomaljski občini zelo zaosta- ja za republiškim povprečjem, saj je v republiki povprečno vključeno v vrtce več kot polo- vica vseh otrok. Res je, da v čr- nomaljski občini ni bilo nikoli velikega povpraševanja po var- stvu v vrtcih, vendar je ovis- v zadnjem času odšel. Vzrok so slabe socialne razmere; starši išče različne izhode, saj so sicer prisiljeni prepustiti otroke ulici. Srečni so tisti, ki jim varujejo otroke dobri sosedi in babice.

V septembru so v črnomaljski vrtce sprejeli vse otroke, odklo- njenih ni bilo, kot se je to dogaj- lalo v preteklosti. V črnomaljski vrtci so odklonili le nekaj otrok (sprejeli pa so vse

dojenčke, vendar je to precej drugače kot v minulih letih, ko so jih precej odklonili. Povpraševanje po prostih mestih v vrtcu, v primerjavi s prejšnjimi leti, tu- di v Semicu upada. V Dragatušu in v Starem trgu so manjše enote in tam je dovolj prostora za otroke, na Vinici pa je vrtce na pol prazen. Vanj je vključenih komaj 15 odstotkov vseh otrok.

PISMA BRALCEV

Dom za ostarele ljudi

Ob prebiranju člankov v Eu- sopsu Delo o skrajno malomarnih, nečloveških odnosih v Domu ostarelih za Bežigradu v Ljubli- ni, mi je težko pri srcu, zato bi napisala, kakšno mišljenje sem si jaz ustvarila o domu, kamor je bila sprejeta moja mama. Sedaj mislim, da je bila mamina in mo- ja sreča, da ni bila sprejeta v be- žigradski dom, temveč v Dom sta- rejših občanov v Mostah, kjer so odnosi dobri — večina zaposlenih prisrčna, nega pa skrbna.

Ku je človek že tako prizadet, ker ne moreš več negovati star- šev in jih varno pustiti v hiši, in se tu sedi sam (čeprav z grenkim pri- okusom) zaveda, da je potrebno z njim nekaj storiti, je predvsem važno, kam gre in kako se potem z njim ravna. Ker je bil predlog za sprejem v dom ostarelih za mo- jo mam, narejen od strani bolnice, je bila razmrcema kma- lu po prispejtu vloge sprejeta v Dom starejših občanov Moste. V jeseni 1989 (v tem domu imajo občani matične občine pred- nost).

Mama je bila pri starosti 88 let že precej skleroza, odpovedo- vali so ji začeli notranji organi, funkcije čutil so bile prizadete, vendar še pokretna. Potrebna je bila posebna nega in na tak odde- lek je bila tudi sprejeta.

Njena postelja je bila vedno urejena, posteljina snežno bela in tudi ko je zaradi izčrpanosti in kasneje kaj postala nepokretna, je bila deležna še večje pozornosti s strani skrbne zdravnice v do- mu ter medicinskih sester. Tudi strožneče so v večini prijazne, ne- pokretno mam, so prizadevno hranile in obračale, da ne bi bilo preležanin. Tudi to je res, da je mama potovila glavni oddelčni medicinski sestri, da ena strel- nica grodo zavla z njo — slučajno sem ravno naletela na ta pogov- or, ko sem prišla na obisk. Me- dicinska sestra je poklicala strel- nico in smo zavezo takoj razčisti- li. Odnos je strelnična spremeni- la boljše, vendar se jo je mama še vedno bala.

Ko sem prišla na obisk in je mama hranila medicinska sestra, sem bila tudi priča. »Ne morem gledati bolnika, da nam hira pred

vlade odločila drugače, kot smo v pisnih in telegrafih predlagali upokojenci naše stranke. Zato upokojenci tudi nismo prešli 7,6 odstotka pokojnin, kar nam pri- pada.

To, kar se nam je upokojen- cem zgodilo, je skregano s prav- no in demokratično državo. To tudi ni v ponos ne vladi ne skup- ščinski zborom in ne strankam, ki imajo svoja poslanska mesta v skupščini. S svojim predlogom in odločitvijo sta vlada in skup- ščina jasno odgovorili stranki Si- vili panterjev, ki so pred kratkim objavili članek, da jim je treba prisluhlni. Komentar je povsem odločen. Vladi je tokrat uspe- lo prodreti s svojim predlogom. Skupščina pa je s svojo odločitvi- jo lepo povedala, da ni prisluhlni- la želji upokojencev, ki bodo to njeno odločitev občuvali vsak me- sec znova.

IVO SISINGER za Demokratično stranko zveze upokojencev, Maribor

PO SLOVENIJI

Priznanja in nagrade za inovatorje

ZAGORJE, 11. decembra — Na petem skupnem zasedanju zagor- ske skupščine so podelili tudi inovacijska priznanja in nagrade za leto 1990. Prejeli so jih: Jože Vukič, Ivo Uranč, Marjan Sotenšek, Ciril Arh, Mirol Baloh, Alojz Steban in Gabrijela Gostiša iz TLGE Sipor- rex, Samo Bašelj, Franc Udovič, Stane Grošelj, Jože Kriznik, Roman Razpotnik in Stane Simonič iz Energoinvesta Varnosti, Peter Pečnik in Janez Berk iz Siza, pa še Darko Kotar, Lado Kovac in Andrej Kalšek.

Siefran Repovž, Franc Udovič in Samo Bašelj pa tvorijo skupino inovatorjev iz E. Varnosti, za katero se je odbor za spremljanje uresničevanja politike in odločitev ter dajanja mnenj in predlogov na področju raziskovalne dejavnosti v občini Zagorje odločil, da ji podeli naziv Inovator Zagorja 1990. Skupina je oblikovala priključno omarico za protiksplozijsko zaščito, ki prinaša 150.000 nemških mark gospodarske koristi. (P. M.)

Pomožni objekti prinašajo nered

Delitev denarja po likvidaciji koprškega Galeba – Kakšen bo odziv na osnutek odloka?

KOPER, 11. decembra – Od okroglih 2,7 milijona dinarjev, kolikor jih je ostalo po koncu likvidacijskega postopka za gostinsko podjetje Galeb, bo 300 tisoč dinarjev namenjenih za pomoč pri reševanju socialnih vprašanj dvaindesetih bivših delavcev Galeba, okroglih 1,7 milijona dinarjev za ustvarjanje pogojev in neposredno odpiranje delovnih mest, preostali denar pa je namenjen za druge stroške, ki so nastali ob likvidacijskem postopku.

Na današnji seji občinskega IS, na kateri so se odločili o delitvi denarja, ki je ostal po likvidaciji, smo slišali še, da bodo na občino kot edinega pravnega naslednika likvidiranega podjetja prenesli tudi stanovanja in poslovne prostore, katerih vrednost je ocenjena na okroglih 53 milijonov dinarjev. Kako bodo med delavce razdelili 300 tisoč dinarjev, se bodo dogovorili v Obalnih sindikatih, saj ni rečeno, ali bodo delavci in namenjenci v njih pomoč, niti to, da bo vsem dodeljena enaka pomoč. Merila za delitev in število upravičencev bo treba še določiti.

Sicer so na današnji seji občinskega IS obravnavali tudi druge zadeve, med katerimi je tudi informacija o poteku javne razprave o osnutku sprememb in dopolnitve zadnjega načrta za obrtno cono v Salari. Znano je, da gre pri tem za načrt, s katerim se v bistvu opredeljuje prostorske možnosti razvoja, ki namenjajo delni kompleks urestiti tudi obrat za površinsko zaščito kovin po principu katarfoze. Ta zadeva je med krajinami in Zelenimi Kopa sprožila kopico pomislekov in vprašanj, na katere pravi odgovorj so niso dobili. Rezultat tega je, da se je izjavilo svet danes odločil, da osnutek ne daje v skupščinski razpravo in da je treba pred tem dobiti temeljit informacije, saj je nezaupanja preveč.

Zelo živahna je bila tudi razprava ob osnutku odluka o pomožnih objektih v občini Koper. Znano je, da je občina, kot vsa obala, dobesedno »posuta« z raznovrstnimi pomožnimi objekti, prav velika je tudi njihova enotnost pri teh »gradnjah« pa ni. V odluku (spet) natančno določajo, kaj je lahko pomožni objekt (vse od garaž do zidanih vrtnih objekt in rastlinjakov ali največ 30 kvadratnih metrov velikih zidanih poslopj za skupno kmetijskega gozda na površini, ki imajo več kot 2000 kvadratnih metrov površine) in predpisujejo tudi način gradnje. V razpravi je bilo več besed slišati na račun prostorskega nerada. Poudarjeno je bilo, da je treba za vse pomožne objekte v najkrajšem času pripraviti pisne načrte in.

Žal so v razpravi pozabili na tiste objekte, ki resnično okoliščino in v velikosti parcel in posebnosti zahtevami, ki so v odluki, nimajo posebne zveze. Gre za vrtnarske objekt, ki imajo več kot 100 kvadratnih metrov površine, ki so z omenjenim odlukom zijo okolje, z omenjenim odlukom

Priprava na plebiscit v Novi Gorici

NOVA GORICA, 11. decembra – Odborniki novogoriške skupščine so na večeršnjem zasedanju potrdili dogovor predstaviteljske skupščine in predstavnikov vseh občinskih območnih odborov in podružnic političnih strank o pripravi na plebiscit. V občini bo do 23. decembra, torej do dneva plebiscita, deloval poseben odbor, ki ga sestavljajo člani predstaviteljske skupščine in predstavnikov posameznih strank. Njegova naloga je, da na zasedanju skupščine poudari njen predsednik **Sergej Pelhan**, zagotoviti uspešneplebiscit, in sicer glede tehnične izvedbe in vsebinske politične uravnavanosti. Po dogovoru bodo volišča (glasovalna mesta) v krajevskih skupnostih v novogoriški občini organizirana tako, kot so bila ob splošnih volitvah, torej v vseh krajevskih skupnostih. Gre samo za manjše spremembe. Je povedal predsednik skupščine. V krajevski skupnosti pa se lahko do jutri, 12. decembra, odločijo za nove člane volilnih (plebiscitnih) skupnosti. Predsedstvo skupščine in politične stranke bodo jutri obiskovali tudi posebno skupno izjavo, s katero naj bi glasovalcem v novogoriški občini predstavili svoje stališče o plebiscitu in jim, kot so napovedali, pomagali premagati dvome, ki se tudi na Gorškem kažejo ob plebiscitu – na primer glede izplačevanja italijanskih pokojnin.

S. C.

Reka je ta mesec že trikrat poplavljal

Veliko škode tudi zaradi naraslih hudournikov v Podgori – Večje nevarnosti ni več

ILIRSKA BISTRICA, 11. decembra – Danes je na poplavljenju območje ob Reki od Zabid do Ribnice odšla občinska komisija za ugotavljanje škode, ki je po besedah članice IS **Vojke Lenarčič** spet velika. Ta mesec je namreč Reka prestopila bregove že tretjič; samo ob prvih poplavlja prvih dni novembra je povzročila za več kot 3,3 milijone dinarjev škode. Tokrat je bilo razdejano še veliko hiš. Poplavljen je bilo precej večje območje, veliko škode pa so povzročili tudi narasli hudourniki v Podgori. Največ stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopj je bilo poplavljenih v Topolcu, Bitinji in Ribnici, zalilo pa je tudi Lesodno.

Kljub temu da se voda danes še ni povsem umaknila v strugo, je glava nevarnosti minila. Ker Reka uplavlja, so lahko začeli počasi izpuščati vodo tudi iz zajetj Klivnik in Mola. Če bi se napolnilo do roba, tako da bi voda začela nenadzorovano odtekati, bi to ob večjem deževju lahko v dolini Reke povzročilo razdejavanje.

J. O.

Postojnska KS na svojem

Petčlanska komisija bo razmislila pristojnosti občinske uprave in krajevne skupnosti, za katero je treba predvsem zagotoviti denar – Nove stranke stojijo ob strani

POSTOJNA, 11. decembra – Postojnski izvršni svet in svet krajevne skupnosti Postojna sta imenovala petčlansko komisijo, ki bo razmislila pristojnosti med občinsko upravo in krajevno skupnostjo, ter na podlagi dejavnosti, ki jih bo krajevna skupnost izvajala še v prihodnje, določila način financiranja krajevne skupnosti. Imenovanje komisije pomeni uresničitev sklepa, ki so ga sprejeli na nedavni skupni seji člani izvršnega sveta in sveta krajevne skupnosti, ko so največ pozornosti namenili težkemu denarnemu položaju postojnske krajevne skupnosti.

Krajevna skupnost Postojna je največja med skupno 18 krajevnih skupnosti postojnske občine, v mestu Postojna in bližnjih štirih vaseh pa živi skoraj polovica prebivalcev občine. V zadnjih desetih letih se v krajevni skupnosti uspešno uresničilo skoraj vse, s srednjeročnim razvojnim programom sprejete naloge. Predvsem na področju cestne in komunalne infrastrukture. Nič manj uspešno ni bilo delo krajevne skupnosti na socialnem področju, v predvolilnih in volilnih aktivnostih ter pripravah na referendum, da samoprispevke, ki organiziranju različnih javnih razprav ter na področju SLO in DS.

»Za izvajanje nalog je imela KS Postojna na voljo sredstva enoodstotnega samoprispevka, del turistične takse in sredstva bivšega sisa za komunalno in cestno gospodarstvo. Precej denarja so prispevale tudi delovne organizacije, med njimi zlasti THO Postojnska jama. V maju pa je usahnil poleg turistične takse edini resni vir dohodka – samoprispevek. Svet krajevne skupnosti Postojna je bil tik pred odločitvijo o razpisu novega samoprispevka, vendar je takšno odločitev zavrnila Liberalno demokratska stranka, pa tudi Demos je bil do nje precej zadržan. Odločitev o samoprispevu nato nismo sprejeli, se zlasti ob zagotovljeni, da se bo financiranje krajevne skupnosti uredilo najpozneje v šestih mesecih, ali z občinskimi obveznicami ali pa z občinskega proračuna. Naposled so krajevni skupnosti ostala le zagotovljena, ki je povedal predsednik sveta KS Postojna **Franc**

Smrdelj. Njegovim besedam je pripril predsednik skupščine KS Postojna **Jerko Čehovin**, ki je povedal, da se drugače kot bivša SZDL, novostanovljene stranke ne vključujejo v delo krajevne skupnosti. Poudaril je, da ima krajevna skupnost denarja samo še za dva meseca dela, kar bo zadoščalo predvsem za osebni dohodek dveh zaposlenih delavk. Torej se je treba odločiti, če je krajevna skupnost sploh še potrebna. Če je, je treba določiti njene pristojnosti in za njihovo izvajanje zagotoviti denar. Vsekakor krajevna skupnost dosega več vlog investitorja oziroma nosilca del ne more več opravljati.

Predsednik občinskega izvršnega sveta **Jože Mlakar** je zato podprl predlog o imenovanju komisije, ki bo razmislila pristojnosti med krajevno skupnostjo in občinsko upravo. V tem prehodnem obdobju, ko se bo odločalo o novi organiziranosti občin oziroma krajevnih skupnosti, je seveda treba zagotoviti denar za delo postojnske krajevne skupnosti. **MARJANA TRILER**

Pristanišča bolj pod drobnogled

Zeleni Pirana predlagajo, naj bi bil tudi nadzor nad čistoto marin natančnejši

PIRANA, 11. decembra – Morje doživlja v Piranskem in Tržaškem zalivu številne spremembe. Če bi gre hoteli obnavljati pred vrsto negativnih vplivov, bi morali strokovnjaki vztrajno, korak za korakom odkrivati slabosti in jih potem odpraviti. Tako se zdaj, piranski občini predlagajo, da bi bolj natančno opazovali marine. Piranski Zelenci so prepričani, da so prav marine in pristanišča, ki spadajo med potencialne onesnaževalce okolja, premalo nadzorovane. Zato bo skušala piranska občinska skupščina pridobiti mnenje Morske biološke postaje Piran o tem, kako bi v pristaniških vodah redno nadzirali fekalno onesnaževanje, onesnaževanje z naftnimi derivati, z biocidnimi premazi in drugimi oblikami onesnaževanja.

B. Š.

DELO plus

MARJANA TRILER

Prav tako soglašal z ureditvijo skupnega odlagališča za več občin, saj so tudi najodobnejše tehnologije za zbiranje, sortiranje in odvoz odpadkov »prireje« za območje s 50.000 do 60.000 prebivalci. Takšnih tehnologij pri nas še nimamo, vendar pa se je v zadnjem času povzelo zanimanje za uvajanje vrstnih tehnologij na notranjokrajske območju pri avstrijski in italijanski firmi. Z ureditvijo skupnega odlagališča načeloma že soglašata ilirsko-bistriška in sežanska občina. Zanj pa se zanima že tudi loška občina. Jože Mlakar je povedal, da morajo v vsaki občini predlagati po nekaj mogljivih lokacij za odlagališče, med katerimi bodo na podlagi strokovnih odločitev izbrali najustrenejšo. O sodobnih in za okolje popolnoma varnih tehnologijah zbiranja, sortiranja in odvoza odpadkov pa je treba seznaniti tudi krajanje. Kajti popolnoma jasno je, da odlagališča v krajevni skupnosti, kjer bodo zanj pač določili lokacijo, ne bodo sprejeli z odprtimi rokami.

Predsednik postojnskega izvršnega sveta **Jože Mlakar** je

na straneh zbujajoč podatke, da na celem kraškem območju ni niti enega ustreznega urejenega odlagališča odpadkov. Z omenjenimi občini pa ni ustrezno zavarovano, zadoščalo pa bo le za nekaj let, nimajo ga v ilirskobistriški občini, v postojnski pa je zaradi lokacije na propustnih tleh in z njimi neposredno povezano nevarnost onesnaženja pitnih virov z prava ekološka bomba. Tudi zaradi denarnih možnosti je dr. France Habe predlagal ureditev regijskega odlagališča, ki bi bilo glede sestave ta najprej namenjeno za odpadke, ki na meji med postojnsko, ilirskobistriško in sežansko občino.

Dr. France Habe, predsednik komisije za zaščito Krasa in turističnih jam pri mednarodni speleološki zvezi, sicer pa znani bovinjnik za ekologijo, je kot že nič kolikorkrat doslej spet opozoril

oči, ker ne more požirati hrane zaradi po kapi prizadetega grla. Zato se je trudila, da bi jo čim bolj nahranila. Po hranjenju ji je celo v ustih obrisala ostanke hrane.

Zdravniško sem pogosto kontaktiral, ker je to tudi sam predlagal, če je bilo karkoli potrebno, me je poklicala socialna delavka. Stiki so bili zares dobri, prav tako pri prijazni blaginjski, ki so sva urejali plačila. Skratka, kadarkoli (dopolnil član popoldan) smo lahko obiskali mammo, nismo imeli občutka za nemarnost. Celotni nekateri naši znanici in sorodniki, ki so imeli negativne pomisleke, ko smo morali oddati mammo dom, so s tem izboljšali svoje mnenje, ko so jo obiskali v domu in videli, da je v boljši negi, kot bi bila lahko desletna doma.

V tem domu imajo tudi razne krožke; delovno terapijo in tiste, ki so še sposobni kaj delati s šivnami, pletilkami in podobno, kar lepo zaposlijo ob dopoldnevih, da so jim krajše ure. V vitrinah so razstavljene njihovi lepi izdelki. Iz svojih izkušenj lahko povem tudi, da so povsod lepo ravnali z bolno, staro bolnico (do 75. leta je ni bilo treba zdraviti). Tako v bolnici dr. P. Držaja, zadnje dni pa na Kliniki v Trnovem, kjer je, žal, zaradi gangrene morala umreti. Na našem domu pa jo je vse od 75. leta starosti dalje uspešno zdravil doktor iz ambulante Večve.

Ko sem prišla na obisk in je mammo hranila medicinska sestra, sem bila tudi priča. »Ni morem gledati bolnika, da nam hira pred

oči, ker ne more požirati hrane zaradi po kapi prizadetega grla. Zato se je trudila, da bi jo čim bolj nahranila. Po hranjenju ji je celo v ustih obrisala ostanke hrane.

Zdravniško sem pogosto kontaktiral, ker je to tudi sam predlagal, če je bilo karkoli potrebno, me je poklicala socialna delavka. Stiki so bili zares dobri, prav tako pri prijazni blaginjski, ki so sva urejali plačila. Skratka, kadarkoli (dopolnil član popoldan) smo lahko obiskali mammo, nismo imeli občutka za nemarnost. Celotni nekateri naši znanici in sorodniki, ki so imeli negativne pomisleke, ko smo morali oddati mammo dom, so s tem izboljšali svoje mnenje, ko so jo obiskali v domu in videli, da je v boljši negi, kot bi bila lahko desletna doma.

V tem domu imajo tudi razne krožke; delovno terapijo in tiste, ki so še sposobni kaj delati s šivnami, pletilkami in podobno, kar lepo zaposlijo ob dopoldnevih, da so jim krajše ure. V vitrinah so razstavljene njihovi lepi izdelki. Iz svojih izkušenj lahko povem tudi, da so povsod lepo ravnali z bolno, staro bolnico (do 75. leta je ni bilo treba zdraviti). Tako v bolnici dr. P. Držaja, zadnje dni pa na Kliniki v Trnovem, kjer je, žal, zaradi gangrene morala umreti. Na našem domu pa jo je vse od 75. leta starosti dalje uspešno zdravil doktor iz ambulante Večve.

Dom upokojujencev v Dutovljah bo samostojen socialni zavod

V enoti sežanskega doma upokojujencev pričakujejo, da bodo vse, kar je najbolj potrebno za nov status zavoda, rešili do sredine januarja 1991

DUTOVLJE, 11. decembra – Delo v enoti sežanskega doma upokojujencev v Dutovljah, kjer imajo predvsem motene oskrbovance, je precej težje kot v navadnih domovih starostnikov, kakršna je na primer njihova matična hiša v Sežani. Zato uslužbenici dutovljske enote zase upravičeno zahtevajo boljše delovne razmere in nekatere druge pravice.

Ker sta od ustanovitve dutovljske podružnice pred petimi leti obe domski enoti delali pod isto upravnico streho, teh zahtev ni bilo mogoče uresničiti, kar je, razumljivo, povzročalo stalne nesporazume. Zato so se v Sežani odločili, da pripravijo vse potrebno za osamosvojitve doma v Dutovljah. Ker bi imel ta dom po novem zaradi varovancev, ki so potrebni posebne nege in celo nadzora, položaj posebnega zavoda, bi zaposleni temu primerno lahko uveljavili tudi svoje pravice do višjega osebnega dohodka, daljšega dopusta in podobno. **Milica Mesar** je povedala, da občinski izvršni svet, za naložili pristojni upravni službi in domskemu vodstvu, naj pripravi vse za ločitev in osamosvojitve obeh enot sežanskega doma sta-

roštnikov. Pričakujejo, da bodo vsa vprašanja, med katerimi je tudi delitev premoženja, skupnih služb, priprava dokumentacije in imenovanje novega vodstva, rešili do sredine januarja 1991. Takrat naj bi bil pripravljen in sprejet tudi odluk o ustanovitvi dveh samostojnih zavodov.

Seveda pa bo treba hkrati urediti še številne druge konkretne probleme, kot je vprašanje organizacije prehrane, pranja in likanja, torej dela, ki so ga zdaj opravljali za vse v Sežani. Ne nazadnje pa bo treba urediti tudi odnose z ustanovitelji, saj je v Dutovljah pomagalo graditi sedem občin od Ljubljane do Pirana.

Za ureditev doma v Dutovljah so se odločili leta 1981. Zanj so začeli preurejati staro šolo, v kateri naj bi skrbeli za največ 120 laž motenih starostnikov. Delo je bilo končano spomladi 1985. Četudi v začetku niso oddali vseh postelj, so se razmere hitro spremenile. Zaradi varčevanja v zdravstvu so morali v Dutovljah sprejeti tudi varovance, ki bi sicer spadali v psihiatrične bolnišnice. Tako imajo vseh v Dutovljah skoraj polovico oskrbovancev, ki jim je bila odvzeta opravilna sposobnost. Še več pa je takšnih, ki potrebujejo stalni nadzor. Takšni ljudje seveda zahtevajo tudi več in drugačno oskrbo, ki jo je nujno treba tudi drugače plačati. To pa bo možno le v primeru, če bo imel dom status posebnega socialnega zavoda, ki so ga v Dutovljah prvič zahtevali že pred tremi leti.

Kot trdijo strokovnjaki, je zahteva povsem upravičena, saj je posebna republiška komisija ugotovila, da kljub kadrovskim težavam in višjim strokovnim zahtevam v Dutovljah (in v Sežani) vzorno skrbijo za svoje varovance.

JANEZ ODAR

Zdaj govoriti o enoti Avtoprevoza v Cerknem, je kot zvoniti po toči

V Idriji so najbolj v skrbh za usodo mehaničnih in servisnih delavnic – Dvom o namenih tolminskega podjetja

IDRIJA, 11. decembra – Dvome, ki obhajajo Idrijčane v zvezi z namenami vodstva tolminskega Avtoprevoza, ni mogla odpraviti sicer zelo vroča razprava o tem na zadnjem zasedanju občinske skupščine. Usodo Idrijških mehaničnih in servisnih delavnic, ki so, kot kaže, najbolj ogrožene, je bila tudi tema pogovora novega sestanka Avtoprevozevega direktorja inž. **Jožeta Stamecarja**, s člani idrijske vlade. Do pogovora konec minulega tedna je prišlo na pobudo komisije, ki se ukvarja izključno s problematiko Avtoprevoza v Idriji.

Kot je bilo razbrati iz skupščinskih polemik, se Idrijčani tudi bojijo, da bo naraščanje Avtoprevozeve izgube, ki naj bi konec tega leta znašala že skoraj 40 milijonov dinarjev, tolminko podjetje pripeljalo v stečajne razmere. Kot je komentiral **Jurij Baydaz** v imenu stranke Naprej, je to, kar se pravi daljavska stranka zelo skrbno posveča problemom Avtoprevozevega kolektiva v Idriji, se je bati, da bi v stečajnih razmerah Avtoprevoz odpravil še idrijsko enoto oziroma del nje. To bi bilo za idrijsko občino nevzdržno. Demosov odbornik **Janez Pire** je opozoril, da so Idrijčani usodno odvisni od cestnega prevoza tovarov. Nedopustno bi bilo, da bi se v Idriji odločili, da se dejavnosti, ki prav v gospodarsko močni idrijski občini dobro

nese. Podjetje s 50 tovarnjaki bi v tej občini moralo uspešno posloovati. Odbornica liberalcev **Moja Likanič** je povedala, da ima tolminko podjetje v idrijski občini okoli 40 odstotkov lastnih prevozov, kar je bistveno več kot v tolminski, kjer ima podjetje svoj sedež. Je potemtaj prav, da s tem, kar so ustvarili Idrijčani, sedaj rešujejo podjetje v skupščini občini? Najbolj oster v sosednji skrbni razpravi je bil mag. **Milan Božič**, ki je vodstvo podjetja očital, da je Avtoprevoz »zavestno uničil cerkljansko enoto«. To domnevo potrjuje tudi pisanje nekdanjega direktorja bivšega cerkljanskega tozda Cirila Konjarja, v katerem so podrobno popisani »diskriminacijski ukrepi«, ki so potopili cerkljanske prevoznike.

Govoriti o Cerknem je sedaj zvonjenje po toči. Cerkljanske enote ni več. ETA pa je tudi že odkupila njene prostore. V navzkrižnem ognju obtožb je direktor Stamecar vzvišeno zastopal svoje poslovno politiko in Idrijčanom očital, da so njihove reakcije preveč čustvene. Avtoprevoz ne bodo rešila čustva, ampak delo. Izkupek od prodaje cerkljanskih objektov je namenjen sanaciji podjetja v celoti, torej tudi idrijske enote.

Znano je, da je Avtoprevoz pri ljubljanskem zavodu za organizacijo poslovanja naročil projekt o ustanovitvi profinitnih centrov. Ljudi v Idriji najbolj zanima, kako bodo ti centri uredili vprašanje idrijske mehanične delavnice in servisa osebnih vozil, ki se jima v občini ne morejo in nečejo odpovedati. Potrebujemo ju podjetja in občani. Pomembna so tudi delovna mesta. Znano je, da je predvsem servis osebnih vozil v Idriji, ki ima samo Zastavino program, najbolj ogrožen.

KATJA ROS

Kaže, da so te meritve v piranski občini opravili predvsem zato, da bi Lucijčane prepričali o tem, kaj naj bo v prihodnosti speljana občinska cesta. Vprašanje pa je, če se bo kdo lotil gradnje zaščitnih ograj, sajenja novih dreves in drugih protihitne izolacije na stanovanjskih blokih. Vse tudi kaže, da z zidavo stolpnice v Luciji ni zagotovljeno tudi prijetno okolje prebivalcev, ampak predvsem masten zaslužek posameznim organizacij in posameznikom v njih.

BORIS ŠULIGOJ

Kuge, lakote in Irene Benedik . . .

Sprašujeva V. gospa Benedik, ali večkrat prebirate članek v **Mladini št. 40 z dne 13. 11. 1990** Potrkaj na vsaka vrata ali pa preberite le njegovo podnaslov. Potem ko ste v prvem odstavku svojega pisma ugotovili, da Vas kljub enajstletnemu delu v zavodih še nihče od gojencev ne napadel in s tem, kot sklepava, trdite, da v zavodih pač ne moremo najti piromanov, klavcev, alkoholičarjev, kasneje v drugem odstavku trdite, da so zgoraj omenjeni predvsem ljudje. Alaj bi to pomenilo, da na neki način dvomite v njihovo človečnost in so za vas, kar grozi pravice v pismu, samo »odraga«? Midva misliva, da so ljudje; kako jih obravnavate v zavodih, pa je stvar Vaše etike. Sicer pa sami trdite, da se v zavodih »spopadajo« tudi z napadalnostjo, le da to vrstni ekscenzi v celotnem dogajanju pomenijo le »majhen drobček«.

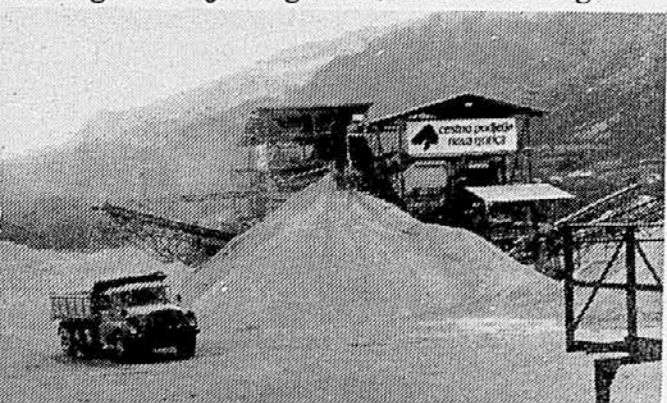
Če bi članek bolje prebrali, bi lahko ugotovili, da v Sloveniji obstaja izredna hierarhijska zavora od tistih najbolj permisivnih pa do zaporov za mladoletnike, v katerih se življenje skoraj ne razlikuje od tistega v pravih zaporih. Ravno Vaše pismo pomeni poenostavitve problema mladoletniške prestopništva, ki jo skušate doseči z marginalizacijo bistvenih problemov, katerih

Razvoj dogodkov je pokazal, da je bila odločitev Slovenske obrtno podjetniške stranke, da gre lastno pot, še kako pravilna. Sedanji predstavniki, ki so prišli v parlament in organe oblasti, pa očitno zastopajo povsem druge interese. Gre torej za zavajanje njihovih volilcev, kar bodo le spoznali tudi ob novi davčni zakonodaji.

MATEVŽ BENEDIČIČ za Slovensko obrtno podjetniško stranko (za izvršni odbor), Linhartova 13, Ljubljana

PO SLOVENIJI

Soški gramoz je bogastvo, a tudi nadloga

TOLMIN, 11. decembra – Tolminci res nimajo sreče pri urečevanju struge Soče. V njej se je desetletjih, odkar so na reki postavili prve pregrade za elektrarne, nabralo na milijone kubnih metrov gramozja, ki je postal nadloga, saj povzroča poplave. Čeprav bi bilo pobiranje gramozja iz struge Soče koristno delo, saj bi površ vsega prodaja tega gradbenega materiala dajala dobiček, se s tem ob Soči premalo ukvarjajo. Vprašanje je, kako in kje dovoliti pobiranje gramozja, da s tem ne bi povzročali ekološke škode, kakršno po mnenju tolminskih naravovarstvenikov povzroča velika separacija cestnega podjetja na Dolinah pri Tolminu (na sliki). Ta je prevelika, preveč vidna in prašna, da ne bi motila naravnega okolja. V zdajšnjih razmerah Tolminci nimajo pravega nadzora nad tem, kar počno izvajalci sicer dobro zamišljenih načrtov za urejanje reke. (Besedilo in slika: K. R.)

Odlikovanje za delavce MPI Kras

IZOLA, 11. decembra – V soboto je v prostorih Srednje gostinske šole v Izoli predsednik SO Sežana Ivan Vodopivec osim delavcem Mesopredelovalne industrije Kras Sežana podelil državna odlikovanja. Medaljo dela sta dobila Fabijan Cvrtnik in Andrej Sever, Danilo Bandelj, Marjan Mahnič, Peter Stubej in Jolanda Žerjal pa so bili odlikovani z redom dela s srebrnim vncem. Medaljo zaslug za narod je prejel Samo Goljuč, red zaslug za narod s srebrno zvezdo pa je prejel Miroslav Požar. (J. O.)

Razstava o morskih naravnih parkih

PIRAN, 11. decembra – Strokovnjaki Medobčinskega zavoda za varstvo narave in kulturne dediščine Piran bodo s strokovnjaki morskega rezervata Miramare pri Trstu pripravili 20. decembra skupno razstavo o zavarovanih območjih Tržaškega zaliva ter okroglo mizo z naslovom Mednarodno sodelovanje pri varovanju Tržaškega zaliva, krajinskega parka Miramare in Strunjan. Razstavo bodo odprli v piranski Mestni galeriji, istega dne pa bo še okrogla miza. Pozneje bodo razstavo preselili še v Trst. Gre za eno izmed oblik mednarodnega sodelovanja med Slovenijo in Furlanijo-Juljsko-krajinjo. Organizatorji pričakujejo, da se bosta tega dogodka udeležila tudi Adriano Biasutti, predsednik deželne vlade Furlanije-Juljske krajine, in Lojze Peterle. (B. Š.)

Sežanske novoletno prireditve za najmlajše

SEŽANA, 11. decembra – Sežanska Kosovelova knjižnica bo tudi letos okrasila svoje prostore in pripravila številne novoletno prireditve za najmlajše bralce. Vsak četrtek ob 16.30 so pravilne ure, ki jih vodi Marija Godnič. Priznane novoletno prireditve se bodo začele že ta četrtek z lutkovno igrico Kako je kuža iskal tovaršila, ki so jo pripravili mladi bralci knjižnice. Nadaljevale se bodo 20. decembra, ko bo gost knjižnice Niko Grafenauer – pesnik Pedenpjeta. Konec prireditve bo 27. decembra s priznanimi novoletnimi pravljičami. (O. K. S.)

Veseli december za ajdovsko mladež

AJDOVŠČINA, 11. decembra – Tudi letos želi ajdovska zveza prijateljev mladine zajeti v predpraznično novoletno razpoloženje vse šolske in predšolske otroke v občini. Prireditve za šolarje se bodo začele že ta teden. Kot ponavadi pa bo bodo predstave za najmlajše z obiskom dedka Mraza in obdaritvijo vrstle v krajevnih skupnostih in bodo končane do božica. Zagotovo bo veliko mladih obiskovalcev pritegnila božična plesna revija v izvedbi plesne šole Urška in dan pozneje sklep vesalega decembra z Živžavom v ŠRZ Police. (A. L.)

Po obračunu na najslabšem zdravstvo in socialno varstvo

Od 17 organizacij družbenih dejavnosti sta imela izgubo le ajdovski Zdravstveni dom in Center za socialno delo

AJDOVŠČINA, 11. decembra – Čeprav so podatki o poslovanju organizacij družbenih dejavnosti v letosnjih devetih mesecih navidez že zastareli, ker je pač do konca leta le še dobrega pol leta, pa je vendarle iz njih mogoče sklepati o sedanjih razmerah v tej dejavnosti. Podatki pa predvsem kažejo, kako je letosnje razbremenjevanje gospodarstva doslej vplivalo na poslovanje v družbenih dejavnostih.

V ajdovski občini so se po sprejemu sprememb in dopolnitve zakona o zagotavljanju sredstev za skupne in splošne družbene potrebe 1. julija letos odločili za ostrejšo »rezanje« prispevkov iz osebnih dohodkov za družbene potrebe. Stopnje prispevkov naj bi bile namreč po zakonu zmanjšane v povprečju za 15 odstotkov, v ajdovski občini pa so jih zmanjšali za petino. Kljub temu je večina organizacij družbenih dejavnosti v občini še v devetmesečnem obdobju poslovanja imela večje prihodek kot stroške. Izguba stroškov običajno od 17 organizacij imela le ajdovski Zdravstveni dom in Center za socialno in svetovno delo. V teh dveh organizacijah je 138 zaposlenih, kar je skoraj petina vseh delavcev v ajdovskih družbenih dejavnostih. Njuna izguba je skupaj znašala 257.000 dinarjev. Vzrok za izgubo pa so predvsem obračunane obveznosti (davki in prispevki) iz rezultata.

Ob tem pa v ajdovski občini ugotavljajo, da so se osebni dohodki zaposlenih v družbenih dejavnostih letos bolj povečevali kot v občinskem gospodarstvu. Povprečne osebne dohodke delavcev v gospodarstvu so v devetih mesecih najbolj očitno presegli povprečni osebni dohodki delavcev v zdravstvu (za 40 odstotkov) in v izobraževanju (za 34 odstotkov). Seveda pa je treba povedati tudi, da so osebni dohodki v ajdovski občini naplajali na račun davkov in prispevkov. Po podatkih iz devetmesečnem obračunu je povprečni osebni dohodek v ajdovskem gospodarstvu znašal le 4665 dinarjev, v družbenih dejavnostih pa 6065 dinarjev. V posameznih dejavnostih pa v zdravstvu 6514 dinarjev, v izobraževanju 6229, v kulturi in telesni kulturi 5564 in v socialnem

